

Šarḥul ʿaḳídatil wásiṭijjah Islamská vierouka

Zostavil a upravil:

ʿAmmar Qari

dr.ammar2021@hotmail.com

+421 918 800 067

Slovenský preklad:

Mgr. Faḍlurrahman

Jazykové úpravy:

Mgr. Veronika Adam Švarcová

Mgr. Lucia Fifiková

Bc. Mária Shash

Muḥammad

Návrh obálky:

Dr. Mahmoud Elalmy

(2017)

Obsah

Fonetický prepis arabského jazyka	8
Vysvetlivky.....	9
Úvod	10
Vysvetlenie <i>ḥamd</i> a <i>madḥ</i>	13
Význam <i>šahády</i>	15
Úvod k spasenej skupine a jej viere	17
Šesť pilierov <i>imánu</i> (viery)	18
Význam slov <i>tahríf</i> , <i>ta'ítíl</i> , <i>takjíf</i> a <i>tamsíl</i>	21
Alláha nemožno porovnávať s Jeho tvorstvom.....	23
Atribúty, ktorými sa Alláh velebil sám alebo prostredníctvom Svojho posla ...	26
Opis Alláhových atribútov	30
Najvznešenejší verš Kóránu	34
Niektoré atribúty Alláha a ich významy	37
Potvrdenie Alláhovho života	39
Alláhova znalosť zahŕňa všetko	40
Potvrdenie mena Živiteľ	43
Potvrdenie Alláhovho sluchu a zraku.....	44
Potvrdenie Alláhovho zámeru a vôle	46
Atribúty lásky a spravodlivosti	48
Atribúty milosti a spokojnosti	51
Atribúty hnevu a prekliatia	54
Atribúty príchodu	57
Alláhova tvár	59
Alláhove ruky	61
Alláhove oči.....	63
Verše v Kóráne o sluchu a zraku.....	65
Alláhove atribúty týkajúce sa Jeho zásahu a nastraženia nástrah	67
Alláhove atribúty prepáčenia a požehnaní	69

Pocta, moc a sláva prináležia Alláhovi	70
Atribúty negácie	72
Potvrdenie Alláhovho vystúpenia a ustálenia sa (<i>istawá</i>).....	78
Utvrdenie ohľadom Alláhovej dokonalej vyvýšenosti.....	80
Potvrdenie Alláhovej spoločnosti (Alláh je s nami)	82
Potvrdenie Alláhovho hovorenia.....	84
Ķorán je Alláhovo slovo.....	88
Veriaci uvidia Alláha v raji	90
Všeobecné poznámky o veršoch ohľadom atribútov Alláha	93
Alláhove atribúty v <i>sunne</i>	95
Potvrdenie o Alláhovom zostupe	97
Alláhova radosť a smiech.....	98
Potvrdenie Alláhovej nohy a chodidla	100
Alláhovo zvolanie.....	101
Alláhova výsosť.....	103
Potvrdenie Alláhovej spoločnosti v <i>sunne</i>	105
Niektoré Alláhove mená a atribúty potvrdené v <i>sunne</i>	107
Veriaci uvidia Alláha v raji	108
Alláhovo <i>istiwá</i> na Trón nevylučuje skutočnosť, že je so Svojím tvorstvom ..	109
Alláhova blízkosť a spoločnosť	111
<i>Ahlu-sunnaĥ</i> sú striedmi v rámci skupín <i>ummy</i> (spoločenstva)	112
Ķorán je Alláhovým slovom	116
Veriaci uvidia Alláha v raji	118
Viera v prorokove ﷺ slová o tom, čo nastane po smrti	119
Viera v Súdny deň	124
Viera v zúčtovanie v Súdny deň.....	129
Viera v <i>ĥauĉ</i> (nádrž).....	131
Viera v <i>Ķirát</i>	132
Prví, ktorí vstúpia do raja	133

Prihovorenie sa proroka Muḥammada ﷺ.....	135
Viera v <i>ḳadar</i> (osud).....	144
Definícia <i>ímánu</i> a jeho podmienky	151
Hriešnici a <i>ímán</i>	154
Láska voči <i>ṣaḥábaḥ</i> ﷺ.....	158
Odlíšnosť medzi <i>ṣaḥábaḥ</i> ﷺ.....	160
Najlepší z <i>ummaḥ</i> po prorokovi Muḥammadovi ﷺ	163
<i>Ahluṣ-sunnaḥ</i> milujú členov prorokovej ﷺ rodiny	165
<i>Ahluṣ-sunnaḥ</i> milujú matky veriacich ﷺ.....	167
Vyjadrenia šiitskej <i>Ar-Rafīḍaḥ</i> proti <i>ṣaḥábaḥ</i> ﷺ.....	169
<i>Ṣaḥábaḥ</i> ﷺ sú tí najlepší z tejto <i>ummy</i>	172
<i>Ahluṣ-sunnaḥ</i> veria v <i>karamatul-auliya'</i>	174
<i>Ahluṣ-sunnaḥ</i> sa pridávajú prorokovej ﷺ <i>sunny</i>	178
<i>Ahluṣ-sunnaḥ</i> sa pridávajú základných princípov <i>šari'e</i>	180
<i>Ahluṣ-sunnaḥ wal džamá'ah</i> sú <i>al-firḳatun nádžijiaḥ</i> (úspešná skupina).....	189
Appendix 1 - Tawḥíd (islamský monoteizmus).....	194
<i>Tauhídur-rubúbijaḥ</i> (Alláhova jedinečnosť ako Pána).....	197
<i>Tauhídul-ulúhijaḥ</i> (Alláhova jedinečnosť ako Boha).....	202
Appendix 2 – <i>Džihád</i>	208
Appendix 3 - Manželstvo proroka Muḥammada ﷺ s 'Áišou ﷺ	222
Slovník.....	229
Referencie.....	240

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

V mene Allaha, Milostivého, Milosrdného

﴿وَاللَّهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ سَيُجْرَبُونَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٨٠﴾
وَمِمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ ﴿١٨١﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُم مِّنْ حَيْثُ لَا
يَعْلَمُونَ ﴿١٨٢﴾﴾

„Alláhovi náležia najlepšie mená, tak Ho nimi nazývajte. A nechajte tých, ktorí sa neviery dopúšťajú odchýlením sa od Jeho mien. Dostane sa im náležitá odplata za to, čo konali. V radoch tých, ktorých sme stvorili, je spoločenstvo, ktoré usmerňuje k pravde a podľa nej spravodlivosť zavádza. A tí, ktorí za lož naše znamenia označili, tých prilákame postupne odtiaľ, odkiaľ netušia.“

{7:180-182}

Fonetický prepis arabského jazyka

Arabské písmeno	Fonetický prepis	Výslovnosť
هـ - هـ	ħ	ako slovenské /h/ vyskytujúce sa v slovách „Žehra“ či „hrniec“
ث	š	vyslovené so špičkou jazyka medzi zubami - ako anglické /th/ v slove „thin“ a „math“
ح	ħ	vyslovené s jazykom položeným nižšie a zatiahnutým dozadu tak, aby cez úzky priechod z hrdla prúdil vzduch - podobný zvuk nastáva v prípade, že si v zime do studených rúk fúknete horúci vzduch z úst na zohriatie
ذ	ž	vyslovené so špičkou jazyka medzi zubami - ako anglické /th/ v slove „this“ a „that“
ص	ʃ	emfatické /s/ vyslovené s jazykom zatiahnutým dozadu
ض	d	emfatické /d/ vyslovené so špičkou jazyka za prednými hornými zubami a jazykom zatiahnutým dozadu; okraje jazyka sa dotýkajú horných zadných zubov
ط	t̤	emfatické /t/ vyslovené so špičkou jazyka dotýkajúcou sa hranice medzi prednými hornými zubami a ďasnom a so stredom jazyka trochu nižšie
ظ	z	emfatické /z/ vyslovené so špičkou jazyka medzi prednými zubami a stredom jazyka trochu nižšie
ع	ʕ	hrdelný zvuk vo forme silného rázu - podobný počiatočnému zvuku pri zvracaní
غ	g̤	Račkované /r/
ق	k̤	niečo ako /k/ vyslovené tak, že sa koreň jazyka dotkne čapíka, t.j. /k/ vyslovené hlboko v hrdle
و	w	ako anglické /w/ vyskytujúce sa v slovách „wet“ či „away“ - vyslovíme /u/ s vyšpúlenými perami tak, že sa zuby nedotknú pier

Ostatné arabské fonémy sú prepísané na základe slovenskej ortografie.

Vysvetlivky

(ﷺ): *Ṣalla-Allahu ʿalejhi wa sallam* (požehnanie a mier s ním): hovoríme, ak spomenieme proroka Muḥammada.

(ﷺ): *ʿAleihis-sallam* (mier s ním): hovoríme, ak spomenieme jedného z prorokov.

(ﷺ): *Raḍija Allahu ʿanhu* (nech je s ním Alláh spokojný): hovoríme, ak spomenieme jedného z prorokových spoločníkov.
(ع ع)

(ﷺ): *Raḍija Allahu ʿanha* (nech je s ňou Allah spokojný): hovoríme, ak spomenieme jednu z prorokových nasledovníčok.
(غ غ) (ث ث)

(ﷺ): *Raḍija Allahu ʿanhuma* (nech je s nimi Allah spokojný): hovoríme, ak spomenieme dvoch z prorokových spoločníkov.
(ذ ذ) (ص ص)

(ﷺ): *Raḍija Allahu ʿanhum* (nech je s nimi Allah spokojný): hovoríme, ak spomenieme viacerých z prorokových spoločníkov.
(ض ض) (ط ط)

(ﷺ): *Raḍija Allahu ʿanhun* (nech je s nimi Allah spokojný): hovoríme, ak spomenieme viaceré z prorokových nasledovníčok.
(ظ ظ) (ق ق)

(ح ح)

(و و)

(ه ه)

Úvod

Všetka sláva patrí len Allahovi ﷻ a nech je pokoj a mier s najlepším poslom ﷺ, ktorého si Allah ﷻ vybral, aby naplnil svoje náboženstvo, a tým bol posledným prorokom ﷺ zoslaným na tento svet.

Zvestovanie začalo, keď Alláh zoslal posolstvo Muḥammadovi ﷺ skrze anjela Gabriela vo forme jasného a zrozumiteľného slova. Toto slovo nesie všetky zásady života a je ním: *Ikrá* (Čítaj!). Je kľúčom od všetkého poznania a najlepším poznaním je to, ktoré sa viaže na poznanie Vznešeného Alláha.

Alláh prikázal vo Svojej Vznešenej Knihe, aby sme Ho prosili o rozšírenie nášho poznania o Ňom:

﴿ وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا ﴾

„... povedz: ‚Pane môj, pridaj mi poznania.‘“ {20:114}

Alláh rozlišuje medzi tým, ktorý má poznanie, a tým, ktorý ho nemá:

﴿ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴾

„Povedz: ‚Dajú sa porovnať tí, ktorí majú poznanie s tými, ktorí poznanie nemajú?‘ Na to spomínajú tí, ktorí rozum majú.‘“ {39:9}

Alláh pozdvihol tých veriacich, ktorí majú poznanie:

﴿ يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴾

„Alláh pozdvihne tých z vás, ktorí uverili a tých, ktorým bolo dané poznanie o niekoľko stupňov. Alláh o tom, čo konáte, dobre vie.“ {58:11}

Alláh nám uštedril, aby sme dokončili knihu o tom, ako sa prorok ﷺ modlil. Povinnosťou každého muslima je zachovávať tento pilier a jeho pravidlá, aby nebol nevedomý a uctieval Alláha s vedomím a poznaním.

Nadväzujúc na ňu, je tu kniha o postení obsahujúca všetky informácie, ktoré sú potrebné pre muslima ohľadom pravidiel povinného i dobrovoľného pôstu.

Rozhodli sme sa oboznámiť muslimov o viere a jej pilieroch. Prorok ﷺ ich pripomenul v *ḥadiše*: „*Imán* (viera) znamená vieru v Alláha, anjelov, nebeské písma, Alláhových poslov, posmrtný život a v dobrý a zlý *qadar* (osud).“ {Muslim}

Kniha, ktorú sme vybrali, je kniha *Al-ʿaḳīdatul wásitijjaḥ* od Šejcha islámu ibnu Tajmijjaḥ. Bola pomenovaná *wásitijjaḥ* z niektorých dôvodov, napr.: pýtajúci sa na túto *ʿaḳīdu* bol z irackého mesta *Wásit*; predstavuje striedme (*wasat*) chápanie islamskej viery a zavrhuje nesprávne chápanie jej odporcov.

V publikácii sa pridriavame dvoch učencov, ktorí napísali komentár k tejto knihe, a to: šejch Muḥammad Chalíl Harrás a šejch Muḥammad ibin Šaleḥ Al-ʿuṣaimín.

(ع ع) V knihe pojednávame o všetkom, v čo má muslim veriť ohľadne Alláha a Jeho atribútov, ohľadne nasledovania Ķoránu a sunny, o imáne a jeho podmienkach, o posmrtnom živote a Súdnom dni, o osude, ohľadne lásky voči prorokovej ﷺ rodine, jeho manželkám a spoločníkom ﷺ.

(ث ش)

(ذ ز) Vedzte milí bratia a milé sestry, že táto kniha je pre vás záchytným bodom ku chápaniu slov učencov a kníh pojednávajúcich o *ʿaḳīde*, je založená na dôkazoch z Ķoránu a *sunny* a upriamuje na správny smer.

(ض د)

Preklad knihy a následné úpravy:

(ط ت)

- Kniha je založená na anglickom preklade knihy z arabského originálu.

(ظ ز)

- Porovnali sme anglickú verziu s arabským originálom a opravili existujúce chyby.

(ق ك)

- Vynechali sme preklad arabských básní a iné odbočky, ktoré nepojednávajú o hlavnej téme danej kapitoly.

(ح ه)

- Usporiadali sme niektoré verše a hadísy, ktoré neboli vhodne použité v danej kapitole.

(و و)

- Upravili sme preklady jednotlivých veršov v slovenskom preklade Ķoránu.

(هـ هـ)

- Vybrali sme autentické hadísy, ktoré sú dostačujúcim dôkazom pre danú tému.

- Použili sme niekoľko arabských výrazov na rozšírenie islamskej slovnej zásoby pre muslimov.

- Na koniec knihy sme pridali niekoľko appendixov, v ktorých sme podrobnejšie objasnili dôležité témy.

Štruktúra knihy:

- Každá kapitola je rozdelená do dvoch častí:

- a. Text v sivom rámcčku pozostáva z arabského originálu a nasleduje jeho slovenský preklad.
- b. Text mimo rámcčku vysvetľuje a objasňuje text *ʿakáidy*.
- Verše Ķoránu či *ħadísy* sú v úplnom znení spomenuté len raz na začiatku (v sivom rámcčku) a ďalej sa spomína už len ich časť (tučným písmom), aby sme zbytočne nepredlžovali text.
 - Arabské výrazy nie sú napísané arabským písmom, ale uprednostnili sme slovenský prepis výslovnosti arabského jazyka so špeciálnymi fonetickými symbolmi.
 - Na každej ľavej strane je pomôcka pre výslovnosť arabských slov.

Prosíme Vznešeného Alláha, aby táto kniha bola muslimom na osoh. Taktiež prosíme Alláha, aby odpustil ľuďom, ktorí pracovali na tejto knihe, aby ich odmenil najlepšou odmenou. Nech Alláh zošle požehnanie a mier na proroka Muħammada ﷺ, jeho rodinu, priateľov, spoločníkov a tých, ktorí ho nasledovali, až do Súdneho dňa.

Vysvetlenie *ḥamd* a *madḥ*

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا.

V mene Alláha Milostivého, Milosrdného.

Všetka chvála patrí Alláhovi, ktorý poslal Svojho posla s vedením a pravým náboženstvom, dávajúc mu dominantnosť nad všetkými ostatnými náboženstvami a Alláh postačuje ako svedok.

(ع ع) Začať činnosť slovami *bismilláh* a *al-ḥamdu lilláh* nie je spomenuté v *ḥadísoch*, je to však zrejmé zo *sunny* týkajúcej sa činov proroka ﷺ. Ako príklad uvádzame (غ غ) skutočnosť, že recitáciu Koránu začíname výrazom *bismilláh*. V Koráne je (ث ث) uvedené, že Šalamúnov list taktiež začínal výrazom *bismilláh*:

(ذ ذ) ﴿قَالَ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُوْا إِلَيَّ الْحَقُّ إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمَانَ وَإِنَّهُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾

(ص ص) „Povedala (*kráľovná Sábý*): „Hodnosťari, bol mi hodený vznešený list, je od Šalamúna a je v mene Alláha Milostivého, Milosrdného.“ {27:29-30}

(ض د) Takto začínali aj listy, ktoré prorok ﷺ posielal vtedajším vládcom, aby ich (ط ط) vyzval k prijatiu islámu. Ba čo viac, piatkové kázne začínal prorok ﷺ týmto (ظ ظ) spôsobom a jeho spoločníci a učenci v tom pokračovali.

(ق ك) *Ḥamd* vyjadruje chválu bez ohľadu na úžitok z nej, či to je už priazeň alebo (ح ح) čokoľvek iné. Príkladom môže byť výrok: „Vyjadril som *ḥamd* nejakej osobe v súvislosti s cenou, ktorá mu bola udelená, alebo pre jeho odvážny čin.“

(و و) *Šukr* (vd'aka) je emocionálna alebo verbálna chvála, za nejakú láskavosť. Značí (ه ه) to, že slovo *ḥamd* sa bežne používa v jednej situácii a slovo *šukr* v inej.

Podľa ibn Al-Ḳajjimovho opisu rozdielu slov *ḥamd* a *madḥ* (chvála) označuje *ḥamd* vyjadrenie vlastností s láskou, kým *madḥ* označuje vyjadrenie vlastností, ale nemusia nutne zahŕňať lásku. Preto má *ḥamd* osobitnú konotáciu a *madḥ* všeobecný význam.

V slove *al-ḥamdu* sa predpona *al-* používa na vyjadrenie úplnosti, teda všetkých podôb *ḥamd*. Niektorí ho opisujú ako všeobecné podstatné meno a trvajú na

tom, že dokonalý *ḥamd* patrí len Alláhovi. Toto slovo dokazuje, že Alláh má všetky dokonalé a krásne atribúty.

Lexikologicky slovo *rasúl* (posol) označuje osobu, ktorá bola vyslaná s posolstvom. Podľa odborných termínov *šaríʿaḥ* je *rasúl* slobodný človek, ku ktorému prišli Alláhove zjavenia a ktorému bolo prikázané, aby ich oznámil ostatným. Ak mu nie je prikázané oznámiť to ostatným, nazýva sa *nabi* (prorok). Každý *rasúl* je teda súčasne aj *nabi*, avšak každý *nabi* nie je súčasne aj *rasúl*. Slovo *rasúl* tu označuje osobnosť Muḥammada ﷺ.

Hidájah znamená ukázať cestu, viesť a usmerňovať. V Ľoráne sa píše:

﴿وَأَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَاهُمْ فَاسْتَحَبُّوا الْعَمَىٰ عَلَى الْهُدَىٰ﴾

„Samúdocov, tých sme správne usmernili, ale bola im milšia slepota pred správnym usmernením.“ {41:17}

V tomto verši znamená *hidájah* usmerniť. Tento význam slova *hidájah* je všeobecne platný. V tomto zmysle sa Ľorán a prorok ﷺ nazývajú *hádi* (usmerňujúci).

Slovo *hidájah* taktiež znamená dobrodenie a zjavenie. V tomto zmysle je použité osobitne pre tých, ktorým Alláh dáva *hidáju*. Tu to označuje všetky pravdivé informácie, pravú vieru, užitočné poznanie a dobré skutky, ktoré priniesol prorok ﷺ.

Slovo *dín* má niekoľko významov, napríklad zúčtovanie, skromnosť a poslušnosť. *Dín* taktiež označuje všetky prikázania a zákony, ktoré Alláh zoslal prorokovi ﷺ, vzťahujúce sa na vieru, oznámenie alebo skutky.

Slovo *ḥakk* označuje to, čo je dokázané a skutočné. Jeho antonymum je *bátil* čo označuje niečo nepravdivé.

Alláhovi patrí chvála pre všetky dobrodenia, ktoré daroval ľudstvu a ktoré sú za hranicami nášho chápania. Jeho najväčším dobrodením je to, že vyslal Muḥammada ﷺ s pravým náboženstvom a učinil ho dominantným nad ostatnými náboženstvami na základe racionality. Podávať svedectvo v prospech Alláha znamená, že pomáhal Svojmu poslovi skrze Svoju podporu, zázraky a mnohé dôkazy.

Význam šahády

وَأَشْهَدُ أَلَّا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ إِفْرَارًا بِهِ وَتَوْحِيدًا. وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ تَسْلِيمًا مَزِيدًا.

Dosvedčujem, že niet pravého boha okrem Alláha. Je jediný a nemá žiadnych spoločníkov. A dosvedčujem, že Muḥammad je Jeho služobníkom a poslom. Nech Alláh zahrnie jeho, jeho rodinu a jeho spoločníkov hojnosťou pokoja a mieru.

- (ع ع) Podmienkou vyslovenia *šahády* (svedectva) je svedkova znalosť obsahu svedectva a viera v jeho správnosť a jasnosť. Svedok je hodnoverný len vtedy, keď je spôsobilý potvrdenia a presvedčenia a jeho jazyk je v súlade s jeho srdcom. Keďže pokrytci dosvedčovali len jazykom, Alláh ich vyhlásil za klamárov.
- (غ غ) *Lá iláha illa Alláh* (Niet božstva hodného uctievania okrem Alláha) je veta *tawḥīdu* (islamského monoteizmu), v ktorej sú všetci Alláhovi poslovia jednotní. Je súhrnom a podstatou ich poslania a posolstva. Každý posol začal svoje poslanie touto vetou.
- (ث ث) Začiatok vety vylučuje božstvo iné než Alláha a jej koniec potvrdzuje božstvo Alláha samotného. Znamená to, že niet žiadnej skutočnej bytosti zasluhujúcej si uctievanie a tento zmysel je posilnený frázou, že On je jediný a nemá žiadnych spoločníkov.
- (ذ ذ) Podávaním svedectva na podporu proroka (*Muḥammadun rasulul-láh*) spolu s podávaním svedectva o Alláhovi je potvrdené, že je potrebné podávať svedectvo o oboch. Jedno je neúplné bez toho druhého. Preto sú oboje spomenuté súčasne v *azáne* (zvolávaní k modlitbe) a *tašahhude* (počas modlitby). Niektorí učenci to uvádzajú vo vysvetlení verša:

﴿وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ﴾

„A pozdvihli sme postavenie tvoje (*Muḥammad*).“ {94:4}

„A dosvedčujem, že Muḥammad je Jeho služobníkom a poslom“ stanovuje atribúty posolstva a služby proroka ﷺ, keďže tieto dve veci sú najdôležitejšie atribúty toho, kto uctieva Alláha. Uctievanie je základný dôvod a cieľ stvorenia

Ľudstva a džinov a dokonalosť tvorstva spočíva v praktickom uvedení si tohto cieľa. Keď je veriaci dôsledný v službe, jeho status je pozdvihnutý. Stanovením atribútu služby proroka ﷺ, sú s tým v rozpore tí, čo zachádzajú do extrémov a povyšujú proroka ﷺ na úroveň božstva. Prorok ﷺ opakovane varoval: „Nemali by ste ma zbožšťovať tak, ako kresťania zbožštili Máriinho syna. Som len služobníkom Alláhovým a Jeho poslom.“ {Al-Buchári}

Pri podávaní šahády (svedectva) veriaci uznáva, že Muḥammad ﷺ je dokonalý v službe ako Alláhov posol. Taktiež je tým vyjadrené, že má najvyššie postavenie, čo sa týka dokonalosti atribútov v celom Ľudstve. Šahádaň (svedectvo) bude úplné len vtedy, keď služobník dosvedčí myšlienky, ktoré prorok ﷺ priniesol, keď sa bude riadiť jeho prikázaniami a vzdá sa vecí, ktoré zakázal.

Doslovný preklad slova ṣalát je modlitba. Význam výrazu „Ṣalát za proroka ﷺ“ je vysvetlený v ḥadíse od Abúl ‘Alijah, ktorý podal: „Ṣalát za proroka ﷺ znamená, že Alláh ho chváli pred anjelmi.“ {Al-Buchári}

Význam ṣalátu vysloveného anjelmi spočíva v tom, že sa modlia za odpustenie posla Alláhovho, a ṣalát vykonávaný človekom je prosba a žiadosť.

Výraz ál-a-rasúl označuje tých príbuzných proroka ﷺ, ktorým bolo zakázané prijímať zakáľi (almužna), t.j. Ľudí patriacich k Banú Hášim a Banú Al-Muṭṭálib. Podobne môže slovo ál označovať nasledovníkov proroka ﷺ.

Aṣḥáb označuje všetkých Ľudí, ktorí videli proroka ﷺ v stave, keď sa stali veriacimi, a ktorí zomreli v pevnej viere¹.

Salám znamená prosbu o bezpečie pred zlými vecami. Je tiež jedným z Alláhových mien a znamená, že je oslobodený od všetkých chýb, nedostatkov, je bezpečný a spoľahlivý, a že Svojim verným služobníkom dá bezpečie v posmrtnom živote.

¹ Viera *saḥabáh* je podrobnejšie rozobraná v kapitole *Saḥabáh* sú tí najlepší z tejto *ummy*.

Úvod k spasenej skupine a jej viere

أَمَّا بَعْدُ؛ فَهَذَا اعْتِقَادُ الْفِرْقَةِ النَّاجِيَةِ الْمَنْصُورَةِ إِلَى قِيَامِ السَّاعَةِ أَهْلِ السُّنَّةِ وَالْجَمَاعَةِ: وَهُوَ الْإِيمَانُ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ، وَكُتُبِهِ، وَرُسُلِهِ، وَالْبَعْثِ بَعْدَ الْمَوْتِ، وَالْإِيمَانُ بِالْقَدَرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ.

Po vysvetlení pojmov *ḥamd* a *ṣalāt* bude táto rozprava opisovať vieru skutočných nasledovníkov *aḥlus-sunnah wal džamá'ah*, t.j. *al-firqatun nádžijiatul mansúrah* (spasenej a úspešnej skupiny) až do Súdneho dňa. Ich viera je nasledovná: viera v Alláha, Jeho anjelov, Jeho písíem, Jeho poslov, vo vzkriesenie po smrti a v dobrý a zlý *ḳadar* (osud).

- (ع ع) Výraz *ammá ba'd* sa používa na označenie začiatku hlavnej témy. Prorok ﷺ často používal tento výraz na začiatku svojich *chuṭbah* (kázni) a spisov.
- (غ غ) Slovo *'akídaḥ* je odvodené od základu „a-Ḳa-Da“, ktorý znamená zviazať alebo zauzlovať. *Al-'aḳd* znamená „niečo pevne uviazať“.
- (ث ث) V isláme je *'akídaḥ* činom srdca, teda uveriť v niečo a utvrdiť sa o tom srdcom. Je to v podstate to, čo človek prijíma ako náboženstvo alebo vieru. Taktiež sa tomu hovorí *ímán*, články *imánu* či piliere viery.
- (ز ظ) *Firḳah* sa používa na označenie skupiny ľudí. Autor ju oprávňuje na spásu a pomoc na základe jedného prorokovho ﷺ *ḥadísu*: „Jedna skupina z mojej *ummy* sa bude vždy pridŕžať pravdy a vždy sa jej dostane pomoci od Alláha. Nikto, kto sa od nej odlúčil, jej nebude schopný až do Súdneho dňa uškodiť.“
- (ح ه) {Al-Buchári}
- (و و) V ďalšom *ḥadíse* prorok ﷺ hovorí: „Táto *ummaḥ* bude rozdelená na sedemdesiattri *firḳah* (skupín) a okrem jednej *firḳah* budú všetky v pekle. Táto jedna *firḳah* bude tá, ktorá bude nasledovať moje spôsoby a spôsoby mojich spoločníkov.“ {At-Tirmizi}

V spojení *aḥlus-sunnah wal džamá'ah* výraz *sunnah* označuje spôsoby a zvyky, ktorých sa pridŕžali prorok ﷺ a jeho *ṣaḥábah* (spoločníci). Vtedy ešte nevznikli heretické inovácie a rozdielne vierovyznania.

Slovo *džamá'ah* označuje ľudí, ktorí sa zhromažďujú. V tomto prípade označuje tých *šahábah* (spoločníkov) a *tábi'in*¹, ktorí prijali pravdu preukázanú v Koráne a *hadísoch* a zhromažďovali sa.

Šesť pilierov *imánu* (viery)

Pokiaľ človek neverí v týchto šesť pilierov v súlade s Koránom a *sunnou*, jeho viera nebude dokonalá. Ak niekto poprie čo i len jednu z týchto šiestich pilierov alebo v ne neverí v súlade s Koránom a *sunnou*, je *káfir* (neveriaci). Toto všetko je opísané v *hadíse* známom ako *hadís* anjela Gabriela.

Anjel Gabriel prišiel k prorokovi (ﷺ) prezlečený do žiarivo bieleho oblečenia bez známok cestovania a spýtal sa ho otázky o isláme, *imáne* a *ihsáne*². On (ﷺ) na to odpovedal: „*Imán* znamená vieru v Alláha, anjelov, nebeské písmo, Alláhových poslov, posmrtný život a v dobrý a zlý *qadar* (osud).“ {Muslim}

Al-maláikah je množné číslo slova *malak*, čo znamená anjeli. Pojmom sa myslia Alláhove tvory, ktoré stvoril, aby obývali nebesia, a ktorým pridelil záležitosti Jeho tvorstva. Spomenul ich vo Svojej Knihe a vysvetlil, že nie sú voči Alláhovi neposlušní a vykonajú všetko, čo im je prikázané. Vo dne v noci neúnavne vedia Alláha.

Je nám prikázané, aby sme verili vo všetky atribúty a činy anjelov, ktoré sú opísané v Koráne a *hadísoch*, a mlčali o tých, ktoré neboli spomenuté, lebo sú súčasťou záležitostí neviditeľného, ktoré poznáme len do tej miery, do akej nám to povedali Alláh a Jeho posol (ﷺ).

Al-kutub označuje písmo, ktoré Alláh zoslal z nebies Svojim poslom. Spomedzi nich sú nám známe Abrahámove knihy, Mojžišova Tóra, Ježišove Evanjelium, Dávidove Žalmy a Korán. Korán bol zoslaný ako posledné písmo a ochraňuje i potvrdzuje všetky predchádzajúce písmo.

¹ Generácia nasledujúca hneď po *šahábah*, ktorí stretli *šahábah* v stave, keď sa stali veriacimi, a ktorí zomreli v pevnej viere.

² Najvyššia duchovná túžba uctievať Alláha, akoby ste Ho neustále videli, a aj keď Ho nevidíte, On vás istotne vidí.

Slovo *ar-rusul* označuje tých ľudí, ktorým bolo zoslané zjavenie od Alláha. Tieto zjavenia obsahujú prikázania *šari‘ah* a poslom je prikázané, aby ich kázali. Je potrebné, aby sme mali osobitnú vieru v 25 poslov, ktorých Alláh spomína v Ľoráne.

Popri týchto *rusul* (poslovia) a *انبيا* (proroci) musíme veriť aj v ostaných prorokov. O ich menách a počte sa nemusíme priesť, lebo znalosť o tom má len samotný Alláh. On povedal:

﴿وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ وَرُسُلًا لَمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ﴾

(ع ٤) „A (vnukli sme posolstvá) poslom, o ktorých sme ti predtým rozprávali, ale i poslom, o ktorých sme ti nerozprávali.“ {4:164}

(غ ٥)

Je nutné veriť, že títo poslovia oznámili ľudstvu posolstvo, ktoré im Alláh prikázal oznámiť, a že ho vysvetlili tak, aby nikto nemal pochybnosti. Taktiež treba veriť, že sú oslobodení od nedostatkov charakteru, akými sú klamstvo, zrada, skrývanie poznania a neznalosť. Najvýznamejší z nich sú Muħammad ﷺ, Abrahám ؑ, Mojžiš ؑ, Ježiš ؑ a Noe ؑ. Spomínajú sa v nasledovnom verši:

(ط ٦)

﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنكَ وَمِنْ نُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ﴾

(ظ ٧)

„Prijali sme záväzok od prorokov (že oznámia, čo im bolo zvestované a zoslané), i od teba (Muħammad) i od Noema a Abraháma a Mojžiša a Ježiša, syna Márie.“

(ق ٨)

{33:7}

A v ďalšom verši:

(ح ٩)

﴿شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ﴾

(و ١٠)

(هـ ١١)

„Uzákonil (Alláh) pre vás z náboženstva (*islámu*) to, čo odkázal Noemovi, a to, čo sme ti (Muħammad) vnukli, a to, čo sme odkázali Abrahámovi a Mojžišovi a Ježišovi: Dodržujte náboženstvo a nerozdeľte sa v ňom.“ {42:13}

Slovo *ba‘š* znamená pozdvihnúť alebo dať do pohybu. V terminológii *šari‘ah* znamená vzkriesiť mŕtvych z hrobov v Súdny deň, aby boli súdení. Alláh bude vidieť toho, čo vykonal štipku dobra, i toho, čo vykonal štipku zla. Musíme veriť v *ba‘š* v tom význame, v akom to Alláh spomenul v Ľoráne, t.j. Alláh zhromaždí všetky rozložené orgány a znovu ich oživí a vnesie do nich život. Filozofovia a kresťania, ktorí odmietajú telesný *ba‘š*, sú *kufár* (neveriaci).

Ḳadar znamená osud. V terminológii *šarí‘ah* znamená, že Alláh má znalosť o množstve a dočasnosti všetkého od začiatku stvorenia. Stvoril tvory skrze Svoju moc a vôľu, podľa Svojej znalosti a zaznamenal ich v *Al-Lauh al-Mahfúz* (Uchovanej doske) pred ich stvorením. V jednom *ḥadíse* sa píše: „Najprv stvoril pero a prikázal mu písať. Pero sa spýtalo: ‚Čo mám napísať?‘ Alláh povedal: ‚Napíš všetko, čo je stanovené, že sa to stane.‘“ {At-Tirmizi}

Alláh v Koráne hovorí:

﴿ مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِّن قَبْلِ أَنْ نَبْرَأَهَا ﴾

„Akékoľvek nešťastie, ktoré by postihlo čokoľvek na zemi alebo (*by postihlo*) vás, je v Knihe (*Al-Lauh al-Mahfúz*) (*zapisané*) už predtým, než ho (*nešťastie*) stvoríme.“ {57:22}

Význam slov *tahríf*, *ta‘tíl*, *takjíf* a *tamšíl*

وَمِنَ الْإِيمَانِ بِاللَّهِ: الْإِيمَانُ بِمَا وَصَفَ بِهِ نَفْسَهُ فِي كِتَابِهِ الْعَزِيزِ، وَبِمَا وَصَفَهُ بِهِ رَسُولُهُ مُحَمَّدٌ ﷺ مِنْ غَيْرِ تَحْرِيفٍ وَلَا تَعْطِيلٍ، وَمِنْ غَيْرِ تَكْيِيفٍ وَلَا تَمْنِيلٍ. بَلْ يُؤْمِنُونَ بِأَنَّ اللَّهَ ﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ﴾ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿

(ع ٤) A je súčasťou viery v Alláha, veriť v tie atribúty, ktorými sa označil Alláh v Jeho knihe (Ķorán) a ktorými Ho prorok ﷺ označil bez *tahríf* (skresľovania), *ta‘tíl* (zanechania a vypustenia významu), *takjíf* (spochybňovania formy) a *tamšíl* (podobnosti). Veria (*ahlus-sunnah*), že: „Nič nie je ako On. On Všepečujúci a Vševidiaci.“ {42:11}

(ع ٤)

(غ ٥)

(ث ٥) Pri podrobnom opise významu viery autor rozpráva o viere *ahlus-sunnah wal džamá‘ah*.
(ذ ٥)

(ص ٥) **Tahríf** (Skresľovanie) znamená zmenu. Uviesť zmenu do výroku znamená vynechať význam, ktorý sa ním rozumie, a prijať taký význam, kedy slová môžu naznačovať nejasný zmysel. Pravdaže, ak je tento zmysel náležitý podľa (ض ٥) kontextu, treba túto možnosť vysvetliť.
(ط ٥)

(ظ ٥) **Ta‘tíl** znamená zanechanie a vypustenie významu. V aktuálnom kontexte to (ق ٥) znamená negovanie Alláhových atribútov a popieranie ich existencie.

(ح ٥) Rozdiel medzi *tahríf* a *ta‘tíl* spočíva v tom, že v druhom prípade je popretý ten (و ٥) skutočný význam, ktorý potvrdzuje Ķorán a *sunnah*, kým v prípade *tahríf* sa text vysvetľuje prostredníctvom nesprávnych významov, ktoré slovo nepotvrdzuje.

(هـ ٥) **Ta‘tíl** teda zahŕňa *tahríf*. Keď sa niekto snaží potvrdiť nesprávny význam a popiera skutočný význam, pácha *ta‘tíl* i *tahríf*.

Ak niekto popiera atribúty, ktoré potvrdzuje Ķorán a *sunnah*, a trvá na tom, že sa tým nemyslí jasný význam, ani preň neurčí žiaden zmysel, tak sa tento prípad volá *tafwíd* (popieranie významu). Je nesprávne tvrdiť, že presvedčením *salaf*¹ bol *tafwíd*. *Salaf* nekonali *tafwíd*, snažiac sa zistiť význam atribútov.

¹ Sú to počiatocní muslimskí učenci z prvých troch generácií. To znamená *šahábah*, ich nasledovníci a všetci, ktorí sa pridržiavajú Ķoránu a *sunnah* podľa toho, ako to chápali *šahábah*.

Na druhej strane chápali význam pasáží Koránu a *sunnaĥ* a potvrdili Alláhove atribúty, ale nezachádzali do detailov a znalosť o presnej forme či presnom stave týchto atribútov prenechávali Alláhovi samotnému. Keď sa imáma Malika spýtali na formu *istiwá*¹ Alláha na Trón, povedal: „*istiwá* je známe, ale jeho spôsob nie je známy; veriť v *istiwá* je povinné a pýtať sa na to je *bid'ah* (inovácia).“

Takjif znamená veriť v konkrétnu formu Alláhových atribútov, alebo spochybňovať formu Alláhových atribútov. Fráza *bi ġajr takjif* znamená, že *ahlus-sunnaĥ* popierajú, že majú znalosť o Jeho forme, lebo len samotný Alláh pozná Svoje postavenie a atribúty. Neznamená to však, že úplne popierajú samotné formy, lebo všetko má nevyhnutne nejakú formu.

Tamsíl (Podobnosti) znamená veriť, že Alláhove atribúty sú rovnaké, ako sú atribúty tvorstva. Alláh povedal:

﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾

„Nič nie je ako On. On Všeпоčujúci a Vševidiaci.“ {42:11}

Toto sú zásady správania *ahlus-sunnaĥ* ohľadom negácie a potvrdenia. Vo verši Alláh poprel existenciu čohokoľvek, ako je On, ale potvrdil atribúty sluchu a zraku u Seba samotného.

Poukazuje to na to, že správne vierovyznanie nespočíva v úplnom popretí atribútov, a ani v snahe o ich úplné potvrdenie. Pravé vierovyznanie spočíva v potvrdení atribútov bez porovnávania.

¹ Je to podstatné meno odvodené od slovesa *istawá* a znamená vystúpenie a ustálenie sa.

Alláha nemožno porovnávať s Jeho tvorstvom

فَلَا يَنْفُونَ عَنْهُ مَا وَصَفَ بِهِ نَفْسَهُ، وَلَا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ، وَلَا يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَاءِ اللَّهِ وَآيَاتِهِ، وَلَا يُكَيِّفُونَ وَلَا يُمَثِّلُونَ صِفَاتِهِ بِصِفَاتِ خَلْقِهِ، لِأَنَّهُ سُبْحَانَهُ لَا سَمِيَّ لَهُ، وَلَا كُفَّاءَ لَهُ، وَلَا نِدَّ لَهُ، وَلَا يُقَاسُ بِخَلْقِهِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى.

Atribúty, ktorými sa On sám opísal, *ahlus-sunnaḥ* nepopierajú, ani nepáchajú *tahrif* (skresľovanie) na základe argumentácie rozličnými výrokmí, ani nepripúšťajú nesprávny *t'awil* (prekrútenie) Alláhových mien a Jeho veršov, ani nepokladajú Jeho atribúty za rovnaké s atribútmi tvorstva a ani neopisujú ich formu. Je to preto, že nič nie je podobné Alláhovi, nič nie je s Ním porovnateľné a nemá žiadnych spoločníkov. Nedržia sa analógie s Jeho tvorstvom, aby dokázali podobnosť alebo porovnateľnosť s Ním.

(ع ٤)

(غ ٥)

(ث ٥)

Otázka popretia negácie je založená na vyššie spomínanej viere. Znamená to, že keď budú mať vieru v Alláha v tomto zmysle, tak nebudú negovať Jeho atribúty či konať *tahrif* (skresľovanie) a nebudú ani opisovať formu či dokazovať podobnosť.

(ض ٤) Alláh hovorí:

(ط ٤)

﴿وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ سَيُجْرَبُونَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾

(ظ ٤)

„A Alláhovi náležia mená najkrajšie; vzývajte Ho teda nimi a nechajte tých, ktorí mená Jeho prekrúcajú. Tým bude odplatené za to, čo robili.“ {7:180}

(ك ٤)

Ibn Al-Ḳajjim uvádza o nepáchaní *Ilḥádu* ohľadom Alláhových mien a Jeho atribútov nasledovné: „Konať *Ilḥád* ohľadom Jeho mien znamená odvrátiť sa od tých skutočných významov Jeho mien, ktoré sú preukázané.

(و ٤)

(هـ ٤)

Ilḥád sa vo vzťahu k Alláhovým menám a veršom vyskytuje pri ich úplnej negácii, pri popretí ich významov a ich úplnom odmietnutí, kvôli *tahrif* (skresľovanie) od pravdy alebo pri nesprávnom *t'awil* (prekrútení) a odchýlení od pravdy.“

Salaf mali vieru vo všetko, čo Alláh povedal o Sebe samotnom v Ḳoráne, a ako Ho prorok ﷺ opísal. Táto viera je úplne oslobodená od *tahrif* (skresľovanie), *ta'til* (vypustenie významu), *takjif* (viera v konkrétnu formu) a *tamšil* (podobnosť). Podľa nich je rozprávanie o Alláhovi Samotnom totožné s rozprávaním o Jeho atribútoch.

Ahlu-sunnah tvrdia, že rozprávanie o Alláhovi samotnom a rozprávanie o Jeho atribútoch je to isté, keďže sa Jeho atribúty vzťahujú na Neho samotného. Vysvetľujú to v jednej zo svojich poznámok: „Odovzdáme ich (atribúty) presne tak, ako nám boli odovzdané, bez *t'awil* (prekrútenia).“

Imám Aḥmad hovorí: „Alláh má byť opísaný len tými atribútmi, ktorými sa opísal On sám alebo ktorými Ho opísal Jeho poslanec. Nič sa nemá povedať mimo Koránu a *ḥadišu*.“ {Al-Fatáwa 5/26}

Učiteľ imáma Bucháriho, No'ajm ibn Ḥammád, hovorí: „Ten, kto opísal Alláha skrze podobnosť Jeho tvorstvu, spáchal *kufir*. A keď niekto poprel atribúty, ktorými sa Alláh sám opísal, tak ten taktiež spáchal *kufir*. Atribúty, ktorými sa Alláh sám opísal, alebo tie, ktorými Ho vo svojom rozprávaní opísal Jeho prorok ﷺ, nebudú nazvané *tašbīh* alebo *tamsīl* (podobnosť).“

Dôvod, z ktorého *ahlu-sunnah* nekonajú *takjif* alebo *tamsīl* (podobnosť), je ten, že niet obdoby Alláha samotného, ktorá si zasluhuje Jeho meno, a niet ani ničoho takého veľkého, čo sa Mu vyrovná vo veľkosti. Alláh hovorí:

﴿ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا ﴾

„Poznáš azda niekoho, kto by Mu bol menovcom?“ {19:65}

To, že nemá menovca, neznamená, že nikto nebude mať meno ako On, lebo je veľa mien, ktoré má spoločné so Svojím tvorstvom. V skutočnosti to znamená, že keď Alláh používa tieto mená pre Seba samotného, ich význam je špecifický pre Neho. Nik iný okrem Alláha s nimi nebude spojený.

Kufu' znamená rovný a majúci podobné postavenie. Alláhov výrok potvrdzuje jeho negáciu:

﴿ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ﴾

„A niet toho, kto by sa Mu vyrovnal.“ {112:4}

Nidd znamená rovný a majúci rovnaké postavenie. Alláh hovorí:

﴿ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴾

„Nečiňte teda Alláhovi rovných, a pritom viete.“ {2:22}

„Nedržať sa analógie“ znamená, že nie je dovolené používať žiaden dôkaz obsahujúci analógiu medzi Alláhom a predmetom analógie, poukazujúc na rovnosť a podobnosť.

Takáto analógia je ako *tamsíl* (podobnosť), ktorú učenci v oblasti princípov *fiġh*¹ definovali ako spájanie odvodeného s pôvodným podľa zásady celku, napr. spájanie drog s alkoholom na základe zákazu, keďže dôvod zákazu, t.j. problém intoxikácie, je spoločný v oboch prípadoch. Analógia o identite odvodeného a pôvodného je založená na podobnosti. Toto však nie je dovolené v prípade Alláha vo vzťahu k Jeho tvorstvu.

(ع ع) Je známe, že medzi Alláhom, Uctievaným a Vyvýšeným, a Jeho tvorstvom niet porovnateľnosti v ničom. Najvyšší stupeň analógie je použitý pre Alláha, čo (غ غ) znamená, že v každej vlastnosti, ktorú má tvorstvo a ktorú možno má Alláh, je (ث ث) Stvoriteľ zaiste vyvýšený nad tvorstvo. Keď tvorstvo nemá nejaký nedostatok, tak Stvoriteľ tento nedostatok istotne vôbec nemá.

(ذ ذ)

(ص ص)

(ض ض)

(ط ط)

(ظ ظ)

(ق ق)

(ح ح)

(و و)

(هـ هـ)

¹ *Fiġh* doslovne znamená „skutočné alebo hlboké porozumenie, štúdium, úplné chápanie“. V islamskom kontexte má nasledovný význam: Islamská právna veda zaoberajúca sa odvodzovaním rozhodnutí vo veciach uctievania, úkonov alebo akýchkoľvek činov v tomto živote na základe podrobných islamských zdrojov (Ķoránu a *sunny*).

Atribúty, ktorými sa Alláh veľbil sám alebo prostredníctvom Svojho posla

فَإِنَّهُ أَعْلَمُ بِنَفْسِهِ وَبِعَيْرِهِ، وَأَصْدَقُ قَيْلًا، وَأَحْسَنُ حَدِيثًا مِنْ خَلْقِهِ، ثُمَّ رُسُلُهُ صَادِقُونَ مُصَدِّقُونَ بِخِلَافِ الَّذِينَ يَقُولُونَ عَلَيْهِ مَا لَا يَعْلَمُونَ. وَلِهَذَا قَالَ: ﴿سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعَزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ﴾ ﴿١٨٨﴾ وَسَأَلَهُ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ﴿وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ ﴿١٨٩﴾ فَسَبَّحَ نَفْسَهُ عَمَّا وَصَفَهُ بِهِ الْمُخَالِفُونَ لِلرُّسُلِ، وَسَلَّمَ عَلَى الْمُرْسَلِينَ؛ لِسَلَامَةِ مَا قَالُوهُ مِنَ النَّقْصِ وَالْعَيْبِ. وَهُوَ سُبْحَانَهُ قَدْ جَمَعَ فِيهَا وَصَفَ وَسَمَّى بِهِ نَفْسَهُ بَيْنَ النَّفْيِ وَالْإِثْبَاتِ.

Lebo On najlepšie pozná Seba samého i iných. To, čo povie, je najpravdivejšie a najlepšie a Jeho poslovia sú pravdiví. Ich pravdivosť bola potvrdená na rozdiel od tých, ktorí hovoria o Alláhovi veci, ktoré sami nevedia. Preto Alláh hovorí: „**Jedinečný je Pán tvoj, Pán moci a víťazstva, ktorý je vysoko nad tým, čo opisujú. A mier nech sprevádza poslov. A chvála náleží Alláhovi, Pánovi tvorstva všetkého.**“ {37:180-182}

Alláh povedal, že je vysoko nad tým, čo Mu pripisujú protivníci Jeho poslov, a poslal mier poslom, keďže ich výroky nemali chyby a nedostatky. Taktiež spomenul negáciu a potvrdenie atribútov, ktorými Seba samého opísal.

Mať vieru v Alláhove atribúty, ktoré sa spomínajú v Koráne a *hadísoch*, je oprávnené na základe skutočnosti, že Alláh je Najlepší znalca Seba samého a všetkých ostatných vecí. Najlepšie a najpravdivejšie je to, čo hovorí On. Čo o Ňom hovoria Jeho poslovia, je tiež pravdivé. Sú čestní a nehovoria klamstvá o Alláhovi a nehovoria ani nič, čo je v rozpore so skutočnosťou. Preto je nutné veriť v to, čo Alláh a Jeho poslovia povedali o atribútoch v zápornej¹ či kladnej forme. Nemali by sme namiesto toho veriť výrokom tých ľudí, ktorí prekrúcajú skutočnosť o Alláhovi a hovoria o Ňom veci, ktoré sami nevedia.

Pointa tohto spočíva v tom, že neúspešné podanie významu nejakého výroku je spôsobené jedným alebo viacerými z nasledovných troch faktorov:

1. Rečník je sám neznalý toho, o čom hovorí.
2. Nemá silu výrečnosti a potrebné komunikačné schopnosti.
3. Siahá po klamstvách, prekrúcovaní a falšovaní.

¹ Záporná forma napr. „... a Pán tvoj nie je zabudlivý.“ {19:64}

V Ķoráne a *ħadišo*ch sa tieto tri veci vôbec nenachádzajú. Výroky Alláha a Jeho posla sú neobyčajne zrejmé a jasné. Sú v súlade so skutočnosťou a najvyššou pravdou. Taktiež obsahujú najdležitějšíe napomenutia a najlepšie vedenie pre tvorstvo.

Všetky tieto tri prvky rozprávania a porozumenia sú prítomné vo výrokoch proroka ﷺ. Prorok ﷺ má najlepšie poznanie o veciach, ktoré chce ľuďom oznámiť. Na ich rozprávanie používa najlepší štýl. Je ochotný napomínať a viesť tvorstvo. Jeho výroky preto nemôžu mať nedostatky či chyby. Výroky iných o týchto a iných záležitostiach však nie sú oslobodené od nedostatkov a chýb.

(ع ع) Preto nie je správne považovať výroky iných za rovnocenné s výrokmi proroka ﷺ, nehovoriac o uprednostňovaní výrokov iných pred výrokmi proroka ﷺ. Je to nesmierne zahanbujúce a zvádza to zo správnej cesty. Preto Alláh opísal Svoje vlastné velebenie a poslal mier na Svojich poslov.

(ذ ز) *Subħán* je neurčitok slova *tasbīħ*, čo znamená pretrvávajúť očistený a vzdialený od zla. Alláh je vždy očistený od všetkého, čo Mu polyteisti pripisujú (napr. to, že má manželku alebo syna) a od iných chýb a nedostatkov. Potom posla mier Svojim poslom.

(ط ت) Naznačuje to, že tak, ako je nutné veriť, že Alláh, Mocný a Veľký, nemá chyby a nedostatky, taktiež treba mať vieru v čistotu slov a skutkov prorokov. Veď Alláhovi proroci a poslovia hovoria o Alláhovi len pravdu, nepridruhujú k Nemu spoločníkov a neuvádzajú svojich nasledovníkov do bludov. Alláhov príkaz je nasledovný:

(ح ه)

﴿ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴾

(و و)

„A chvála (*iba*) Alláhovi, Pánovi celého stvorenia.“ {1:2}

(ة هـ)

Vzhľadom na to, že má dokonalé atribúty, skvostné vlastnosti a najspravodlivejšie skutky, vyvyšovaný Alláh velebí Seba samotného.

Negácia a potvrdenie sú zahrnuté všeobecne i špecificky v Jeho menách a atribútoch. Význam všeobecnosti negácie spočíva v zapretí všetkých chýb a nedostatkov Alláha samotného, ktoré sú v rozpore s Jeho dokonalosťou. Napríklad:

﴿ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ ﴾

„Nič nie je ako On.“ {42:11}

﴿ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا ﴾

„Poznáš azda niekoho, kto by Mu bol menovcom?“ {19:65}

﴿ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ ﴾

„Ó sláva Alláhovi, Jemu je vzdialené to, čo (*Mu*) lživo pripisujú.“ {23:91}

Špecifickosť v negácii znamená negovanie nepodloženého tvrdenia, že Alláh má k Svojim atribútom pridružené také chyby a nedostatky, akými sú otec, syn, spoločník, manželka, vrstovník, protivník, neznalosť, bezmocnosť, zlé vedenie, zábudlivosť, ospanlivosť, spánok, márnosť a klam.

Slovo negácia sa v *Ľoráne* a *ħadísoch* nevyskytuje samostatne, lebo samotná negácia neoznačuje žiaden atribút. Ide tu o potvrdenie dokonalosti Alláhovej veľkosti a jedinečnosti Jeho atribútov v protiklade k oboj negáciám.

Negácia existencie Alláhovho spoločníka a niekoho Jemu rovného znamená potvrdiť Jeho vznešenosť a to, že Jemu jedinému prináleží uctievanie; negácia nedostatku znamená potvrdiť Jeho moc a vôľu; negácia neznalosti znamená potvrdenie Jeho širokého a neobmedzeného poznania; negácia nespravodlivosti znamená potvrdenie dokonalosti Jeho spravodlivosti; negácia márnosti je potvrdením Jeho večného života a stability; negácia márnosti znamená potvrdiť Jeho absolútnu múdrosť a negácia spánku a smrti znamená potvrdiť Jeho večný život a trvalosť.

Z tohto dôvodu sa negácia často vyskytuje v *Ľoráne* a *ħadísoch* vo všeobecnom zmysle na rozdiel od tvrdení, ktoré sú viac špecifické ako všeobecné, lebo sú určené pre Neho samotného.

Všeobecnosť v tvrdeniach znamená, že absolútna dokonalosť, absolútna chvála, absolútna veľkoleposť, atď. sú potvrdené. Alláh hovorí:

﴿ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴾

„A chvála (*iba*) Alláhovi, Pánovi celého stvorenia“ {1:2}

﴿ وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَى ﴾

„A Alláhovi náleží príklad najvyšší.“ {16:60}

Sú tu zahrnuté všetky podstatné a prídavné mená spomenuté v Koráne a *sunne* a je ich toľko, že ich nemožno spočítať. Niektoré Alláh spresnil spolu so Svojou znalosťou, ako povedal prorok ﷺ: „Velebený si Ty, nemožno vyčíslit’ Tvoju chválu. Si presne taký, ako si sa s chválou opísal.“ {Muslim}

V istom *hadíse* o modlitbe prorok ﷺ povedal: „Prosím Ťa skrze každé meno, ktorým si sa pomenoval, alebo ktoré si zjavil alebo ktorému si naučil niekoho spomedzi Svojho tvorstva alebo ktoré si si ponechal pre Seba v poznaní nevideného.“ {Aḥmad a Ibn Ḥiban}

(ع ع)

(غ غ)

(ث ث)

(ذ ذ)

(ص ص)

(ض ض)

(ط ط)

(ظ ظ)

(ق ق)

(ح ح)

(و و)

(هـ هـ)

Opis Alláhových atribútov

فَلَا تُدْعُونَ لِأَهْلِ السُّنَّةِ وَالْجَمَاعَةِ عَمَّا جَاءَ بِهِ الْمُرْسَلُونَ؛ فَإِنَّهُ الصِّرَاطُ الْمُسْتَقِيمُ، صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ. وَقَدْ دَخَلَ فِي هَذِهِ الْجُمْلَةِ مَا وَصَفَ اللَّهُ بِهِ نَفْسَهُ فِي سُورَةِ الْإِخْلَاصِ الَّتِي تَعْدِلُ ثُلُثَ الْقُرْآنِ، حَيْثُ يَقُولُ: ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝ اللَّهُ الصَّمَدُ ۝ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ۝ لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ﴾

Ahlu-sunnah wal džama'ah sa neodchyľujú od tých vecí, ktoré priniesli proroci. Priama cesta je cesta tých, ktorých Alláh zahrnul Svojou priazňou, t.j. cesta prorokov, pravdivých ľudí, mučeníkov a cnostných ľudí. Tieto atribúty Alláh taktiež spomína v *súratul-Ichláš* (Oddanosť), ktorá sa rovná jednej tretine Koránu. Alláh hovorí: „**Povedz (Muhammad): On, Alláh je jeden jediný. Alláh je Aš-Šamad. Nesplodil a (ani) nebol splodený. A niet toho, kto by sa Mu vyrovnal.**“ {112:1-4}

Len to je skutočné, čo priniesli Alláhovi poslovia. Je povinné sa tým riadiť a je zakázané odchyliť sa od toho, lebo len toto je priama cesta bez zakrivení.

Priama cesta je len jedna a ten, kto sa od nej odchyli, zblúdi na nesprávnu cestu a k nespravodlivosti.

﴿وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ﴾

„Toto je cesta priama Mnou daná, preto ju nasledujte. A nenasledujte iné cesty, pretože tie vás odvedú od cesty Ním určenej.“ {6:153}

Priama cesta je cestou spravodlivej a najlepšej *ummy* (spoločenstva), ktorá leží medzi dvoma extrémami. Preto nám Alláh prikázal a naučil nás v každej *rak'ah*¹ modlitby prednášať prosbu k Nemu, aby nás viedol na priamej ceste. Znamená to, že nám má povedať a pomôcť v tom, ako Ho máme poslúchať. Toto je cesta tých, ktorí boli obdarení priazňou Alláhovou, t.j. prorokov, pravdivých ľudí, mučeníkov a cnostných ľudí. Je najlepšie byť práve v spoločnosti týchto ľudí.

Práve rozoberáme tie texty Koránu a *hadísov*, ktoré spomínajú tieto mená a atribúty. Je povinné v ne veriť.

¹ Jeden celok modlitby obsahujúci *ruku'u* a dva *sudžúdy*.

Začíname *súrou Al-Ichlás*, lebo podáva túto záležitosť takým spôsobom, akým ju nepodáva žiadna iná *súraĥ* (kapitola). Bola nazvaná *súrou Al-Ichlás*, lebo je v nej vysvetlená koncepcia *tawĥidu*¹ (islamského monoteizmu) skrze oddelenie a očistenie od polyteizmu a modloslužobníctva.

Ubay ibn Ka'b رضي الله عنه prerozprával o kontexte zjavenia tejto *súry*, keď polyteisti povedali: „Muĥammad! Povedz nám rodokmeň svojho Pána.“ Alláh nato zjavil túto *súru*. {Aĥmad}

Je dokázané na základe vierohodných *ĥadišov*, že táto *súraĥ* sa rovná jednej tretine Ķoránu. Abu Darda' رضي الله عنه vyrozprával, že prorok ﷺ povedal: „Nedokáže nikto z vás odrecitovať tretinu Ķoránu za noc? Oni (spoločníci) sa spýtali: „Ako by dokázal niekto odrecitovať tretinu Ķoránu?“ Prorok povedal: „**Povedz: On, Alláh je jeden jediný** sa rovná jednej tretine Ķoránu.““ {Muslim}

(ع ع)

(غ غ)

(ث ث)

(ذ ذ)

Ibn Tajmijjaĥ prerozprával najvierohodnejší výrok od ibn 'Abbása رضي الله عنه, a to konkrétne - že Ķorán pozostáva z troch základných zámerov:

(ص ص)

(ض ض)

(ط ط)

(ظ ظ)

(ق ق)

(ح ح)

(و و)

1. Prikazy a zákazy, ktoré tvoria prikázania a praktické spôsoby. Tieto potom tvoria predmet *fikhu* a etiky.

2. Príbehy a rozprávania, ktoré zahŕňajú príbehy Alláhových poslov a ich spoločenstiev. Opisujú aj pohromy, ktoré postihli tých, ktorí odmietli Alláhových poslov. Taktiež spomínajú sľuby, odmeny a záhuby.

3. Poznanie *tawĥidu* (islamského monoteizmu) a opis záležitostí týkajúcich sa Alláhových mien a Jeho atribútov. Tí, ktorí uctieávajú Alláha, v ne musia veriť. Je to najdôležitejšia časť zo všetkých troch.

(هـ هـ)

Súratul-Ichlás plní tento tretí cieľ a podáva jeho všeobecný opis. Je preto správne povedať, že táto *súraĥ* sa rovná jednej tretine Ķoránu.

Naskytá sa tu otázka, ako môže táto *súraĥ* úplne obsiahnuť celú znalosť *tawĥidu* (islamského monoteizmu) a jeho princípov, ktoré tvoria základ viery v jediného Alláha a podstatu jej logiky?

¹ *Tawĥid* je rozdelený do troch kategórií: *tawĥidur-rubúbijah* (Alláhova jedinečnosť ako Pána), *tawĥidul-ulúhijah* (Alláhova jedinečnosť ako Boha) a *tawĥidul-asma' was-šifát* (jedinečné Alláhove mená a atribúty). Pre viac informácií o *tawĥid* vid' Appendix 1.

Odpoveď na túto otázku sa nachádza v skutočnosti, že Alláhov príkaz (Alláh je jeden jediný) vylučuje partnerstvo s Ním v každom ohľade, či sa to týka Jeho samotného, Jeho atribútov alebo Jeho skutkov. Taktiež poukazuje na Alláhovu osobitosť vo veľkosti, dokonalosti, veľkoleposti a vznešenosti. Preto sa slovo *aḥad* nepoužíva ako potvrdenie pre nikoho okrem Alláha. Toto slovo je dôraznejšie ako *wāḥid*.

Ibn ‘Abbás رضي الله عنه spojenie *Allāhuṣ-Ṣamad* (Alláh je Večný, Nezávislý) vysvetlil nasledovne: „Pán, ktorý je dokonalý vo Svojom vládnutí; Ten Veľký, ktorý je dokonalý vo Svojej veľkosti; Ten Tolerantný, ktorý je dokonalý vo Svojej tolerancii; Ten Všemocný, ktorý je dokonalý vo Svojej všemocnosti; Ten Všeznalý, ktorý je dokonalý vo Svojej znalosti; Ten, ktorý je dokonalý vo všetkej vznešenosti a veľkosti – takýto je len Alláh, Najuctievanejší a Najmocnejší. Len On má tieto vlastnosti, ktoré sa nevzťahujú na nikoho okrem Neho. Nik Mu nie je rovný a nik nie je ako On.“

Výraz *Aṣ-Ṣamad* sa vysvetľuje aj nasledovne: „Ten, na ktorého sa obracajú všetky bytosti a ktorého o pomoc žiadajú v každej núdzi a pri akomkoľvek úsilí.“

Potvrdenie jedinosti Alláha zahŕňa odmietnutie polyteizmu a podobnosti. Potvrdenie všetkých významov *Ṣamad* zahŕňa všetky najvznešenejšie mená a najvyššie atribúty. Hovorí sa tomu *tawḥīd* (islamský monoteizmus) potvrdenia.

Ďalší typ, teda *tawḥīd* dokonalosti, je odvodený od Alláhovho výroku:

﴿لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ﴿١١٤﴾ وَلَمْ يَكُن لَّهُ كُفُوًا أَحَدٌ﴾

„Nesplodil a (*ani*) nebol splodený. A niet toho, kto by sa Mu vyrovnal.“ {114}

Tento výklad možno navyše odvodiť vo všeobecnom zmysle z výroku „On, Alláh je jeden jediný,“ tzn. že nič z Neho nevzišlo a On nevzišiel z ničoho a že nik Mu nie je rovný, nik nie je taký ako On a nik Mu nie je podobný.

Táto *súraḥ* pomenúva koncepciu Alláhovej jedinosti vo viere a v chápaní Alláha. Potvrdenie jedinosti Pána úplne protirečí polyteizmu a Jeho vlastnosť „večnosti a nezávislosti“ dokazuje všetky Jeho vlastnosti. Nemá žiadne nedostatky a nejestvuje u Neho vzťah otca a syna, čo znamená, že je nezávislý.

*Şamadijah*¹ to všetko popisuje. Taktiež sa v nej popiera existencia rovného, čo zahŕňa negáciu podobnosti či podoby. Táto *súraĥ* sa zaoberá všetkými týmito záležitosťami. *Súraĥ*, ktorá obsahuje toto všetko, si zasluhuje byť rovná tretine *Ķoránu*.

(ع ع)

(غ غ)

(ث ث)

(ذ ذ)

(ص ص)

(ض ض)

(ط ط)

(ظ ظ)

(ق ق)

(ح ح)

(و و)

(هـ هـ/هـ)

¹ Podstatné meno odvodené od slova *Aş-Şamad*.

Najvznešenejší verš Koránu

وَمَا وَصَفَ بِهِ نَفْسَهُ فِي أَعْظَمِ آيَةٍ فِي كِتَابِهِ؛ حَيْثُ يَقُولُ: ﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾

V najvznešenejšom verši Koránu Alláh Svoje atribúty opísal nasledovným spôsobom: „Alláh, niet boha okrem Neho, večne živého, večne existujúceho. Nezastihne ho driemota ani spánok. Jemu náleží, čo je v nebesiach a čo je na zemi. Ktože by sa u Neho mohol prihovoriť inak než s Jeho povolením. Pozná ich súčasnosť i budúcnosť, ale oni neobsiahnu z Jeho poznania nič, jedine to, čo by On chcel. Jeho *Kursí* pojíma nebesia a Zem a nezataží Ho ich ochrana a opatrovanie. A On je ten, nad ktorým vyššieho niet a je preveľký.“ {*Ájatul Kursí* 2:255}

Prorok ﷺ sa spýtal Ubaja ibn Ka'ba ؓ: „Ktorý verš v Koráne je najvznešenejší?“

On odpovedal: „Alláh a Jeho prorok to vedia lepšie.“

Prorok ﷺ opakoval otázku znova a znova a vždy dostal rovnakú odpoveď.

Potom Ubaj povedal: „Tým veršom je *Ájatul Kursí*.“

Potom mu prorok ﷺ položil ruku na rameno a povedal: „Abu Munzir! Určite si rád, že si sa to dozvedel.““ {Muslim}

Tento významný verš zahŕňa také Alláhove mená a atribúty, ktoré sa v iných veršoch nespomínajú.

Alláh v tomto verši podáva informácie o Sebe samotnom, že len On sám je vo Svojom Božstve a okrem Neho nikomu inému neprináleží žiadny druh uctievania ani žiadna jeho forma.

Po *tawhíde* sa zmienil o tých veciach, ktoré svedčia o Jeho vlastnostiach a Jeho dokonalých atribútoch. Povedal, že je živý a má absolútnu vládu nad životom, lebo život je jedným z dôsledkov Jeho samého, ktorý je večný, a dokonalosť Jeho života je zahrnutá vo všetkých Jeho osobných dokonalostiach, akými sú uctievanie, vláda, vedomosti, informácie, sluch, zrak, zámer, vôľa, atď. Ak by

teda bolo niečo z toho vynechané, bolo by to nedostatkom v živote. Preto dokonalosť v živote znamená dokonalosť vo všetkých atribútoch.

Potom to spája so Svojím menom *Al-Ḳajjúm* (Večný), čo znamená, že je Tým, ktorý jestvuje sám a vôbec nepotrebuje Svoje stvorenie. Nie je tu ani len najmenšia možnosť spomenúť nedostatok, lebo On je Alláh a všetko vďačí za svoju existenciu Jemu a všetci sú od Neho závislí. V skutočnosti si nemôžu dovoliť ani na okamih byť od Neho nezávislí. Len On je Ten, kto stvoril existujúce veci tak stabilne, že sa stará o ich potreby a poskytuje im všetko, čo potrebujú na prežitie, a na dosiahnutie dokonalosti, ktorú stanovil pre tieto veci. V tomto zmysle zahŕňa toto meno všetky aktívne atribúty. Preto sa uvádza, že *Al-Ḥajj* (Živý) a *Al-Ḳajjúm* (Večný) sú Alláhove najvznešenejšie mená. Ak niekto o niečo žiada skrze tieto mená, dostane to od Neho. A keď Ho niekto skrze týchto mien vzýva, tak On odpovie. Spomína sa tu ďalej skutočnosť, ktorá dokazuje dokonalosť Jeho *Ḥajaḥ* (Života) a *Ḳajjúmijah* (Večnosti).

(ع ع)

(غ غ)

(ث ث)

(ذ ذ)

Takto riekol: „**Nezastihne ho driemota ani spánok.**“ Toto by bolo v rozpore s večnosťou; spánok je totiž forma smrti, a preto obyvatelia raja nikdy nespia. Potom sa zmenil o rozlohe Svojho územia, ktoré zahŕňa všetky svety hore a všetky svety dole, ktoré sú všetky pod jeho vládou.

(ض د)

(ط ط)

Povedal teda: „**Jemu (Alláhovi) náleží, čo je v nebesiach a čo je na zemi.**“ A potom spomenul atribút, ktorý je dôkazom o Jeho kráľovstve, t.j. o tom, že jedine On má právo zasahovať a nikto Mu nemôže nič odporúčať bez Jeho dovolenia. Patria sem dve nariadenia - negácia a výnimka:

(ظ ز)

(ق ك)

(ح ه)

(و و)

(هـ هـ)

1. Potvrdenie správneho príhovoru, tzn. len skrze Alláhovo nariadenie sa môže prihovárať osoba, ktorej slová a činy Alláha tešia.
2. Vyvrátenie polyteistického príhovoru: polyteisti verili, že ich modly sa môžu u Alláha prihovárať bez Jeho dovolenia a vôle.

Potom spomenul hĺbkú a komplexnosť Svojho poznania, tzn. nie sú mu neznáme budúce ani minulé skutočnosti. Tvorstvo však nemôže pochopiť Jeho vedomosti okrem tých, ktorým ich On sám chce naučiť skrze prorokov alebo ktoré tvorstvu odhalí iným spôsobom, napr. prostredníctvom výskumu, analýzy a pokusov.

Ďalej spomenul dôkaz o rozľahlosti Svojho kráľovstva a o Svojej veľkosti. Povedal, že Jeho *Kursí* pojíma nebesia a Zem.

Správny význam *Kursí* naznačuje, že je odlišný a oddelený od Trónu, a označuje miesto ležiace pod oboma Jeho chodidlami. To je v porovnaní s Trónom ako prsteň v púšti.

Ibn ‘Abbás povedal: „Kursí (podnožka) je miestom dvoch chodidiel a veľkosť Trónu je nepoznateľná.“ {Ibn Chuzajmaḥ, Al-Ḥakim, Ibnu abi Šaijbaḥ a klasifikovaný ako *ṣaḥiḥ* Al-Albárim}

Následne Alláh spomenul Svoju dokonalú vládu a moc: „**A nezat’adží Ho ich ochrana a opatrovanie.**“ Alláha neunavuje ochrana zeme a nebies. Ibn Tajmijjaḥ vysvetlil *jaúduhu* na základe *juṣḥilahu*, čo znamená, že nie je ustatý.

Ďalej si Alláh na konci tohto požehnaného verša pripísal dva významné atribúty, ktorými sú absolútna vznešenosť a veľkoleposť v každom slova zmysle. ‘*álii* je ten, ktorý má všetky formy absolútna, a Jeho vznešenosť znamená, že keď je Alláh na Tróne, je nad všetkými bytosťami. ‘*ulú-ul Ḳadar* znamená, že všetky Jeho atribúty sú zjavné v dokonalej forme a On má najvyššiu a najväčšiu úroveň všetkých z nich. ‘*ulú-ul Ḳahar* znamená, že vládne nad všetkými Svojimi služobníkmi a On je Múdrost’ou oplývajúci a Všetznalý.

Al-‘azím je Ten, ktorý má atribút takej veľkoleposti, že nič nie je nad ním, nič nie je vyššie či väčšie. V srdciach prorokov, anjelov a cnostných ľudí je dokonalé velenie určené len pre Alláha.

Niektoré atribúty Alláha a ich významy

وَقَوْلُهُ سُبْحَانَهُ: ﴿هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾

A Alláh povedal: „**On je ten Prvý a Posledný a Zjavný a Skrytý. On o všetkom vie.**“ {57:3}

Alláhovo vyhlásenie „**On je ten Prvý a Posledný a Zjavný a Skrytý**“ slúži na uvedomenie si oboch strán. Tento verš naznačuje, že všetky tieto štyri mená sú špecifické pre Alláha Velebeného a majú pre Neho konkrétny význam na základe Jeho milosti a vznešenosti.

(ع غ)

Abu Hurairah رضي الله عنه vyrozprával, že keď prorok ﷺ ležal v posteli, často hovorieval: „Alláh! Pán všetkých siedmich nebies a Pán Zeme a Pán všetkého, Ten, kto dáva kľúčik zrna a roztvárať sa jadrám, Ten, čo zjavil Tóru, Evanjeliá a Korán. V Tebe hľadám útočisko pred každou zlomyseľnou bytosťou, lebo Ty si Ten **Prvý**, nič nebolo pred Tebou. Ty si Ten **Posledný**, nič nebude po Tebe. Ty si **Zjavný**, nič nie je nad Tebou. Ty si **Najbližší**, nič nie je bližšie ako Ty. Splať moje dlhy a ochráň ma pred nedostatkom.“ {Muslim}

(ط ز)

Toto je jasný výklad, ktorý dokazuje dokonalú veľkosť Alláha. On zahŕňa všetko v každom slova zmysle. **Prvý** a **Posledný** vyjadrujú časové medze a **Zjavný** a **Najbližší** vyjadrujú priestorové medze.

(ق ك)

Tieto štyri mená sú založené na Jeho zahŕnaní. To, že On je **Prvý** a **Posledný**, zahŕňa začiatok a koniec. To, že On je **Zjavný** a **Najbližší**, zahŕňa všetko ďaleké a blízke.

(ه و)

Meno *Al-Auwal* (**Prvý**) dokazuje, že nie je nič pred Ním.

Meno *Al-Áchir* (**Posledný**) dokazuje, že nič nie je po Ňom, je nemenný a večný.

Meno *Az-Záhir* (**Zjavný**) dokazuje, že je najvyššenejší a najväčší, že On je nad celým tvorstvom a nič nie je nad Ním.

Meno *Al-Bátin* (**Skrytý**) dokazuje, že je najbližší.

Verš končí vetou, ktorá poukazuje na to, že Jeho vedomosti zahŕňajú všetky udalosti v minulosti, prítomnosti a budúcnosti. Vôbec nič na zemi a na nebesiach nie je mimo Jeho znalosť.

Tento verš takto vyjadruje, že Alláhova milosť zahŕňa celú existenciu všetkých bytostí. Celý vesmír je v Jeho zovretí tak, ako keď človek v rukách zoviera horčičné semienko. Nič nie je mimo Jeho dosahu.

Potvrdenie Alláhovho života

وَقَوْلُهُ سُبْحَانَهُ: ﴿وَتَوَكَّلْ عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ﴾

A Alláh povedal: „**Spoľahni sa (Muḥammad) na Živého, ktorý nezomrie.**“
{25:58}

Tento verš potvrdzuje niektoré mená a atribúty. Zahŕňa potvrdenie Jeho mena *Al-Ḥajj* „**Živý**“ a negáciu smrti, ktorá je v protiklade so životom. Už sme vysvetlili, že Alláh žije životom a to je nevyhnutná vlastnosť Jeho samého. Z tohto dôvodu u Neho niet smrti či úpadku. Jeho život je najdokonalejší, a preto má dôkaz o Jeho živote najvyššiu prioritu, keďže jeho negácia by bola v protiklade s dokonalosťou života.

(ع ع)

(غ غ)

(ث ث)

(ذ ذ)

(ص ص)

(ض ض)

(ط ط)

(ظ ظ)

(ق ق)

(ح ح)

(و و)

(هـ هـ)

Alláhova znalosť zahrňa všetko

وَقَوْلُهُ: ﴿ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴾ ﴿ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴾ ﴿ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا ﴾ ﴿ وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنَ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٍ فِي ظِلْمَتِ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴾ ﴿ وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَىٰ وَلَا تَضَعُ إِلَّا يَعْلَمُهُ ﴾ ﴿ لَتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴾

A Alláh povedal: „... **On všetko vie a Múdrost'ou ovplyva.**“ {66:2}

„**On Múdrost'ou ovplyva a je Vše znalý.**“ {34:1}

„**Pozná, čo vchádza do zeme a čo z nej vychádza von, a to, čo zostupuje dole z neba a čo naň vystupuje.**“ {34:2}

„**U Neho sú kľúče od toho, čo je neznáme, nepozná ich nik okrem Neho. A pozná, čo je na súši a čo je v mori. A nespadne žiaden list bez toho, aby o ňom nevedel, a niet zrnka v temnotách zeme a ani nič vlhké, a ani nič suché bez toho, aby to nebolo (zaznamenané) v Knihe zjavnej.**“ {6:59}

„**Žiadna samica nepočne a ani neporodí bez Jeho znalosti.**“ {35:11}

„**Aby ste vedeli, že Alláh má nad všetkým moc a že Alláh obsiahol všetko znalosťou Svojou.**“ {65:12}

Alláh v týchto veršoch Koránu spomenul niektoré veci, ktoré sa týkajú Jeho znalosti. Vedomosť je atribút Alláha Velebeného a Veľkolepého. Skrze ňu pozná skutočnosť o všetkom, čo možno poznať. Nič Mu nie je neznáme. Chce nám oznámiť, že Jeho znalosť je taká dokonalá a rozsiahla, že žiadny tvor sa k nej nemôže ani priblížiť.

Slovo *Al-Hakím* je odvodené od *Al-hikmah*. Označuje Toho, kto koná len správne skutky skrze slová a činy. Nekoná žiadne zbytočné či chybné skutky. Na druhej strane všetko, čo stvorí alebo prikáže, Mu zostáva poslušné. Taktiež sa hovorí, že On je „Ten, ktorý upevňuje veci.“ Preto v Jeho stvorení nebadáť zmeny či nedostatky a v Jeho pláne niet chyby či nestability.

Slovo *Al-Chabir* je odvodené od *al-chibrāh*, čo znamená dokonalú znalosť, isté a podrobné chápanie vecí a prístup Jeho znalosti k nejasným a zanedbateľným zmyslom vecí.

Alláh vie všetko o znách, semenách, vode, hmyze a mineráloch na zemi. Sú Mu známe všetky plody, stromy, tečúce rieky a užitočné minerály, ktoré vychádzajú zo zeme. Podobne vie Alláh všetko o snehu, krúpoch, daždi, bleskoch a o zostupujúcich anjeloch a vyzostupujúcich ľudských skutkoch a o vtákoch lietajúcich na oblohe. Taktiež spomenul, že u Neho sú kľúče od toho, čo je neznáme, a nepozná ich nik okrem Neho.

Prorok ﷺ to vysvetlil takto: „Kľúčov od toho, čo je neznáme, je päť a vie to len Alláh.“ Prorok ﷺ potom predniesol nasledovné: „Veru u Alláha je poznanie o Hodine¹ a zosiela dážď a vie, čo je v lonách, a nikto nepozná, čo si zajtra

(ع ع) vyslúži, a nikto nevie, v ktorej zemi zomrie. Veru Alláh je Vševediaci i Všeznalý.“ {Al-Buchári}

(غ غ)

(ث ث) Posledné dva verše ukazujú, že Alláh je vlastníkom takejto znalosti, ktorá je Jeho atribútom a existuje v Ňom samom. Niektoré sekty majú na túto vec odlišný názor a popierajú Jeho atribúty. Hovoria, že *Al-'Alím* (Vševediaci)

(ذ ذ)

(ص ص) znamená, že si nie je ničoho nevedomý, a *Ḳadír* (Všestranne Schopný) znamená, že nie je v ničom bezmocný.

(ض ض)

(ط ط) Alláh v týchto veršoch vyhlásil, že Jeho znalosť obsiahne všetko dokonca do tej miery, že vie všetko o tehotenstve každej ženy, čase narodenia či potrate. Tiež uviedol, že Jeho všeobecná právomoc sa vzťahuje na všetko a Jeho znalosť

(ظ ظ)

(ق ق) obsiahne všetky veci.

(ح ح) Ten, kto preukázal znalosť, popiera neznalosť, ale ten, kto dokázal neznalosť, nepreukázal znalosť. Racionálny argument v prospech Alláhovej znalosti je to, že je nemožné vynájsť veci z nevedomosti, lebo pri vynájdení vecí má úlohu

(و و)

(ه ه) Jeho zámer a zámer je nevyhnutný pre požadovanú znalosť. Preto Alláh povedal:

﴿أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ﴾

„A či nepozná (*Alláh*), koho stvoril? On je Milostivý a Všeznalý.“ {67:14}

¹ Hodina je jedno z mien Súdneho dňa. Iné mená sú napr. deň zúčtovania (44:40); deň zmrtvýchvstania (30:56); deň zhromaždenia (42:7); prisľúbený deň (85:2)...

Skutočnosť, že tvorstvo má také pozoruhodné zručnosti, múdrosť a detaily, poskytuje argument v prospech Stvoriteľovej znalosti, lebo bez znalosti niet vzniku.

Medzi tvorstvom sú vzdelaní ľudia a znalosť je dokonalý atribút. Ak by Alláh nebol Ten, ktorý pozná, tak by mnohí ľudia mali väčšie znalosti než On.

Každý druh ľudského poznania pochádza od Stvoriteľa. Ten, kto dáva toto nadanie, ho určite aj vlastní. Ako môže niekto dať niečo, čo sám nevlastní? Filozofi popierali Alláhovo poznanie o častiach. Hovoria, že On pozitívne pozná súhrn všetkých vecí. V podstate však tvrdia, že On nepozná nič, lebo všetko, čo existuje v externej forme, je čiastkové.

﴿ رَبَّنَا إِنَّكَ تَعَلَّمَ مَا نُخْفِي وَمَا نُعَلِّمُ وَمَا يَخْفَى عَلَى اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ﴾

„Pane náš, Ty vieš, čo skrývame a čo prejavujeme. A pred Alláhom sa nič na Zemi a ani v nebesiach neskrýje.“ {14:38}

﴿ يَعْلَمُ خَائِبَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ ﴾

„Pozná zrádzanie očí i to, čo hrude skrývajú.“ {40:19}

V sekte *Al-Ķadarijah*¹ niektorí popierajú, že Alláh pozná činy Svojich služobníkov predtým, než ich vykonajú. Podľa nich by totiž takáto Alláhova znalosť viedla k fatalizmu. Takýto názor je však nesprávny z hľadiska všetkých náboženstiev.

¹ **Al-Ķadarijah:** To sú *Al-Muʿtazilah* a všetci, čo s nimi súhlasia. Veria, že Alláh Velebený nariadil služobníkom konať dobro a zakázal im konať zlo. Alláh nerozpoznáva poslušných služobníkov od neposlušných, dovtedy dokiaľ nevykonajú dobré alebo zlé skutky. Sú oponentmi *Al-Žabrijah*.

Potvrdenie mena Živiteľ

وَقَوْلُهُ: ﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ﴾

A hovorí: „Alláh, On je Ten, kto dáva (*Ar-Razzák*), kto má silu (*Žul Kuwwah*) a kto je Nepremožiteľný (*Al-Matín*).“ {51:58}

V tomto verši je Alláhovo meno Ten, kto dáva. Arabské slovo je *Ar-Razzák*, čo je odvodené od slova *rizzk*. *Ar-Razzák* je Ten, kto ľudom neustále dáva hojnú obživu. Čokoľvek prospešné, čo k nim príde od Alláha, je *rizzk*, či je zákonné alebo nezákonné, lebo to učinil obživou a zabezpečením pre Svojich služobníkov. Alláh hovorí:

(ع ع)

(غ غ)

﴿وَالنَّخْلَ بَاسِقَاتٍ لَهَا طَلْعٌ نَضِيدٌ ﴿٥٠﴾ رِزْقًا لِلْعِبَادِ﴾

(س س)

„A palmy vysoké, ktoré v radoch nesú trsy plodov, ako obživu služobníkom.“ {50:10-11}

(ز ز)

(ص ص)

Taktiež hovorí:

(ض ض)

﴿وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ﴾

(ط ط)

„V nebi je obživa vaša i to, čo je vám sľubované.“ {51:22}

(ظ ظ)

Ak je použitie obživy povolené, bude považovaná za zákonnú, v opačnom prípade bude zakázaná. Všetko je však obživa.

(ق ق)

(ح ح)

Ibn Mas'ud رضي الله عنه vyrozprával: „Prorok mi povedal, že Alláh hovorí¹: „Ja sám som *Razzák* a mám pevnú moc.“ {At-Tirmizi a Abu Dawúd}

(و و)

(ه هـ)

Žul Kuwwah znamená mocný v zmysle podstatného mena „*kawi*“, ale tu je v superlatíve, čo vyjadruje, že Alláhova moc je bezchybná a dokonalá.

Al-Matín je Alláhovo meno odvodené od *matánaḥ*. Ibn 'Abbás رضي الله عنه ho vysvetľuje v zmysle silný resp. mocný.

¹ *Ḥadís kudsī* t.j. *ḥadís*, ktorý prorok ﷺ prijal priamo od Alláha.

Potvrdenie Alláhovho sluchu a zraku

وَقَوْلُهُ: ﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾، وَقَوْلُهُ: ﴿إِنَّ اللَّهَ رِعْمًا يَعِظُكُمْ بِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا
بَصِيرًا﴾

Alláh hovorí: „Nič nie je ako On. On je Všepečujúci (*As-Samí*) a Vševidiaci (*Al-Bašír*).“ {42:11}

„Je veru dobré to, o čom vás Alláh poučuje. A Alláh je Všepečujúci a Vševidiaci.“ {4:58}

Alláhov výrok „Nič nie je ako On. On je Všepečujúci (*As-Samí*) a Vševidiaci (*Al-Bašír*).“ Popiera podobnosť medzi všetkými ostatnými vecami a Alláhom a potom spomína dva Jeho atribúty – sluch a zrak. Popretie podoby však neznamená popretie atribútov. Skôr to potvrdzuje Alláhove atribúty, ale popiera ich podobnosť s atribútmi tvorstva.

Ibnul Kájim hovorí: „Vo verši ‚Nič nie je ako On‘ Alláh chce vyvrátiť, že by Mu niečo bolo rovným či bolo bohom alebo by si niekto iný zaslúžil uctievanie a velebenie tak, ako to robia polyteisti. Taktiež nepopiera Svoje dokonalé atribúty, ako napr. Svoju dokonalosť, Svoju vyvýšenosť nad Svojím tvorstvom, Svoje slová v zoslaných knihách, Svojou zvestovania poslom a skutočnosť, že Ho v raji budú vidieť na vlasné oči presne tak, ako v jasný deň vidieť slnko a mesiac.“

As-Samí (Všepečujúci) je Ten, kto počuje všetky zvuky, nech sú akokoľvek skryté. Počuje tajomstvá i šepkanie. Alláhov atribút sluchu nie je podobný sluchu tvorstva.

Al-Bašír (Vševidiaci) znamená, že vidí všetky osoby, farby a všetky hmotné veci, nech sú akokoľvek jemné a vzdialené. Žiadna clona či prekážka nebránia Jeho zraku. Toto slovo potvrdzuje Alláhov atribút zraku tak, ako Mu to prislúcha.

Abu Hurairáh ؓ vyrozprával: „Keď prorok ﷺ predniesol verš: ‚A Alláh je Všepečujúci a Vševidiaci.‘ položil si palec na uši a ukazovák si dal na oko.“ {Abu Dawúd}

Tento *ḥadís* znamená, že Alláh počuje Svojimi ušami a vidí Svojimi očami. Tento *ḥadís* je argument proti *Al-Ašʿariāh*¹, ktorí považujú Alláhov sluch za znalosť toho, čo možno počuť, a Alláhov zrak považujú za znalosť toho, čo možno vidieť. Toto je však nesprávny výklad. Slepec si je istý existenciou oblohy, ale ju nevidí, a hluchý vie o existencii zvuku, ale ho nepočuje.

(ع ع)

(غ غ)

(ث ث)

(ذ ذ)

(ص ص)

(ض ض)

(ط ط)

(ظ ظ)

(ق ق)

(ح ح)

(و و)

(هـ هـ)

¹ **Al-Ašʿariāh** sú stúpenci Abul-Ḥasana Al-Ašʿariho. Abul-Ḥasan Al-Ašʿarí nebol jedným z Al-Ašʿariāh, hoci oni sa k nemu pričleňujú. Zriekol sa ich viery a prijal vieru *ahlus-sunnah*. Pridávajú filozofiu ako súčasť chápania náboženstva. Potvrdzujú iba sedem Alláhových atribútov „*Al-Ḥajj* (Večne Živý), *Al-ʿAlīm* (Vševediaci), *Al-Ḳadīr* (Všestranne Schopný), *Al-Kalam* (rozpráva), chce, *As-Samīʿ* (Všepočujúci) a *Al-Baṣīr* (vidí).“ Popierajú *istiwā* na Trón skrz nesprávny výklad Jeho bytia nad trónom (*istiwaaʿ*) vo význame Jeho absolútnej moci, ostatné atribúty chápu metaforicky (tvár chápu ako podstatu, *Jadai* (dve ruky) ako Moc a oči ako poznanie atď.) a hovoria, že Alláh nie je vo svete ani mimo neho, nie je nad ním ani pod ním.

Potvrdenie Alláhovho zámeru a vôle

وَقَوْلُهُ: ﴿وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ﴾ ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَفْتَلَوْا وَلَكِنْ
اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ﴾ ﴿أُحِلَّتْ لَكُمْ بَهِيمَةُ الْأَنْعَامِ إِلَّا مَا يُتْلَى عَلَيْكُمْ غَيْرَ مُحِلِّي الصَّيْدِ وَأَنْتُمْ حُرْمٌ
إِنَّ اللَّهَ يُحْكِمُ مَا يُرِيدُ﴾ ﴿فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ
يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِي السَّمَاءِ﴾

Alláh hovorí: „**Keby si bol, keď si vošiel do svojej záhrady, povedal: ,Je to tak, ako Alláh chcel a niet sily bez Alláha.**“ {18:39}

„**A keby Alláh bol chcel, neboli by sa pobili, ale Alláh robí, čo chce.**“ {2:253}

„**Je vám dovolené konzumovať zvieratá z radov dobytkov okrem toho, čo je vám prednesené, s tým, že vám je zakázané loviť, keď ste v pútnickom stave. A Alláh rozhodne, čo chce.**“ {5:1}

„**Koho Alláh chce správne usmerniť, otvorí jeho hrud' voči islámu. A koho chce uviesť do bludu, učini jeho hrud' stiesnenú, úzkostlivú, ako keby stúpál do neba.**“ {6:125}

Alláh hovorí: „**Keby si bol, keď si vošiel...**“ Tieto verše dokazujú dva Alláhove atribúty - zámer a vôľu. Existuje o nich veľa veršov.

Podľa *ahlus-sunnaħ wal dżamá'ah* sú dva typy zámeru:

1. Zámer týkajúci sa činnosti a tvorby. Je synonymom vôle. Oba pojmy súvisia s tým, čo chce Alláh urobiť alebo vytvoriť. Keď zamýšľal čokoľvek a chcel, aby sa to stalo, vzniklo to po Jeho zámere, ako Alláh hovorí:

﴿إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ﴾

„**Ak by (Alláh) niečo chcel, jeho príkazom je len to, že mu povie: ,Bud' (staň sa)‘ a ono je (stane sa).**“ {36:82}

V autentickom *ħadiše* sa uvádza: „Čokoľvek Alláh chce, to sa stane, a čokoľvek On nechce, to sa nestane.“ {Abu Dawúd a An-Nasái}

2. Zámer týkajúci sa šari'ah: Ide o tie Alláhove príkazy, ktoré dáva Svojim služobníkom podľa Svojej vôle a spokojnosti, ako hovorí:

﴿يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ﴾

„Alláh vám chce všetko uľahčiť a nechce vám to sťažiť.“ {2:185}

Alláh hovorí: „**Keby si bol, keď si vošiel do svojej záhrady, povedal: ‚Je to tak, ako Alláh chcel a niet sily bez Alláha.‘**“ Tento Alláhov výrok sa vzťahuje na veriaceho muža a jeho *káfir* (neveriaceho) spoločníka, ktorí mali dva sady. Veriaci ho nabáda, aby poďakoval Alláhovi za Jeho láskavosť a prenechal ich vôľi Alláhovej a mal bázeň pred Alláhovou silou a mocou, lebo moc spočíva v Alláhových rukách.

Alláh hovorí: „**A keby Alláh bol chcel...**“ To sa týka nezhody medzi stúpenkami Alláhových poslov kvôli žiarlivosti a nepriateľstvu. Bolo to podľa (ع) (غ) (ث) vôľe Alláha Mocného a Veľkolepého. Keby tak nebol chcel, nebolo by sa tak stalo. On tak však chcel a stalo sa tak.

Alláh hovorí: „**Koho Alláh chce správne usmerniť...**“ Tento verš poukazuje na to, že vedenie či zblúdenie je rozhodnutím Alláhovým. Tomu, komu chce dať (ز) (ص) (ض) vedenie, t.j. udeliť mu zjavenie a pomoc, otvára srdce pre zjavenie a naplní ho svetlom, ktoré ho udržiava otvorené, ako je uvedené v *hadíse*. A koho chce (ط) Alláh ponechať zblúdeného a poníženého, učiní jeho hrud' veľmi stiesnenú a svetlo viery do nej neprenikne.

(ظ)

(ق)

(ح)

(و)

(هـ/ة)

Atribúty lásky a spravodlivosti

وَقَوْلُهُ: ﴿وَإِحْسَانًا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمَحْسِنِينَ﴾ ﴿وَأَقِصُوا إِلَى اللَّهِ يُحِبُّ الْمَقْسِطِينَ﴾ ﴿فَمَا اسْتَقَمُوا لَكُمْ فَاسْتَقِيمُوا لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ﴾ ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ﴾ ﴿قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ﴾ ﴿فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ﴾ ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقْتَلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًا كَأَنَّهُمْ بُيِّنٌ مَرْصُوصٌ﴾

Alláh hovorí: „A čiňte dobro. Ved’ Alláh má rád tých, ktorí dobro činia.“
{2:195}

„...a dodržujte spravodlivosť. Ved’ Alláh má rád tých, ktorí dodržiajú spravodlivosť.“ {49:9}

„Ak by boli priami vo svojom správaní k vám, tak buďte aj vy priami vo svojom správaní k nim. Ved’ Alláh má rád tých, ktorí sú bohabojní.“ {9:7}

„Ved’ Alláh má rád tých, ktorí pokánie činia a má rád tých, ktorí sa očisťujú.“ {2:222}

„Povedz (Muhammad): „Ak máte radi Alláha, tak ma nasledujte, Alláh vás bude mať rád.“ {3:13}

„...Potom Alláh privedie ľudí, ktorých má rád a ktorí Ho majú radi.“
{5:54}

„Alláh veruže miluje tých, ktorí bojujú na Jeho ceste v zovretom rade, akoby boli stavbou pevne spojenou.“ {61:4}

Tieto verše potvrdzujú Alláhove činy, ktoré sa konajú na základe Jeho atribútu lásky. Alláhova láska k niektorým ľuďom, niektorým činom a určitým správaniam sú atribútom Jeho vlastného Ja. Sú to aktívne dobrovoľné atribúty, ktoré súvisia s Jeho vôľou.

Na základe Svojej mocnej vôle má rád niektoré veci na rozdiel od iných vecí. Niektoré sekty popierajú atribút lásky. Tvrdia, že to vytvára ilúziu nedostatku, keďže láska medzi Jeho tvorstvom označuje náklonnosť k osobe, ktorá je predmetom lásky, alebo z tejto osoby čerpá potešenie. Určité sekty atribút lásky považujú za úmysel a tvrdia, že Alláhova láska voči Jeho služobníkom nie je nič viac než skutočnosť, že má v úmysle ich rešpektovať a odmeniť. Majú podobný názor na atribúty súhlasu, hnevu, odporu, atď. Podľa nich je všetko v zmysle odmeny a odplaty.

Iné sekty neakceptujú, že atribúty úmyslov sú zakorenené v Alláhovi samotnom. Lásku vysvetľujú v zmysle ducha cnosti, ktorá je z Alláhovej strany náležitá v prospech týchto veriacich.

Ahlu-sunnaḥ dokazujú, že Alláhova láska je Jeho skutočným atribútom. Podľa nich v nej niet miesto pre nedostatok či porovnávanie. *Ahlu-sunnaḥ* dokazujú, že Alláh odmeňuje milovaného veriaceho a preukazuje mu rešpekt. Akú odpoveď dajú tí, ktorí popierajú lásku, vo vzťahu k *ḥadīsu*, ktorý vyrozprával Abu Hurairaḥ رضي الله عنه a v ktorom prorok ﷺ povedal: „Keď Alláh miluje služobníka, povie Gabrielovi: ‚milujem tohto konkrétneho človeka, mal by si ho taktiež milovať.‘ Gabriel potom povie obyvateľom nebies: ‚Váš Pán miluje tohto konkrétneho človeka, tak ho všetci milujte.‘ Potom ho obyvatelia nebies taktiež milujú a on na zemi dostáva uznanie. A keď Alláh niekoho nenávidí, v takomto prípade sa to deje obdobne.“ {Al-Buchári a Muslim}

(ع ع) (غ غ) (ث ث) (ذ ذ) (ص ص) (ض ض) (ط ط) (ظ ظ) (ق ق) (ح ح) (و و) (ه ه) Alláh hovorí: „**A čiňte dobro...**“ Prikázal tu dobro všeobecne, najmä v súvislosti so zabezpečením povoleného živobytia. Dobrota v *nafaḳaḥ* (živobytí) spočíva v míňaní bohatstva a zabránení zhromažďovaniu majetku - tzn. v kráčaní po strednej ceste medzi míňaním a zhromažďovaním majetku. To je dôležitý príkaz Alláha:

(ظ ظ) ﴿وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا﴾
(ق ق) „A ktorí míňajú, tak nerozhadzujú a ani nie sú lakomí, ale držia sa medzi tým.“
{25:67}

(ح ح) (و و) (ه ه) Šaddád ibn Aus رضي الله عنه vyrozprával, že prorok ﷺ povedal: „Alláh učinil povinným konať dobro vo všetkom. Ak musíte niekomu odťat' hlavu¹, urobte to dobrým spôsobom. Keď zabijete zviera, urobte to dobre. Nôž musíte mať vždy ostrý a zviera musí byť zabité bez trápenia.“ {Muslim}

¹ Niektoré dôvody pre tento trest v isláme: ženatý cudzoložník resp. vydatá cudzoložnica, vrah, ktorý zabíja úmyselne, gangstri, špióni, ten, kto praktizuje čarodejníctvo, a kacír. Každý zločin má svoje špecifické podmienky a dôvody.

Tento rozsudok sa nezakladá na myšlienkach či návrhoch muslimov, lebo nikto nemá právo odsúdiť inú osobu na smrť bez dôkazov z Koránu a *sunny*. Právo vyniesť rozsudok je záležitosťou súdnych orgánov štátu a žiaden občan nemá právo tento trest vykonať.

Nie je to barbarský či necivilizovaný trest, keďže takýto trest sa udeľuje v mnohých civilizovaných krajinách po celom svete i v našej terajšej dobe.

Alláh hovorí: „**Ved' Alláh má rád tých, ktorí dobro činia.**“ Tento príkaz konať dobro je odôvodňujúci, lebo, keď ľudia zistia, že dobrota je príčinou Alláhovej lásky, budú sa Ho snažiť poslúchať.

V ďalšom verši Alláh hovorí: „...**a dodržujte spravodlivosť.**“, čo znamená spravodlivosť pri urovnávaní sporov medzi dvoma nepriateľskými skupinami veriacich. Toto slovo je odvodené od *ķisť*, čo znamená rozdeliť spravodlivo. Jedným z Alláhových mien je taktiež *Al-Muķisť* (Nestranný). Tento verš ukazuje, že byť spravodlivým je jedným z prostriedkov ako získať Allahovu lásku.

Alláh hovorí: „**Ak by boli priami vo svojom správaní k vám, tak buďte aj vy priami vo svojom správaní k nim...**“, čo znamená, ak je nejaký záväzok medzi vami a inými ľuďmi, ako napríklad medzi Vami a tými, s ktorými ste uzavreli dohodu pri *Ka'be*, tak dodržiavajte svoje záväzky, kým ich dodržiavajú aj oni voči vám. Alláh znova potvrdil povahu toho príkazu v nasledovnom verši: „**Ved' Alláh má rád tých, ktorí sú bohobojní**“ t.j. ktorí majú pred Alláhom bázeň a ktorí svoje sľuby neporušujú.

Alláh hovorí: „**Ved' Alláh má rád tých...**“ V tomto verši Alláh dáva zvest' o Svojej láske voči nasledujúcim dvom druhom Svojich služobníkov:

1. Kajúnci: Tí, ktorí intenzívne činia pokánie a obracajú sa na Alláha s obrovskou ľútosťou, a preto sú zbavení a očistení od neskrytých i skrytých hriechov.
2. Očistení: Tí, ktorí sa priveľmi usilujú dosiahnuť čistotu, vykonávaním *wuđu'* a *gusul* za účelom odstránenia nečistôt. Taktiež bolo povedané, že lepšími medzi očistenými sú tí, ktorí nekonajú pohlavný styk, iba so svojimi manželkami.

Alláh hovorí: „**Ak máte radi Alláha (ako to tvrdíte).**“ Kontext tohto verša je nasledovný: Niektorí tvrdili, že milujú Alláha. Alláh im tento verš zoslal na skúšku. V tomto verši Alláh ustanovil poslušnosť voči prorokovi ako prvotnú podmienku, lebo k tejto láske mohli dospieť len prijatím Jeho vedenia a milosťou skrze poslušnosť voči Nemu.

Atribúty milosti a spokojnosti

﴿ وَقَوْلُهُ: ﴿ وَهُوَ الْعَفُورُ الْوَدُودُ ﴾ ﴿ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴾ ﴿ رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمًا ﴾ ﴿
 ﴿ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا ﴾ ﴿ وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ ﴾ ﴿ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ ﴾ ﴿
 ﴿ وَهُوَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ ﴾ ﴿ فَاللَّهُ خَيْرٌ حَفِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴾ ﴿ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ﴾ ﴿

A On riekol: „**On je Odpúšťajúci a Láskyplný.**“ {85:14}

„**V mene Alláha Milostivého (Ar-Raḥmán), Milosrdného (Ar-Raḥím).**“ {1:1}

„**Pane náš, zahrňáš všetko milosťou a poznaním.**“ {40:7}

(ع ع) „**A (Alláh) je veru voči veriacim Milostivý.**“ {33:43}

(غ غ) „**Moja milosť zahrňa všetko.**“ {7:156}

„**Váš Pán sám Sebe predpísal udeliť milosť.**“ {6:54}

(ث ث) „**A On je Odpúšťajúci a Milostivý.**“ {10:107}

(ذ ذ) „**Alláh je veru najlepším strážcom a On je najmilostivejší spomedzi tých, ktorí milosťou niekoho zahrňujú.**“ {12:64}

(ص س) „**Alláh je s nimi spokojný a oni budú s Ním spokojní.**“ {98:8}

(د ض)

Alláh hovorí: „**On je Odpúšťajúci a Láskyplný.**“ Tento verš sa zmieňuje o dvoch Alláhových menách, ktoré sa zaraďujú k najlepším menám, t.j. *Al-Ġafúr* a *Al-Wadúd*.

(ك ك) *Al-Ġafúr* (Odpúšťajúci) je odvodené od slova *ġafara* a označuje Toho, ktorý je (ح ه) zhovievavý voči priestupkom Svojho veriaceho.

(و و)

Al-Wadúd (Láskyplný) je odvodené od základu *wudd* a označuje čistú lásku a jemnosť. Toto slovo označuje Toho, ktorý nesmierne miluje tých, ktorí sú voči Nemu poslušní, a je im nablízku skrze Svoju pomoc a spoluprácu, alebo vyjadruje to, že Jeho záväzok je taký veľký, že Jeho tvorstvo Ho musí milovať, uctievať a vzdávať Mu chvály.

V Alláhových slovách „**V mene Alláha Milostivého (Ar-Raḥmán), Milosrdného (Ar-Raḥím).**“ a taktiež v spomenutých veršoch sú potvrdené dve Alláhove mená – *Ar-Raḥmán* a *Ar-Raḥím*. Taktiež potvrdzujú atribúty milosti a poznania.

Ar-Raḥmán dokazuje Samotného Alláha a *Ar-Raḥím* Jeho aktívny atribút. Niektoré sekty popierajú atribút milosti. Tvrdia, že toto poukazuje na bezmocnosť a slabosť tvorstva a ten, ktorý je predmetom milosti, pociťuje smútok. Toto je však najhoršia neznalosť. Milosť je od silného voči slabému. Bezmocnosť a slabosť preto nie sú nevyhnutné. Stáva sa to skôr niekedy v stave extrémnej dominantnosti a kontroly – silný muž je milostivý k svojmu malému dieťaťu i k svojim starnúcim rodičom a chorľavým ľuďom.

Bezmocnosť a slabosť nemajú žiadny vplyv na milosť, keďže sú to zavrhnuté atribúty. Alláh si Sám prisudzuje milosť a žehnal Svojim služobníkom, ktorí majú túto vlastnosť, a prikázal im o nej svedčiť pre ďalšie generácie.

Alláh hovorí: „**Pane (Rabb) náš, obsiahol si všetko milosťou a poznaním.**“ Toto sú slová nositeľov Trónu a anjelov okolo neho, ktorí sa modlia za veriacich k Alláhovi skrze Jeho rozsiahle poznanie a milosrdenstvo. Je to jeden z najlepších spôsobov, skrze ktoré môže človek očakávať vypočutie modlitby.

Skutočná veta bude vyzerat' nasledovne: Tvoja milosť a Tvoje poznanie prevládajú nad všetkým. Milosť Alláha je spoločná pre každého na zemi, či ide o veriaceho alebo neveriaceho, zbožného alebo hriešneho. V Súdny deň bude výnimočná pre tých, ktorí sa odvracajú od zlého, ako hovorí Alláh:

﴿ فَسَأَكْتُبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ ﴾

„Určím ju (*milosť*) tým, ktorí majú bázeň a dávajú zakáň.“ {7:156}

Alláh hovorí: „**Váš Pán sám Sebe predpísal udeliť milosť.**“ On si ju sám predpísal ako záväzné gesto Svojej veľkorysosti, nikto Mu to neprikázal.

Abu Hurairah رضي الله عنه vyrozprával, že prorok ﷺ povedal: „Keď Alláh stvoril svet, napísal knihu, ktorú má pri Sebe na Tróne, aby Jeho milosť mala prednosť pred Jeho hnevom.“ {Al-Buchári a Muslim}

Alláh hovorí: „**Alláh je veru najlepším strážcom.**“ Slová *Háfiz* a *Hafiz* sú odvodené zo základu *Hifz*. Jeho význam je ochrana. Ten, ktorý vo všeobecnosti ochraňuje Svojich veriacich, poskytuje im živobytie a ochraňuje ich pred utrpením a skazou. On taktiež ochraňuje ich kroky a zaznamenáva ich slová. Obzvlášť sa stará o Svojich *aulija*'. Chráni ich pred upadnutím do hriechu a pred

intrigami satana. Inými slovami, chráni ich pred všetkým, čo im škodí vo všetkých záležitostiach sveta i náboženstva.

Alláh hovorí: „**Alláh je s nimi spokojný a oni budú s Ním spokojní.**“ Tento verš spomína vzťah lásky a spokojnosti, ktorý je medzi Alláhom a Jeho *aulija*’. Spokojnosť Alláha s *aulija*¹ je najväčšou láskavosťou, ktorú uštedruje. Hovorí:

﴿وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ أَكْبَرُ﴾

„A spokojnosť Alláhova je najväčšia.“ {9:72}

(ع) Spokojnosť služobníkov s Alláhom znamená to, že so svojou situáciou je stále taký spokojný, že verí, že láskavosť, ktorá mu bola daná, nebola udelená nikomu inému v takom rozsahu. Toto sa uskutoční v raji.

(ث) Podľa *Ahlus-sunnaħ* sú to skutočné atribúty Alláha vo forme, ktorá prináleží Jeho Výsosti a v ktorej niet podobnosti s Jeho stvoreniami. Nezhŕňajú tie veci, ktoré sú zahrnuté v prípade Jeho stvorenia.

(ص) Sekty nemajú žiadny dôkaz pre ich negáciu. Podľa ich názoru, ak Alláhovi prislúchajú tieto atribúty, určite sú Jeho atribúty zhodné s tými, ktoré majú Jeho stvorenia. Spájajú tieto atribúty so zámerom. Podľa nich *riďá* (spokojnosť) znamená mať v úmysle odmenu alebo hnev, atď. *Suchť* (hnev) znamená úmysel priniesť záhubu ale iné sekty význam týchto atribútov odkláňajú k samotnej odplate a samotnému trestu.

(ح) (h)

(و) (w)

(هـ/ة) (h)

¹ Muslimovia s vysokým stupňom zbožnosti skrz dôkladné a správne vzdelanie a praktizovanie islámu.

Atribúty hnevu a prekliatia

﴿ وَقَوْلُهُ: ﴿ وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُتَعَمِدًا فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَلَعَنَهُ وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا ﴾ ﴿ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ اتَّبَعُوا مَا آسَخَطَ اللَّهُ وَكَرِهُوا رِضْوَانَهُ ﴾ ﴿ فَلَمَّا آسَفُونَا انْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ ﴾ ﴿ وَلَكِنَّ كَرِهَ اللَّهُ انْبِعَاتِهِمْ فَتَبَطَّهْرَهُمْ ﴾ ﴿ كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴾

A Alláh riekol: „**Kto by zabil veriaceho úmyselne, toho odplatou bude peklo (Žahannam), v ktorom ostane (Chalidan), a Alláh na neho zošle Svoj hnev, prekľaje ho (La'anahu) a pripraví preňho trest obrovský.**“ {4:93}

„**To preto, že nasledovali to, čo Alláha silno rozhnevalo, a protivila sa im Jeho spokojnosť.**“ {47:28}

„**Ked' Nás rozhnevali, pomstili sme sa im.**“ {43:55}

„**Alláhovi sa ale nepáčil ich výjazd s vojskom, preto nechal klesnúť ich morálku.**“ {9:46}

„**Pre Alláha je to ohavnosť veľká, keď hovoríte to, čo nerobíte.**“ {61:3}

Alláh hovorí: „**Kto by zabil veriaceho úmyselne...**“ Tomu, kto úmyselne zabije veriaceho, Alláh sľúbil nasledovné tresty:

- *Žahannam*: je jedným z mien pekla.
- *Chalidan*: znamená ostane nažive a *Chulúd* znamená zotrvať priveľmi dlho.
- Alláh sa na neho bude hnevať; je to skutočný atribút, ktorý prináleží Jeho vznešenosti.
- *La'n*: znamená prekliatie a zamedzenie Alláhovho milosrdenstva.
- Pripraví preňho obrovský trest.

Názory učencov ohľadom týchto veršov sa odlišujú v dvoch záležitostiach: *chulúd* v ohni pekelnom a pokánie, ktoré nebude prijaté. Toto však protirečí Alláhovmu výroku:

﴿ إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ ﴾

„Alláh neodpustí, ak by bolo k Nemu čokoľvek pridružené, a odpustí mimo toho, komu chce.“ {4:48}

Chulúd znamená zotrvať dlho ale nie navždy, lebo v iných veršoch Alláh použil slovo „*abadá*“ spolu s „*chalidín*“, čo znamená „na veky vekov“.

Ohľadom pokánia vraha je správny výklad taký, že vrah musí splniť tri požiadavky:

- Vykonanie pokánia.
- Právo pozostalého obete, ktoré je anulované zaplatením náhrady za vraždu v tomto živote alebo získaním odpustenia od pozostalých.
- Právo obete, nie je možné anulovať, až kým nestretnie vraha v Súdny deň a nepoloží hlavu do vrahových rúk hovoriac: „Alláh, spýtaj sa ho, prečo ma zabil?“ {Ibn Madžah}

(ع ع)

Alláh hovorí: „**To preto, že nasledovali to, čo Alláha silno rozhnevalo...**“

(غ غ)

Dokazuje, že Alláh nenávidí zlé skutky a má záľubu v dobrých skutkoch, tak ako prináleží Jeho vznešenosti.

(ث ث)

(ذ ذ)

Alláh hovorí: „**Keď Nás rozhnevali ...**“ *Ásf* znamená intenzívny hnev, zatiaľ čo pomsta znamená trest odvodený od *naķmaħ* - rozhorčenie, zášť, atď.

(ص ص)

(ض د)

Alláh hovorí: „**Alláhovi sa ale nepáčil ich výjazd s vojskom...**“ Dokazuje, že

(ط ط)

Alláh nenávidí konanie pokrytcov, ktorí nešli do boja spolu s prorokom ﷺ.

(ظ ز)

Alláh hovorí: „**Pre Alláha je to ohavnosť veľká...**“ Alláh použil slovo *maķtan*, ktoré znamená silnú nenávisť, a v tomto kontexte varoval veriacich slovami:

(ق ك)

(ح ه)

﴿يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا لِمَ تَقُوْلُوْنَ مَا لَا تَفْعَلُوْنَ ﴿٦١﴾ كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللّٰهِ اَنْ تَقُوْلُوْا مَا لَا

(و و)

تَفْعَلُوْنَ ﴿٦٢﴾

(هـ هـ)

„Vy, ktorí ste uverili, prečo hovoríte to, čo nerobíte? Pre Alláha je to ohavnosť veľká, keď hovoríte to, čo nerobíte.“ {61:2-3}

Láska a nenávisť sú Alláhove atribúty, ktoré sa spomínajú v Ľoráne i *sunne*. Abu Hurairah رضي الله عنه vyrozprával, že prorok صلى الله عليه وسلم povedal: „Keď Alláh miluje služobníka, povie Gabrielovi: ‚milujem tohto konkrétneho človeka, mal by si ho taktiež milovať.‘ Gabriel potom povie obyvateľom nebies: ‚Váš Pán miluje tohto konkrétneho človeka, tak ho všetci milujte.‘ Potom ho obyvatelia nebies taktiež milujú a on na zemi dostáva uznanie.

Keď Alláh nenávidí služobníka, povie Gabrielovi: ‚nenávidím tohto konkrétneho človeka, mal by si ho taktiež nenávidieť.‘

Gabriel potom povie obyvateľom nebies: „Váš Pán nenávidí tohto konkrétneho človeka, tak ho všetci nenávid'ťe.“
Potom ho obyvatelia nebies taktiež nenávidia. Potom je nenávidený na zemi.“
{Al-Buchári a Muslim}

Atribúty príchodu

وَقَوْلُهُ: ﴿ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ فِي ظُلَلٍ مِنَ الْغَمَامِ وَالْمَلَائِكَةُ وَفُضِيَ الْأَمْرُ ﴾ ﴿ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ أَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ ﴾ ﴿ كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا ۝ وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ﴾ ﴿ وَيَوْمَ نَشْفِقُ السَّمَاءَ بِالْغَمِيمِ وَنُزِّلُ الْمَلَائِكَةَ تَنْزِيلًا ﴾

Alláh povedal: „Čakajú snád' už len na to, až príde Alláh v tieňoch z mračien a anjeli, keď bude vec už rozhodnutá?“ {2:210}

„Čakajú snád' už len na to, až prídu k nim anjeli alebo príde k nim Pán tvoj alebo prídu niektoré znamenia Pána tvojho?“ {6:158}

(ع ع)

„Nie. Až bude rozdrvená zem, rozdrvená rozdrvením. A príde Pán tvoj a anjeli rad za radom.“ {89:21,22}

(غ غ)

„V deň, keď nebo bude roztrhané mračnami a anjeli budú zosielení dole zosielením.“ {25:25}

(ث ث)

(ذ ذ)

(ص س) Alláh hovorí: „Čakajú snád' už len na to, až príde Alláh ...“ Tieto verše boli zoslané ako potvrdenie dvoch aktívnych Alláhových atribútov - atribút *itján* a atribút *madžil'*, inými slovami Alláhove atribúty ohľadom Jeho príchodu (ط ط) v Súdny deň. Viera *ahlus-sunnaħ* v tieto atribúty je založená na skutočnosti, že (ظ ظ) sú skutočné a že sú vzdialené od iných rozvinutých výkladov.

(ق ك) Prvý verš informuje tých, ktorý trvajú na *kufir* a nasledujú cestu nevôle a cestu satanovu, že len majú vyčkať, kým Alláh príde v oblakoch, aby medzi nimi (ح ه) rozsúdil. Stane sa to v Súdny deň. Preto On po tom hovorí, že všetci budú (و و) rozsúdení.

(هـ هـ) Druhý verš je taktiež úplne jasný. Rozšírenie významu slova „príst“ v zmysle príkazu alebo skazy len na základe toho, že slovo *itján* je použité v niektorých iných veršoch pre príchod anjelov alebo iných, nie je možné.

Alláh hovorí: „A príde Pán tvoj a anjeli rad za radom.“ Tento verš nemožno chápať v zmysle príchodu skazy, lebo znamená príchod Alláha v Súdny deň, aby súdil. Vtedy budú anjeli stáť zoradení z bázne pred Alláhom a z úcty voči Nemu. V čase Jeho príchodu bude nebo roztrhané mračnami, ako to je zjavené v poslednom verši. Alláh príde, zostúpi a bude blízko. Príde na Svojom Tróne a oddelí sa od tvorstva. Alláh hovorí:

﴿قَالَا نَفْحَ فِي الصُّورِ نَفْحَهُ وَحَدَهُ ۗ ۝۱۳ وَحَمَلَتِ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً وَاحِدَةً ۗ ۝۱۴ فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ۗ ۝۱۵
 وَأَنْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَهِيَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ ۗ ۝۱۶ وَالْمَلَكُ عَلَى أَرْجَائِهَا وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ ثَمَنِيَةٌ ۗ ۝۱۷ يَوْمَئِذٍ
 تُعْرَضُونَ لَا تَخْفَى مِنْكُمْ خَافِيَةٌ﴾

„Až bude fúknuté do obrovskej trúby jedným fúknutím, a zem a hory budú zdvihnuté a rozdrvené jedným rozdrvením. V ten deň nastane *Al-wáki‘h*¹, nebo sa roztrhne a ostane v ten deň veľmi slabé, anjeli budú na jeho okrajoch a ponosú Trón Pána tvojho nad nimi ôsmi, v ten deň budete predvedení, neskryje sa z vás nič skryté.“ {69:13-18}

Toto sú fakty o Alláhovi a tvrdiť, že sú to len príznaky, znamená popierať Alláhovu moc konať. Je neprípustné veriť, že tento príchod bude ako príchod Jeho tvorstva alebo veriť v túto vec v prenesenom význame, lebo to vedie k popieraniu a negácii.

¹ Jedno z mien Súdneho dňa. Iné mená sú napr. deň zúčtovania (44:40); deň zmŕtvýchvstania (30:56); deň zhromaždenia (42:7); prisľúbený deň (85:2)...

Alláhova tvár

﴿ وَقَوْلُهُ: ﴿ وَيَبْقَى وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﴾ ﴿ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ ﴾﴾

A On povedal: „Ostane tvár Pána tvojho oplývajúceho majestátnosťou a vznešenosťou.“ {55:27}

„Všetko smeruje k zániku okrem Jeho tváre.“ {28:88}

Oba verše spomínajú atribút tváre. V *Ķoráne* a *ħadísoch* je mnoho pasáží, ktoré potvrdzujú tvár. *Ahlus-sunnaħ* veria, že tvár je atribútom nezávisle od Neho samotného. Tvrdenie, že existuje tento atribút neznamena, že Alláh je zložený z orgánov, ako to tvrdia *Al-Muħasimaħ*¹. Je to skôr Alláhov atribút prislúchajúci Jeho Veľkoleposti. Táto tvár sa nepodobá na žiadnu inú a tváre jej podobnej niet. *Al-Muħtalaħ*² vykladajú slovo *wadħh* (tvár) ako strana, smer, odmena a bytie.

(ع ع) Každé slovo musí byť použiteľné vo svojom primárnom význame. (غ غ) V prenesenom význame ho možno použiť až vtedy, keď to dokáže myseľ a keď je to v súlade so štruktúrou jazyka a kontextom. Je potrebné poznamenať, že túto (ث ث) mocnú tvár vznešene a cnostne opísanú nemožno naplno obsiahnuť skrze ľudský opis či na základe ľudskej predstavivosti. Presnejšie povedané, čokoľvek si len (ذ ذ) dokážete predstaviť, Alláh je nad tým a je vznešenejší:

(ص ص) ﴿ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِهِ عِلْمًا ﴾

(ض ض) „Pozná ich súčasnosť i budúcnosť, ale oni Jeho svojim poznaním nedokážu (ط ط) obsiahnuť.“ {20:110}

(ظ ظ)

(ق ق) Nesmieme porovnávať Stvoriteľa s Jeho stvorením a predstavovať si Ho (ك ك) podobne ako Jeho tvorstvo, lebo nič nie je ako Alláh, ako sa On sám vyjadril:

﴿ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ ﴾

„Nič nie je ako On.“ {42:11}

¹ *Al-Muħasimaħ*: Taktiež sa nazývajú *Al-Muħabbahaħ*. Sú oponenti *Al-ħahmijaħ* vo veci uznávania Alláhových mien a atribútov. Veria, že Alláh má ruku podobnú ruke tvorstva, sluch podobný sluchu tvorstva, zrak podobný zraku tvorstva, atď. Alláh Velebený je vzdialený od toho, čo hriešnici o Ňom hovoria.

² *Al-Muħtalaħ*: Taktiež sa nazývajú *Al-ħahmijaħ*. Táto skupina vznikla v poslednom období Umajjovského kalifátu. Ich zakladateľom je *Al-ħahm ibn Šafwan*. Popierajú Alláhove mená a atribúty.

Podľa rozprávania Abu Músu Al-Aš'ariho ﷺ povedal prorok ﷺ: „Jeho clona je svetlo alebo oheň. Keď Ho zloží, tak svetlo Jeho tváre spáli tvorstvo tak ďaleko ako dosiahne Jeho zrak.“ {Muslim}

Abu Žarr ﷺ vyrozprával, že *ṣaḥábah* sa opýtali proroka ﷺ: „Videl si svojho Pána? Povedal: „Videl som Svetlo.““ {Muslim}

Podľa iného rozprávania: „Svetlo - ako by som Ho videl?“

Alláhove ruky

وَقَوْلُهُ: ﴿ قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا مَنَعَكَ أَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِإِيْدِي ﴾ ﴿ وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللَّهِ مَغْلُولَةٌ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَلُعِنُوا بِمَا قَالُوا بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ ﴾

Alláh Povedal: „Povedal (Alláh): ‚Iblís, čo ti bránilo, aby si sa poklonil do polohy sužúdu pred tým, čo som stvoril Svojimi rukami (Jadai)?‘“ {38:75}
„Židia povedali: ‚Alláhova ruka je spútaná‘. To ich ruky sú spútané a boli prekliati za to, čo povedali. Jeho ruky sú vystreté a dáva, ako chce.“ {5:64}

- (ع ع) V oboch veršoch je potvrdenie skutočného atribútu oboch Jeho rúk
(غ غ) zodpovedajúcich Jeho vznešenosti. V prvom verši Alláh karhá satana, keď sa
(ث ث) odmietol pokloniť do polohy *sudžúdu*¹ pred Adamom, ktorého On stvoril
(ذ ذ) Svojimi vlastnými rukami. Tu nemožno preložiť slovo „ruky“ v zmysle moci,
(ص ص) keďže Alláh stvoril všetko vrátane satana skrze Svoju moc. Takto by u Adama
(ض د) nebol žiadny rozlišovací znak, na základe ktorého by ho bolo možné odlišiť.
(ط ت) ‘Abdullah ibn ‘Umar رضي الله عنه vyrozprával: „Alláh stvoril štyri veci Svojimi vlastnými
(ظ ز) rukami. Stvoril Adama, Trón, Pero a Záhrady Edenu.“ {Al-Ĥakim, Al-Baihaĥi a
(ق ك) klasifikovaný ako *ṣaĥiĥ* Al-Albánim}
(ح ه) To, že tieto štyri veci boli spomenuté osobitne napriek skutočnosti, že boli
(و و) stvorené spolu s ďalšími stvoreniami skrze Jeho moc, hovorí v prospech
(ه هـ) dodatočného znaku v ich stvorení.
(و و) *Jadai* (dve ruky) je gramatická forma označujúca párovosť (duálna forma)
(ه هـ) a vzťahuje sa len na dve skutočné ruky. Tento výraz sa nikdy nepoužíval vo
význame moci. Nemožno oprávnene povedať, že ich Alláh stvoril skrze Svojich
dvoch mocí, lebo chápať ruky vo význame moci alebo v inom význame možno
len vo vzťahu k niekomu, kto naozaj má dve ruky. Výraz ruka či ruky napríklad
nemožno použiť pri vetre či vode, nemožno teda povedať ruka vetra či ruka
vody.

¹ Poklona na zemi, pričom sa dotýkame zeme siedmymi orgánmi (čelo s nosom, dve dlane, dve kolená a prsty na chodidlách.)

V niektorých veršoch bola ruka použitá v jednotnom čísle a v iných v množnom čísle. Niektorá práca sa vykonáva oboma rukami, hoci v niektorých prípadoch je použité jednotné číslo. Je to podobné ako pri slovenskej fráze „ostrým okom pozorovať niečo¹“, kde je použité jednotné číslo napriek tomu, že človek pozoruje oboma očami. Niekedy sa jednotné číslo používa vo význame množného čísla.

Ako možno slovo „ruka“ preložiť vo význame moci, keď sa v texte Koránu a *hadís*ov spomínajú dľaň, prsty, pravica a ľavica, zavrieť a otvoriť ruku, atď.? Tieto výrazy sa týkajú len skutočnej ruky.

V druhom verši Alláh opisuje výrok Židov, v ktorom Alláhov atribút interpretovali v takom význame, že Jeho ruka je spútaná (tzn. lakomá). Ba naopak, Alláh preukazuje štedrosť, tzn. obe Jeho ruky sú otvorené, aby rozdávali a boli štedré. Rozdáva, ako chce. V *hadíse* sa spomína: „Alláhova pravica je štedrá dňom i nocou a Jeho štedrosť rozdávaním neubúda.“ {Al-Buchári a Muslim}

Ak by Alláh nemal skutočné ruky, ako môže byť tento výklad otvorených rúk správny?

¹ Kriticky si všímať.

Alláhove oči

﴿ وَقَوْلُهُ: ﴿ وَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا ﴾ ﴿ وَحَمَلْنَاهُ عَلَىٰ ذَاتِ الْأَوْجِ وَدُسْرٍ ﴿ تَجْرَىٰ بِأَعْيُنِنَا جَزَاءَ لِمَن كَانَ كُفْرًا ﴾ ﴿ وَالْقَيْتُ عَلَيْكَ مَحَبَّةٌ مِنِّي وَلِتُصْنَعَ عَلَىٰ عَيْنِي ﴾

A Alláh hovorí: „**Buď trpezlivý voči rozhodnutiu Pána svojho, pretože si pod dozorom Našich očí.**“ {52:48}

„**Poniesli sme ho na lodi z lát a povrazov. Plavila sa pod dohľadom Našich očí. Zadosťučinenie to bolo pre toho, ktorý bol odmietnutý.**“ {54:13,14}

„**A vrhol som na teba lásku pochádzajúcu odo Mňa a stalo sa tak, aby si bol vychovaný pod dozorom Môjho oka.**“ {20:39}

(ع ع)

(غ غ)

(ث ث)

(ذ ذ)

(ص ص)

(ض ض)

(ط ط)

(ظ ظ)

(ق ق)

(ح ح)

(و و)

(ه هـ)

V troch veršoch Alláh dokazuje, že má oči, ktorými všetko vidí. Toto je skutočný Alláhov atribút náležiaci Jeho vznešenosti. Ich existencia nie je podmienená tukom a nervami, ktoré sú náchylné na choroby a iné nedokonalosti. Výklad vo význame ochrany a starostlivosti je *tahríf* (skresľovanie) a *ta'fil* (zanechania a vypustenia významu).

Skutočnosť, že v niektorých textoch sa tieto výrazy spomínajú v jednotnom čísle a v iných v množnom čísle, nie je pádnym dôvodom na popieranie týchto významov. V arabčine je to gramaticky možné. Jazyk dovoľuje použiť množné číslo zámen (vzťahujúce sa na tri a viac vecí) dokonca aj pre dve veci (tu by sa bežne očakávalo dvojné číslo). Taktiež možno niekedy použiť jednotné číslo pre dve veci. Tento úkaz sme si už vysvetlili na výraze *jadai* (obe ruky).

V prvom z týchto troch veršov prikazuje Alláh Svojmu poslovi ﷺ, aby bol trpezlivý a znášal muky od svojej komunity. Týmto príkazom Alláh oznámil, že Jeho posol ﷺ je v Jeho starostlivosti a pod Jeho ochranou.

V druhom verši Alláh hovorí o Noemovi ﷺ. Jeho komunita ho odmietla a kvôli tomuto činu museli byť odsúdení a zasiahnutí potopou. Noe ﷺ a jeho spoločníci sa vtedy viezli na lodi postavenej z veľkých dosiek upevnených klineciami. Loď plávala pod Alláhovým dohľadom.

V treťom verši sa Alláh zmieňuje o tom, že Svojou láskou obdaril Svojho proroka Mojžiša ﷺ. Inými slovami, sám Alláh miluje Mojžiša a učinil ho milovaným i v očiach ľudí. Učinil, aby bol vychovaný pred Jeho vlastnými

očami, a vyučil ho tak, aby bol pripravený odovzdať Alláhovo posolstvo faraónovi a jeho spoločenstvu.

Verše v Ķoráne o sluchu a zraku

وَقَوْلُهُ: ﴿ قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَتَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴾ ﴿ لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي قَالَتْ إِنَّ اللَّهَ فَقِيرٌ وَنَحْنُ أَغْنِيَاءُ ﴾ ﴿ أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ بَلَىٰ وَرُسُلْنَا لَدَيْهِمْ يَكْتُبُونَ ﴾ ﴿ قَالَ لَا تَخَافَا إِنَّنِي مَعَكُمَا أَسْمَعُ وَأَرَى ﴾ ﴿ أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ اللَّهَ يَرَى ﴾ ﴿ الَّذِي يَرِيكَ حِينَ تَقُومُ ﴿١٧١﴾ وَتَقْلُبُ فِي السُّجُودِ ﴿١٧٢﴾ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴾ ﴿ وَقُلْ أَعْمَلُوا فَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ ﴾

A Alláh hovori: „Alláh počul, čo hovorila tá, ktorá sa s tebou dohaduje o svojom manželovi a žaluje Alláhovi. Alláh počuje vaše zhováranie. Ved' Alláh je Všepečujúci a Vševidiaci.“ {58:1}

(ع ع)

„Alláh počul to, čo hovorili tí, ktorí povedali: „Alláh je chudobný a my sme bohatí.“ {2:181}

(غ غ)

„Myslia si snád', že nepočujeme, čo skrývajú i ich tajné hovory? Veru áno a naši poslovia (*Anjeli*) sú u nich a zapisujú.“ {43:80}

(ث ث)

„Povedal (*Alláh*): „Nebojte sa. Ja som s vami, počujem a vidím.“ {20:46}

(ذ ذ)

„Nevedel vari, že Alláh vidí?“ {96:14}

(ص ص)

„Ktorý ťa vidí, keď vstávaš, i tvoje pohyby medzi tými, ktorí sa v polohe sužúdu klaňajú, On je Všepečujúci a Vševidiaci.“ {26:218-220}

(ض ض)

„Povedz: „Konajte, Alláh bude vidieť vaše skutky, i Jeho posol i veriaci.“ {9:105}

(ط ط)

(ظ ظ)

(ك ك)

Atribút sluchu sa v týchto veršoch vyskytuje v arabskom origináli v piatich gramatických tvaroch. Označujú skutočný atribút, skrze ktorého sa vníma zvuk, ako to už bolo skôr vysvetlené.

(ح ح)

(و و)

(ه هـ)

Başar (zrak) je atribút, ktorým vnímame ľudí a farby. *Ru'yaĥ* (videnie) je nutné na tento úkon. V *ĥadiše* sa spomína: „Ó ľudia! Upokojte sa! Nevzývate hluchého alebo nejestvujúceho. Vzývate Všepečujúceho a Vševidiaceho. Ten, koho vzývate, je k vám bližšie ako krk zvierat'a, na ktorom jazdíte.“ {Al-Buchári a Muslim}

Oba atribúty, sluch i zrak, jestvujú u Alláha v dokonalej podobe. Alláh vskutku odsúdil polyteistov za to, že uctievali veci, ktoré ani nepočujú, ani nevidia. Prvý verš bol zjavený ohľadom Chaulaĥ bint Ša'labah¹. Jej manžel sa od nej odlúčil

¹ Manželka prorokovho spoločníka.

skrze *zihár*¹. Prišla k prorokovi ﷺ, porozprávala sa s ním a postťažovala sa na prístup manžela.

Āišah ħ povedala: „Všetka chvála patrí Alláhovi, ktorý neobmedzene počuje všetky zvuky. Sťažujúca sa žena prišla k prorokovi a začala sa sťažovať. Bola som doma, ale nepočula som ju. Pri tejto príležitosti Alláh zoslal tento verš: **„Alláh počul, čo hovorila tá, ktorá sa s tebou dohaduje o svojom manželovi.“** {Al-Buchári}

V treťom verši je vo forme varovania resp. výstrahy položená otázka, či si tí, ktorí potajomky vykonajú zlý skutok, myslia, že Alláh nepočuje ich šepot. Alláh ich istotne počuje a Jeho dozorcovia (anjeli) zaznamenávajú ich reči a činy.

Vo štvrtom verši Alláh hovorí k Mojžišovi a Áronovi. Obaja sa sťažovali Alláhovi ohľadom násilia a útlaku zo strany faraóna. Tu im Alláh povedal: **„Nebojte sa. Ja som s vami, počujem a vidím.“**

Piaty verš bol zoslaný ohľadom Abu Žahl. Zabránil prorokovi ﷺ vykonať *saláh* (modlitbu) pri *Ka'be*. Alláh pri tejto príležitosti zoslal tento verš:

﴿أَرَأَيْتَ الَّذِي يَنْهَى ﴿٩﴾ عَبْدًا إِذَا صَلَّى ﴿١٠﴾ أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَى الْهُدَى ﴿١١﴾ أَوْ أَمَرَ بِالتَّقْوَى ﴿١٢﴾ أَرَأَيْتَ إِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّى ﴿١٣﴾ أَلَمْ يَعْلَمِ بِأَنَّ اللَّهَ يَرَى ﴿١٤﴾﴾

„Vidíš toho, kto zakazuje, Alláhovi poddanému modliť sa, keď by sa tento modlil? Vidíš, ak by bol správne usmernený, alebo by prikázal bohabojnosť? Vidíš, ak by za lož označil a odvrátil sa? Nevedel vari, že Alláh vidí?“

{96:9-14}

¹ Starodávna arabská praktika, v ktorej manžel prirovnal manželku k svojej matke a takto sa od nej odlúčil.

Alláhove atribúty týkajúce sa Jeho zásahu a nastraženia nástrah

وَقَوْلُهُ: ﴿ وَهُوَ شَدِيدُ الْمِحَالِ ﴾ ﴿ وَمَكْرُؤًا وَمَكَرَ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَكْرِينِ ﴾ ﴿ وَمَكْرُؤًا مَكْرًا وَمَكْرًا مَكْرًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴾ ﴿ إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا ﴾ ﴿ وَأَكِيدُ كَيْدًا ﴾

A Alláh hovorí: „**On má pritom silu mocnú (trestajúcu).**“ {13:13}

„**I strojili úklady, i Alláh nástrahy nastražil. A Alláh je Ten najlepší, kto niečo nastraží.**“ {3:54}

„**Strojili úklady a nástrahy sme nastražili bez toho, aby to vycítili.**“ {27:50}

„**Oni kujú úklady kutím, ale i Ja som nástrahy nastražil.**“ {86:15-16}

(ع ع)

(غ غ) V horeuvedených veršoch Alláh preukazuje Svoje atribúty týkajúce sa Jeho zásahu a nastraženia nástrah. Tieto atribúty sú aktívne a dobrovoľné. Nie je však správne z prídavného mena „nastražujúci nástrahy“ urobiť podstatné meno a Alláha nazývať „nastražiteľ nástrah“. Je potrebné sa obmedziť len na slová spomínané v Ķoráne.

(ض د) Význam „**On má pritom silu mocnú**“ spočíva v tom, že Alláh Svoj trest vykoná veľmi tvrdým zásahom. V Ķoráne sa spomína:

(ط ت)

﴿ إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ ﴾

(ظ ز)

„Mocný úder Pána tvojho je veľmi silný.“ {85:12}

(ك ق)

Ďalej sa píše:

(ح ه)

﴿ إِنَّ أَخَذَهُ أَلِيمٌ شَدِيدٌ ﴾

(و و)

„Jeho zásah je bolestivý a veľmi silný.“ {11:102}

(هـ هـ)

Verš, v ktorom Alláh sám Seba opisuje ako najlepšieho v nastražení nástrah, znamená, že Alláh má moc nad tým, aby urýchlil uplatnenie týchto nástrah. Niektorí *salaf* učenci vysvetľujú Alláhovo nastraženie nástrah voči služobníkom v tom zmysle, že napriek ich hriechom im preukazuje láskavosť. Týmto spôsobom ich vábi. Keď spáchajú hriech, oplatí im ho láskavosťou, ale oni to nechápu. V *ħadíse* sa spomína: „Alláh hriešneho služobníka vábi tým, že mu dáva svetské odmeny.“ {Aħmad}

﴿ فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمَ أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ حَتَّىٰ إِذَا فَرِحُوا بِمَا أُوتُوا أَخَذْنَاهُم بَغْتَةً
فَإِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ ﴾

„A keď zabudli na to (*keď opustili to*), čo bolo im pripomenuté, otvorili sme im brány všetkého, a keď sa už radovali z toho, čo sa im dostalo, zasiahli sme ich znenazdania a v zapätí stali sa zúfajúcimi (*ocitli sa v beznádeji*).“ {6:44}

Alláh hovorí: „**I strojili úklady, i Alláh nástrahy nastražil.**“ Verš bol zjavený v súvislosti s Ježišom. Keď ho chceli Židia zabiť, Alláh ho pozdvihol do neba skrze anjela Gabiela.

Alláhov výrok: „**Strojili úklady a nástrahy sme nastražili**“ sa vzťahuje na deväť ľudí z komunity proroka Sáliha عليه السلام, ktorí v Alláhovom mene dali takýto sľub:

﴿ لَنَبِيَّتَهُ وَأَهْلَهُ ثُمَّ لَنَقُولَنَّ لِوَلِيِّهِ مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ أَهْلِهِ ﴾

„Naňho i na jeho rodinu za noci zaútočíme a potom povieme tomu, komu náleží pomsta za jeho krv: Neboli sme svedkami smrti jeho rodiny.“ {27:49}

Dôsledkom ich úkladov bolo to, že im Alláh nastražil nástrahu, a tak úplne zničil ich celú komunitu.

Alláhove atribúty prepáčenia a požehnania

وَقَوْلُهُ: ﴿إِنْ تَبَدُّوا حَيْرًا أَوْ نَحْمُسًا أَوْ تَعْفُوا عَنْ سُوءِ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُومًا قَدِيرًا﴾ ﴿وَلِيَعْفُوا وَيَصِفَحُوا أَلَا يُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾

A Alláh hovorí: „Ak prejavíte dobro, ktoré ste vykonali, alebo ho skryjete, alebo prepáčite zlo vám spôsobené, tak Alláh je Prepačujúci a je Mocný.“ {4:149}

„Nech im prepáčia a nech ich nechajú. Či nie ste aj vy radi, keď vám Alláh odpustí? Alláh je Odpúšťajúci a Milostivý.“ {24:22}

(ع ع)

(غ غ) Tieto verše dokazujú, že Alláh má atribúty odpustenia, moci, prepáčenia, milosrdenstva, úcty, požehnania, milosti a štedrosti.

(ث ث)

(ذ ذ) *Al-‘Afu* (Prepačujúci) je Alláhovo meno, ktoré označuje Toho, ktorý služobníkom neukladá trest po tom, čo učinili pokánie. Alláh hovorí:

(ص ص)

﴿وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ﴾

(د د) „On je Ten, kto prijíma pokánie od tých, ktorí sa Mu odovzdali a prepáči zlé skutky a pozná, čo robíte.“ {42:25}

(ط ط)

(ظ ظ) Dokonalé *‘Afu* (Prepáčenie) je také, ktoré je sprevádzané trvalou mocou odplatiť sa. Z tohto dôvodu sa mená *Al-‘Afu* a *Al-Kadir* vyskytujú spolu v tomto verši a v ďalších veršoch.

(ك ك)

(ح ح)

(و و) *Al-Kudrah* (schopnosť) je atribút, ktorý sa vzťahuje na existenciu a neexistenciu pravdepodobných vecí. Všetko, čo vo vesmíre vzniklo, je z Jeho vôle a schopnosti, ako sa spomína v *hadíse*: „Čokoľvek Alláh chce, to sa stane. A čokoľvek nechce, to sa nestane.“ {Abu Dawúd}

(ه هـ)

Alláh hovorí: „Nech im prepáčia a nech ich nechajú.“ Toto bolo zjavené ohľadom Abu Bakra رضي الله عنه, keď dal sľub, že v ničom nepodporí Mistáh ibn Asáša. Tento muž patril k tým, ktorí boli zapletení do vážneho *ifk* (klamstva) ohľadom ‘Áiše رضي الله عنها. Mistáhova matka bola dcéra Abu Bakrovej tety. Keď bol zoslaný tento verš, Abu Bakr povedal: „Prisahám, túžim po tom, aby mi Alláh odpustil!“ {Al-Buchári a Muslim}

Pocta, moc a sláva prináležia Alláhovi

وَقَوْلُهُ: ﴿وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ﴾ ﴿قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ﴾ ﴿تَبَرَّكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ﴾

A Alláh povedal: „**Alláhovi ale náleží moc, jeho poslovi i veriacim...**“ {63:8}

„**Povedal (satan): ,Prisahám na Tvoju moc, dám im všetkým do bludu sklúznut’.**“ {38:82}

„**Požehnané je meno Pána tvojho, oplývajúceho majestátnosťou a vznešenosťou.**“ {55:78}

Alláh hovorí: „**Alláhovi ale náleží moc, jeho poslovi i veriacim...**“ Tento verš bol zoslaný ohľadom vodcu pokrytcov ‘Abdullaha ibn Ubaí’a ibn Salúla, ktorý sa pri príležitosti bitky zaprisahal, že vyženie proroka ﷺ a jeho spoločníkov z Mediny. Pri tejto príležitosti zoslal Alláh tento verš: „**Hovoria: „Ak sa vrátíme do Mediny, vyženie z nej mocnejší slabšieho.“ Alláhovi ale náleží moc, jeho poslovi i veriacim, pokrytci to však nepoznajú.**“ {Al-Buchári}

Tento prekliaty človek sa domnieva, že tí „mocnejší“ sú on a jeho spoločníci. Alláh zoslal tento verš, aby vyvrátil jeho tvrdenie.

Moc je atribút, ktorý si Alláh ustanovil pre Seba. Alláh hovorí:

﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾

„On je Mocný, Múdrosťou oplývajúci.“ {61:1}

Ďalej hovorí:

﴿وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا عَزِيزًا﴾

„Alláh je veru Silný a Mocný.“ {33:25}

Alláh prisahal na tento atribút, ako je to spomenuté v *hadíse kudsí*¹ ohľadom Alláhovho zakročenia: „Prisahám na Svoju moc, Svoju slávu a Svoju vznešenosť, že ktokoľvek povie *Lá iláha illa Alláh* (Niet božstva hodného uctievania okrem Alláha), toho istotne vezmem von (z pekla).“ {Muslim}

¹ V *hadíse kudsí* t.j. v *hadíse*, ktorý prorok ﷺ prijal priamo od Alláha.

Alláh v Koráne spomenul, že satan povedal:

﴿ قَالَ فِعْرَتَاكَ لِأَعْوَابِنَهُمْ أَمَّعِينِ ﴿٨٢﴾ إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخَلَّصِينَ ﴾

„Povedal: „Prisahám na Tvoju moc, že ich zvediem, všetkých okrem Tvojich služobníkov úprimne oddaných!“ {38:82-83}

V istom *hadíse* je spomenuté vzývanie, ktorému prorok ﷺ naučil muža, ktorý mal telesné bolesti. Toto vzývanie znie nasledovne: „Utielam sa pod Tvoju moc a silu pred neuhom, ktorý ma trápi a ktorého sa bojím.“ {Muslim}

Alláh hovorí: „**Požehnané je meno Pána tvojho.**“ Je to odvodené od slova *barakaħ*, čo znamená večné dobro v hojnosti. *Žul-džalal* označuje Toho, ktorý je Vznešený a Veľký, a tým je jedine Alláh, od ktorého nikto väčší nie je.

(ع ع)

Ikrám označuje Alláha, ktorý je ctený tak, ako mu prináleží. Taktiež sa uvádza, že označuje Toho, ktorý dáva všemožnú poctu Svojim cnostným služobníkom na tomto svete i v posmrtnom živote.

(ث س)

(ص س)

(ض د)

(ط ت)

(ظ ز)

(ق ك)

(ح ه)

(و و)

(هـ هـ)

Atribúty negácie

وَقَوْلُهُ: ﴿ فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا ﴾ ﴿ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ﴾ ﴿ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴾ ﴿ وَمَنْ النَّاسُ مِنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ ﴾ ﴿ وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وِليٌّ مِنَ الذَّلِيلِ وَكَبْرَهُ تَكْبِيرًا ﴾ ﴿ يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴾ ﴿ تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا ﴿ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَرَهُ تَقْدِيرًا ﴾ ﴿ مَا آخَذَ اللَّهُ مِنْ وَلَدٍ وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنْ إِلَهٍ إِذَا أَذْهَبَ كُلَّ إِلَهٍ بِمَا خَلَقَ وَلَعَلَّ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ ﴿ عَلَيْهِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَعَلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴾ ﴿ فَلَا تَضْرِبُوا لِلَّهِ الْأَمْثَالَ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴾ ﴿ قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّي الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَّنَ ۖ وَالْإِثْمَ وَالْأَنْبَغِيَّ ۚ يَعْبُدِ الْحَقُّ وَأَنْ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴾

Alláh hovorí: „Uctievaj Ho a buď trpezlivý pri Jeho uctievaní. Poznáš azda niekoho, kto by Mu bol menovcom?“ {19:65}

„A niet toho, kto by sa Mu vyrovnal.“ {112:4}

„Nečinite teda Alláhovi rovných (*andád*) a pritom viete.“ {2:22}

„Medzi ľudmi sú takí, ktorí si berú mimo Alláha Alláhovi rovných (*andád*), milujú ich tak, ako by mali Alláha milovať.“ {2:165}

„A povedz: ‚Vďaka Alláhovi, ktorý si neučinil dieťa a nemá spoločníka v kraľovaní a nikdy nemal dôverníka, ktorý by Ho chránil pred pokorením. A pripisuj Mu veľkosť pripísaním najväčším!‘“ {17:111}

„O jedinečnosti Alláha a o tom, že sa Mu nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde, svedčí všetko, čo je v nebesiach a na zemi. Jemu náleží kráľovstvo a Jemu náleží vďaka. On má nad všetkým moc.“ {64:1}

„Požehnaním oplýva Ten, kto zoslal Rozlíšenie poddanému Svojmu, aby sa stalo pre stvorených varovaním, Ten, ktorému náleží kráľovstvo nebies a zeme, ktorý si neučinil žiadne dieťa, ktorý nemá spoločníka v kraľovaní a ktorý všetko stvoril a predurčil predurčením.“ {25:1-2}

„Alláh si neučinil žiadne dieťa a neexistoval s ním žiaden boh, inak by každý boh bol odišiel s tým, čo stvoril a jedni by sa povýšili nad druhých. Jedinečný je Alláh, nemá sa Mu pripisovať to, čo nezodpovedá pravde a je vzdialený od toho, čo opisujú. Pozná to, čo nie je známe, aj čo je známe. Vysoko je nad tým, čo k Nemu pridružujú.“ {23:91-92}

„Neuvádzajte k Alláhovi prirovnania. Alláh vie a vy neviete.“ {16:74}

„Povedz: ‚Pán môj zakázal len nemravnosti, tie zjavné z nich i skryté a hriechy a neoprávnenú nevraživosť a aby ste pridružili k Alláhovi to, o čom nezoslal dole žiaden dôkaz a aby ste hovorili o Alláhovi, čo neviete.“ {7:33}

Alláh hovorí: „**Uctievaj Ho a buď trpezlivý pri Jeho uctievaní.**“ Tento vznešený verš pozostáva z niekoľkých negatívnych atribútov, napr. popretie jestvovania rovnocenného, syna, spoločníka v núdzi, atď. Sú tu však aj pozitívne atribúty, napr. postavenie pána, chvála, vedenie, veľkosť a požehnanosť.

Alláh ďalej hovorí: „**Poznáš azda niekoho, kto by Mu bol menovcom?**“ Ibn Tajmijjáh povedal, že to podľa lexikografov znamená: „Poznáte niečo Jemu podobné? Kto si zaslúži toto meno?“ Má to aj nasledovný význam: „Poznáte nejakú bytosť, ktorá je s Ním porovnateľná?“ Podľa ibn ‘Abbása رضي الله عنه sa tým myslí podobný alebo podobajúci sa.

Vo verši je otázka a odpoveď na ňu je negatívna. Verš bude mať teda nasledovný význam: „Nepoznáte nič Jemu podobné.“

Alláh ďalej hovorí: „**A niet toho, kto by sa Mu vyrovnal.**“ *Kufu‘* znamená porovnateľný alebo majúci rovnaké postavenie. Tento verš popiera akúkoľvek podobnosť alebo porovnateľnosť s Alláhom.

Alláh hovorí: „**Nečinite teda Alláhovi rovných a pritom viete.**“ Slovo *andád* je množným číslom slova *nidd*, ktoré znamená „podobný, porovnateľný a rovný“. Je všeobecne známe, že Alláhovi nikto nemôže byť partnerom či protivníkom. Je to negácia podobnosti. *Antum ta‘lamún (pritom viete)* znamená: viete, že modly, ktoré uctievaťe, nedokážu nič stvoriť, neprospievajú ani neškodia a ony samy boli stvorené. Tak sa vzdajte ich uctievania a uctievaťe len Alláha samotného.

Alláh hovorí: „**Medzi ľudmi sú takí, ktorí si berú mimo Alláha Alláhovi rovných, milujú ich tak, ako by mali Alláha milovať.**“ Polyteisti milujú svoje modly tak, ako by mali milovať Alláha. Veriaci však Alláha milujú viac, ako polyteisti milujú svoje modly, keďže veriaci svoju lásku upriamujú jedine na Alláha samotného, kým polyteisti ju rozdeľujú pomedzi viaceré modly.

Ďalej hovorí: „**A povedz: „Vďaka Alláhovi... A veľkosť väčšiu než čokoľvek Mu pripisuj.**“ Potvrdenie *ḥamd* (chvály) pre Alláha zahŕňa všetky Jeho dokonalosti v dokonalej forme.

Potom Alláh u Seba poprel všetko to, čo odporuje absolútnej chvále, napr. to, že by mal syna, partnera či spoločníka. Inými slovami, negoval všetky túžby a potreby. Je to preto, lebo Alláh si medzi Svojimi stvoreniami nepotrebuje najst' priateľa na splnenie svojich túžob a potrieb.

Alláh svojmu poslovi ﷺ prikázal, aby Ho veľkolepo velebil, prejavoval voči Nemu úctu a polyteistom objasnil, že Alláh nemá akékoľvek nedostatky.

Alláh hovorí: „**O jedinečnosti Alláha a o tom, že sa Mu nemá pripisovať to, čo nezodpovedá pravde, svedčí všetko... On má nad všetkým moc.**“ *Tasbīḥ* znamená objasniť, že Alláh nemá akékoľvek nedostatky.

Niet pochýb o tom, že všetky stvorenia na nebesiach i zemi vyjadrujú *ḥamd* (chválu) svojmu Pánovi a svedčia o Jeho dokonalej znalosti, schopnosti, úcte, múdrosti a milosti. Alláh hovorí:

﴿وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ لَا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ﴾

„Niet ničoho, čo by vďakou Jemu nesvedčilo o jedinečnosti Jeho, vy ale tomu, ako svedčia o jedinečnosti Jeho, nerozumiete.“ {17:44}

Alláh hovorí: „**Požehnaním oplýva Ten, kto zoslal Rozlíšenie poddanému Svojmu.**“ Vysvetlili sme si, že slovo *tabáraka* odvodené od slova *barakaḥ*, znamená večné dobro v hojnosti, ktoré nepodliehalo žiadnemu predošlému vývoju (tzn. nejestvovala zmena Jeho stavu ani intenzity – je večne v dokonalom stave).

Al-Furqán (Rozlíšenie) znamená Ķorán. Toto meno bolo Ķoránu dané, lebo má veľkú moc v rozlišovaní medzi pravdou a klamstvom a medzi vedením a zblúdením. Slovo *nazzala* (zoslal) opisuje postupné zjavovanie Ķoránu, keďže celý Ķorán nebol zjavený naraz.

Al-‘álamín je množné číslo slova *‘alam*. To označuje ľudí i džinov. Je dokázané, že prorok Muḥammad ﷺ bol poslaný ako prorok aj pre džinov. Stretával sa s nimi a prednášal im Ķorán. Keď počuli recitáciu Ķoránu, jedna z ich skupín prijala islám a začala ďalších povolávať k islámu. Alláh hovorí:

﴿وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِّنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ الْقُرْآنَ فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوا أَنصِتُوا فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا إِلَىٰ

قَوْمِهِمْ مُّذْرِبِينَ﴾

„I poslali sme k tebe (*Muhammad*) určitý počet džinnov, aby počúvali Korán. Keď už prítomní boli, povedali: ‚Počúvajte‘. Keď sa skončilo, odišli k svojim ľuďom, varujúc ich.“ {46:29}

Alláh hovorí: „**Alláh si neučinil žiadne diet’a...**“ Tento verš obsahuje mnoho atribútov, ktoré u Alláha vylučujú existenciu ľudských vlastností, ktoré nie sú v súlade s Jeho veľkoleposťou. V tomto verši Alláh ukázal, že je veľkolepý a vzdialený od toho, že by mal syna alebo rôzne iné vlastnosti, ktoré mu ľudia pripisujú. Alláh zakázal, aby boli namiesto Neho uctievané iné predmety, aby Mu bol pripisovaný spoločník alebo čokoľvek podobné, a taktiež zakázal, aby sa o Ňom hovorilo bez znalostí.

(ع ع)

(غ غ)

(ث ث)

(ذ ذ)

(ص ص)

(ض د)

(ط ط)

(ظ ظ)

(ق ك)

(ح ح)

(و و)

(هـ هـ)

Tento verš potvrdzuje nasledovné: zachovanie jedinečnosti Pána svetov (*tawhīdur-rubūbijah*) a zachovanie jedinečnosti v uctievaní Alláha (*tawhīdul-ulūhijah*).¹

Alláh oznámil, že nemá žiadnych spoločníkov, a podložil to aj jasnými a nezvratnými dôkazmi. Ak by bolo viac božstiev, ako tvrdia polyteisti, podľa Alláha by nastalo nasledovné: „**a neexistoval s ním žiaden boh, inak by každý boh bol odišiel s tým, čo stvoril a jedni by sa povýšili nad druhých. Jedinečný je Boh, nemá sa Mu pripisovať to, čo nezodpovedá pravde a je vzdialený od toho, čo opisujú.**“

Tento argument má nasledovné objasnenie:

Ak by jestvovalo niekoľko bohov, každý z nich by slobodne tvoril a konal, a tak by všetci títo bohovia mali vlastné stvorenia a vlastné činy. Buď by mali rovnakú moc a žiaden z nich by nemohol vládnuť ostatným (podobne ako každý svetský kráľ má svoje vlastné teritórium) alebo jeden by bol najmocnejší a vládol by všetkým ostatným.

Medzi bohmi by nebola žiadna spolupráca. Ak by medzi nimi spolupráca bola, každý z nich by sám o sebe nebol dokonalý, lebo by potreboval svojho boha-

¹ *Tawhīd* je rozdelený do troch kategórií: *tawhīdur-rubūbijah* (Alláhova jedinečnosť ako Pána), *tawhīdul-ulūhijah* (Alláhova jedinečnosť ako Boha) a *tawhīdul-asma' waš-šifāt* (jedinečné Alláhove mená a atribúty). Pre viac informácií o *tawhīde* viď Appendix 1.

spoločníka. Bezmocnosť a slabosť v žiadnom prípade nemôžu byť atribúty skutočného Alláha, ktorému prináleží naše uctievanie.

V prípade existencie viacerých bohov by jednoducho nastal chaos. Avšak pozorovania ukazujú, že celý vesmír je ako organizmus, ktorého údy sú spojené a ktorého všetky strany navzájom súvisia. Preto je nutné, aby jestvoval len jeden Boh (Alláh), ktorému prináleží naše uctievanie. Je nezmyselné, aby bola nadvláda jedného boha nad ostatnými resp. vzbury zo strany ostatných.

Alláh hovorí: „**Neuvádzajte k Alláhovi prirovnania. Alláh vie a vy neviete.**“ Tento verš zakazuje, aby ľudia čokoľvek pripodobňovali Alláhovi, keďže Alláhovi nemôže byť nič podobné.

Už sme skôr spomínali, že ľudské vlastnosti nemôžu byť lepšie alebo dokonalejšie ako Alláhove. Najdokonalejšie ľudské vlastnosti nikdy nemôžu byť dokonalejšie ako Alláhove, lebo Alláh stvoril a daroval tieto ľudské vlastnosti.

Alláh hovorí: „**Povedz: „Pán môj zakázal len nemravnosti, tie zjavné z nich i skryté a hriechy a neoprávnenú nevraživosť a aby ste pridružili k Alláhovi to, o čom nezoslal dole žiaden dôkaz...**“

Al-Fawáhiš (**nemravnosti**) je množným číslom slova *fáhišah*, ktoré označuje extrémne nehanebný čin týkajúci sa správania navonok i vnútornej povahy, akým je napríklad cudzoložstvo, sodomia, samolúbosť, atď.

Ísm (**hriech**) podľa výkladov zahŕňa ostatné hriechy, ktoré nespádajú do kategórie *fáhišah*. Patrí sem napr. klamstvo, ohováranie, klebety, atď. *Al-Baġi* (**nevraživosť**) znamená nespravodlivý útlak, nevraživé a kruté utláčanie iných.

Alláh striktne zakázal akékoľvek uctievanie kohokoľvek okrem Neho. Taktiež zakázal náklonnosť voči komukoľvek alebo čomukoľvek zahŕňajúcu uctievanie, modlitby, vzývanie, prisahy, zabíjanie dobytku, strach, očakávanie, atď. Je preto nutné, aby si Alláhov služobník očistil srdce vo vzťahu k Alláhovi.

Okrem toho sú zakázané také spoločenské vzťahy a také spoločenské pravidlá (napr. úroky), ku ktorým Alláh nezoslal oprávnenie. Toto robili židia a kresťania, keď svojich rabínov a kňazov učinili svojimi pánmi vo veciach zákonodarstva. Takto povolili Alláhom zakázané veci a naopak.

Alláhov príkaz „...nezoslal dole žiaden dôkaz...“ znamená, že si v uctievaní nemáme brať spoločníkov k Alláhovi bez zoslaného dôkazu od Neho a tvrdiť čokoľvek o Alláhovi bez poznania.

Ibn Al-Ķajjim píše: „Alláh zakázal, aby sa o Ňom hovorilo čokoľvek bez poznania pri vydávaní fatiev resp. rozhodnutí. Túto záležitosť považoval za jeden z najväčších zákazov. Vlastne ju umiestnil na vrch zoznamu. Alláh hovorí: **„Povedz: „Pán môj zakázal len nemravnosti, tie zjavné z nich i skryté a hriechy...“**

(ع ع) Alláh ustanovil štyri skupiny vecí, ktoré zakázal. Začal tou najjednoduchšou - *fawáhiš*. Pri ďalšom stupni spomenul tie, ktoré sú prísnejšie zakázané, napr. (غ غ) hriech a nespravodlivosť. V tretej fáze spomenul tie, ktoré sú ako hriechy (ث ث) vážnejšie, napr. pripisovanie spoločníkov Alláhovi. Následne vo štvrtej fáze spomenul najvážnejšiu zo zakázaných vecí, t.j. hovoriť o Alláhovi niečo bez (ذ ذ) poznania tej záležitosti. Toto tvrdenie všeobecne súvisí s Jeho menami, (ص ص) atribútmi, skutkami a taktiež s náboženstvom a *šari‘ou*.“ {*I‘lámul-Muwaĳi‘in*}

(د ض)

(ط ط)

(ظ ظ)

(ق ك)

(ه ح)

(و و)

(هـ هـ)

Potvrdenie Alláhovho vystúpenia a ustálenia sa (*istawá*)

وَقَوْلُهُ: ﴿ الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى ﴾ فِي سَبْعَةِ مَوَاضِعَ: فِي سُورَةِ الْأَعْرَافِ؛ قَوْلُهُ: ﴿ إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ ﴾، وَقَالَ فِي سُورَةِ يُونُسَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: ﴿ إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ ﴾، وَقَالَ فِي سُورَةِ الرَّعْدِ: ﴿ اللَّهُ الَّذِي رَفَعَ السَّمَوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرْوَاهُنَّ يُثَبِّتُ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ ﴾، وَقَالَ فِي سُورَةِ الْفُرْقَانِ: ﴿ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ ﴾، وَقَالَ فِي سُورَةِ الْمَسْجِدِ: ﴿ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ ﴾، وَقَالَ فِي سُورَةِ الْحَدِيدِ: ﴿ هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ ﴾

Alláh hovorí: „Vaším Pánom je Alláh, ktorý stvoril nebesá a zem za šesť dní a potom na Trón *istawá*.“ {7:54}

„Vaším Pánom je Alláh, ktorý stvoril nebesá a zem za šesť dní a potom na Trón *istawá*.“ {10:3}

„Alláh zdvihol nebesá bez stĺpov, ktoré by ste videli a potom na Trón *istawá*.“ {13:2}

„Ten, v moci ktorého je milosť, na Trón *istawá*.“ {20:5}

„a potom na Trón *istawá*.“ {25:59}

„Alláh je Ten, kto stvoril nebesá a zem a čo je medzi nimi, za šesť dní a potom na Trón *istawá*.“ {32:4}

„On je Ten, kto stvoril nebesá a zem za šesť dní a potom na Trón *istawá*.“ {57:4}

V Ľoráne nám Alláh na siedmich miestach povedal o Svojom *istiwá* (vystúpení na Trón a ustálení sa na ňom). Dôkaz tohto vystúpenia a ustálenia sa je v každom verši definitívny, keďže tieto verše sú v Alláhovej Knihe. Preto tí, ktorí veria v negáciu Alláhových atribútov, to nemôžu vyvrátiť či poprieť. Význam týchto veršov je jasný a nie je tu priestor pre iný výklad. Keď je slovo *istawá* (vystúpil a ustálil sa) v arabskej gramatike použité s predložkou *'ala* (na) môže označovať len vyvýšenosť a usľachtilosť.

Ahlu-sunnah wal džamá'ah veria vo všetky Alláhove atribúty, o ktorých nás Alláh informoval v Ľoráne a *sunne* proroka Muĥammada ﷺ, napr. v Alláhovo *istiwá* a v to, že je oddelený od Svojho tvorstva. Jedine Alláh, Vznešený, pozná stav resp. spôsob vystúpenia a ustálenia sa.

Imám Malik hovorí: „*Istiwá*¹ je známe, ale jeho stav resp. spôsob je neznámy, veriť v *istiwá* je povinné a pýtať sa na formu resp. spôsob *istiwá* je *bid‘a* (inovácia).“ *Ahlu-sunnaḥ wal džamā‘aḥ* netvrdia, že spôsob Alláhovho *istiwá* je podobný ľudskému či inému tvorcu.

Ľudia sa snažia odvrátiť pozornosť od zrejmého významu jasných veršov Koránu skrze rôzne zmätočné vysvetlenia, napr. výklad *istawá* (vystúpil a ustálil sa) vo význame *istawla* (ovládol), zamieňanie predložky ‘*ala* (na) za predložku *ila* (do) a výklad *istawá* vo význame zámeru.

(ع ع) Nikto nechápe, čo chcú určité sekty povedať. Chcú povedať, že na nebi niet Pána, ktorý má zámer alebo ktorý má byť uctievaný? Kde teda existuje? Možno (غ غ) sa im naša otázka „Kde je?“ zdá byť smiešna. Zabudli však, že najdokonalejší (ث ث) medzi tvormi a ten s najväčšími poznatkami o Pánovi, t.j. Muḥammad ﷺ, sa ohľadom Alláha spýtal nasledovným spôsobom: „Kde je?“ Spýtal sa jedného dievčaťa: „Kde je Alláh?“ Ona odpovedala: „Je na nebesách.“ Jej odpoveď ho (ذ ذ) potešila. {Muslim}

(د د) Alláh je Jedinečný vo Svojej božskosti. Pred stvorením nebies a zeme (ط ط) nejestvovala zároveň s Ním žiadna bytosť. Bol len Alláh a pred Ním nebolo nič. Následne stvoril Svoje stvorenia a vystúpil na Svoj Trón a ustálil sa na ňom tak, (ظ ظ) ako chcel a ako Mu prináleží. Takto nám to Alláh povedal vo Svojej Knihe. Nik sa s Ním nemôže sporiť o Jeho zvrchovanosti a On vo Svojej autorite žiadneho (ق ق) spoločníka nemá.

(ح ح)

(و و) ‘Imrán ibn Ḥuṣain رضي الله عنه vyrozprával: „Jemenčania prišli k prorokovi a povedali: (ه ه) ,Chceme sa dozvedieť o náboženstve a spýtať sa, ako to bolo na samom začiatku.“

Prorok ﷺ povedal: „Bol Alláh a pred Ním nič nejestvovalo a Jeho Trón bol na vode. Potom stvoril nebesá a zem a všetko zapísal v *Al-Lauh Al-Mahfúz* (Uchovanej doske).“ {Al-Buchári}

¹ Je to podstatné meno odvodené od slovesa *istawá* a znamená vystúpenie a ustálenie sa.

Utvrdenie ohľadom Alláhovej dokonalej vyvýšenosti

وَقَوْلُهُ: ﴿إِذْ قَالَ اللَّهُ يٰعِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ وَرَافِعُكَ إِلَىَّ﴾ ﴿بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ﴾ ﴿إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَبِيرُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ
الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ﴾ ﴿وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَهْمُنُ ابْنُ لِي صِرَاحًا لَعَلِّي أَبْلُغُ الْأَسْبَابَ ﴿٣٥﴾ أَسْبَابَ السَّمَوَاتِ فَأَطَّلِعُ إِلَى اللَّهِ
مُوسَى وَإِنِّي لأَظُنُّهُ﴾ ﴿ءَأَمِنْتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمُ الْأَرْضَ فَإِذَا هِيَ تَمُورُ ﴿٣٦﴾ أَمْ أَمِنْتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يُرْسِلَ
عَلَيْكُمْ حَاصِبًا فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرٌ﴾

Alláh povedal: „**Ked’ Alláh povedal: „Ježiš! Vezmem t’a a pozdvihnem k Sebe.“**“ {3:55}

„**Alláh ho (Ježiša) pozdvihol k Sebe.“**“ {4:158}

„**K Nemu stúpajú dobré slová a dobré skutky ich zdvihnú.“**“ {35:10}

„**Faraón povedal: „Háman! Postav mi vysokú vežu, azda dosiahnem až k príčinám, k príčinám nebies a pozriem sa až k Bohu Mojžiša, pretože si myslím, že klame.“**““ {40:36-37}

„**Máte záruku od Toho, kto je v nebi, že vás nedá zemou pohltiť a ona sa rozbúri? Alebo máte záruku od Toho, kto je v nebi, že na vás nepošle štrkovú smršť? Potom spoznáte, aké varovanie to bolo.“**“ {67:16-17}

V prvom verši „**Ked’ Alláh povedal: „Ježiš! Vezmem t’a a pozdvihnem k Sebe“**“, Alláh hovorí Svojmu poslovi Ježišovi, synovi Márie, že ho z tohto sveta vyzdvihne k Sebe. Tieto slová pochádzajú z času, keď Židia tajne pripravovali jeho zabitie. Zámeno vo výraze „**vyzdvihnem k Sebe**“ označuje Alláha, Veľkolepého. Bezpochyby to nemôže byť nikto iný. Výklad vo význame „k Svojmu milosrdenstvu“ alebo „k príbytku Svojich anjelov“ je irelevantný. Tento verš bol zjavený s cieľom vyvrátiť tvrdenie Židov, že ukrižovali a zabili Ježiša. Alláh hovorí:

﴿بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ﴾

„**Alláh ho (Ježiša) pozdvihol k Sebe.“**“ {4:158}

Ježiš bol vyzdvihnutý zaživa a znova zostúpi, keď bude Súdny deň blízko. Takto sa to spomína v autentickom *hadíse*: Alláhov posol ﷺ povedal: „Prisahám na Toho, v ktorého rukách je moja duša, že (Ježiš) syn Márie čoskoro zostúpi medzi vás a bude spravodlivo súdiť ľudstvo (ako spravodlivý vládca). Zlomí kríž, zabije prasatá a nebude žiadna *džizjah*¹. Peniaze budú v hojnosti, a tak ich

¹ daň vyberaná od nemuslimov

nikto neprijme, a jeden úklon čelom k zemi pred Alláhom (v modlitbe) bude lepší ako celý svet a všetko v ňom.“ Abu Hurairah رضي الله عنه dodal: „Ak chcete, môžete si prečítať (tento verš):

﴿ وَإِنْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ إِلَّا لِيُؤْمِنَنَّ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا ﴾

„Niet nikoho z Ľudí Knihy, kto by v neho neuveril predtým, než zomrie. A on bude v deň zmŕtvychvstania o nich svedčiť.“ {4:159}

Alláh hovorí: „**K Nemu stúpajú dobré slová a dobré skutky ich zdvihnú.**“

Tento verš jasne popisuje, že k Alláhovi stúpajú slová a skutky služobníkov, ktoré dennodenne zapisujú anjeli *Kiráman Kátibín* po *šalatul-fadžr* (modlitba za úsvitu) a *šalatul-‘asr* (popoludňajšej modlitbe). V *ħadíse* sa spomína: „Anjeli, ktorí s vami strávili noc, vystúpia do nebies a ich Pán im položí otázky, hoci On všetko najlepšie vie: ‚V akom stave ste opustili mojich služobníkov?‘ Oni odvetia: ‚Ó Pán náš! Keď sme k nim prišli, vykonávali modlitbu a, keď sme od nich odchádzali, vtedy taktiež vykonávali modlitbu.“ {Al-Buchári a Muslim}

(ع ع)

(غ غ)

(ث ث)

(ذ ذ)

(ص س) Alláh hovorí: „**Faraón povedal: „Háman! Postav mi vysokú vežu,...**“ V tomto verši popisuje faraónove slová. Tento výrok potvrdzuje skutočnosť, že Mojžiš spurnému faraónovi povedal, že jeho Alláh žije na nebesiach. Faraón sa snažil nájsť spôsob, ako sa k Nemu dostať, ale tým chcel len oklamať svoj ľud. Svojmu ministrovi Hámánovi prikázal, aby mu postavil vysokú vežu, a potom povedal: „**pretože si myslím, že klame**“. Faraón nazval Mojžiša klamárom na základe toho, že Mojžišov Pán je na nebesiach.

(ض د)

(ط ت)

(ظ ز)

(ق ك)

(ح ه) Alláh hovorí: „**Máte záruku od Toho, kto je v nebi,... aké varovanie to bolo.**“

(و و) Obe tieto verše vysvetľujú, že Alláh, Vznesený, je na nebesiach. Niet preto dôvodu predpokladať, že to znamená skazu, príkaz alebo suverenitu. Alláh totiž použil slovo „*man*“, ktoré sa v arabskej gramatike používa pre toho, kto je obdarený rozumom. Predpokladať, že to znamená suverenitu bez ďalšieho kontextu, znamená odchyliť sa od jasného a zrejmeho významu.

(ه هـ)

Potvrdenie Alláhovej spoločnosti (Alláh je s nami)

وقوله: ﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٤٤﴾ ﴿مَا يَكُونُ مِنْ نَجْوَىٰ ثَلَاثَةٍ إِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ وَلَا آذَنٍ مِنْ دُونِ ذَلِكَ وَلَا أَعْتَرُ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ أَيْنَ مَا كَانُوا ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ ﴿٤٥﴾ ﴿لَا تَخَافَنَّ إِنَّا اللَّهُ ﴿٤٦﴾ ﴿إِنِّي مَعَكُمْ أَسْمَعُ وَأَرَىٰ ﴿٤٧﴾ ﴿إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ ﴿٤٨﴾ ﴿وَأَصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٤٩﴾ ﴿كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٥٠﴾

Alláh hovorí: „On je Ten, kto stvoril nebesá a zem za šesť dní a potom na Trón *istawá*. Pozná, čo vchádza do zeme a čo z nej vychádza a čo zostupuje dole z neba a čo stúpa doňho. On je s vami, kdekoľvek by ste boli. Alláh vidí všetko, čo konáte.“ {57:4}

„Niet tajného hovoru troch ľudí bez toho, aby bol On ich štvrtým a ani piatich bez toho, aby bol On ich šiestym a ani menej než to, alebo viac bez toho, aby bol s nimi, kdekoľvek by boli. Potom im v deň zmŕtvychvstania oznámi, čo konali.“ {58:7}

„Nermúť! Ved' Alláh je s nami.“ {9:40}

„Ja som s vami, počujem a vidím.“ {20:46}

„Alláh je s tými, ktorí sú bohabojní a s tými, ktorí dobro činia.“ {16:128}

„A buďte trpezliví, ved' Alláh je s tými, ktorí sú trpezliví.“ {8:46}

„Koľko bolo malých skupín, ktoré porazili veľké skupiny, keď to Alláh povolil? A Alláh je s tými, ktorí sú trpezliví.“ {2:249}

Alláh hovorí: „On je Ten, kto stvoril nebesá a zem...“ Tento verš potvrdzuje Alláhovu spoločnosť, ktorá je v dvoch formách:

1. **Všeobecná spoločnosť:** Zahŕňa všetky tvory. Alláh objíma všetko Svojou znalosťou, mocou, Svojím podmanením a Svojou veľkosťou. Nič pred Ním nie je skryté a má nad všetkým moc. Takáto spoločnosť sa spomína vo verši.

V tomto verši nás Alláh informuje, že to On sám stvoril zem a nebesá za šesť dní. Započal ich obe systematicky. Keď mal stvoriť tvorstvo, vystúpil na Svoj Trón a ustálil sa na ňom. Hoci je vystúpený a ustálený na Tróne, nič zo svetov dole či hore pred Ním nie je skryté. Čokoľvek vstúpi na zem alebo z nej vystúpi, čokoľvek vystúpi na nebesá alebo z nich zostúpi, to všetko Mu je známe.

Bezpochyby Ten, ktorého znalosť a moc objíma všetko, je so všetkým. Preto hovorí: „**On je s vami, kdekoľvek by ste boli.**“

„**Niet tajného hovoru...**“ Tu Alláh dokazuje, že Jeho znalosť zahŕňa všetko. Dokonca ani tajné hovory ľudí mu nie sú neznáme. On je všetkého svedkom a má o všetkom znalosť.

2. **Osobitná spoločnosť**: Zvyšné verše potvrdzujú osobitnú spoločnosť. Inými slovami, Alláh je so Svojimi poslami a veriacimi v spoločnosti, poskytuje im pomoc, podporu, lásku a zjavenia.

(ع ع) Alláh hovorí: „**Nermút’! Ved’ Alláh je s nami...**“ Sú to opísané slová, ktoré prorok ﷺ povedal Abu Bakrovi v jaskyni *Šaur*. Polyteisti obliehali otvor do jaskyne, keď hľadali proroka ﷺ. Keď to videl Abu Bakr, zľakol sa a povedal: „Ó posol Alláhov! Ak sa niekto z nich pozrie popod svoje nohy, uvidí nás!“

(ث س) Prorok ﷺ na to odvetil, ako nám povedal Alláh nasledovne: „**Nermút’! Ved’ Alláh je s nami.**“ Spoločnosť tu znamená spoločnosť poskytujúca pomoc a ochranu pred nepriateľmi.

(د ض) Alláh hovorí: „**Ja som s vami, počujem a vidím.**“ O tomto sme už hovorili (ط ت) skôr. Toto bolo adresované Mojžišovi a Áronovi, aby sa nebáli faraónovej (ظ ز) krutosti, lebo Alláh je s nimi oboma so Svojou pomocou a podporou.

(ق ك) Vo zvyšných veršoch nás Alláh informuje o spoločnosti bohabojných, ktorí sa vo všetkom pevne držia povinností a medzi stanovených Alláhom. Sú trpezliví v (ح ه) poslušnosti voči Alláhovi, trpezlivo odpudzujú zlé pokušenia a trpezlivo (و و) prijímajú Alláhovo rozhodnutie.

(ه ءه)

Potvrdenie Alláhovho hovorenia

﴿ وَقَوْلُهُ: ﴿ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا ﴾ ﴿ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ قِيلًا ﴾ ﴿ وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يَعْيسَى ابْنَ مَرْيَمَ ﴾ ﴿ وَنَمَتَ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدْلًا ﴾ ﴿ وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا ﴾ ﴿ مِنْهُمْ مَنْ كَلَّمَ اللَّهُ ﴾ ﴿ وَلَمَّا جَاءَ مُوسَى لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ ﴾ ﴿ وَتَدْبِرْتُهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ نَجِيًّا ﴾ ﴿ وَإِذْ نَادَى رَبُّكَ مُوسَى أَنْ أَنْتَ الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴾ ﴿ وَنَادَاهُمَا رَبُّهُمَا أَلَمْ أَنْهَكُمَا عَنِ تِلْكَ الشَّجَرَةِ ﴾ ﴿ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ الْمُرْسَلِينَ ﴾

Alláh hovori: „A kto by pravdivejšie slová rozprával než Alláh?“ {4:87}

„A čie slová môžu byť pravdovravnnejšie než Alláhove?“ {4:122}

„Alláh povie: „Ježiš, syn Márie,“ {5:116}

„A naplnilo sa Slovo (Korán) Pána tvojho pravdivo oznamujúce a spravodlivé (v ustanoveniach).“ {6:115}

„A Alláh prehovoril k Mojžišovi priamo.“ {4:164}

„K niektorým Alláh prehovoril.“ {2:253}

„Keď Mojžiš prišiel na stretnutie s nami a jeho Pán k nemu prehovoril...“ {7:143}

„Zavolali sme naňho z pravej strany hory a priblížili sme si ho na dôvernú reč...“ {19:52}

„Hľa, keď zavola Pán tvoj na Mojžiša: „Chod' za ľud'mi krivdiacimi.““ {26:10}

„A zavola na nich ich Pán: „A či som vám nezakázal tamten strom?““ {7:22}

„V deň, keď na nich zavolá a povie: „Čo ste odpovedali poslom?““ {28:65}

Horeuvedené verše Kóránu potvrdzujú atribút Alláhovho hovorenia. V tejto otázke vznikol medzi teológmi veľký spor. Niektorí učenci Alláhovo hovorenie považujú za stvorené a oddelené od Neho, a iný hovoria že hovorenie je pre Alláha večne povinné. Nesúvisí však s Jeho vôľou a mocou. Toto hovorenie podľa nich nemá slová ani zvuky a má význam vo večnosti.

Ahlu-s-sunnah wal džamá'ah majú ohľadom tejto záležitosti nasledovné presvedčenie: Keď Alláh chce, vtedy hovorí. Hovorenie je jeden z Jeho atribútov, ktorý je večne u Neho. Hovorí pomocou neho podľa Svojej vôle a moci. Každý Alláhov výrok večne existuje u Neho a nie je žiadnym stvorením oddeleným od Neho, ako tvrdia. Hovorenie taktiež nie je interným atribútom ako poznanie. Tento atribút je podriadený Alláhovej vôli a moci.

Alláh nahlas zvolal na Mojžiša i na Adama a Evu a taktiež nahlas zvolá na Svojich služobníkov v Súdny deň. Taktiež rozpráva nahlas pri odovzdávaní zjavení. Alláhove slová a štýl Jeho reči sú Jeho atribúty, ktoré nie sú stvorené, a nepodobajú sa na slová a štýl Jeho tvorstva podobne, ako Alláhova znalosť nie je podobná znalosti Jeho služobníkov. Alláh sa nepodobá Svojim tvorom v žiadnom zo Svojich atribútov.

Prvé dva verše vyvracajú tvrdenie, že by mohol jestvovať niekto pravdivejší ako Vznešený Alláh. V skutočnosti je Alláh ďaleko pred každým vo Svojej dokonalej pravdivosti ohľadom akejkoľvek informácie, ktorú odovzdá. Je tomu tak, lebo Jeho znalosť je všeobjímajúca.

(ع ع)

(غ غ) Alláh hovorí: „**Alláh povie: „Ježiš, syn Márie...**“ Túto otázku sa Alláh v Súdny deň spýta Ježiša, ktorý je Jeho poslom a Jeho slovom¹. Táto otázka bude súvisieť so skutočnosťou, že kresťania Ježiša a jeho matku uctievať ako božstvá. Alláh hovorí:

(ث ث)

(ذ ذ)

(ص ص) ﴿وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يُعِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ آنتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُمَّيَّ إِلَهَيْنِ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالِ سُبْحَانَكَ مَا

(ض د) يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقِّ إِنْ كُنْتُ قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ تَعَلَّمَ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ

(ط ت)

أَنْتَ عَلَّمُ الْعُيُوبِ ﴿٣٦﴾ مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مَا أَمَرْتَنِي بِهِ أَنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ ﴿٣٧﴾

(ظ ز)

„I keď Alláh povie: „Ježiš, syn Márie, a či ty si povedal ľuďom: Učinite mňa i moju matku dvoma bohmi mimo Alláha?“ Povie: „Jedinečný si, nemá sa Ti pripisovať to, čo nezodpovedá pravde, neprislúcha mi, aby som hovoril niečo, na čo nemám právo. Ak som to povedal, iste by si o tom vedel. Poznáš, čo je vo mne a ja nepoznám, čo je v Tebe. Ved' Ty si Ten, kto pozná to, čo nie je známe.

(ق ك)

(ح ه)

(و و)

(هـ هـ)

¹ *Kalimatulláh* (Alláhovo slovo):

Alláh hovorí: „Hľa, keď anjeli povedali: „Mária, Alláh ti odkazuje radostnú zvesť o slove od Neho, jeho meno bude Mesiáš Ísa syn Márie, bude mať vysoké postavenie v živote najnižšom i v živote poslednom a bude medzi priblíženými, i prehovorí k ľuďom z detského lôžka i ako muž stredného veku. A bude patriť medzi zbožných.“

Povedala: „Pane môj, ako môžem mať dieťa a nedotkol sa ma človek?“

Povedal: „Tak, Alláh stvorí, čo chce. Keď rozhodne o nejakej veci, tak jej len povie: „Bud“ a je.“ {3:45-47}.

Alláh nám rozpráva o slove, skrze ktoré stvoril Ježiša. Bolo to slovo „bud“, ako hovorí Alláh: „Ísov príklad u Alláha je podobný príkladu Adama. Stvoril ho zo zeme a potom mu povedal: „Bud“ a on je.“ {3:59}

Veríme, že slovo sa nestalo Ježišom, ale Ježiš bol stvorený skrze slovo „bud“.

Ak sa spája slovo so slovom Alláh, znamená to poctu, ako môžete vidieť v ďalšej poznámke pod čiarou.

Nepovedal som im nič iné než to, čo si mi prikázal: „Uctievať Alláha, môjho Pána i vášho Pána.““ {5:116}

Táto otázka jasne ukáže Ježišovu nevinu a dokáže nepravdivosť a blud pomýleného ľudu, ktorý je na nesprávnej ceste.

Alláh ďalej hovorí: „**A naplnilo sa Slovo (Korán) Pána tvojho pravdivo oznamujúce a spravodlivé (v ustanoveniach).**“ Znamená to, že On je pravdivý vo zvestovaní a spravodlivý v prikazovaní. Alláhove slová sú totiž buď zvesti, ktoré sú dokonale pravdivé, alebo príkazy a zákazy, ktoré sú založené na dokonalej spravodlivosti. Niet tu ani najmenšej nespravodlivosti, keďže tieto príkazy a zákazy sú založené na rozvahe a milosti.

Alláhove slová „**A Alláh prehovoril k Mojžišovi priamo**“ a taktiež nasledujúce verše podávajú informácie o tom, že Alláh zvolal na Mojžiša a prehovoril k nemu. Presnejšie povedané, Alláh s ním hovoril pošepky spoza závesu a bez využitia anjela ako sprostredkovateľa. Toto dokazuje nesprávnosť tvrdenia niektorých siekt, ktoré hovoria, že Alláhovo hovorenie je bez slov a bez hlasu a že je to len nejaký význam v Alláhovom vnútri. Spýtajme sa ich, ako teda Mojžiš počul tento fyzický príhovor?

Ak odpovedia, že Alláh vložil Mojžišovi do srdca poznanie významu toho, čo mu chcel povedať, tak Mojžiš v tejto záležitosti nebude mať žiadne zvláštne postavenie. Ak povedia, že Alláh nechal prehovoriť strom a vietor, tak to bude znamenať, že to strom povedal Mojžišovi:

﴿إِنِّي أَنَا رَبُّكَ﴾

„To som Ja, tvoj Pán.“ {20:12}

Alláh hovorí: „**Zavolali sme naňho z pravej strany hory.**“ Tento verš ukazuje, že reč sa uskutočnila po Mojžišovom príchode na určené miesto. Svedčí to o tom, že *nidá* (zvolanie) sa uskutočnilo v blízkosti Údolia *Ajman* a že *nidá* je zvuk, ktorý možno počuť.

Alláh o Adamovi a Eve hovorí: „**A zavolal na nich ich Pán: „A či som vám nezakázal tamten strom?“**“ Toto *nidá* sa uskutočnilo po tom, ako sa dopustili chyby.

Alláh taktiež hovorí: „**V deň, keď na nich zavolá a povie: „Čo ste odpovedali poslom?“**“ Toto *nidá*’ a upovedomenie sa uskutočnia v Súdny deň.

V *hadíse* je zaznamenané: „Alláh bude v Súdny deň s každým služobníkom hovoriť individuálne a medzi nimi nebude žiadneho tlmočníka.“ {Al-Buchári a Muslim}

(ع ع)

(غ غ)

(ث ث)

(ذ ذ)

(ص ص)

(ض ض)

(ط ط)

(ظ ظ)

(ق ق)

(ح ح)

(و و)

(هـ هـ)

Korán je Alláhovo slovo

وَقَوْلُهُ: ﴿ وَإِن أَحَدٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّى يَسْمَعَ كَلِمَةَ اللَّهِ ﴾ ﴿ وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ يَسْمَعُونَ كَلِمَةَ اللَّهِ ثُمَّ يُحَرِّفُونَهُ، مِنْ بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴾ ﴿ يُرِيدُونَ أَن يُبَدِّلُوا كَلِمَةَ اللَّهِ فَلَن تَتَّبِعُونَا كَذَلِكَ قَالِ اللَّهُ مِنْ قَبْلُ ﴾ ﴿ وَأَنْزِلْ مَا أُوْحِيَ إِلَيْكَ مِنْ كِتَابِ رَبِّكَ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ ﴾ ﴿ إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَفُصُّ عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَكْثَرَ الَّذِي هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴾ ﴿ وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ ﴾ ﴿ لَوْ أَنْزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَّرَأَيْنَاهُ خَشِيعًا مُّتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ ﴾ ﴿ وَإِذَا بَدَلْنَا آيَاتَهُ مَكَانَ آيَاتِهِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُزِيلُ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مُفْتَرٍ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣١﴾ قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ الَّذِينَ آمَنُوا وَهُدًى وَبُشْرَى لِلْمُسْلِمِينَ ﴿٣٢﴾ وَلَقَدْ عَلِمَ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ لِّسَانُ الَّذِي يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ أَعْجِبُوا وَهَذَا لِسَانٌ عَرَبِيٌّ مُّبِينٌ ﴾

Alláh hovorí: „Ak by t’a niekto z tých, ktorí k Alláhovi pridružujú, požiadal o ochranu, tak mu poskytni ochranu až dovtedy, kým si nevypočuje Alláhove slová.“ {9:6}

„...keďže skupina z nich počúvala slová Alláhove a potom, ako ich pochopila, ich pozmeňovala a pritom vedela, čo robí?“ {2:75}

„Chcú zmeniť slová Alláhove. Povedz: ‚Nebudete nás nasledovať. Tak Alláh povedal už predtým.‘“ {48:15}

„Prednes im, čo ti bolo vnuknuté z Knihy Pána tvojho. Niet toho, kto by menil Jeho slová.“ {18:27}

„Tento Korán oznamuje synom Izraela väčšinu toho, o čom sa sporili.“ {27:76}

„Toto je Kniha, ktorú sme zoslali dole a ktorá je požehnaná.“ {6:155}

„Keby sme zoslali dole tento Korán na horu, uvidel by si ju pokornú, popraskanú z obavy pred Alláhom.“ {59:21}

„Ak by sme vymenili znamenie za iné znamenie, a Alláh pritom lepšie pozná, čo zosiela, povedia: ‚Ty si len vymýšľaš.‘ Nie je tomu tak, väčšina z nich to však nevie. Povedz: ‚Zišiel s ním dole Duch svätý (anjel Gabriel) od Pána tvojho s pravdou, aby posilnil tých, ktorí uverili a ako správne usmernenie a radostnú zvesť pre tých, ktorí sú Alláhovi oddaní.‘ Vieme, že hovoria: ‚Jeho učí človek.‘ Jazyk toho, ktorému to pripisujú, je nearabský a toto je arabský jazyk zjavný.“ {16:101-103}

Tieto verše ukazujú, že celý Korán je skutočným Alláhovým slovom. Nie je len výkladom alebo opisom Alláhových slov. Tieto slová sú Alláhove a je jasné, že sú Jeho samotným atribútom.

Tieto verše nás taktiež informujú, že Korán bol zoslaný Alláhom. Alláh nahlas hovoril a toto počul Gabriel, ktorý to ďalej podal Muḥammadovi ﷺ presne tak, ako to on počul od Alláha Vznešeného.

Podstatou tejto diskusie je to, že arabský Korán je skutočným Slovom Alláhovým. Bol zoslaný, nebol stvorený. Má pôvod u Alláha a k Nemu sa vráti. To Alláh povedal tieto slová a je to výlučne Jeho reč. Keď ľudia čítajú Korán alebo ho napíšu vo forme knihy, tento úkon neanuluje skutočnosť, že Korán je Alláhovým Slovom. V skutočnosti patria slová tomu, kto ich pôvodne vyslovil, a nie tomu, komu boli zoslané. Alláh hovoril použitím slabík, slov a významov. Nie je to reč Gabriela, ani Muḥammada ﷺ, ani nikoho iného. Alláh ho nazval Svojím Slovom skrze Svojho vlastného hlasu.

(ع ع)

(غ غ)

(ث ث)

(ذ ذ)

(ص ص)

(ض ض)

(ط ط)

(ظ ظ)

(ق ق)

(ح ح)

(و و)

(ه هـ)

Korán je Slovom Alláhovým a je taktiež Knihou Alláhovou, keďže je zaznamenaný v *Al-Lauh Al-Mahfuz* (Uchovanej doske) a taktiež v Písmach. Alláh povedal:

﴿ إِنَّهُ الْقُرْآنُ كَرِيمٌ ﴿٧٧﴾ فِي كِتَابٍ مَّكُونٍ ﴾

„Že je to Korán vznešený, V Knihe uchovaný.“ {56:77-78}

﴿ بَلْ هُوَ الْقُرْآنُ عَمِيدٌ ﴿٢١﴾ فِي لَوْحٍ مَّحْفُوظٍ ﴾

„Veru je to Korán slávny, v *Al-Lauh Al-Mahfuz* (Uchovanej doske).“ {85:21-22}

﴿ فِي صُحُفٍ مُّكَرَّمَةٍ ﴿١٣﴾ مَرْفُوعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ ﴿١٤﴾ بِأَيْدِي سَفَرَةٍ ﴿١٥﴾ كِرَامٍ بَرَرَةٍ ﴾

„Vo zvitkoch, ktoré majú ctihodné miesto. Zdvihnuté, očistené, rukami pisárov, vznešených a úctivých.“ {80:13-16}

Alláh hovorí: „**Povedz: „Zišiel s ním dole Duch svätý (anjel Gabriel) od Pána tvojho.**“ Podľa tohto verša boli tieto slová od začiatku zoslané Alláhom Vznešeným. Boli podané anjelovi Gabrielovi spôsobom, ktorý pozná len Alláh.

Veriaci uvidia Alláha v raji

وقوله: ﴿وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاصِرَةٌ ﴿٢٢﴾ إِلَىٰ رَبِّهَا نَاظِرَةٌ ﴿٢٣﴾ ﴿عَلَىٰ الْأَرْيَاقِ يَنْظُرُونَ ﴿٢٤﴾ ﴿لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ ﴿٢٥﴾﴾ ﴿لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ ﴿٢٦﴾﴾ وَهَذَا الْبَابُ فِي كِتَابِ اللَّهِ كَثِيرٌ، مَنْ تَدَبَّرَ الْقُرْآنَ طَالِبًا لِلْهُدَىٰ مِنْهُ تَبَيَّنَ لَهُ طَرِيقُ الْحَقِّ.

Alláh povedal: „V ten deň niektoré tváre budú svieže, k Pánovi svojmu sa budú dívať.“ {75:22-23}

„Na pohovkách sa budú pozerat’.“ {83:35}

„Tým, ktorí dobro činili, bude patriť dobro a k tomu ešte niečo navyac.“ {10:26}

„Budú tam mať, čo len budú chcieť a budeme mať pre nich ešte viac.“ {50:35} V Koráne sa táto téma často spomína. Kto sa bude snažiť hľadať usmernenie v Koráne, ten bude jasne vidieť cestu pravdy.

Tieto verše potvrdzujú, že v Súdny deň veriaci na vlastné oči uvidia Alláha v raji (pozn. *ru 'yah'* = videnie). Tí, ktorí popierajú toto videnie, svoje tvrdenie zakladajú na tom, že v prípade Alláha odmietajú prijať akýkoľvek smer resp. nasmerovanie. Aby človek mohol nejakú vec vidieť, musí byť v jeho smere. Ale keď smer, ktorý je podmienkou videnia, nie je možný, tak videnie je taktiež nemožné. Zakladajú to na nasledovnom Alláhovom verši:

﴿لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ﴾

„Zraky Ho nedosahujú, ale On všetky zraky dosahuje.“ {6:103}

Keď Mojžiš požiadal Alláha, aby mu dal *ru 'yah'* (videnie), Alláh mu povedal:

﴿وَلَمَّا جَاءَ مُوسَىٰ لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ قَالَ رَبِّ أَرِنِي فَأَنْظُرْ إِلَيَّ قَالَ لَنْ تَرِنِي وَلَكِنِ أَنْظُرْ إِلَى الْجَبَلِ فَإِنِ اسْتَقَرَّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرِنِي فَلَمَّا تَجَلَّىٰ رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا وَخَرَّ مُوسَىٰ صَعِقًا فَلَمَّا أَفَاقَ قَالَ سُبْحَانَكَ تُبْتُ إِلَيْكَ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ﴾

„Keď Mojžiš prišiel na stretnutie s nami a jeho Pán k nemu prehovoril, povedal: Pane môj, ukáž sa mi, aby som Ťa uvidel!“ Povedal: „*Lan taráni* (Neuvidíš ma), ale pozri sa na horu, ak by ostala na svojom mieste, tak ma uvidíš.“ Keď sa ale Pán jeho zreteľne ukázal hore, rozdrvil ju a Mojžiš padol pod vplyvom šoku.

Keď sa prebudil, povedal: „Jedinečný si, nemá sa Ti pripisovať to, čo nezodpovedá pravde, kajám sa pred Tebou a som prvý z radov tých, ktorí uverili.“ {7:143}

Vyššie uvedené verše predstavujú argumenty proti tým, ktorí nasledujú teóriupopierania videnia. V prvom verši je slovo *nazar* (zrak) použité spolu s predložkou *ila* (smerom k). Táto fráza má význam „vidieť niekoho“ resp. „pozerat’ na niekoho.“ V tomto konkrétnom prípade je predmetom videnia Alláh Vznešený.

Podľa druhého verša budú ľudia v raji zrejme sedieť na trónoch a pozerat’ sa na svojho Pána. *Aráik* je množným číslo slova *arikaḥ*, čo znamená trón alebo lôžko. Čo sa týka posledných dvoch veršov, vierohodný prorok ﷺ *ḥadís* nám podáva bližší dôkaz o videní Alláhovej tváre. Túto skutočnosť taktiež (ع ع) potvrdzujú Alláhove slová ohľadom neveriacich:

(غ غ) ﴿كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَمَحْجُوبُونَ﴾
 (ث ث) „Nie. Bude im (*neveriacim*) v stretnutí s ich Pánom závojom zabránené.“
 {83:15}

(ذ ذ) Šuhajb رضي الله عنه vyrozprával, že prorok ﷺ vravel: „Keď ľudia raja vstúpia do raja, (ص ص) Alláh povie: ‚Chcete ešte niečo viac?‘ Oni odpovedia: ‚Či si už nerozžiaril naše (د د) tváre, neprijal nás do raja a nezachránil nás od pekla?‘ Potom sa odkryje clona (ط ط) a vtedyvidia to najkrajšie a najdrahšie –vidia Pána svojho (nech je velebený a oslávený). Práve toto sa skrýva za slovami „**ešte niečo naviac.**“ Potom (ظ ظ) predniesol verš: „**Tým, ktorí dobro činili, bude patriť dobro a k tomu ešte (ق ق) niečo naviac.**“ {Muslim}

(ح ح) Abu Hurairah رضي الله عنه vyrozprával, že niektorí ľudia povedali: „Ó posol Alláhov, (و و) uvidíme Pána svojho v Deň zmŕtvychvstania? Alláhov posol odpovedal: ‚Pochybujete o tom, že v noci pri splne uvidíte celý (ة/ه ه) mesiac?‘
 Povedali: ‚Nie, ó posol Alláhov.‘
 Spýtal sa: ‚Pochybujete azda o tom, že uvidíte slnko, keď niet oblakov?‘
 Povedali: ‚Nie, ó posol Alláhov.‘
 Povedal: ‚Jeho uvidíte rovnako.‘ {Al-Buchári a Muslim}

V tomto *ḥadise* sa porovnáva videnie s videním. Tak ako v bezoblačný deň úplne jasne vidíme slnko a nikto nikomu nebráni v tom, aby ho videl, hoci sa na neho pozerá nekonečne veľa ľudí, a tak ako v noci pri splne vidíme úplný mesiac a vidíme ho tak jasne, hoci sa na neho pozerá nekonečne veľa ľudí, presne tak jasne a úplne veriacividia Pána svojho v Súdny deň. V *ḥadiso*ch sa

pravdaže vôbec neporovnáva to, čo bude vidieť – Alláh je mimo takéhoto porovnania. Nič nie je podobné Alláhovi a On je Všepečujúci a Vševidiaci.

Hadísy o videní Alláha boli prerozprávané takmer tridsiatimi spoločníkmi. Kto si ich preštuduje, bude s istotou vedieť, že to povedal posol ﷺ. Kto i po tomto tvrdí, že v posmrtnom živote nikto neuvidí Alláha, ten popiera Ķorán a poslanstvo, s ktorým Alláh poslal Svojich poslov.

Tí, ktorí popierajú videnie, taktiež argumentujú Alláhovými slovami adresovanými Mojžišovi: „*Lan taráni* (Neuvidíš ma).“ Tu však tiež nemajú jednoznačný dôkaz. Ba naopak, tento verš poskytuje dôkazy v prospech videnia z rôznych strán:

1. Otázku ohľadom videnia položil Mojžiš, ktorý je Alláhovým poslom a ktorý sa s Ním rozprával. On istotne vie o nemožných veciach ohľadom Alláha viac. Ak by videnie bolo nemožné, Mojžiš by oň nebol žiadal.
2. Pri *tadžalli* (pri Alláhovom zreteľnom zjavení) Alláh dal do súvislosti videnie a stabilitu hory. Ak je stabilita možná, tak aj videnie súvisiace s možnou vecou musí byť možné.
3. Alláh vykonal *tadžalli* v praxi v prípade hory, ktorá patrí do skupiny neživých vecí, preto *tadžalli* nemôže byť nemožné pre tých, ktorí Ho milujú a sú zbožní.

Z toho vyplýva, že *lan taráni* v skutočnosti znamená „nemáš moc vidieť“ Ma na tomto svete, lebo ľudské sily sú príliš slabé, aby na tomto svete videli Alláha.“

Všeobecné poznámky o veršoch ohľadom atribútov Alláha

1. *Salaf* sú jednotní v tom, že je nutné mať vieru vo všetky krásne dobré Alláhove mená, v Jeho atribúty a v činy s nimi súvisiace. Zoberme si napríklad slovo „moc“. Je nutné mať vieru, že Alláh má moc nad všetkým. Treba mať vieru v dokonalosť Jeho moci, vieru v to, že celý vesmír vznikol z Jeho moci. Toto platí pre všetky krásne mená. Krásne mená nachádzajúce sa v týchto veršoch sú súčasťou viery v mená a vlastnosti v nich spomenuté, napr.: bázeň pred Alláhom, Jeho mocou, Jeho múdrosťou a inteligenciou, Jeho úmyslom a vôľou. Toto všetko je súčasťou viery v atribúty. Absolútne a definitívne činy, ktoré boli spomenuté, ako napr.: „On vie, že...“, „On dáva príkaz, aby sa stalo to, čo On chce“, „On vidí a počuje“, „On hovorí nahlas a šepká“, „On hovoril a bude hovoriť“, patria k viere v činy.
 - (ع ع)
 - (غ غ)
 - (ث ث)
2. Verše z Koránu, ktoré opisujú Alláhove atribúty, majú dva typy:
 - a. Atribúty vzťahujúce sa na Samotného Alláha – od ktorých Jeho samotné Ja nie je oddelené, znamená to skôr, že sú večné. Jeho vôľa a moc s nimi nesúvisia, napr.: život, poznanie, moc, sila, úcta, hodnosť kráľa, veľkoleposť, veľkosť, velebnosť a majestátnosť.
 - (ص ص)
 - (ض ض)
 - (ط ط)
 - b. Aktívne atribúty, s ktorými sú Jeho vôľa a moc neustále spojené a ktoré On uplatní kedykoľvek na základe Jeho vôle a moci. Tieto aktívne atribúty majú večnú podobu. Preto Alláh vždy mal a bude mať tieto vlastnosti. Čo Alláh chce, to urobí a bude robiť: vždy rozprával a bude rozprávať, tvorí a dáva obživu a vždy tak bude činiť – tieto vlastnosti sa postupne zjavujú v súlade s Jeho inteligenciou a úmyslom. Veriaci musia nevyhnutne veriť vo všetky činy:
 - i. Súvisiace s Ním samým, napr.: Alláhove *istiwá*, príchod, zostup na najnižšie nebo, smiech, súhlas, hnev, nespokojnosť, láska, atď.;
 - ii. Súvisiace s tvorstvom, napr.: tvorenie, poskytovanie obživy, určenie smrti, atď.
3. Je dokázané, že Alláh je osobitý v každom dokonalom atribúte a že nikto Mu v týchto atribútoch nie je podobný.

V predošlých veršoch sú najvyššie ideály pripísané výlučne Alláhovi a popiera sa čokoľvek, čo by Mu mohlo byť podobné resp. s Ním porovnateľné. Rovnako platí, že Alláh nemá žiadne nedostatky či chyby.

4. Pri dokazovaní atribútov spomínaných v Koráne a *sunne* nie je v tejto súvislosti rozdiel medzi osobnými atribútmi (napr. poznanie, moc, úmysel, život, sluch, zrak, atď.) a aktívnymi atribútmi (napr. radosť, láska, hnev, odpor, atď.). Taktiež nie je rozdiel medzi dokázaním skutočnosti ohľadom Jeho tváre a rúk a potvrdením *istiwá*, zostupu, atď. Ohľadom potvrdenia všetkých týchto atribútov panuje vzájomná zhoda medzi *salaf*. V tejto súvislosti niet priestoru pre iný výklad alebo negáciu či podobnosť a *ta'ṭīl* (vypustenia významu).

Alláhove atribúty v *sunne*

ثُمَّ فِي سُنَّةِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ فَالْسُّنَّةُ تُفَسِّرُ الْقُرْآنَ، وَتُبَيِّنُهُ، وَتَدُلُّ عَلَيْهِ، وَتُعَيِّرُ عَنْهُ، وَمَا وَصَفَ الرَّسُولُ بِهِ رَبَّهُ ﷺ مِنَ الْأَحَادِيثِ الصَّحَاحِ الَّتِي تَلَفَّاهَا أَهْلُ الْمَعْرِفَةِ بِالْقَبُولِ؛ وَجَبَ الْإِيمَانُ بِهَا كَذَلِكَ.

Sunnah je výkladom Koránu, vysvetľuje jeho významy, poskytuje ohľadom neho dôkazy, argumentuje v jeho prospech a interpretuje ho. Je nutné veriť v autentické *hadísy* proroka, v ktorých spomenul atribúty Alláha Mocného a Veľkolepého a ktoré boli potvrdené učencami.

Sunnah je druhý zdroj, na ktorý sa musíme obracať a v ktorý, po Alláhovej (ع ع) Knihe, máme povinnosť veriť. Alláh hovorí:

(غ غ) ﴿وَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ﴾

(ث ث) „Alláh ti zoslal Knihu a múdrosť (*al-hikmah*).“ {4:113}

(ذ ذ) Pojmom *hikmah* Alláh myslí *sunnu* a hovorí:

(ص ص) ﴿وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ﴾

(ض ض) „a učí ich Knihu a múdrosť (*al-hikmah*).“ {3:164}

(ط ط) Alláh tiež hovorí:

(ظ ظ) ﴿وَأذْكُرَتِ مَا يُتْلَىٰ فِي بُيُوتِكُنَّ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ وَالْحِكْمَةِ﴾

(ق ق) „A spomínajte, čo je prednášané vo vašich domoch (*manžieliek proroka*) z Alláhových znamení a múdrosti (*al-hikmah*).“ {33:34}

(ح ح)

(و و) ﴿وَمَا آتَاكُمْ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا﴾

(ه ه) „Čo vám posol dal, to si vezmite a čo vám zakázal, toho sa zdrzte.“ {59:7}

Prorok ﷺ povedal: „Bol mi daný Korán a spolu s ním niečo podobne dôležité (*sunnah*).“ {Abu Dawúd}

Je tu teda príkaz držať sa *sunny*. Poznať ju, byť si ňou istý, veriť v ňu a praktizovať ju je rovnaké ako riadiť sa Koránom. *Sunnah* je objasnenie Koránu a vykladá jeho významy. Podrobnejšie vysvetľuje všeobecné veci, vymedzuje, čo je osobité, a určuje, čo je všeobecné, ako Alláh povedal:

﴿وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ﴾

„A zoslali sme ti Pripomenutie (*Ḳorán*), aby si objasnil ľuďom, čo im bolo zoslané.“ {16:44}

Ľudia zavádzajúci *bid'ah* (inovácia) sú rozdelení do dvoch skupín ohľadom autentickej *sunny*:

1. Prvou skupinou sú tí, ktorí sa neboja popierať autentické *ḥadisy*, keď sú v rozpore s ich presvedčením. Tvrdia, že ide len o rôzne *ḥadisy*, ktoré sú len domnienkami, a že vo veciach viery je nutná úplná jasnosť.
2. Druhá skupina sa ich snaží prijímať a verí v autenticnosť rozprávání, ale tieto *ḥadisy* podrobnejšie nevykladá tak, ako objasňuje *Ḳorán*. Navyše odvádza pozornosť od ich jasného významu a dáva im významy blízke kacírstvu a skresleniu.

Je nariadené mať vieru vo všetko, čo Alláh popísal vo Svojej knihe bez *tahríf* (skresľovania), *ta'tíl* (vypustenia významu), *takjíf* (viery v konkrétnu formu), *tamsíl* (podobnosti) a *t'awíl* (prekrútenia). Podobne¹ je povinné veriť vo všetky veci, skrze ktoré Alláhov posol, (ktorý spomedzi tvorstva vedel najviac o svojom Pánovi a to, čo musí tvorstvo nutne vedieť), popísal Alláhove atribúty.

¹ Použitím slova „podobne“ sa snažil autor povedať, že je nariadené mať vieru v ne ako aj v tie vyššie spomínané a malo by to byť bez skresľovania, skracovania, uvádzania podmienok a pripodobňovania a mali by ich skôr potvrdzovať spôsobom, ktorý prináleží Alláhovej veľkoleposti.

Potvrdenie o Alláhovom zostupe

فَمَنْ ذَلِكَ: مِثْلُ قَوْلِهِ ﷺ: "يَنْزِلُ رَبُّنَا إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا كُلَّ لَيْلَةٍ حِينَ يَبْقَى ثُلُثُ اللَّيْلِ الْآخِرِ، فَيَقُولُ: مَنْ يَدْعُونِي فَأَسْتَجِيبَ لَهُ؟ مَنْ يَسْأَلُنِي فَأُعْطِيَهُ؟ مَنْ يَسْتَغْفِرُنِي فَأَغْفِرَ لَهُ؟" مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

Napr.: Prorok ﷺ povedal: „Pán náš zostupuje na najnižšie nebo bližšie k zemi, keď zostáva posledná tretina noci, a hovorí: „Kto Ma bude vzývať, tomu odpoviem. Kto ma o niečo poprosí, tomu to dám. Kto ma požiada o odpustenie, tomu odpustím.““ {Al-Buchári a Muslim}

Tento *ḥadís* si prediskutujeme z dvoch aspektov:

- (ع ع) 1. *Ḥadís* je *ṣaḥiḥ* a autor tvrdí, že učenci sa na ňom zhodujú. Učenec *Az-Žahabí* vo svojej knihe *Al-ʿulú* (výsosť) píše: „Reťaz rozprávačov *ḥadís*ov ohľadom zostupu je neprerušená, a preto je vierohodný a nemožno ho popierať.“
- (غ غ) vo svojej knihe *Al-ʿulú* (výsosť) píše: „Reťaz rozprávačov *ḥadís*ov ohľadom zostupu je neprerušená, a preto je vierohodný a nemožno ho popierať.“
- (ث ث) 2. Význam tohto *ḥadísu*: To, že Alláh každý večer zostupuje, znamená, že zostup je Alláhov atribút, ktorý je hoden Jeho slávy a veľkoleposti.
- (ذ ذ) Nepodobá sa zostupu nejakého tvora, ako sa ani Jeho *istiwá* (vystúpenie a ustálenie sa) nepodobá výstupu nejakej bytosti.
- (ص ص) Ibn Tajmijjaḥ vo svojom výklade *súry Al-Ichlas* (Oddanosť) píše: „Podľa atribútu, ktorý popísal prorok ﷺ, Alláh zostupuje z Trónu na nižšie nebo každú noc. Je blízko pútnikov počas noci *ʿArafah* a rozprával s Mojžišom z pravej strany hory. Potom vystúpil smerom k nebu, keď bolo dymom, a povedal mu a zemi: Podʿte, dobrovoľne či nedobrovoľne. Neznamená to však, že tieto činy patria do skupiny činov súvisiacich so zostupom nejakého tvora, čo by znamenalo odchod z jedného miesta a príchod na druhé.“¹
- (ض د) *Ahlu-sunnaḥ wal džamáʿaḥ* veria, že zostup je skutočný atribút spôsobom, ktorý si Alláh želá pre Seba samého, a prijímajú všetky atribúty, ktoré sú spomenuté v *Ķoráne* a v *sunne*. Pri tomto bode sa však zastavia – nerobia *tahríf* (skresľovanie), *taʿtíl* (vypustenie významu), *takjíf* (viera v konkrétnu formu), *tamšíl* (podobnosť) a *tʿawíl* (prekrútenie). Hovoria, že nám prorok ﷺ povedal, že Alláh zostupuje, ale nepovedal nám o spôsobe Jeho zostupu. Učil nás, že Alláh robí, čo chce robiť, a že má nad všetkým moc.

¹ *Daḳaikat-Tafsír*, 6/424

Alláhova radosť a smiech

وَقَوْلُهُ ﷺ: "لَلَّهِ أَشَدُّ فَرَحًا بِتَوْبَةِ عَبْدِهِ الْمُؤْمِنِ النَّائِبِ مِنْ أَحَدِكُمْ بِرَأْسِهِ" مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.
وَقَوْلُهُ ﷺ: "يَضْحَكُ اللَّهُ إِلَى رَجُلَيْنِ يَقْتُلُ أَحَدُهُمَا الْآخَرَ؛ كِلَاهُمَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ" مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

Prorok ﷺ povedal: „Alláh sa teší pokániu Svojho služobníka viac ako sa človek teší návratu svojho ťažného zvierat'a.“ {Al-Buchári a Muslim}

Prorok ﷺ povedal: „Alláh sa smeje ohľadom dvoch mužov, z ktorých jeden zabije druhého a obaja vstúpia do raja.“ {Al-Buchári a Muslim}

Prorok ﷺ povedal: „Alláh sa veľmi teší pokániu Svojho veriaceho, ktorý bol na vyprahnutej rovine bez života. So sebou mal ťažné zviera s jedlom a pitím. Zosadol zo svojho zvierat'a a išiel spať. Zviera bolo pri jeho hlave, ale keď sa zobudil, zistil, že sa mu zviera stratilo. Vybral sa hľadať ho, ale nenašiel ho. Bol na pokraji smrti od smädu a povedal: ‚Prisahám na Alláha, vrátim sa a zomriem tam, kde som zosadol.‘ Tak sa na to miesto vrátil a znova tam spal. Keď sa zobudil, uvidel, že pri hlave mu stojí jeho zviera. Bol prešťaťný a povedal: ‚Ó Alláh! Si môj služobník a ja som Tvoj pán.‘ Pochybil vo svojich slovách kvôli obrovskej radosi.“ {Al-Buchári}

Tento *ḥadís* potvrdzuje Alláhov atribút radosi, ktorý je rovnaký ako ostatné atribúty. Je to skutočný atribút, ktorý prináleží Alláhovi. Je to aktívny atribút, ktorý je podriadený Jeho vôli a moci. Táto radosť sa ukazuje, keď sa služobník chce kajať a toto pokánie vykoná. Keď sa Alláhov služobník kajá, Alláh má radosť a prijme jeho pokánie.

Tvory majú niekoľko typov radosi. Niekedy je to radosť z fyzického pohodlia a zo šťastia a niekedy z hrdošti a povýšenosti. Alláh ničím takýmto nedisponuje. Jeho radosť sa nepodobá radosi tvorov, a nie sú si podobné ani príčiny či zámery radosi. Dôvodom tejto radosi je dokonalosť Alláhovho milosrdenstva, na základe ktorej si želá, aby Ho Jeho služobníci získali. Cieľom je to, že Alláh prejaví Svoju láskavosť ľutujúcim a kajúcnyim služobníkom.

دُكِرَ فِي الْأَصْلِ حَدِيثٌ: "عَجِبَ رَبُّنَا مِنْ قُتُوطِ عِبَادِهِ وَفَرَّبَ خَيْرَهُ، يَنْظُرُ إِلَيْكُمْ أَزَلِينَ قَتِيلِينَ، فَيَطَّلُ يَضْحَكُ يَعْلَمُ أَنَّ فَرَجَكُمْ قَرِيبٌ" فِي هَذَا الْحَدِيثِ
ضَعِيفٌ رَوَاهُ ابْنُ مَاجَةَ فِي الْمَقْدَمَةِ (بَاب: فِيمَا أَنْكَرَتِ الْجَهْمِيَّةُ)، وَأَحْمَدُ فِي الْمَسْنَدِ (11/4) وَالطَّبْرَانِيُّ فِي الْكَبِيرِ (208/19) وَالْبَيْهَقِيُّ فِي الْأَسْمَاءِ
وَالصِّفَاتِ وَغَيْرِهِ وَكُلُّهُمْ مِنْ طَرِيقِ وَكَيْعِ بْنِ حُدْسٍ وَقَيْلِ حُدْسٍ عَنْ عَمِّ أَبِي رَزِينٍ. قَالَ الْأَلْبَانِيُّ فِي ضَعِيفِ الْجَامِعِ (3585): ضَعِيفٌ جَدًّا

Výklad radosti na základe implikovaného súhlasu a výklad súhlasu na základe úmyslu a odmeny popiera a poškodzuje Alláhovu radosť a Jeho potešenie. Niektoré sekty mylne veria, že významy týchto pojmov sú rovnaké, keď sa vzťahujú na Alláha i keď sa týkajú tvorstva. Alláh je úplne mimo takéhoto pripodobňovania či vypustenia významu.

- Prorok ﷺ hovorí: „**Alláh sa smeje ohľadom dvoch mužov...**“ *Ahlu-sunnah wal džamá'ah* chápu Alláhov smiech tak, ako je to zrejmé z tohto *hadíšu*. Alláhovi prináleží tento atribút rovnako, ako Mu prináleží Jeho majestát. Tento smiech sa nepodobá smiechu tvorov, ktorí sa smejú, keď ich k tomu podnecuje radosť a potešenie. Je to skôr niečo, čo sa prejavuje v Ňom samotnom, keď si to On sám želá. Prejavuje sa to spolu s Jeho vôľou a inteligenciou. V prípade tvorov sa smiech prejavuje, keď v porovnaní s niečím iným vidia v niečom výnimočný a zaujímavý aspekt.
- (ع ع) (غ غ) (ث ث) (ذ ذ) (ص ص) (ض ض) (ط ط) (ظ ظ) (ق ق) (ح ح) (و و) (ه ه)
- Zabitie muslima neveriacim je zrejmou príčinou Alláhovho hnevu na toho neveriaceho a taktiež príčinou výčitiek svedomia tohto neveriaceho a jeho záhuby. Následne však Alláh neveriacemu preukázal láskavosť a pomohol mu, aby sa kajal, a priviedol ho k islámu. Tento človek bojoval potom na ceste Alláhove a dosiahol mučeníctvo, a preto vstúpil do raja. Toto je vskutku jeden z najpodivnejších javov. Takáto je Alláhova láskavosť, Jeho milosrdenstvo a Jeho šľachetnosť voči Jeho služobníkom. Týmto spôsobom sa obaja dostanú do raja.
- T'awil* (Prekrútenie) Alláhovho smiechu na základe potešenia a schválenia alebo, že pre Alláha určitá vec stojí za smiech, ale vskutku to smiechom nie je, je popieraním prorokových slov ohľadom Alláha.

Potvrdenie Alláhovej nohy a chodidla

وَقَوْلُهُ ﷺ: "لَا تَزَالُ جَهَنَّمُ يُلْفَى فِيهَا وَهِيَ تَقُولُ: هَلْ مِنْ مَزِيدٍ؟ حَتَّى يَضَعَ رَبُّ الْعِزَّةِ فِيهَا رِجْلَهُ وَفِي رِوَايَةٍ: عَلَيْهَا قَدَمُهُ فَيَنْزِي وَيُزَوِّي بَعْضُهَا إِلَى بَعْضٍ، فَتَقُولُ: قَطُّ قَطُّ" مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

Prorok ﷺ hovorí: „Ľudia budú neustále hádzaní do pekla a ono sa bude vždy pýtať: ‚či ich bude ešte viac.‘ Alláh, Pán moci, doň potom vloží Svoju nohu resp. Svoje chodidlo podľa iného rozprávania. Peklo sa stiahne a povie: ‚Dost’, dost’.“ {Al-Buchári}

Alláh hovorí:

﴿يَوْمَ يُكْشَفُ عَن سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٦٨﴾ خَشَعَةً أَبْصَرُهُمْ تَرَهِفُهُمْ ذَلَّةً وَقَدْ كَانُوا

يُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ وَهُمْ سَائِمُونَ ﴿٦٩﴾

„V deň, keď bude odhalená noha a budú vyzvaní k poklone do polohy *sužúdu*, nebudú ju môcť vykonať, ich zraky budú pokorné a bude ich vyčerpávať poníženie. Pritom boli vyzývaní k poklone do polohy *sužúdu*, keď boli zdraví.“

{68:42-43}

Abu Sa'íd Al-Chudri رضي الله عنه vyrozprával, že prorok ﷺ povedal: „...Keď zostanú len tí, ktorí uctievali (len) Alláha (Samotného), tí poslušní i tí pokryteckí, bude im povedané: ‚Čo vás tu drží, keď všetci ľudia odišli?‘

Povedia: ‚Rozlúčili sme sa s nimi (v pozemskom živote), keď sme ich potrebovali viac, ako ich potrebujeme dnes. Počuli sme volanie hlásajúceho: ‚Nech každý národ nasleduje to, čo uctieval,‘ a teraz čakáme na nášho Pána.‘

Potom k nim Všemohúci príde v inej podobe, než je tá, ktorú videli prvýkrát, a On povie: ‚Ja som Pán tvoj,‘ a oni povedia: ‚Ty nie si náš Pán.‘ A nikto sa s Ním vtedy nebude rozprávať okrem prorokov a potom im bude povedané: ‚Poznáte nejaké znamenie, podľa ktorého Ho môžete rozpoznať?‘

Povedia: ‚Predkolenie,‘ a Alláh odhalí Svoje predkolenie. Vtedy každý veriaci sa pokloní do polohy *sužúdu*¹ pred Ním a zostanú tí, ktorí pred Ním poklonili len, aby sa predvádzali a získali dobré meno. Títo ľudia sa budú snažiť pokloniť, ale ich chrbty budú tuhé ako kus dreva (a nebudú sa môcť pokloniť). Potom bude usadený most naprieč pekla...“ {Al-Buchári}

¹ Poklona na zemi, pričom sa dotýkame zeme siedmymi orgánmi (čelo s nosom, dve dlane, dve kolená a prsty na chodidlách.)

Alláhovo zvolanie

وَقَوْلُهُ ﷺ: "يَقُولُ تَعَالَى: يَا آدَمُ! فَيَقُولُ: لَيْتَيْكَ وَسَعْدَيْكَ، فَيُنَادِي بِصَوْتٍ: إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكَ أَنْ تَخْرُجَ مِنْ دُرِّيَّتِكَ بَعَثًا إِلَى النَّارِ" مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.
وَقَوْلُهُ ﷺ: "مَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا سَيَكَلِّمُهُ رَبُّهُ وَلَيْسَ بَيْنَهُ وَبَيْنَهُ تَرْجُمَانٌ" مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

Prorok ﷺ povedal: „že Alláh povie: ‚Ó Adam‘, a on odpovie: ‚Som prítomní.‘ Alláh potom hlasno zvolá a prikáže ti z pekla vyňať skupinu tvojho potomstva.“ {Al-Buchári a Muslim}

(ع ٤) Prorok ﷺ hovorí: „Alláh bude s každým z vás hovoriť takým spôsobom, že medzi oboma stranami nebude tlmočníka.“ {Al-Buchári a Muslim}

(ث ٥)

(ذ ٦) Oba tieto *ḥadīsy* dokazujú Alláhov hlas a hovorenie. Predtým sme už uviedli, že *ahlus-sunnaḥ* veria, že sú to aktívne atribúty Alláha, ktoré sú podriadené Jeho vôli a inteligencii. Alláh hovoril a bude hovoriť, vydal a bude vydávať hlas, prihováral sa a bude sa prihovárať. Jeho (ض د) slová, hlas a hovorenie sú založené na zvukoch a hláskach. Keď sa (ط ت) Alláh s niekým rozpráva, tá osoba to počuje. Toto vyvracia názor (ظ ز) určitých siekt, že Alláhove hovorenie je priame a bez zvukov či (ق ك) hlások.

(ح ه)

(و ٧) Podľa druhého *ḥadīsu* sa Alláh bude priamo rozprávať s každým zo Svojich služobníkov. Bude to všeobecný rozhovor o zúčtovaní (ه هـ) skutkov, čo platí všeobecne pre každého – pre veriacich, neveriacich, dobrých či zlých. Toto však nepopiera nasledovné Alláhove slová:

﴿ إِنَّ الَّذِينَ يَشْرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَأَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَئِكَ لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ

اللَّهُ ﴾

„Veru tí, ktorí predávajú dohovor s Alláhom a prisahy svoje za nepatrnú cenu, tí nebudú mať podiel žiadny v živote posmrtnom a Alláh k nim v Deň zmŕtvychvstania neprehovorí...“ {3:77}

Pri tomto hovorení nejde o milosť a požehnanie, ale o zúčtovanie. Nie je ako hovorenie v raji s veriacimi, ktoré je rečou lásky, zhody a záväzku.

Alláhova výsost'

وَقَوْلُهُ ﷺ: "أَلَا تَأْمُنُونِي وَأَنَا أَمِينٌ مَنْ فِي السَّمَاءِ" مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.
 وَقَوْلُهُ ﷺ: "الْعَرْشُ فَوْقَ الْمَاءِ وَاللَّهُ فَوْقَ الْعَرْشِ لَا يَخْفَى عَلَيْهِ شَيْءٌ مِنْ أَعْمَالِكُمْ."² متفق عليه.
 وَقَوْلُهُ ﷺ لِلْجَارِيَةِ: "أَيْنَ اللَّهُ؟" قَالَتْ: فِي السَّمَاءِ، قَالَ: مَنْ أَنَا؟ قَالَتْ: أَنْتَ رَسُولُ اللَّهِ. قَالَ: أَعْتَقَهَا فَإِنَّهَا
 مُؤْمِنَةٌ. رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

Prorok ﷺ hovorí: „Nepovažujete ma za dôveryhodného!? A ja som dôveryhodný pre Toho (Alláha), kto je na nebesiach.“ {Al-Buchári a Muslim}

(ع ع) Prorok ﷺ hovorí: „Trón je nad vodou a Alláh je nad Trónom a nič z Vašich skutkov pred Ním nie je skryté.“ {Al-Buchári a Muslim}

(غ غ) Prorok ﷺ sa spýtal otrokyne: „Kde je Alláh?“ Odpovedala: „Nad nebom.“

(ث ث) Prorok sa opýtal: „Kto som ja?“ Ona odpovedala: „Ty si posol Alláhov.“ Prorok povedal: „Oslobod'te ju, ona je *mu'minaħ* (veriaci).“ {Muslim}

(ذ ذ)

(ص س) Abu Sa'íd Al-Chudri رضي الله عنه vyrozprával: „Ali ibn Abi Tālib رضي الله عنه poslal poslovi Alláhovmu z Jemenu zlato v hornine zabalené v koži. Keď ho posol Alláhov prerozdeľoval, jeden zo spoločníkov povedal: „My si to zaslúžime viac ako ostatní.“ Keď sa táto správa dostala k prorokovi, povedal: „Vari mi nedôveruješ napriek tomu, že som dôveryhodný pre Toho (Alláha), kto je na nebesiach a ráno i večer dostávam správy z neba (vnuknutie a zjavenie od Alláha)?“ {Al-Buchári a Muslim}

(ح ه) Je povinné s dôverou prijímať rozhodnutia posla Alláhovho ﷺ, ako to naznačuje (و و) hadís. Keď Alláh dôveruje Svojmu poslovi ﷺ vo veci zjavenia, prečo by sme mu my nemali dôverovať?² (ه ه)

V tomto hadíse je jasný dôkaz Alláhovej výsosti, a to v prorokových slovách: „napriek tomu, že som dôveryhodný pre Toho (Alláha), kto je na nebesiach.“

في الأصل حديث رُفِيَةِ الْمُرَيْضِ: "رَبَّنَا اللَّهُ الَّذِي فِي السَّمَاءِ، تَقَدَّسَ اسْمُكَ، أَمْرُكَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ، كَمَا رَحِمْتَكُ فِي السَّمَاءِ اجْعَلْ رَحِمَتَكَ فِي الْأَرْضِ، اغْفِرْ لَنَا حَوْبَنَا وَخَطِيئَاتِنَا، أَنْتَ رَبُّ الطَّيِّبِينَ، أَنْزِلْ رَحْمَةً مِنْ رَحِمَتِكَ، وَشِفَاءً مِنْ شِفَائِكَ عَلَى هَذَا الرَّجْعِ، فَيُبْرِأُ" فهذا حديث ضعيف جداً. رواه أبو داود في الطب من حديث أبي الدرداء، وفيه زيادة بن محمد الأنصاري، قال عنه البخاري والنسائي: "منكر الحديث" الميزان (98/2). وفيه قال الشيخ الألباني -رحمه الله-: "ضعيف جداً" انظر ضعيف الجامع (5422)، ومشكاة المصابيح (1555). والحديث أورده ابن القيسراني في "معرفة التذكرة في الأحاديث الموضوعة" (ص202). والله أعلم

في الأصل حديث: "والعَرْشُ فَوْقَ الْمَاءِ، وَاللَّهُ فَوْقَ الْعَرْشِ، وَهُوَ يَعْلَمُ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ" وهو حديث صحيح موقوف على ابن مسعود، وله حكم الرفع² باللفظ المذكور. وقد قال الذهبي في "العلو للعلي الغفاري": "إسناده صحيح. وواقفه الألباني -رحمه الله-، والله أعلم

Prorok hovorí: „**Trón je nad vodou...**“ Tu opísal Alláhovu výsosť a Jeho poznanie objímajúce všetko existujúce. Alláh je Velebený a Vyvýšený, ale napriek tomu je blízko a vo Svojej výsosti si zachováva blízkosť.

Druhý *ḥadís* opisuje prorokov dôkaz o viere otrokyne, ktorá rozpoznala a uznala Alláhovu *‘ulú* (výsosť) a Jeho prevysoké postavenie nad tvorstvom. Poukazuje to na to, že výsosť je jedným z významných Alláhových atribútov, keďže sa prorok ﷺ nepýtal iné otázky, ale sa pýtal priamo na výsosť. Podľa tohto *ḥadisu* je viera v Alláhovu výsosť jedným z významných princípov viery. Kto to popiera, tomu bude odopretá správna viera.

Niektó sa môže čudovať nad tými, ktorí vo svojej pýche popierajú Alláhove atribúty a považujú sa za lepšie informovaných ohľadom Alláha ako samotný prorok ﷺ. Popierajú otázku „kde“ v prípade Alláha, hoci prorok ﷺ použil presne toto slovo, keď iným dával otázky. Je to jasne opísané v tomto *ḥadíse*.

Potvrdenie Alláhovej spoločnosti v *sunne*

وَقَوْلُهُ ﷺ: "إِذَا قَامَ أَحَدُكُمْ إِلَى الصَّلَاةِ؛ فَلَا يَبْصُقَنَّ قِبَلَ وَجْهِهِ، وَلَا عَنْ يَمِينِهِ؛ فَإِنَّ اللَّهَ قِبَلَ وَجْهِهِ، وَلَكِنْ عَنْ يَسَارِهِ، أَوْ تَحْتَ قَدَمِهِ" مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.
 وَقَوْلُهُ ﷺ لَمَّا رَفَعَ الصَّحَابَةُ أَصْوَاتَهُمْ بِالذِّكْرِ: "أَيُّهَا النَّاسُ أَرْبِعُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ؛ فَإِنَّكُمْ لَا تَدْعُونَ أَصَمَّ وَلَا غَائِبًا، إِنَّمَا تَدْعُونَ سَمِيعًا بَصِيرًا قَرِيبًا، إِنَّ الَّذِي تَدْعُونَهُ أَقْرَبُ إِلَى أَحَدِكُمْ مِنْ عُنُقِ رَاحِلَتِهِ" مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

Prorok ﷺ hovorí: „Keď sa niekto z vás modlí, nemal by odpľúvať dopredu či napravo, veď Alláh je pred vami. Radšej by ste mali pľuť naľavo alebo ku chodidlu.“ {Al-Buchári}

- (ع ع) Keď spoločníci pri prednese prosebnej modlitby zvýšili hlas, prorok ﷺ povedal:
 (غ غ) „Ó ľudia! Ovládajte sa. Nevzývate hluchého či neprítomného. Vzývate (Alláha) Všeпоčujúceho, Vševidiaceho a Blízkeho. On je k vám bližšie ako krk vášho ťažného zvieraťa.“ {Al-Buchári}

(ز ذ)

- (ص س) Viera, láskavé skutky a rozjímanie sú najušľachtilejšie. Znamená to, že Alláhov služobník by mal Alláha uctievať tak, akoby Ho videl a mal pred očami, a mal by mať na pamäti, že Alláh je s ním, nech už žije kdekoľvek. Nech človek povie čokoľvek, nech urobí čokoľvek, nech sa venuje čomukoľvek, Alláh ho vždy sleduje a je o ňom dobre informovaný. Alláh hovorí:

(ظ ز) ﴿وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُوا مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ

(ك ك)

- (ح ه) „Čokoľvek by si robil a čokoľvek by si prednášal z Kóránu a čokoľvek by ste konali, sme (Alláh) toho svedkami, keď to začnete konať.“ {10:61}

(و و)

- (ه هـ) Keď služobník bude trvalo pociťovať túto prítomnosť, niet pochyb, že sa pred Alláhom bude hanbiť, že ho Alláh uvidí robiť niečo, čo mu zakázal, alebo že ho uvidí nerobiť niečo, čo mu prikázal. Dostane pomoc, ktorá ho ochráni pred páchaním zakázaných činov a podporí ho v konaní činov vyjadrujúcich poslušnosť voči Nemu najlepším spôsobom, či sa to bude týkať vonkajších alebo vnútorných záležitostí. Platí to obzvlášť vtedy, keď bude vykonávať modlitbu, ktorá je najlepšou formou dôverného rozhovoru medzi Alláhom a Jeho služobníkom. Toto v jeho srdci sformuje pokoru a pred sebou bude mať

في الأصل حديث: "أفضل الإيمان أن تعلم أن الله معك حينما كنت" وهو حديث ضعيف. انظر ضعيف الجامع (1002) للشيخ الألباني - رحمه الله -¹

Alláhovu Velebnosť a Majestátnosť. Toto ho uchráni pred neslušnosťou voči Alláhovi a taktiež mu zakáže pľuť pred seba alebo napravo od seba.

Prorok ﷺ hovorí: „**Ked' sa niekto z vás modlí...**“ Poukazuje to na skutočnosť, že Alláh ostáva pred uctievajúcim.

Ibn Tajmijjaḥ vo svojej knihe *Al-ʿĪdatul Ḥamawijjaḥ* napísal, že *ḥadís* je pravdivý vo svojom zreteľnom význame, že Alláh Velebený je nad Trónom a že Alláh je pred tvárou uctievajúceho. Tento atribút taktiež platí aj pre to, čo bolo stvorené: Ak sa niekto modlí k nebu, či k slnku, alebo k mesiacu, tak nebo, slnko a mesiac budú nad ním a taktiež pred jeho tvárou.

Prorok ﷺ hovorí: „**Ó ľudia! Ovládajte sa...**“ Tento *ḥadís* ukazuje Alláhovu blízkosť k Svojim služobníkom. Nie je nutné Ho vzývať nahlas; On pozná aj tajomstvá a chýry. Blízkosť spomínaná v *ḥadíse* je blízkosť, ktorá zahŕňa veci vo všeobecnosti, ako napr. poznanie, počutie a videnie. Toto nie je v rozpore s Alláhovou transcendentnosťou nad tvorstvom.

Niektoré Alláhove mená a atribúty potvrdené v *sunne*

وَقَوْلُهُ ﷺ: "اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَالْأَرْضِ وَرَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، رَبَّنَا وَرَبَّ كُلِّ شَيْءٍ، فَالِقَ الْحَبِّ وَالنَّوَى، مُنْزِلَ النُّورِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي وَمِنْ شَرِّ كُلِّ دَابَّةٍ أَنْتَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا، أَنْتَ الْأَوَّلُ فَلَيْسَ قَبْلَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ الْآخِرُ فَلَيْسَ بَعْدَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ الظَّاهِرُ فَلَيْسَ فَوْقَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ الْبَاطِنُ فَلَيْسَ دُونَكَ شَيْءٌ؛ افْضِ عَنِّي الدِّينَ وَأَغْنِنِي مِنَ الْفَقْرِ." "روايه مسلم

Prorok ﷺ hovorí: „Ó Pane náš! Pán siedmich nebies a zeme, Pán preveľkého Trónu a náš Pán a Pán všetkého, Ten, kto dáva klíčiť zrna a roztvárať sa kôstkam, Ten, kto zoslal Tóru, Evanjelium a Korán, v Tebe hľadám útočisko pred zlom svojím vlastným, pred zlom všetkého ostatného a pred zlom bytostí, ktorých si vlastníkom. Si Prvý, pred Tebou niet ničoho; si Posledný, za Tebou niet ničoho; si Vyvýšený, nad Tebou niet ničoho; si Blízky, od Teba niet ničoho bližšieho. Zaplať náš dlh a zbav nás biedy.“ {Muslim}

- (ذ ز) Tento *hadís* spomína Alláhove mená – Prvý, Posledný, Vyvýšený, Blízky, atď.
- (ص س) Tieto mená patria k Alláhovým pekným menám. Prorok ﷺ ich vysvetlil tak, že niet priestoru na to, aby k nim niekto ešte niečo dodal. Lepšie pozná mená svojho Pána ako celé tvorstvo dohromady a taktiež najlepšie pozná významy týchto mien. Preto je neprípustné, aby sme v tejto záležitosti brali do úvahy slová akejkolvek inej osoby.
- (ق ك) Prorok ﷺ nás v tomto *hadíse* taktiež učí spôsob, akým by sme mali velebiť svojho Pána pred tým, ako Ho budeme o niečo žiadať. On ﷺ velebí Alláha skrz celé Jeho stvorenie a skrz zoslanie Jeho troch vznešených kníh, ktoré dávajú svetlo a správne vedenie pre Jeho služobníkov. Následne u Alláha Velebeného (ه هـ) hľadá útočisko pred zlom svojich túžob a túžob ostatného tvorstva a na konci *hadísu* žiada o zbavenie dlhov a oslobodenie od biedy.

Veriaci uvidia Alláha v raji

قَوْلُهُ: "إِنَّكُمْ سَتَرَوْنَ رَبَّكُمْ كَمَا تَرَوْنَ الْقَمَرَ لَيْلَةَ الْبَدْرِ، لَا تُضَامُونَ فِي رُؤْيَيْهِ، فَإِنْ اسْتَطَعْتُمْ أَلَّا تُغْلَبُوا عَلَى صَلَاةٍ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَصَلَاةٍ قَبْلَ غُرُوبِهَا؛ فَافْعَلُوا" مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

Prorok ﷺ hovorí: „Pána svojho uvidíte tak, ako vidíte mesiac počas splny, keď vám nič nebráni vo výhlade. Ak môžete pravidelne konať modlitby pred východom slnka a pred západom slnka, tak ich konajte.“ {Al-Buchári a Muslim}

Tento autentický *ḥadís* s nepretržitým reťazcom rozprávačov dosvedčuje a upevňuje hore uvedené verše v Koráne pojednávajúce o tom, že veriaci v raji uvidia Alláha a Jeho tvár. Tieto dva verše z Koránu a *ḥadís* dokazujú nasledovné dve skutočnosti:

1. Alláhovu transcendentnosť nad tvorstvom, keďže texty jasne tvrdia, že Alláhovi služobníci Ho uvidia nad sebou.
2. Najväčšou priazňou je uvidieť Alláhovu tvár.

Prorok ﷺ hovorí: „**Pána svojho uvidíte...**“ Tu sa porovnáva jedna forma videnia s inou formou videnia a nie jedna viditeľná vec s inou. Inými slovami, Alláha uvidia Jeho služobníci tak zreteľne a jasne, akoby videli mesiac v splne bez prekážky vo forme oblaku. Preto *ḥadís* pokračuje: „...**keď vám nič nebráni...**“ Toto naznačuje blízkosť na dosah. Ďalší význam pri mierne odlišnej arabskej výslovnosti môže byť „...**keď vám nič nebráni vo výhlade...**“ *Ḥadís* by v tomto prípade znamenal, že pri tom, ako Ho uvidíte, nebude žiadna zámena či klam.

Prorok ﷺ v tomto *ḥadíse* obzvlášť vyzdvihol modlitby *ṣalatul-fadžr* a *ṣalatul-ʿasr* a naznačil, že tomu, kto ich bude vykonávať v zhromaždení, sa dostane dokonalej láskavosti, v porovnaní s ktorou sú všetky ostatné láskavosti bezcenné. V *ḥadíse* sa hovorí o týchto oboch modlitbách, čo dosvedčuje aj ďalší *ḥadís*.

Prorok ﷺ hovorí: „Anjeli noci a anjeli dňa medzi vás striedavo prichádzajú a navzájom sa zapájajú do modlitieb *ṣalatul-fadžr* a *ṣalatul-ʿasr*.“ {Al-Buchári a Muslim}

Alláhovo *istiwá* na Trón nevyučuje skutočnosť, že je so Svojím tvorstvom

وَقَدْ دَخَلَ فِيهَا مِنْ الْإِيمَانِ بِاللَّهِ الْإِيمَانُ بِمَا أَخْبَرَ اللَّهُ بِهِ فِي كِتَابِهِ، وَتَوَاتَرَ عَنْ رَسُولِهِ، وَأَجْمَعَ عَلَيْهِ سَلَفُ الْأُمَّةِ؛ مِنْ أَنَّهُ سُبْحَانَهُ فَوْقَ سَمَاوَاتِهِ، عَلَى عَرْشِهِ، عَلِيٌّ عَلَى خَلْقِهِ، وَهُوَ سُبْحَانَهُ مَعَهُمْ أَيْنَمَا كَانُوا، يَعْلَمُ مَا هُمْ عَامِلُونَ؛ كَمَا جَمَعَ بَيْنَ ذَلِكَ فِي قَوْلِهِ:

﴿ هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ ۗ يَعْلَمُ مَا يَلِيحُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا ۗ وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴾

وَلَيْسَ مَعْنَى قَوْلِهِ: ﴿ وَهُوَ مَعَكُمْ ﴾ أَنَّهُ مُخْتَلِطٌ بِالْخَلْقِ؛ فَإِنَّ هَذَا لَا تُوجِبُهُ، اللَّغَةُ، بَلِ الْقَمَرُ آيَةٌ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ مِنْ أَصْغَرَ مَخْلُوقَاتِهِ، وَهُوَ مَوْضُوعٌ فِي السَّمَاءِ، وَهُوَ مَعَ الْمُسَافِرِ وَغَيْرِ الْمُسَافِرِ أَيْنَمَا كَانَ.

(ع ٤)

(غ ٥)

(ث ٥)

(ذ ٥)

(ص ٥)

(ض ٥)

(ط ٥)

(ظ ٥)

(ق ٥)

(ح ٥)

(و ٥)

(هـ ٥)

وَهُوَ سُبْحَانَهُ فَوْقَ عَرْشِهِ، رَقِيبٌ عَلَى خَلْقِهِ، مُهَيِّمٌ عَلَيْهِمْ، مُطَّلِعٌ عَلَيْهِمْ.. إِلَى غَيْرِ ذَلِكَ مِنْ مَعَانِي رَبُّوبِيَّتِهِ. وَكُلُّ هَذَا الْكَلَامِ الَّذِي ذَكَرَهُ اللَّهُ مِنْ أَنَّهُ فَوْقَ الْعَرْشِ وَأَنَّهُ مَعَنَا حَقٌّ عَلَى حَقِيقَتِهِ، لَا يَخْتَاجُ إِلَى تَحْرِيفٍ، وَلَكِنْ يُصَانُ عَنِ الظُّنُونِ الْكَاذِبَةِ؛ مِثْلَ أَنْ يُظَنَّ أَنَّ ظَاهِرَ قَوْلِهِ: ﴿ فِي السَّمَاءِ ﴾؛ أَنَّ السَّمَاءَ تُظَلُّهُ أَوْ تُقَلُّهُ، وَهَذَا

بَاطِلٌ بِاجْتِمَاعِ أَهْلِ الْعِلْمِ وَالْإِيمَانِ؛ فَإِنَّ اللَّهَ قَدْ ﴿ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ ﴾ ﴿ إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمَوَاتِ

وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا ﴾ ﴿ وَيُمْسِكُ السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِهِ ﴾ ﴿ وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ

بِأَمْرِهِ ﴾

Viera v Alláha, popri iných bodoch, taktiež zahŕňa nasledovnú záležitosť, ktorú Alláh popísal vo Svojej Knihe, ktorú prorok ﷺ opakovane potvrdzuje a na ktorej sa *salaf ummy* zhodujú: Alláh vystúpil na Trón a je oddelený od tvorstva. Ale napriek tomu je Alláh so Svojím tvorstvom, nech už sú kdekoľvek. Vie o všetkom, čo ľudia robia, ako hovorí vo verši: „**On je Ten, kto stvoril nebesá a zem za šesť dní a potom na Trón *istawá*. Pozná, čo vchádza do zeme a čo z nej vychádza a čo zostupuje dole z neba a čo stúpa doňho. On je s vami, kdekoľvek by ste boli. Alláh vidí všetko, čo konáte.**“ {57:4}

Alláhove slová „**On je s vami**“ neznamenajú, že by Alláh bol neoddeliteľnou súčasťou tvorstva. Lexikografia to nedokáže vysvetliť. Mesiac je jedným spomedzi Alláhových znamení, patrí k menším veciam, ktoré stvoril, a On ho udržiava na nebi. A napriek tomu je mesiac s cestujúcim ako aj s tým, čo necestuje, nech už sú kdekoľvek.

Alláh dohliada na Svoje tvorstvo zo Svojho Trónu. To, čo Alláh povedal, teda že je na nebesiach a že je s nami, je vo svojej podstate pravda. Niet tu miesta na prekrúcanie významu a je nutné sa vyhnúť dohadom a tušeniam. Jedným

z takýchto dohadov je, že Alláhove slová „...**je v nebi**“ majú jasný význam, že nebesá Alláha zatieňujú a obklopujú. Takýto náhľad však učenci i veriaci pokladajú za nesprávny. To „**Jeho Kursí pojíma nebesia a zem**“, „**Alláh drží nebesá a zem, aby sa nepohli zo svojho miesta**“, „**drží nebo, aby nespadlo na zem, iba ak na Jeho príkaz**“ a „**medzi Jeho znameniam patrí, že nebo a zem stoja na Jeho príkaz**.“

Autor tu objasnil Alláhovu výsosť, Jeho *istiwá* na Trón a Jeho oddelenosť od tvorstva. Tieto body Alláh opísal vo Svojej Knihe, toto opakovane dokazujú i prorokove *hadísy* a na tomto sa jednomyselne zhodujú *salaf ummy*, ktorí sú najdokonalejšími ľuďmi z hľadiska poznania a viery. Cieľom tohto opisu je zdôrazniť tento bod spomenutý na predchádzajúcich stranách.

Následne vysvetľuje, že skutočnosť, že Alláh *istiwá* na Trón, nevylučuje Alláhovu spoločnosť a blízkosť k Jeho tvorstvu. Dôvodom je, že spoločnosť neznamená intimitu či zreteľnú blízkosť. Uviedol príklad, v ktorom hovorí, že mesiac, ktorý je na nebi, je s tým, čo cestuje, i s tým, čo necestuje, vzhľadom na rozsah jeho svetla a jeho polohu, nech už sú títo ľudia kdekoľvek.

Ak to môže platiť pre mesiac, ktorý patrí k malým veciam, ktoré Alláh stvoril, prečo by to potom neplatilo pre Alláha, ktorý je Vyvýšený a dobre informovaný, ktorý všetkých Svojich služobníkov objíma Svojím poznaním a Svojou mocou, ktorý ich vníma, počuje, vidí a pozná ich tajomstvá i šepot? V skutočnosti celý vesmír, všetky nebesá i zem a všetko od zeme až po mocný Trón je pred Ním rovnako ako malé okrúhle ovocie v našej ruke. Vari nie je vhodné, aby sme o Ňom, ktorý má takú dôstojnosť, povedali, že je so Svojím tvorstvom napriek tomu, že je vysoko nad ním? On je Velebený a je oddelený od Svojho tvorstva. Je nutné úplne veriť v Jeho transcendentnosť i spoločnosť (blízkosť) a je potrebné veriť, že sú všetky tieto skutočnosti pravdivé.

Prekrútené výklady či klamlivé predstavy sú zbytočné, keďže Alláhove slová sú úplne jasné: „**On je s vami**“. Je nesprávne chápať Alláhovu spoločnosť (blízkosť) ako intimitu alebo domnievať sa, že Alláh je neoddeliteľnou súčasťou tvorstva. Taktiež je chybné Alláhove slová „**v nebi**“ chápať tak, že nebo je miesto, ktoré obklopuje Alláha, keďže to práve Jeho *kursí* objíma celé nebesá i zem. Sláva Tomu, ktorého pochabí ľudia svojimi dohadmi nikdy neobsiahnu a ktorého učenci vo svojich výkladoch nikdy neobjasnia.

Alláhova blízkosť a spoločnosť

وَقَدْ دَخَلَ فِي ذَلِكَ الْإِيمَانُ بِأَنَّهُ قَرِيبٌ مُجِيبٌ؛ كَمَا جَمَعَ بَيْنَ ذَلِكَ فِي قَوْلِهِ: ﴿وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ﴾، وَقَوْلِهِ ﷺ: "إِنَّ الَّذِي تَدْعُونَهُ أَقْرَبُ إِلَيَّ أَحَدِكُمْ مِنْ عُنُقِ رَاحِلَتِهِ"، وَمَا ذُكِرَ فِي الْكِتَابِ وَالسُّنَّةِ مِنْ قُرْبِهِ وَمَعِيَّتِهِ لَا يُنَافِي مَا ذُكِرَ مِنْ عُلُوِّهِ وَقَوْفِيَّتِهِ؛ فَإِنَّهُ سُبْحَانَهُ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ فِي جَمِيعِ نُعُوتِهِ، وَهُوَ عَلِيٌّ فِي دُنُوِّهِ، قَرِيبٌ فِي عُلُوِّهِ.

Patrí sem i viera v to, že Alláh je blízko a že vypočuje prosebné modlitby, keďže tieto atribúty zahrnul do nasledovného veršu: „**keď sa t'a spýtajú služobníci Moji na Mňa, vedz, že som blízko.**“ {2:186}

- (ع ٤) Prorok ﷺ hovorí: „Ten, koho vyzývate, je k vám bližšie ako krk vášho ťažného zvieratá.“ {Al-Buchári}
- (غ ٥) Alláhova blízkosť a Jeho spoločnosť, ktoré sú spomenuté v Ľoráne a *sunne*, nie sú v rozpore s transcendentnosťou a nadvládou Alláha, lebo pri všetkých atribútoch nič nie je ako Alláh, a On je Vyvýšený vo Svojej blízkosti a blízky vo Svojej vyvýšenosti.

(س ٥)

- (د ٥) Alláh opísal sám Seba atribútmi, ako napr.: On je nablízku a vypočuje prosebnú modlitbu. Je prikázané mať vieru v tieto atribúty. Alláh Velebený je blízko k tomu, kto Ho vyzýva. Počuje jeho modlitbu a šepot a vypočuje jeho prosebnú modlitbu, kedykoľvek a akokoľvek On chce. Alláh je teda blízko skrze poznanie, ako Sám hovorí:

(ك ٥)

﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَنَعَلَهُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ، وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ﴾

(ح ٥)

„Stvorili sme človeka a vieme, čo mu jeho duša našepkáva. My sme bližšie k nemu než jeho krčná tepna.“ {50:16}

(و ٥)

(هـ ٥)

Z tohto vyplýva, že medzi Jeho blízkosťou a spoločnosťou spomínanou v Ľoráne a *sunne* a Jeho transcendentnosťou a nadvládou taktiež spomínanou v Ľoráne a *sunne* nie je žiadny rozpor. Všetko sú to Alláhove atribúty, ktoré Mu prináležia, a vo všetkých záležitostiach nič nie je ako On.

Ahlu-sunnah wal džamá'ah sú striedmi v rámci skupín *ummy* (spoločenstva)

إِلَى أَمْثَالِ هَذِهِ الْأَحَادِيثِ الَّتِي يُخْبِرُ فِيهَا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَنْ رَبِّهِ بِمَا يُخْبِرُ بِهِ؛ فَإِنَّ الْفِرْقَةَ النَّاجِيَةَ أَهْلَ السُّنَّةِ وَالْجَمَاعَةَ يُؤْمِنُونَ بِذَلِكَ؛ كَمَا يُؤْمِنُونَ بِمَا أَخْبَرَ اللَّهُ بِهِ فِي كِتَابِهِ؛ مِنْ غَيْرِ تَحْرِيفٍ وَلَا تَعْطِيلٍ، وَمِنْ غَيْرِ تَكْيِيفٍ وَلَا تَمْتِيلٍ، بَلْ هُمْ الْوَسْطُ فِي فِرْقِ الْأُمَّةِ؛ كَمَا أَنَّ الْأُمَّةَ هِيَ الْوَسْطُ فِي الْأُمَّمِ.

Ahlu-sunnah wal džamá'ah veria v *ħadísy*, v ktorých prorok ﷺ podáva informácie o Alláhovi tak, ako veria v informácie, ktoré Alláh podáva o Sebe Samom vo Svojej Knihe, a to bez *taħríf* (skresľovania), *ta'ťil* (vypustenia významu), *takjíf* (viery v konkrétnu formu) a *tamsíl* (podobnosti). V skutočnosti sú spomedzi všetkých skupín *ummy* práve *ahlu-sunnah* tí striedmi tak, ako sú spomedzi ostatných náboženstiev muslimovia tí striedmi.

Spomenuté *ħadísy* vzťahujúce sa na Alláhove atribúty nie sú všetky potvrdené prorokom ﷺ, iba niektoré z nich. *Ĥadísy*, v ktorých prorok ﷺ podáva informácie o Velebenom Pánovi, zároveň zahŕňajú príkaz ohľadom nich, tzn. je nutné veriť v Alláhove mená a atribúty, ktoré sú v nich spomenuté. Potom autor spomína, že *ahlu-sunnah wal džamá'ah* veria, že treba mať vieru v atribúty jestvujúce v autentickej *sunne* rovnako ako v mená a atribúty, ktoré Alláh o Sebe uvádza vo Svojej knihe, a to bez *taħríf* (skresľovania), *ta'ťil* (vypustenia významu), *takjíf* (viery v konkrétnu formu), *tamsíl* (podobnosti) a *t'awíl* (prekrútenia).

Ahlu-sunnah wal džamá'ah sú striednym spoločenstvom medzi odchýlenými a na zlú cestu zvedenými spomedzi tohto ľudu práve tak, ako je muslimské spoločenstvo striednym spoločenstvom medzi predošlými národmi. Alláh hovorí:

﴿وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا﴾

„Učinili sme vás striednym spoločenstvom, aby ste svedčili o ľuďoch a aby
posol svedčil o vás.“ {2:143}

Striedmy znamená umiernený, ako to už bolo popísané v *ħadíse*. Abu Sa'íd Al-Chudri رضي الله عنه vyrozprával, že prorok ﷺ povedal: „Noe a jeho ľud prídu (v Deň zmŕtvychvstania) a Alláh sa spýta (Noema): „Už si oznámil (posolstvo)?“ On odpovie: „Áno, ó Pane môj!“

Potom sa Alláh opýta Noemovho ľudu: „Oznámil vám Noe Moje poslanstvo?“
Odpovedia: „Nie, žiadny prorok k nám neprišiel.“

Potom sa Alláh opýta Noema: „Kto ti bude svedkom?“ On odpovie:
„Muḥammad a jeho nasledovníci.“ Teda svedčíme, že oznámil (poslanstvo).“ {Al-Buchári}

- Týmto spôsobom je toto spoločenstvo striedme spomedzi všetkých spoločenstiev, ktoré sa dostali do fatálneho a extrémneho odchylenia od priamej cesty alebo zblúdili pre svoju nerozvážnosť. Je mnoho spoločenstiev, ktoré sa dopustili preháňania ohľadom tvorstva a tvorstvu pripísali atribúty a výsady Stvoriteľa. Kresťania sa napríklad dopustili preháňania ohľadom mesiáša a mníchov. Niektorí z týchto spoločenstiev boli nespravodliví voči prorokom a poslom, odmietali ich poslanie a dokonca ich zavraždili. Židia napríklad zabili proroka Zachariáša a Jána a pokúsili sa ukrižovať Ježiša a prinášali proti nemu falošné obvinenia. Muslimské spoločenstvo však má vieru vo všetkých posloch, ktorých poslal Alláh, verí v ich učenie a uznáva ich vznešené postavenie, ktoré im bolo udelené.
- (ع ع) Sú i také spoločenstvá, ktoré odmietli žiť a konať na základe zakázaného a povoleného, ba išli dokonca do extrému a povolené dobroty vyhlásili za zakázané. Pre toto muslimské spoločenstvo však Alláh učinil dobroty povolenými a nečisté a zlé veci učinil zakázanými. Alláh aj v iných veciach tomuto spoločenstvu preukázal láskavosť a učinil ho lepším.
- (غ غ) Podobne sú *ahlus-sunnah wal džamá'ah* na správnej ceste a sú striedmi medzi bludárskymi inovotármi a tými zblúdenými z priamej cesty.
- (ث ث) (ذ ذ) (ص ص) (ض ض) (ط ط) (ظ ظ) (ق ق) (ح ح) (و و) (ه ه) (هـ هـ)

فَهُمْ وَسَطٌ فِي بَابِ صِفَاتِ اللَّهِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى بَيْنَ أَهْلِ التَّعْطِيلِ الْجَهْمِيَّةِ، وَأَهْلِ التَّمَثِيلِ الْمُسَبِّهِةِ.
Stúpenci *ahlus-sunnah wal džamá'ah* majú striedme postavenie medzi *ahlut-Ta'ṭil* (*Al-Žahmijaḥ*)¹ a *ahlut-Tamsil* (*Al-Mušabbihah*)².

¹ **Al-Žahmijaḥ**: Táto skupina vznikla v poslednom období Umajjovského kalifátu. Ich zakladateľom je „Al-Žahm ibn Šafwan“. Popierajú Alláhove mená a atribúty.

² **Al-Mušabbihah**: Taktiež sa nazývajú *Al-Mužasimah*. Sú oponenti *Al-Žahmijaḥ* vo veci uznávania Alláhových mien a atribútov. Veria, že Alláh má ruku podobnú ruke tvorstva, sluch podobný sluchu tvorstva, zrak podobný zraku tvorstva, atď. Alláh Velebený je vzdialený od toho, čo hriešnici o ňom hovoria.

Ahlu-sunnaḥ wal dġamāʿaḥ sú striedmi medzi tými, ktorí negujú či obmedzujú význam Alláhových dokonalých atribútov a popierajú ich a odchyľujú správne významy veršov Ķoránu a autentických *ġadísov* týkajúcich sa Alláhových atribútov smerom k vlastným predpokladaným významom bez dobrých argumentov či jasného chápania. Napríklad Alláhovo milosrdenstvo, Jeho vôľu, nazývajú Jeho dobrotou, Jeho ruku považujú za Jeho moc, Jeho oko chápu ako Jeho ochranu a bdelosť a Jeho *istiwá* (vystúpenie na Trón a ustálenie sa na ňom) považujú za Jeho nadvládu.

Taktiež jestvuje veľa druhov negácie či redukovania významu v rámci viery v Alláha a takíto ľudia sú zajatcami svojich vymyslených názorov a nadobúdajú klamnú predstavu, že tieto atribúty vzťahujúce sa na Alláha možno chápať rovnakým spôsobom ako atribúty tvorstva.

Ako *Al-Ķahmijaḥ* sú pomenovaní ľudia praktizujúci rušenie či negáciu významu. Táto ideológia sa vzťahuje na *Al-Ķahma ibn Šafwana*, vodcu zblúdenia a zvedenia. Tento termín neskôr získal širší význam a začal sa používať pre každú takú osobu, ktorá neguje niektoré z mnohých Alláhových mien a atribútov. Toto pomenovanie teda zahŕňa všetky cynické skupiny, ako sú *Al-Muʿtazilaḥ*¹ a *Al-Ašʿariaḥ*, atď.

Ahlu-sunnaḥ wal dġamāʿaḥ sú striedmi medzi negujúcou skupinou *Al-Ķahmijaḥ* a pripodobňujúcou skupinou známou ako *Al-Mušabbijaḥ*, ktorá Alláha pripodobňuje Jeho tvorstvu a objasňuje Ho na základe vlastností Jeho služobníkov. Alláh vyvracia názory týchto skupín vo Svojich nasledovných veršoch:

﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ﴾

„Nič nie je ako On...“ {42:11}

Táto časť verša vyvracia názor skupiny *Al-Mušabbijaḥ*.

¹ **Al-Muʿtazilaḥ:** Pomýlená sekta, ktorej zakladateľom je Wašil ibn ʿAṭa. Ich náuka zahŕňa nasledovné body:

- Popierajú skutočnosť, že všetci spoločníci boli spravodliví a pôjdu do raja.
- Neveria v *Miʿraḥ*, *muʿġizaḥ* (zázrak) a *karamat*.
- Taktiež tvrdia: „Veriaci v raji neužrú Alláha.“
- Veria, že človek, ktorý sa dopustí hriechu, sa stáva neveriacim. =
- Popierajú Alláhove atribúty ako *Aš-Ķahmijaḥ*.
- Veria v *ġadar* (osud), teda v to, že činy služobníkov už boli pre nich vopred stvorené, tak ako *Al-Ķadariaḥ*.

﴿وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾

„...On Všepečujúci a Vševidiaci.“ {42:11}

Druhou časťou verša vyvracia názory skupín *Al-Muʿatilah* a *Al-Žahmijaħ*.

Ahlu-sunnah uznávajú Alláhove atribúty bez pripodobňovania, nepripodobňujú Ho k tvorstvu a zároveň nepopierajú Jeho atribúty. Zvolili si teda lepšiu cestu ako tieto skupiny, ktorí mylne veria v pripodobňovanie a negáciu.

(ع ع)

(غ غ)

(ث ث)

(ذ ذ)

(ص ص)

(ض ض)

(ط ط)

(ظ ظ)

(ق ق)

(ح ح)

(و و)

(هـ هـ)

Ḳorán je Alláhovým slovom

وَمِنَ الْإِيمَانِ بِاللَّهِ وَكُتُبِهِ الْإِيمَانُ بِأَنَّ الْقُرْآنَ كَلَامُ اللَّهِ، مُنَزَّلٌ، غَيْرُ مَخْلُوقٍ، مِنْهُ بَدَأَ، وَإِلَيْهِ يَعُودُ، وَأَنَّ اللَّهَ تَكَلَّمَ بِهِ حَقِيقَةً، وَأَنَّ هَذَا الْقُرْآنَ الَّذِي أَنْزَلَهُ عَلَى مُحَمَّدٍ ﷺ هُوَ كَلَامُ اللَّهِ حَقِيقَةً، لَا كَلَامَ غَيْرِهِ. وَلَا يَجُوزُ إِطْلَاقُ الْقَوْلِ بِأَنَّهُ حِكَايَةٌ عَنِ كَلَامِ اللَّهِ، أَوْ عِبَارَةٌ، بَلْ إِذَا قَرَأَهُ النَّاسُ أَوْ كَتَبُوهُ فِي الْمَصَاحِفِ؛ لَمْ يَخْرُجْ بِذَلِكَ عَنِ أَنْ يَكُونَ كَلَامُ اللَّهِ تَعَالَى حَقِيقَةً، فَإِنَّ الْكَلَامَ إِنَّمَا يُضَافُ حَقِيقَةً إِلَى مَنْ قَالَهُ مُبْتَدَأً، لَا إِلَى مَنْ قَالَهُ مُبَلَّغًا مُؤَدِّيًا. وَهُوَ كَلَامُ اللَّهِ؛ حُرُوفُهُ، وَمَعَانِيهِ، لَيْسَ كَلَامُ اللَّهِ الْحُرُوفُ دُونَ الْمَعَانِي، وَلَا الْمَعَانِي دُونَ الْحُرُوفِ.

Viera v Alláha a v Jeho knihy zahŕňa aj vieru v to, že Ḳorán je Alláhovým slovom, že bol zoslaný a že nebol stvorený. Začal u Alláha a k Nemu sa navráti a Alláh to naozaj povedal. Ḳorán bol zoslaný Muḥammadovi ﷺ a je vskutku slovom Alláha a nikoho iného. Jeho „prerозprávanie“ je neprípustné, keďže ide o Alláhovo slovo a nie o nejaký nepriamy výklad. Keď ho však ľudia čítajú ako Písmo, tak naďalej zostáva Alláhovým slovom. V skutočnosti sa slovo vzťahuje na toho, kto ho na začiatku povedal, a nie na toho, kto ho oznámil alebo inak nepriamo prerозprával. To znamená, že Ḳorán je Alláhovo slovo s písmenami a významami. Nie je to však tak, že len písmená by boli Alláhovým slovom, bez významu, alebo že by bol len význam, bez písmen.

Na základe skutočnosti, že Ḳorán je Alláhovým slovom, ibn Tajmijjaḥ spojil vieru v Ḳorán s vierou v Alláha, keďže hovorenie je taktiež jedným z Alláhových atribútov. Bez toho bude viera v Alláha neúplná. Je to z toho dôvodu, že reč je atribútom toho, kto hovorí, a Alláh Velebený má atribút, že môže hovoriť o hocičom, kedykoľvek chce, a bude ďalej hovoriť.

Už sme uviedli, že Ḳorán je Alláhovým slovom. Atribút sa vzťahuje na toho, komu je pripisovaný, čo svedčí o tom, že Ḳorán je atribútom Alláha a že On naozaj hovoril skrze slová, významy a hlas. *Al-Muḥtazilah*, ktorí sa domnievajú, že Ḳorán je stvorený, vymysleli veľkú lož o Alláhovi a popreli Alláhove hovorenia ako atribút a učinili ho atribútom tvorstva. Je to tiež výmysel týkajúci sa lexikografie, keďže hovoriaci tu nie je v zmysle tvorcu reči.

Tí, ktorí pochybovali, že Korán, ktorý je prítomný medzi nami, je Alláhovým slovom, ako napr. *Al-Kulaibijah*¹, alebo tvrdili, že je iba výkladom Jeho slov, ako hovoria *Al-Aš'ariah*, súhlasia s polovicou tvrdenia *Al-Mu'tazilah*, ktorí rozlišujú medzi slovami a významami. Slová považujú za stvorenia a významy za výklad večného atribútu. Takýto ľudia preto považujú význam, ktorý je večným atribútom, za vtelenie do stvorených slov.

Korán je Alláhovo slovo, nech už je v akejkoľvek podobe. Jej zaznamenanie v podobe knihy alebo jej recitovanie ústami nevyučuje skutočnosť, že je Alláhovo slovo. Je tomu tak, lebo reč sa pripisuje tomu, kto ju vyslovil na začiatku, a nie tomu, kto ju oznámil resp. odovzdal ďalej.

(ع ع)

(غ غ)

(ث ث)

(ذ ذ)

(ص ص)

(ض ض)

(ط ط)

(ظ ظ)

(ق ق)

(ح ح)

(و و)

(ه ه)

Význam tohto veršu *salaf* „začal u Alláha a k Nemu sa navráti“ je taký, že to sám Alláh túto reč vyslovil na začiatku. Nepochádza od iného, ale len od Neho, a k Nemu sa navráti na konci, keď bude vzatá zo záznamov a zo srdc, ako sa spomína medzi znameniami Súdneho dňa.

Huzaifa ibn Al-Jamman رضي الله عنه vyrozprával, že prorok صلى الله عليه وسلم povedal: „Islám sa bude opotrebovať, ako sa opotrebovávajú výšivky na odeve, až kým nikto nebude vedieť, čo je pôst, modlitba, obrady (púte) a dobročinnosť. Alláhova Kniha bude v noci odňatá a ani jeden verš z nej nezostane na zemi. Zostane niekoľko ľudí, starcov a starých žien, ktorí budú hovoriť: ‚Videli sme našich otcov hovoriť tieto slová *La iláha illa Alláh* a tak ich hovoríme aj my.‘“ {Al-Ḥakim a klasifikovaný ako *ṣaḥiḥ* Al-Albánim}

Otázka viery v Korán je zahrnutá vo viere v Písma, v ktoré služobník musí mať správnu vieru v tom zmysle, že Alláh tieto Písma vyslovil s týmito slovami a významami a že to všetko je len Jeho slovo a nikoho iného. On je Ten, kto vyslovil Tóru v hebrejčine, Evanjeliá v sýrčine (aramejčine) a Korán v arabčine.

¹ **Al-Kulaibijah:** Sú stúpcami 'Abdullaha ibin Sa'ida ibin Kullaiba. Veria, že Alláhove atribúty nie sú pre Neho, ani pre iných. Tvrdia, že Alláhove mená sú totožné s Jeho atribútmi. Nerozlišujú medzi atribútmi samotného Alláha a medzi atribútmi Alláhových činov.

Veriaci uvidia Alláha v raji

وَقَدْ دَخَلَ أَيْضًا فِيمَا ذَكَرْنَاهُ مِنَ الْإِيمَانِ بِهِ وَبِكُنُوبِهِ وَبِمَلَائِكَتِهِ وَبِرُسُلِهِ: الْإِيمَانُ بِأَنَّ الْمُؤْمِنِينَ يَرَوْنَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَيَانًا بِأَبْصَارِهِمْ كَمَا يَرَوْنَ الشَّمْسَ صَحْوًا لَيْسَ بِهَا سَحَابٌ، وَكَمَا يَرَوْنَ الْقَمَرَ لَيْلَةً لَيْدًا لَا يُصَامُونَ فِي رُؤْيَيْهِ. يَرَوْنَهُ سُبْحَانَهُ وَهُمْ فِي عَرَصَاتِ الْقِيَامَةِ، ثُمَّ يَرَوْنَهُ بَعْدَ دُخُولِ الْجَنَّةِ؛ كَمَا يَشَاءُ اللَّهُ تَعَالَى.

V rámci viery v Alláha a viery v Jeho knihy, Jeho anjelov a Jeho prorokov, čo sme spomínali už skôr, táto viera zahŕňa tiež skutočnosť, že veriaci v Súdny deň uvidia Alláha na vlastné oči tvárou v tvár rovnako, ako vidia slnko na jasnej, bezoblačnej oblohe a ako vidia spln, keď nič neprekáža vo viditeľnosti. Veriaci podobne uvidia Alláha na rovinách, kde nastane Súdny deň. Potom Ho znova uvidia po vstupe do raja v takej podobe, v akej Alláh bude chcieť.

Zaoberali sme sa už tým, že veriaci uvidia svojho Pána v raji, ako je zrejmé z veršov Ķoránu a z jasných *ħadíšov*. Z tohto dôvodu nepovažujeme za potrebné znova otvárať túto tému.

Viera v prorokove ﷺ slová o tom, čo nastane po smrti

وَمِنَ الْإِيمَانِ بِالْيَوْمِ الْآخِرِ الْإِيمَانُ بِكُلِّ مَا أَخْبَرَ بِهِ النَّبِيُّ ﷺ مِمَّا يَكُونُ بَعْدَ الْمَوْتِ، فَيُؤْمِنُونَ بِفِتْنَةِ الْقَبْرِ، وَبِعَذَابِ الْقَبْرِ وَنَعِيمِهِ، فَأَمَّا الْفِتْنَةُ؛ فَإِنَّ النَّاسَ يُمْتَحَنُونَ فِي قُبُورِهِمْ، فَيَقَالُ لِلرَّجُلِ: مَنْ رَبُّكَ؟ وَمَا دِينُكَ؟ وَمَنْ نَبِيُّكَ؟ فَيَبْتِئُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ، فَيَقُولُ الْمُؤْمِنُ: رَبِّي اللَّهُ، وَالْإِسْلَامُ دِينِي، وَمُحَمَّدٌ ﷺ نَبِيِّ. وَأَمَّا الْمُرْتَابُ؛ فَيَقُولُ: هَاهُ هَاهُ؛ لَا أَدْرِي، سَمِعْتُ النَّاسَ يَقُولُونَ شَيْئًا فَقُلْتُهُ، فَيُضْرَبُ بِمِرْرَةٍ مِنْ حَدِيدٍ، فَيَصِيحُ صَيْحَةً يَسْمَعُهَا كُلُّ شَيْءٍ؛ إِلَّا الْإِنْسَانَ، وَلَوْ سَمِعَهَا الْإِنْسَانُ؛ لَصُعِقَ. ثُمَّ بَعْدَ هَذِهِ الْفِتْنَةِ إِمَّا نَعِيمٌ وَإِمَّا عَذَابٌ، إِلَى أَنْ تَقُومَ الْقِيَامَةُ الْكُبْرَى، فَتَعَاذُ الْأَرْوَاحُ إِلَى الْأَجْسَادِ.

Viera v posmrtný život taktiež zahŕňa veci, ktoré prorok ﷺ popísal a ktoré budú odhalené po smrti. V tomto zmysle je nutné veriť vo *Fitnatul-ķabr* (skúšku v hrobe), súženie v hrobe a Alláhovu láskavosť. *Al-Fitnaħ* znamená, že ľudia budú v hrobe podrobení skúške. Človeku budú položené otázky: „Kto je tvoj Pán? Aké je tvoje náboženstvo? Kto je tvoj prorok?“ Tým, ktorí v Neho majú vieru, tým Alláh daruje stabilitu na tomto i onom svete. Veriaci povie: „Mojím pánom je Alláh a islám je mojím náboženstvom a Muħammad je mojím prorokom.“

Ten, ktorý pochybuje, však povie: „Och, och, neviem. Povedal som, čo som počul, že hovoria iní.“ Potom bude bitý železnými kladivami a vtedy bude vrieskať tak hlasno, že ho bude počuť každý tvor okrem človeka. Keby to začul človek, padol by do bezvedomia. Po tejto skúške sa mu dostane buď láskavosti alebo skazy, až kým sa nedostaví Súdny deň a duše sa nevrátia do tiel.

Viera v posmrtný život, je jedným zo šiestich pilierov, na ktorých spočívajú *imán*. Viera v posmrtný život nemôže byť dokonalá, kým človek neverí v onen neviditeľný svet a v to, o čom nás informoval prorok ﷺ ohľadom záležitostí, ktoré nastanú po smrti. V tejto záležitosti platí pravidlo, že je nutné veriť vo všetky veci, o ktorých nás informoval náš prorok ﷺ, a to tým spôsobom, ako to on opísal. Tieto veci sú známe vďaka prorokovi ﷺ a *ahlus-sunnaħ wal dķamá‘ah* v ne veria presne tak, ako boli opísané.

Keď ‘Ušmán ibn ‘Affan ؓ stál pri hrobe, plakal, kým mu nezvlhla brada. Bolo mu povedané: „Spomínaš raj a peklo a neplačeš, ale roníš slzy kvôli tomuto?“

Povedal: „Posol Alláhov ﷺ povedal: ‚Hrob je prvou z etáp na onom svete; kto bude v ňom uchránený, to, čo príde potom, bude pre neho ľahšie, ale ak v ňom nebude uchránený, to, čo príde potom, bude pre neho horšie.‘“

Posol Alláhov ﷺ povedal: „Nikdy som nevidel nič desivejšie ako hrob.“ {At-Tirmizi, ibn Madžah}

Al-Bara' ﷺ povedal: „S poslom Alláhovým sme išli na pohreb muža z radov *Al-Anšár*. Prišli sme k hrobu a keď bol (zosnulý) umiestnený do hrobu, posol Alláhov si sadol a my sme sedeli okolo neho, akoby sme mali vtákov na hlavách¹. V ruke mal palicu, s ktorou ryl do zeme. Potom zdvihol hlavu a dvakrát alebo trikrát povedal: ‚Hľadajte útočisko u Alláha pred mukami hrobu.‘ Potom povedal: ‚Keď sa veriaci služobník chystá odísť z tohto sveta a vstúpiť do onoho sveta, zostúpia k nemu z neba anjeli s tvármi bielymi ako slnko a posadia sa okolo neho, pokiaľ oko dovidí. Prinesú si plátno z raja a parfumy z raja.

Potom príde anjel smrti, posadí sa mu k hlave a povie: ‚Ó dobrá duša, vyjdi von, aby ti Alláh odpustil a mal v tebe potešenie.‘ Následne vyjde s ľahkosťou, ako vychádza kvapka vody z otvoru mechu na vodu. Keď sa jej zmocní, nenechajú mu ju v ruke ani na okamih, vezmú ju a vložia ju do plátna s tým parfémom a vychádza z neho vôňa podobná najlepšiemu pižmu na zemskom povrchu. Potom vystúpia vyššie a neprejdú popri žiadnej skupine anjelov, ale hovoria: ‚Kto je tá dobrá duša?‘ A hovoria: ‚Je to ten a ten, syn toho a toho,‘ a nazývajú ho tými najlepšimi menami, pod ktorými bol známy na tomto svete, kým neprídu do najnižšieho neba. Žiadajú, aby im bolo otvorené, a je im otvorené a (dušu) vítajú a sprevádzajú k ďalšiemu nebu tí, ktorí sú najbližšie k Alláhovi, kým neprídu do siedmeho neba. Potom Alláh povie: ‚Zaznamenaj knihu Môjho služobníka v *‘Iljín*² v siedmom nebi a vráť ho do zeme, lebo z nej som ich stvoril, do nej ich vrátim a z nej im dám vyjsť von ešte raz.‘

Jeho duša je teda navrátená do jeho tela a prídu k nemu dvaja anjeli, ktorí ho posadia a povedia mu: ‚Kto je tvoj Pán?‘ On povie: ‚Alláh.‘

Povedia: ‚Aké je tvoje náboženstvo?‘ Povie: ‚Mojím náboženstvom je islám.‘

Povedia: ‚Kto je ten muž, ktorý bol poslaný medzi vás?‘ Povie: ‚Je to posol Alláhov.‘

Povedia: ‚Čo si činil?‘ Povie: ‚Čítal som Knihu Alláhovu a uveril som v ňu.‘

Potom zvolá hlas z neba: ‚Môj služobník hovorí pravdu, tak mu priprav lôžko z raja a obleč ho (do šiat) z raja a otvor mu bránu do raja.‘ Potom k nemu dorazí niečo z jeho vône a jeho hrob sa rozšíri tak ďaleko, ako dovidí. Následne k nemu príde muž s peknou tvárou, pekným oblečením a dobrou vôňou, ktorý povie:

¹ t.j. ticho a pokojne

² najvyššie miesto v raji

„Prijmi radostnú zvesť, ktorá ti tento deň prinesie radosť.“ On povie: „Kto si? Tvoja tvár je tvárou, ktorá prináša radostnú zvesť.“ Povie: „Som tvoje spravodlivé skutky.“ Povie: „Ó Pane, urýchli Hodinu¹, aby som sa mohol vrátiť k svojej rodine a k svojmu bohatstvu.“

Keď sa však neveriaci služobník chystá odísť z tohto sveta a vstúpiť do onoho sveta, zostúpia k nemu z neba anjeli s čiernymi tvármi, nesúc vrecovinu, a posadia sa okolo neho, pokiaľ oko dovidí. Potom príde anjel smrti, posadí sa mu k hlave a povie: „Ó zlá duša, vyjdi von a zakús Alláhov hnev a Jeho zlosť.“ Potom sa jeho duša rozptýli vo vnútri jeho tela a následne vyjde von prezešúc mu žily a nervy (podobne), ako tyč prechádza vlhkou vlnou. Keď sa jej zmocní,

(ع ع)

(غ غ)

(ث ث)

(ذ ذ)

(ص ص)

nenechajú mu ju v ruke ani na okamih, vezmú ju a vložia ju do vrecoviny a ide z nej zápach podobný najodpornejšiemu zápachu mŕtvoľy na zemskom povrchu. Potom vystúpia vyššie a neprejdú popri žiadnej skupine anjelov, ale hovoria: „Kto je tá zlá duša?“ A hovoria: „Je to ten a ten, syn toho a toho,“ a nazývajú ho tými najhoršími menami, pod ktorými bol známy na tomto svete, kým neprídu do najnižšieho neba. Žiadajú, aby im bolo otvorené, a nie je otvorené. Potom posol Alláhov predniesol:

﴿إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّىٰ يَلِجَ

(ض د)

(ط ت)

(ظ ز)

(ك ق)

الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ﴾

„Veru tým, ktorí znamenia Naše za lživé označili a povyšovali sa nad ne, neotvorí sa brány nebies a oni nevstúpia do raja, kým neprejde ťava cez ucho ihly.“ {7:40}

(ح ه)

(و و)

(هـ هـ)

Potom Alláh povie: „Zaznamenaj knihu Môjho služobníka v *Sidzín*² v najnižšej zemi a vráť ho do zeme, lebo z nej som ich stvoril, do nej ich vrátim a z nej im dám vyjsť von ešte raz.“ Následne je jeho duša zvrhnutá dole. Potom posol Alláhov predniesol verš:

﴿وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ مِنَ السَّمَاءِ فَتَخَطَطُهَا الطَّيْرُ أَوْ تَهْوَىٰ بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ سَجِينٍ﴾

„Ten, kto pridruhuje k Alláhovi, akoby spadol z neba a vtáci by ho pritom lapili alebo ho zavial vietor do miesta d'alekého.“ {22:31}

¹ Hodina je jedno z mien Súdneho dňa. Iné mená sú napr. deň zúčtovania (44:40); deň zmŕtvýchvstania (30:56); deň zhromaždenia (42:7); prisľúbený deň (85:2)...

² najvzdialenejšie miesto v pekle alebo meno údolia v pekle

Potom je jeho duša navrátená do jeho tela a prídu k nemu dvaja anjeli, ktorí ho posadia a povedia mu: ‚Kto je tvoj Pán?‘ On povie: ‚Och, och, neviem.‘
 Povedia: ‚Aké je tvoje náboženstvo?‘ Povie: ‚Och, och, neviem.‘
 Potom zvolá hlas z neba: ‚Priprav mu lôžko z pekla a obleč ho (do šiat) z pekla a otvor mu bránu do pekla.‘ Potom k nemu dorazí niečo z jeho horúčavy a rozpáleného vetra a jeho hrob sa zúži a stlačí ho tak, že sa mu zomknú rebrá. Následne k nemu príde muž s ohavnou tvárou, škaredým oblečením a odporným zápachom, ktorý povie: ‚Prijmi zlú zvesť; toto je ten deň, ktorý ti bol sľúbený.‘
 On povie: ‚Kto si? Tvoja tvár je tvárou, ktorá prináša zlo.‘ Povie: ‚Som tvoje zlé skutky.‘ Povie: ‚Ó Pane, nedovoľ, aby nadišla Hodina, nedovoľ, aby nadišla Hodina.‘“ {Abu Dawúd a Aḥmad}

Skeptici a ateisti z radov filozofov a *Al-Muʿtazilāh* popierajú tieto veci, t.j. otázky kladené v hrobe, láskavosť a súženie v hrobe, cestu a váhu (skutkov), atď. Tvrdia, že tieto veci nie sú podporené racionálnymi argumentmi. Podľa nich je racionalita hlavným kritériom, bez aplikácie ktorého nie je prípustné mať vieru v čokoľvek. Súvisiace verše z Koránu vykladajú tak, že ich výklady sú významovo veľmi vzdialené od pôvodných významov. Ohľadom súženia a láskavosti v hrobe je Alláhovo nariadenie zoslané v súvislosti s faraónovým rodom nasledovné:

﴿التَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أَدْخِلُوا آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ﴾
 „Oheň, pred ktorým budú predvedení ráno i večer. A v deň, keď nastane Hodina¹: ‚Uved’te rodinu faraónovu do najprisnejšieho trápenia.‘“ {40:46}

O Noemovom *النبي* spoločenstve Alláh hovorí:

﴿وَمَا خَطْبِكُمْ أَغْرَقُوا فَأَدْلُوا نَارًا﴾
 „Pre svoje vedomé omyly boli potopení a boli uvedení do ohňa.“ {71:25}

Āišāh *رضي الله عنها* vyrozprávala, že prorok *ﷺ* hovorieval: „Ó Alláh! U Teba hľadám útočisko pred lenivosťou a starobou, pred dlhmi a hriechmi; pred mukami ohňa a pred súžením v ohni, pred *Fitnatul-ḵabr* (skúšku v hrobe) a pred mukami v hrobe, pred zlom pri súžení spôsobenom bohatstvom a pred zlom pri súžení spôsobenom chudobou a pred zlom pri súžení spôsobenom *Dadžalom* (Antikristom). Ó Alláh! Zmy mi hriechy vodou zo snehu a krúp, očisti mi srdce

¹ Hodina je jedno z mien Súdneho dňa. Iné mená sú napr. deň zúčtovania (44:40); deň zmŕtvýchvstania (30:56); deň zhromaždenia (42:7); prisľúbený deň (85:2)...

od hriechu tak, ako sa biely odev očistí od špiny, a vlož veľkú vzdialenosť medzi mňa a moje hriechy, takú veľkú, ako je vzdialenosť, ktorú si učinil medzi východom a západom.“ {Al-Buchári}

(ع ع)

(غ غ)

(ث ث)

(ذ ذ)

(ص ص)

(ض ض)

(ط ط)

(ظ ظ)

(ق ق)

(ح ح)

(و و)

(هـ هـ)

Viera v Súdny deň

وَتَقَوْمُ الْقِيَامَةِ الَّتِي أَخْبَرَ اللَّهُ بِهَا فِي كِتَابِهِ، وَعَلَى لِسَانِ رَسُولِهِ، وَأَجْمَعَ عَلَيْهَا الْمُسْلِمُونَ. فَيَقُومُ النَّاسُ مِنْ قُبُورِهِمْ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ حُفَاءَ عُرَاءَ عُرُلًا، وَتَدْنُو مِنْهُمْ السَّمْسُ، وَيُلْجِمُهُمُ الْعَرَقُ فَتُنْصَبُ الْمَوَارِيزُ، فَتُوزَنُ بِهَا أَعْمَالُ الْعِبَادِ: ﴿فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٣٣﴾ وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ خَالِدِينَ﴾ وَتُنَشَرُ الدَّوَابُّ، وَهِيَ صَخَائِفُ الْأَعْمَالِ، فَأَجْزُ كِتَابِهِ بِيَمِينِهِ، وَأَجْزُ كِتَابِهِ بِشِمَالِهِ أَوْ مِنْ وَرَاءِ ظَهْرِهِ؛ كَمَا قَالَ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى: ﴿وَكُلَّ إِنْسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَلِرَهُ فِي غُنْفِهِ وَخُجِرَ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ مَنْشُورًا ﴿٣٤﴾ أَقْرَأَ كِتَابَكَ كَفَى بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا﴾

Súdny deň nastane, ako o ňom Alláh informoval vo Svojej Knihe skrze ústa Svojho proroka. Muslimovia sa zhodujú na tom, že ľudia vstanú z hrobov, budú bosí, nahí a stojac neobrezaní pred Alláhom, Pánom svetov. Slnko sa k nim priblíži a zaleje ich pot. Potom budú postavené váhy a tie budú vážiť skutky: „**Ten, ktorého váhy budú obťažkané (dobrými skutkami), takí prospeli a zatiaľ čo ten, ktorého váhy budú ľahké, takí sú tí, ktorí sami sebe stratu spôsobili tým, že voči Naším znameniam krivdy sa dopúšťali.**“ {7:8-9}

Bude rozdaná kniha skutkov. Niektorí ju prevezmú pravou rukou, niektorí ľavou a niektorým bude daná spoza chrbta, ako povedal Alláh: „**A každému človeku sme pripevnili, čo z neho vyšlo (jeho činy), k jeho krku a vytiahneme mu v Deň zmŕtvychvstania knihu jeho, ktorú stretne (nájde) roztvorenú. „Čítaj knihu svoju! Sám sebe dnes postačíš ako účtovateľ proti sebe!**““ {17:13-14}

Autor hovorí: „**Súdny deň nastane.**“ Myslí sa tým hrôzostrašný Súdny deň. Toto prídavné meno je použité na spresnenie, ktoré vylučuje chápanie tohto pojmu ako malý Súdny deň, ktorý podľa *hadísov* nastáva v čase smrti. Súdny deň pre človeka nastáva priamo v čase jeho smrti.

Spomínaný hrôzostrašný Súdny deň nastane nasledovným spôsobom: Keď bude chcieť Alláh ukončiť tento svet, prikáže anjelovi *Israfilovi*, aby fúkol do trúby. Keď prvýkrát fúkne do trúby, všetko na zemi i v nebi zomrie okrem tých, ktorým Alláh neurčil tento stav. Zem bude pustá bez jediného stebľa trávy a hory budú ako sypké piesočné duny. Všetko toto sa stane presne tak, ako to Alláh opísal vo Svojej Knihe, najmä v *súre At-Takwír* (Zvinutie) a *Al-Infítár* (Rozštiepenie); bude to posledný deň tohto sveta.

Abu Hurairah رضي الله عنه vyrozprával, že prorok ﷺ povedal: „Medzi tými dvoma fúknutiami je štyridsať.“ {Al-Buchári a Muslim}

Potom Alláh prikáže nebu, aby pršalo, ľudia potom vstanú z hrobov pomocou svojich kostrčí. Keď bude ich stvorenie a vývin ukončený, Alláh prikáže *Israfilovi*, aby fúkol do trúby druhýkrát. Vtom budú ľudia oživení z hrobov a vstanú. Neveriaci a pokrytci vtedy povedia:

﴿ قَالُوا يَوَيْلَنَا مَنْ بَعَثَنَا مِنْ مَرْقَدِنَا ﴾

„Budú hovoriť: ,Beda nám! Kto nás vzkriesil z miesta, kde sme ležali?“
{36:52}

(ع) Veriaci povedia:

(غ) ﴿ هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ ﴾

(ث) „To je to, čo Milostivý sľúbil a pravdu hovorili poslovia.“ {36:52}

(ذ) Následne ich anjeli zhromaždia na rovinách, kde nastane Súdny deň. Budú bosí, nahí a neobrezaní. Prvým oblečeným v Súdny deň bude Abrahám, ako sa spomína v *hadísoch*. Na rovinách, kde nastane Súdny deň, Slnko zostúpi a priblíži sa k hlavám tvorstva a každého zaleje pot podľa jeho skutkov.

(ط) (ظ) (ق) (ك) (ح) (ط) (ظ) (ق) (ك) (ح) (ط) (ظ) (ق) (ك) (ح) „Ukbaah ibn ‘Ámir رضي الله عنه povedal, že počul Alláhovho posla ﷺ hovoriť: „Slnko bude priblížené k zemi a ľudia sa budú potiť. Niektorým ľudom sa pot dostane po päty, niektorým do polovice predkolenia, niektorým až po kolená, niektorým po zadok, niektorým po bedrá, niektorým po ramená, niektorým až po krk, niektorým po ústa a niektorí budú úplne zaliati potom.“ {Ahmed}

(و) (هـ) Niektorí budú v tieni Alláhovho Trónu. Abu Hurairah رضي الله عنه povedal, že prorok ﷺ povedal: „Je sedem¹ tých, ktorých Alláh zatieni Svojím tieňom² v deň, keď nebude žiaden tieň okrem Jeho: spravodlivý vládca³; mladý muž¹, ktorý vyrastá

¹ Okrem tých siedmich uvedených v *hadíse* vyššie Alláh zatieni Svojím tieňom aj ďalších spomenutých v iných *hadísoch*: Tí, ktorí bojujú (za Alláha); tí, ktorí im pomáhajú; tí, ktorí odložia splatnosť dlhu dlžníkov, ktorí sú v ťažkostiach, alebo im odpustia tento dlh či jeho časť; tí, ktorí pomáhajú ľudom, ktorí sú veľmi zadĺžení; tí, ktorí majú dobré správanie a morálku; tí, ktorí chodia pešo do mešity; úprimní a poctiví obchodníci; tí, ktorí si berú len to, čo im prináleží, a nič viac; tí, ktorí rozďávajú pre Alláha; tí, ktorí finančne podporujú siroty.

² Skutočnosť, že tieň je pripisovaný Alláhovi, je prejavom cti, keďže každý tieň patrí Jemu. Hovorí sa, že sa vzťahuje na tieň Jeho Trónu, čo je správnejšie podľa mnohých ďalších *hadísov*.

³ Je ten, kto zastáva pozíciu chalífu, alebo ktokoľvek, kto je menovaný za správcu záležitostí muslimov, a spravodlivo plní svoje povinnosti. Najlepšia definícia slova „spravodlivý“ je nasledovná: ten, kto poslúcha

uctievajúc svojho Pána²; muž, ktorý je srdcom pripútaný k mešite³; dvaja muži, ktorí milujú jeden druhého⁴ kvôli Alláhovi a stretávajú i rozchádzajú sa na základe tohto⁵; muž, ktorého pozve žena s postavením⁶ a krásou a ktorý povie: „Mám bázeň pred Alláhom⁷“; človek, ktorý dáva na charitu a tají to do takej miery, že jeho ľavá ruka nevie, čo dáva jeho pravá ruka⁸; a muž⁹, ktorý spomína Alláha¹⁰, keď je sám¹¹, a oči sa mu zaplavia¹².“ {Al-Buchári a Muslim}

Keď bude utrpenie čoraz bolestivejšie, budú sa snažiť získať odporúčanie prostredníctvom poslov a prorokov, aby im Alláh dal úľavu od týchto múk. Každý posol odovzdá túto úlohu tomu, ktorý nasledoval po ňom, a nakoniec sa dostane k nášmu prorokovi ﷺ. Povie: „Ja som za to.“ Potom sa za nich prihovorí. Následne budú poslaní na súdenie. Budú tam postavené váhy, ktoré budú vážiť skutky ľudí. Budú to skutočné váhy s jazýčkom a dvoma miskami. Alláh skutky ľudí zmení na hmotnú podobu. Cnosti budú vložené do jednej misky a neresti do druhej. Alláh povedal:

﴿ وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ حَرْدَلٍ آتَيْنَا بِهَا وَكَفَى بِنَا حَسِيبِينَ ﴾

Alláhove príkazy a všetko vykonáva primerane bez prejedenia do extrému, prehánania alebo extrému zanedbávania. Spravodlivý vládca je uvedený ako prvý, lebo jeho prínos je ďalekosiahly.

¹ Mladí muži sú tu uvedení najmä preto, že chcú s väčšou pravdepodobnosťou nasledovať svoje túžby a žiadosti. Skutočnosť, že mladý muž vytrvalo uctieva Alláha, svedčí o sile jeho bázne (*taqwa*).

² V Salmánovom *hadise* sa hovorí, že „strávil svoju mladosť a svoju silu uctievaním Alláha.“

³ V pôvodnom jazyku sa hovorí o „pripútaní k mešite“. Jeho srdce možno prirovnať k niečomu, čo visí v mešite, napr. k lampe. Znamená to, že jeho srdce je tak silno pripútané k mešite, že aj keď opustí mešitu, jeho srdce je stále v nej. Taktiež to možno chápať ako vrúcnu lásku.

⁴ znamená to, že je medzi nimi vzájomná láska, pričom každý miluje toho druhého v skutočnom zmysle slova, a nejde len o predstieranie.

⁵ znamená to, že ide o trvalú lásku na základe náboženstva, ktorú neprerušia zo žiadneho svetského dôvodu, či sa stretávajú v skutočnosti alebo nie, až kým ich smrť nerozdelí.

⁶ „Postavením“ sa myslí urodzený pôvod alebo vysoké spoločenské postavenie kvôli pôvodu alebo bohatstvu. Hovorí sa tu o žene so všetkými vlastnosťami, o ktoré majú ľudia zvyčajne záujem, teda o žene s mocou, bohatstvom a krásou. Veľmi zriedkavo má žena všetky tri tieto vlastnosti. Takáto žena ho zjavne pozývala páchať nemravnosti.

⁷ Zrejmy význam je, že to povie nahlas, aby ju pokarhal za jej nemorálnosť alebo aby odmietol jej pozvanie. Je taktiež možné, že to povie vo svojom srdci.

⁸ Utajovanie milodarov, a to až do takej krajnosti, že ľavá ruka, hoci je vždy blízko pravej a hoci by o tom mala vedieť, nevie, čo dáva pravá ruka z dôvodu úplnej utajenosti.

⁹ Keď sa v tomto *hadise* spomínajú muži, platí to vo všeobecnosti aj pre ženy.

¹⁰ Spomína Alláha srdcom aj jazykom (nahlas).

¹¹ Takto je najviac vzdialený od možnosti stavania sa na obdiv, nič ho nerozptyľuje a venuje tak pozornosť jedine Alláhovi.

¹² Tzn. oči mu zaplavia slzy.

„Dáme spravodlivé váhy pre deň zmŕtvychvstania, preto nebude ukrivdené žiadnej duši v ničom. Aj keď by šlo o niečo, čoho váha sa rovná váhe horčičného zrnka, prinesieme to. My vystačíme na zúčtovanie.“ {21:47}

Potom bude rozdaná kniha skutkov. Niektorí ju prevezmú pravou rukou:

﴿ فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَيَقُولُ هَؤُلَاءِ أَقْرَبُ وَأَكْتَبِيَّةٌ ﴿١٩﴾ إِنِّي ظَنَنْتُ أَنِّي مُلْقٍ حِسَابِيَّةٌ ﴿٢٠﴾ فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ﴿٢١﴾ فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ﴿٢٢﴾ فُطُوفُهَا دَائِمَةٌ ﴿٢٣﴾ كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا أَسْلَفْتُمْ فِي الْأَيَّامِ الْخَالِيَةِ ﴿٢٤﴾ ﴾

„Ten, komu bude daná jeho kniha do jeho pravej ruky, ten povie: , Tu máte, čítajte moju knihu, ja som si myslel, že účtovanie moje mi bude predložené.“

(ع ع) Ten bude žiť život spokojný, v záhrade vysokej, ktorej zrelé plody budú naklonené. „Jedzte a pite s pohodom za to, čo ste predtým vykonali v dňoch uplynulých.“ {69:19-24}

(ث س) A niektorí ju prevezmú ľavou rukou a niektorým bude daná spoza chrbta:

﴿ وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ فَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَوْ أُوتِيتُ كِتَابِيَّةً ﴿٢٥﴾ وَلَوْ أَدْرَاةً مَا حِسَابِيَّةٌ ﴿٢٦﴾ يَلَيْتَهَا كَانَتِ الْقَاضِيَةَ ﴿٢٧﴾ مَا أَغْنَىٰ عَنِّي مَالِيَّةٌ ﴿٢٨﴾ هَآكِ عَنِّي سُلْطَانِيَّةٌ ﴿٢٩﴾ ﴾

(ض د) „Avšak ten, komu bude daná jeho kniha do jeho ľavej ruky, ten povie: ,Kiežby mi nebola daná kniha moja, a nedozvedel som sa, aké je účtovanie moje, kiežby to bola bývala smrť konečná! Nepomohol mi môj majetok, zanikla moc moja.“ {69:25-29}

(ك ق) ﴿ وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِ ﴿٣٠﴾ فَسَوْفَ يَدْعُوا ثُبُورًا ﴿٣١﴾ وَوَصَلَّىٰ سَعِيرًا ﴿٣٢﴾ ﴾

(ح ه) „Avšak ten, komu bude daná jeho kniha spoza jeho chrbta, ten bude prosieť o záchabu a bude horieť v planúcom ohni.“ {84:10-12}

(هـ هـ) A bude hovoriť:

﴿ وَوَضَعَ الْكِتَابَ فَفَرَى الْمُجْرِمِينَ مَشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يَا وَيْلَتَنَا مَا لَ هَذَا الْكِتَابِ لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا يَظُنُّ رَبُّكَ أَحَدًا ﴿٣٤﴾ ﴾

„Bude položená kniha. Hľa, uvidíš previnilcov, ľutujúcich samých seba za to, čo je v nej a budú hovoriť: ,Beda nám, čo je tejto knihe, že nevynechá nič malé ani veľké bez toho, aby to nezapočítala?‘ Nájdu tam prítomné to, čo konali. A Pán tvoj nikomu neukrivdí.“ {18:49}

Významom tohto zúčtovania skutkov je pripomenúť ľuďom a upozorniť ich na všetky dobré i zlé skutky, ktoré predtým vykonali. Alláh im predloží zúčtovanie ich skutkov, na ktoré by boli zabudli. Alláh povedal:

﴿ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ مَرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾

„Potom k Pánovi svojmu bude ich návrat, kedy im oznámi to, čo konali.“

{6:108}

Viera v zúčtovanie v Súdny deň

وَيُحَاسِبُ اللَّهُ الْخَالِقَ، وَيَخْلُو بِعَبْدِهِ الْمُؤْمِنِ، فَيَفْرَرُهُ بِذُنُوبِهِ؛ كَمَا وَصِفَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ وَالسُّنَّةِ، وَأَمَّا الْكُفَّارُ؛ فَلَا يُحَاسِبُونَ مُحَاسِبَةَ مَنْ تُوزَنُ حَسَنَاتُهُ وَسَيِّئَاتُهُ؛ فَإِنَّهُ لَا حَسَنَاتَ لَهُمْ، وَلَكِنْ تُعَدُّ أَعْمَالُهُمْ، فَتُحْصَى، فَيُوقَفُونَ عَلَيْهَا وَيُفْرَرُونَ بِهَا.

Alláh zúčtuje skutky tvorstva a ostane osamote so Svojím verným služobníkom a ukáže mu jeho hriechy, tak ako je to opísané v Koráne a sunne. V prípade neveriacich sa pri účtovaní nebudú vážiť cnosti a neresti, keďže oni žiadne cnosti nemajú, hoci budú všetky ich skutky po jednom vymenované. Budú si ich vedomí a priznajú sa k nim.

(ع ٤)

(غ غ) Podľa rozprávania ibn ‘Umara رضي الله عنه: „Veriaci služobník bude blízko Alláha
(ث ث) Mocného a Veľkolepého. Bude pod Alláhovou ochranou a v Jeho mieri a pokoji.
(ذ ذ) Čokoľvek sa udeje medzi Alláhom a Jeho služobníkom, Alláh si to preverí
(ص ص) a Svojmu služobníkovi jasne ukáže jeho hriechy. Povie: ‚Nerobil si také a také
(ض ض) veci? Neurobil si takúto vec v ten daný deň?‘ Keď prizná svoju chybu a bude
(ط ط) presvedčený, že je úplne zničený, vtedy Alláh povie: ‚Tieto hriechy som utajil
(ظ ظ) v tomto živote a dnes mu ich odpúšťam.‘“ {Al-Buchári}

Neveriaci žiadne cnosti nemajú, ako hovorí Alláh:

(ق ك) ﴿مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ أَعْمَالُهُمْ كَرَمَادٍ اشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ لَا يَقْدِرُونَ مِمَّا كَسَبُوا عَلَى شَيْءٍ﴾

(ح ه) „Taký je príklad tých, ktorí odmietli veriť v Pána svojho. Ich konania budú ako
(و و) popol, ktorý rozniesol silný vietor v deň búrlivý, na nič sa s tým, čo získali,
(ه هـ) nezmôžu.“ {14:18}

﴿وَقَدِمْنَا إِلَىٰ مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً مَنْثُورًا﴾

„Prídeme ku konaniam (*neveriacich*), ktoré konali a učiníme ich prachom rozptýleným.“ {25:23}

Pravdou je, že ten, kto koná dobré skutky, dostáva za to odmenu už na svete. Keď príde Súdny deň, záznam o jeho cnostiach bude prázdny:

﴿وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلْهَبَتْهُمُ طَبِيبَتُهُمْ فِي حَيَاتِهِمُ الدُّنْيَا وَأَسْتَمَعْتُمْ بِهَا فَأَلَيْمٌ مَّجْزُونَ عَذَابَ الْهُونِ يَمَا كُنتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَيَمَا كُنتُمْ تَفْسُقُونَ﴾

„V deň, keď budú tí, ktorí odmietli veriť, predvedení pred oheň: „Premárnili ste to dobré vo svojom živote najnižšom a užili ste si to. Dnes sa vám ale dostane ako odplata trápenie potupné za to, že ste sa povyšovali na zemi bezprávne a za to, že ste spurnými boli.“ {46:20}

Viera v *ḥauḍ* (nádrž)

وَفِي عَرَصَاتِ الْقِيَامَةِ الْحَوْضُ الْمُرُودُ لِلنَّبِيِّ ﷺ مَائُهُ أَشَدُّ بَيَاضًا مِنَ اللَّبَنِ، وَأَحْلَى مِنَ الْعَسَلِ، أَنْيْتُهُ عَدَدُ
نُجُومِ السَّمَاءِ، طُولُهُ شَهْرٌ، وَعَرْضُهُ شَهْرٌ، مَنْ يَشْرَبُ مِنْهُ شَرِبَهُ لَا يَظْمَأُ بَعْدَهَا أَبَدًا.

Na rovinách, kde nastane Súdny deň, bude *Ḥauḍul kaušar* (Nádrž hojnosti) a práve vtedy príde prorok. Jeho voda bude belšia ako mlieko a sladšia ako med. Bude pri ňom toľko hrnčekov, ako je hviezd na oblohe. Jeho dĺžku možno prejsť za jeden mesiac a podobne je to s jeho šírkou. Ktokoľvek sa z neho raz napije, už nikdy nepocíti smäd.

(ع ٤)

Ḥadísy s reťazcami rozprávačov rôznych kategórií opakovane spomínajú *Ḥauḍ*. Prerозprávalo ich viac ako tridsať *ṣaḥábah* (spoločníkov). Tomu, kto ho popiera, prináleží, aby mu *Ḥauḍ* bol odopretý, keď bude pociťovať najväčší smäd. V *ḥadíse* sa spomína: „Každý prorok bude mať *Ḥauḍ*.“ {At-Tirmiži a klasifikovaný ako *ṣaḥīḥ* Al-Albárim}

(ص ٥)

Ḥauḍ nášho proroka bude najväčší a najsladší a počet tých, ktorí z neho budú piť, bude najväčší. Nech nás Alláh zahrnie medzi nich.

(ط ٦)

‘Abdullah ibn ‘Amru povedal, že prorok povedal: „*Ḥauḍ* je taký veľký ako precestovaná vzdialenosť za mesiac. Jeho dĺžka a šírka sú rovnaké, jeho voda je belšia ako mlieko a jeho vôňa je lepšia ako pižmo. Jeho nádoby na pitie sú ako hviezdy na nebi a ten, kto sa z neho napije, už nikdy nebude trpieť smädom.“ {Al-Buchári}

(ح ٧)

Anas vyrozprával, že prorok povedal: „V *Ḥauḍ* vidno nádoby zo zlata a striebra, ktoré počtom prevyšujú počet hviezd na nebi.“ {Muslim}

(هـ ٨)

Šawbán vyrozprával, že sa proroka opýtali na nápoj *Ḥauḍ* a on odvetil: „Je belší ako mlieko a sladší ako med. Zásobujú ho dve rúry z raja, jedna zo zlata a druhá zo striebra.“ {Muslim}

Viera v *Širát*

وَالصِّرَاطَ مَنْصُوبًا عَلَى مَثْنِ جَهَنَّمَ، وَهُوَ الْجِسْرُ الَّذِي بَيْنَ الْجَنَّةِ وَالنَّارِ، يَمُرُّ النَّاسُ عَلَيْهِ عَلَى قَدْرِ أَعْمَالِهِمْ، فَمِنْهُمْ مَنْ يَمُرُّ كَلَمَحِ الْبَصَرِ، وَمِنْهُمْ مَنْ يَمُرُّ كَالْبَرْقِ، وَمِنْهُمْ مَنْ يَمُرُّ كَالرَّيْحِ، وَمِنْهُمْ مَنْ يَمُرُّ كَالْفَرَسِ الْجَوَادِ، وَمِنْهُمْ مَنْ يَمُرُّ كَرِكَابِ الْإِبِلِ، وَمِنْهُمْ مَنْ يَعْدُو عَدْوًا، وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي مَشْيًا، وَمِنْهُمْ مَنْ يَرْحَفُ رَحْفًا، وَمِنْهُمْ مَنْ يُخَطَفُ خَطْفًا وَيُلْقَى فِي جَهَنَّمَ؛ فَإِنَّ الْجِسْرَ عَلَيْهِ كَلَالِيْبٌ تَخَطَفُ النَّاسَ بِأَعْمَالِهِمْ، فَمَنْ مَرَّ عَلَى الصِّرَاطِ؛ دَخَلَ الْجَنَّةَ. فَإِذَا عَبَرُوا عَلَيْهِ؛ وَقَفُوا عَلَى قَنْطَرَةٍ بَيْنَ الْجَنَّةِ وَالنَّارِ، فَيَقْتَصُّ لِبَعْضِهِمْ مِنْ بَعْضٍ، فَإِذَا هَدَّبُوا وَتَفَّوْا؛ أُذِنَ لَهُمْ فِي دُخُولِ الْجَنَّةِ.

Širát je most, ktorý prechádza ponad peklo a smeruje do raja. Ľudia budú po ňom prechádzať podľa svojich skutkov. Niektorí po ňom prejdú v mihu oka; niektorí prejdú ako blesk, ďalší preletia ako víchor, iní ako dostihový kôň a niektorí akoby išli na ťave; niektorí po ňom prejdú bežiac, iní kráčajúc. Niektorí po ňom budú vlečení a niektorí budú prosto pozbieraní a hodení do pekla. Na moste budú háky, ktoré pozbierajú ľudí podľa ich skutkov. Keď po ňom prejdú, budú pristavení na mieste medzi peklom a rajom a niektorí si budú musieť vyrovnáť účty. Keď si medzi sebou vyrovnajú účty, bude im povolené vstúpiť do raja.

Význam slova *širát* je široká cesta. Používa sa však i v zmysle duchovnej, nefyzickej cesty, ako Alláh spomína v nasledovnom verši:

﴿وَأَنَّ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ﴾

„Toto je cesta (*Širát*) rovná Mnou daná, preto ju nasledujte.“ {6:153}

Širát na onom svete je most, ktorý prechádza ponad peklo a smeruje do raja. Potvrďuje to prorokov *ħadís*. Kto zostáva pevne na ceste Alláhovej, t.j. na tomto svete sa drží Jeho náboženstva, ten zostane pevne na tejto ceste i v posmrtnom živote. Nasledovný *ħadís* opisuje *širát*: „...*širát* bude položený (naprieč peklom) a je ostrý ako britva...“ {Al-Ĥakim; klasifikovaný ako *šahiħ* Al-Albáním v As-silsilah aš-šahiħah 2/657}

Prvί, ktorí vstúpia do raja

وَأَوَّلُ مَنْ يَسْتَفْتِحُ بَابَ الْجَنَّةِ مُحَمَّدٌ ﷺ وَأَوَّلُ مَنْ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ مِنَ الْأُمَّمِ أُمَّتُهُ.

Prvým človekom, pre ktorého budú otvorené brány raja, bude Muḥammad ﷺ a spomedzi všetkých spoločenstiev vstúpi jeho spoločenstvo ako prvé.

- (ع ع) Prorok Muḥammad ﷺ ako prvý otvorí bránu raja a ako prvý pohne jeho dverami. Anas ibn Malik ؓ vyrozprával, že posol Alláhov ﷺ povedal: „V Deň zmŕtvychvstania budem mať najviac nasledovníkov spomedzi prorokov a ja ako prvý zaklopem na dvere raja.“ {Muslim}
- (غ غ) Anas ibn Malik ؓ vyrozprával, že prorok ﷺ povedal: „V Deň zmŕtvychvstania prídem k bráne raja a budem sa ju snažiť otvoriť. Strážca povie: ‚Kto si?‘ Ja poviem: ‚Muḥammad.‘ On potom povie: ‚To kvôli tebe som sem bol priradený a bolo mi nariadené neotvoriť nikomu pred tebou.‘“ {Muslim}
- (ث ث) Abu Sa‘íd Al-Chudri ؓ vyrozprával, že prorok ﷺ povedal: „Chopím sa klopadla brány raja a hlasno zabúcham.“ {At-Tirmízi}
- (ذ ذ) Po posloch a prorokoch ako ďalší vstúpia do raja chudobní. Abu Hurairah ؓ vyrozprával, že posol Alláhov ﷺ povedal: „Chudobní vstúpia do raja päťsto rokov pred bohatými.“ {At-Tirmízi, ibn Madžaḥ a Aḥmed}
- (ص ص) Je tomu tak, lebo chudobný nemá žiadne bohatstvo, za ktoré by bol braný na zodpovednosť. Abu Barzah Al-Aslami ؓ povedal, že posol Alláhov ﷺ povedal: „Človek v Súdny deň nepokročí ďalej, kým mu nebudú položené otázky ohľadom jeho života a toho, ako ho strávil, jeho poznatkov a toho, ako s nimi naložil, jeho majetku a toho, kde ho získal a kde ho minul, a jeho tela a toho, ako s ním narábal.“ {At-Tirmízi}

Abu Hurairah ؓ taktiež vyrozprával, že posol Alláhov ﷺ povedal: „Niet žiadneho majiteľa zlata či striebra, ktorý by nezaplatil z toho náležitú časť (*zakáh*). Keď nastane Deň zmŕtvychvstania, budú preňho pripravené dosky ohnivé a nimi bude označované jeho čelo, jeho slabiny a jeho chrbát. Vždy, keď vychladnú, budú znova ohriate. Stane sa tak v deň, ktorého dĺžka bude

päťdesiat tisíc rokov, a bude sa tak diať, kým všetkým ľuďom nebude daný ich rozsudok.“ {Muslim}

Prihovorenie sa proroka Muḥammada ﷺ

وَلَهُ ﷻ فِي الْقِيَامَةِ ثَلَاثُ شَفَاعَاتٍ:

V Súdny deň bude mať Muḥammad ﷺ výsadu troch *šafá'ih* (prihovorení sa).

Podstata prihovorenia sa spočíva v spojení jednej veci s druhou. *Šáfi'* (prihovorca) je ten, kto činí *šafá'ih* (prihovorenie sa) tak, že spojí svoj zámer a nádej s osobou, za ktorú činí *šafá'ih*.

(ع ع) *Šafá'ih* je jednou zo skutočností, ktoré sú potvrdené v Koráne a *sunne*. Alláh povedal:

(ث ث) ﴿مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ﴾
(ذ ذ) „Ktože by sa u Neho (*Alláha*) mohol prihovoriť inak než s Jeho (*samotným*) povolením.“ {2:255}

(ص ص) Sám Alláh povolí *Šafá'ih* v Súdny deň. Alláh hovorí:

(ض د) ﴿قُلْ لِلَّهِ الشَّفَعَةُ جَمِيعًا﴾
(ط ت) „Povedz: „Alláhovi náleží akékoľvek prihovorenie sa.“ {39:44}

(ظ ز) Podľa dôkazov bude príhovor v Súdny deň možný len za nasledovných podmienok:

(ق ك) 1. Alláh musí byť spokojný s tým, za koho bude uskutočnený príhovor. Alláh povedal:

(ح ه) ﴿وَلَا يَشْفَعُونَ إِلَّا لِمَنِ ارْتَضَى﴾
(و و) „A oni sa neprihovoria, jedine za tých, s ktorými je On spokojný.“ {21:28}

Z toho vyplýva, že ten, za koho bude učiný príhovor, musí veriť v *tawhíd*. Abu Hurairah رضي الله عنه sa opýtal proroka ﷺ: „Ó posol Alláhov, ktorí ľudia budú najviac požehnaní tvojím príhovorom v Deň zmŕtvychvstania?“

Posol Alláhov odpovedal: „Myslel som si, ó Abu Hurairah, že nikto sa ma nespýta na tento *hadís* pred tebou, keďže vidím, ako nadšene sa učíš *hadísy*. Najviac požehnaní mojím príhovorom v Deň zmŕtvychvstania budú tí ľudia, ktorí hovoria *Lá iláha illa Alláh* (Niet božstva hodného uctievania okrem Alláha) úprimne zo srdca.“ {Al-Buchári}

2. Alláh musí príhovorcovi udeliť povolenie, aby sa mohol príhovoriť. Alláh hovorí:

﴿مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ﴾

„Ktože by sa u Neho (*Alláha*) mohol príhovoriť inak než s Jeho (*samotným*) povolením.“ {2:255}

3. Alláh musí byť spokojný s *šáfi*' (príhovorcem). Alláh hovorí:

﴿وَكَمْ مِنْ مَلَكٍ فِي السَّمَوَاتِ لَا تُغْنِي شَفَعَتُهُمْ شَيْئًا إِلَّا مِنْ بَعْدِ أَنْ يَأْذَنَ اللَّهُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَرْضَى﴾

„Koľko je anjelov v nebesiach, ktorých príhovoreníe sa v ničom nepomôže, jedine ak po tom, keď Alláh povolí, komu chce z nich a s príhovorením sa ktorého bude spokojný.“ {53:26}

Šafá'h, ktoré polyteisti prisudzujú svojim modlám a ktoré kresťania prisudzujú Mesiášovi a mníchom, patrí k nepovolenému *šafá'h*, lebo sa deje bez Alláhovho povolenia a Jeho súhlasu.

﴿فَمَا تَفْعَلُهُمْ شَفَعَةُ الشَّافِعِينَ﴾

„Tým (*hriešnikom*) nepomôže, ani keby sa za nich príhovorili tí, ktorí by sa za nich príhovoriť chceli.“ {74:48}

Abu Sa'íd Al-Chudri رضي الله عنه vyrozprával, že prorok ﷺ povedal: „Keď nastane Deň zmŕtvychvstania, hlásateľ zvolá: ‚Nech všetci ľudia nasledujú to, čo uctievali.‘

Potom všetci, ktorí namiesto Alláha uctievali modly a kamene, padnú do ohňa a zostanú len tí spravodliví a hriešni a niektorí z Ľudí knihy, ktorí uctievali Alláha. Potom budú predvolaní Židia a bude im povedané: ‚Čo ste uctievali?‘

Oni odpovedia: ‚Uctievali sme Ezdráša, syna Božieho.‘

Bude im povedané: ‚Hovoríte lož; Alláh nikdy nemal manželku ani syna. Čo teraz chcete?‘

Oni povedia: ‚Trpíme smädом, ó Pane náš! Uhas nám smäd.‘

Budú nasmerovaní a bude im položená otázka: ‚Prečo sa tam nejdete napit?‘

Potom budú tlačení a zhromaždení smerom k ohňu, že to bol len prelud (a zúriace plamene ohňa) sa navzájom pohlcú a oni padnú do ohňa.

Potom budú predvolaní kresťania a bude im povedané: ‚Čo ste uctievali?‘

Oni povedia: ‚Uctievali sme Ježiša, syna Božieho.‘

Bude im povedané: ‚Hovoríte lož; Alláh nikdy nemal manželku ani syna. Čo chcete?‘

Oni povedia: „Trpíme smädom, ó Pane náš! Uhas nám smäd.“

Budú nasmerovaní a bude im položená otázka: „Prečo sa tam nejdete napit’?“

Budú však tlačení a zhromaždení smerom k peklu, ktoré sa im javilo ako prelud, a plamene sa navzájom pohlcú. Padnú do ohňa...“ {Muslim}

أَمَّا السَّفَاعَةُ الْأُولَى: فَيَشْفَعُ ﷺ فِي أَهْلِ الْمَوْقِفِ حَتَّى يُفْضَى بَيْنَهُمْ بَعْدَ أَنْ يَتَرَاجَعَ الْأَنْبِيَاءُ؛ آدَمُ، وَنُوحٌ، وَإِبْرَاهِيمُ، وَمُوسَى، وَعِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ عَنِ السَّفَاعَةِ حَتَّى تَنْتَهِيَ إِلَيْهِ.

Prvé *šafá‘h* (prihovorenie sa) bude na rovinách, kde nastane Súdny deň, a po tomto príhovore vynesie Alláh Svoj súd. Výsada príhovoru sa dostane k Muḥammadovi ﷺ po tom, ako všetci proroci, akými sú Adam, Noe, Abrahám, Mojžiš, Ježiš, syn Máriin, vyjadria svoju nespôsobilosť.

(ع ع)

(غ غ)

Toto je najveľkolepejšie *šafá‘h* a vznešené postavenie, ktoré budú proroci Muḥammadovi ﷺ závidieť v dobrom (bez akejkoľvek zloby, t.j. *gibṭah*). Alláh sľúbil Muḥammadovi ﷺ, že ho pošle na vznešené miesto, ako je uvedené v nasledovnom verši:

(ص س)

(ض د)

﴿عَسَىٰ أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُودًا﴾

(ط ت)

„Azda ťa povznesie Pán tvoj na postavenie vznešené a chválené (*Al-Maḥam Al-Maḥmud*).“ {17:79}

(ظ ز)

(ق ك)

Náš prorok ﷺ nám prikázal, že pri *azáne*¹ a po ňom sa máme modliť za mier a požehnanie Alláhove pre neho ﷺ hovoriac: „Ó Alláh! Pán tohto dokonalého vzyvania a pravidelnej modlitby naplňujúcej sa! Láskavo udeľ Muḥammadovi právo príhovoru a nadradenosti a pošli ho na vznešené a chválené miesto, ktoré si mu sľúbil.“ {Al-Buchári}

(ه هـ)

Ibn ‘Umar رضي الله عنه povedal: „V Deň zmŕtvychvstania padnú ľudia na kolená a každý národ bude nasledovať svojho proroka hovoriac: „Ó ten a ten! Prihovor sa (za nás u Alláha),“ kým (právo) príhovoru nebude dané prorokovi (Muḥammadovi), a to bude ten deň, keď ho Alláh povznesie na stupeň vznešený a chválený (t.j. *Al-Maḥam Al-Maḥmud*).“ {Al-Buchári a Muslim}

¹ Volanie k modlitbe.

وَأَمَّا الشَّفَاعَةُ الثَّانِيَةُ: فَيَسْتَفْعِمُ ﷺ فِي أَهْلِ الْجَنَّةِ أَنْ يَدْخُلُوا الْجَنَّةَ. وَهَاتَانِ الشَّفَاعَتَانِ خَاصَّتَانِ لَهُ.
Druhé *šafá'ih* (prihovorenie sa) bude za ľudí raja, aby mali umožnený vstup do raja. Oba tieto príhovory sú výnimočné výsady pre proroka Muḥammada ﷺ.

Druhé *šafá'ih* znamená, že si zaslúžia byť prijatí do raja, ale dostanú povolenie doň vstúpiť až po jeho *šafá'ih*.

Ḥuzaifah a Abu Hurairah رضي الله عنهما vyrozprávali, že počuli posla Alláhovho ﷺ povedať: „Alláh zhromaždí ľudstvo a veriaci budú stáť, kým bude *džannah* (raj) uvedený do ich blízkosti. Potom zájdu za Adamom a povedia: „Ó otče náš, popros (Alláha), aby nám bol otvorený *džannah* (raj).“ On však odvetí: „Nebolo ničoho, čo by vás bolo vyviedlo z *džannah* (raj), okrem hriechu vášho otca. Neprináleží mi to urobiť, choďte za mojím synom Abrahámom, *Chalilulláh* (Alláhovým blízkym priateľom).“

Následne povie Abrahám, keď k nemu prídu: „Neprináleží mi to urobiť, keďže som bol len priateľom; a to veru nie je vznešené postavenie, ale poproste Mojžiša, s ktorým Alláh rozprával.“

Potom pôjdu za Mojžišom, ale on povie: „Neprináleží mi to urobiť; choďte za Ježišom, Alláhovým slovom¹ a dušou².“ Ježiš povie: „Neprináleží mi to urobiť.“ Tak prídu ku mne a ja budem stáť a bude mi dané povolenie.““ {Muslim}

¹ *Kalimatulláh* (Alláhovo slovo):

Alláh hovorí: „Hľa, keď anjeli povedali: „Mária, Alláh ti odkazuje radostnú zvesť o slove od Neho, jeho meno bude Mesiáš Ísa syn Márie, bude mať vysoké postavenie v živote najnižšom i v živote poslednom a bude medzi priblíženými, i prehovorí k ľuďom z detského lôžka i ako muž stredného veku. A bude patriť medzi zbožných.“

Povedala: „Pane môj, ako môžem mať dieťa a nedotkol sa ma človek?“

= Povedal: „Tak, Alláh stvorí, čo chce. Keď rozhodne o nejakej veci, tak jej len povie: „Bud“ a je.““ {3:45-47}.

Alláh nám rozpráva o slove, skrze ktoré stvoril Ježiša. Bolo to slovo „bud“, ako hovorí Alláh: „Ísov príklad u Alláha je podobný príkladu Adama. Stvoril ho zo zeme a potom mu povedal: „Bud“ a on je.“ {3:59} Veríme, že slovo sa nestalo Ježišom, ale Ježiš bol stvorený skrze slovo „bud“.

Ak sa spája slovo so slovom Alláh, znamená to poctu, ako môžete vidieť v ďalšej poznámke pod čiarou.

² *Rúḥulláh* (Alláhov duch):

Duch nie je jedným z Alláhových atribútov, ale je jedným z Alláhových stvorení. V niektorých textoch sa spája slovo duch so slovom Alláh, čo znamená poctu, lebo Alláh je jeho Stvoriteľom a Vládcom a On ho vezme a pošle, kam si to On želá.

Rúḥ (duch) je v spojení s Alláhom vo význame poety podobne ako aj nasledovné príklady: Alláhov dom: „I usadili sme Abraháma na miesto určené pre Dom: „Nebudeš ku Mne pridružovať nič a očisti Môj Dom pre krúžiacich pútnikov...““ {22:26}

„**Oba tieto príhovory...**“ Znamená, že činenie *šafá'ih* za vzkriesených ľudí a ľudí raja, aby mohli vstúpiť do raja, je zvláštnou výsadou proroka ﷺ.

Jedným z druhov *šafá'ih* je prorokov ﷺ *šafá'ih* za zoslabenie múk niektorých polyteistov a taktiež jeho *šafá'ih* za jeho strýka Abu Ľaliba.

Abu Sa'íd Al-Chudri رضي الله عنه vyrozprával: „Pred poslom Alláhovým bol spomenutý jeho strýko Abu Ľalib. Povedal ﷺ: „Moje *šafá'ih* mu bude na ošoh v Deň zmŕtvychvstania a bude umiestnený do plytkej časti ohňa, ktorý mu bude siahať po členky a jeho mozgu dá zovrieť.“ {Muslim a Al-Buchári}

(ع ع)

وَأَمَّا الشَّفَاعَةُ الثَّلَاثَةُ: فَيَسْتَفْعُ ﷺ فِيمَنْ اسْتَحَقَّ النَّارَ، وَهَذِهِ الشَّفَاعَةُ لَهُ وَلِسَائِرِ النَّبِيِّينَ وَالصَّادِقِينَ وَغَيْرِهِمْ، فَيَسْتَفْعُ فِيمَنْ اسْتَحَقَّ النَّارَ أَلَّا يَدْخُلَهَا، وَيَسْتَفْعُ فِيمَنْ دَخَلَهَا أَنْ يَخْرُجَ مِنْهَا. وَيُخْرِجُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ أَقْوَامًا بَعْدَ شَفَاعَةٍ؛ بَلْ يَفْضُلُهُ وَرَحْمَتِهِ، وَيَبْقَى فِي الْجَنَّةِ فَضْلًا عَمَّنْ دَخَلَهَا مِنْ أَهْلِ الدُّنْيَا، فَيُنْسِي اللَّهُ لَهَا أَقْوَامًا فَيَدْخُلُهُمُ الْجَنَّةَ.

(ص س)

(د ض)

(ط ت)

(ظ ز)

Tretí *šafá'ih* (príhovor) bude za tých, ktorí si zaslúžia byť uvrhnutí do pekla. Tento *šafá'ih* učiní Muhammad ﷺ a taktiež to urobia všetci ostatní proroci a zbožní ľudia. Týmto príhovorom požiadajú Alláha, aby nevrhol do pekla tých, ktorí si to zaslúžia, a aby z pekla vyňal tých, ktorí doň už boli uvrhnutí.

(ق ك)

= Ľava Alláhova: „**Táto ľava Alláhova je pre vás znamením, a tak nechajte ju pásať na zemi Alláhovej, nedotknite sa jej žiadnym zlom.**“ {7:73} Ďalšími príkladmi sú: Alláhovi služobníci {35:32, 37:81} a Alláhovi poslovia {7:37, 10:21, 17:77}

(ح ه)

Slovo *ruh* sa spomína v Koráne v rôznych významoch:

(و و)

• Duch, ktorého Alláh vdýchol do Adama, ako hovorí Alláh:

(ة/هـ هـ)

„**Ked' ho (Adama) zrovnám a dýchnem do neho z Môjho ducha, tak padnite pred ním na zem do polohy sužúdu**“ {15:29} a „**Potom ho (Adama) zrovnal a vdýchol do neho zo Svojho ducha. A učinil vám sluch a zrak a srdcia. Málokedy ďakujete.**“ {32:9}

• Anjel Gabriel je označovaný ako duch. Alláh hovorí: „**Závojom sa od nich oddelila. A tak sme k nej (Márii) poslali Nášho Ducha, ktorý sa jej zjavil v podobe dokonalého človeka.**“ {19:17}, viď taktiež {21:91} a {66:12}

Alláh hovorí: „**Ľudia Knihy, neprekračujte medze svojho náboženstva a nehovorte o Alláhovi iné než pravdu. Ved' Mesiáš, Ísa, syn Márie, je len poslom Alláhovým a Jeho slovom, ktoré vrhol Márii a duchom od Neho. Verte teda v Alláha a Jeho poslov a nehovorte: 'Traja'. Prestaňte, je to lepšie pre vás. Ved' Alláh je len jeden Boh, Je jedinečný na to, aby mal syna.**“ {4:171}

Výraz „**duch od Neho**“ neznamená, že *ruh* (duch) je súčasťou Alláha. V skutočnosti značí, že tento *ruh* (duch) pochádza od Alláha, jeho začiatok a pôvod je u Alláha, lebo On je Stvoriteľ i Dozorca.

= Ibn Kašír povedal: „Výraz vo verši a *hadíse* (**duch od Neho**) je významovo podobný nasledovnému veršu: „**Určil, aby vám slúžilo, čo je v nebesiach a čo je na zemi, všetko je od Neho.**“ {45:13} Tu to je vo význame, že je stvorený Ním a pochádza od Neho, nie je od Neho v zmysle, že by bol Jeho súčasťou.“ Podobne, ako povieť: „Požičiam si stoličku od Petra“, neznamená to, že stolička je súčasťou Petra!

Alláh na základe Svojej šľachetnosti a Svojho milosrdenstva vyjme z pekla veľa ľudí bez akéhokoľvek príhovoru. Keď ľudia zo sveta vstúpia do raja, zostane tam ešte dosť miesta. Preto Alláh stvorí viac ľudí a uvedie ich do raja.

Toto *šafá'ih* popierajú *Al-Chawariž*¹ a *Al-Mu'tazilah*. Veria, že ten, kto si zaslúži peklo, bude doň zaiste uvedený a ten, kto bol doň uvrhnutý, nemôže z neho vyjsť. Mnohé často spomínané hadísy ohľadom *šafá'ih* a súvisiacich záležitostí spochybujú predstavy *Al-Mu'tazilah* a potvrdzujú ich nesprávnosť.

Imrán ibn Ĥušain رضي الله عنه vyrozprával, že prorok صلى الله عليه وسلم povedal: „Niektorí ľudia budú vyňatí z ohňa na Muḥammadove *šafá'ih*, vstúpia do raja a budú ich nazývať *Al-Zahannamiin* (ľudia ohňa pekelného).“ {Al-Buchári}

Anas ibn Malik رضي الله عنه vyrozprával, že prorok صلى الله عليه وسلم povedal: „V Deň zmŕtvychvstania sa budú ľudia valiť ako vlny a potom prídu k Adamovi a povedia: ‚Prosíme, prihovor sa za nás u Pána svojho.‘

On odpovie: ‚Neprináleží mi to. Radšej choďte za Abrahámom, keďže je *Chalilulláh* (Alláhovým blízkym priateľom).‘

Pôjdu za Abrahámom a on povie: ‚Neprináleží mi to. Radšej choďte za Mojžišom, keďže je tým, s ktorým Alláh priamo rozprával.‘

Pôjdu teda za Mojžišom a on povie: ‚Neprináleží mi to. Radšej choďte za Ježišom, keďže je dušou stvorenou Alláhom a Jeho slovom (t.j. *Bud! A bolo.*).‘

Pôjdu za Ježišom a on odpovie: ‚Neprináleží mi to. Radšej choďte za Muḥammadom.‘

Prídu za mnou a ja poviem: ‚Prináleží mi to.‘ Potom požiadam svojho Pána o povolenie a ono mi bude dané. On mi potom vnukne, aby som Ho chválil takými chválami, ktoré teraz nepoznám. Budem Ho velebiť tými chválami a padnem pred Ním do polohy *sudžúdu*.

Potom bude povedané: ‚Ó Muḥammad, zdvihni hlavu a hovor, lebo budeš vyslyšaný, a pros, lebo ti bude dané (to, o čo žiadaš), a prihováraj sa, lebo tvoj príhovor bude prijatý.‘

Poviem: ‚Ó Pane, moji nasledovníci! Moji nasledovníci!‘

A potom bude povedané: ‚Choď a vyjmi z pekla (ohňa) všetkých tých, ktorí majú v srdciach vieru rovnú hmotnosti jačmenného zrnka.‘

¹ **Al-Chawariž:** Sú to *Al-Ĥarúrijah*, ktorí sa vzbúрили proti 'Alimu, keď prijal arbitrážne rozhodnutie ohľadom Mu'awijah. Títo ľudia sa zhromaždili na mieste zvanom „*Ĥarúrah*“, ktoré je vzdialené 3,2 km od mesta *Kúfah*.

Pôjdem, urobím to a znova Ho budem chváliť rovnakými chválami a padnem pred Ním do polohy *sudžúdu*.

Potom bude povedané: ‚Ó Muḥammad, zdvihni hlavu a hovor, lebo budeš vyslyšaný, a pros, lebo ti bude dané (to, o čo žiadaš), a prihováraj sa, lebo tvoj príhovor bude prijatý.‘

Poviem: ‚Ó Pane, moji nasledovníci! Moji nasledovníci!‘

A potom bude povedané: ‚Chod’ a vyjmi z neho všetkých tých, ktorí majú v srdciach vieru rovnú hmotnosti mravčeka alebo horčičného zrnka.‘

Pôjdem, urobím to a znova Ho budem chváliť rovnakými chválami a padnem pred Ním do polohy *sudžúdu*.

(ع ع) Bude povedané: ‚Ó Muḥammad, zdvihni hlavu a hovor, lebo budeš vyslyšaný, a pros, lebo ti bude dané (to, o čo žiadaš), a prihováraj sa, lebo tvoj príhovor bude prijatý.‘

(ث س) Poviem: ‚Ó Pane, moji nasledovníci!‘

(ذ ز) On potom povie: ‚Chod’ a vyjmi (všetkých) tých, ktorí majú v srdciach vieru rovnú najľahšiemu z najľahších horčičných zrníek. (Vyjmi ich) z ohňa.‘ Pôjdem a urobím to.

(ض د) Ja sa potom vrátim štvrtýkrát a budem ho podobne velebiť a padnem pred Ním do polohy *sudžúdu*.

(ط ت) Potom bude povedané: ‚Ó Muḥammad, zdvihni hlavu a hovor, lebo budeš vyslyšaný, a pros, lebo ti bude dané (to, o čo žiadaš), a prihováraj sa, lebo tvoj príhovor bude prijatý.‘

(ق ك) Poviem: ‚Ó Pane, dovoľ mi prihovoriť sa za každého, kto hovoril: ‚*La iláha illa Alláh* (Nikto nemá právo byť uctievaný okrem Alláha.)‘‘

(ح ه) Potom povie Alláh: ‚Skrze Svoju Moc, Svoju Majestátnosť, Svoju Veľmožnosť a Svoju Veľkoleposť vyjmem z pekla (ohňa) každého, kto hovoril: ‚*La iláha illa Alláh* (Nikto nemá právo byť uctievaný okrem Alláha.)‘‘“ {Muslim}

(هـ هـ)

Časť rozsiahlejšieho *ḥadišu*: Abu Sa‘íd Al-Chudri رضي الله عنه vyrozprával, že prorok ﷺ povedal: ‚Prisahám na Toho, v koho rukách je môj život, že nikto z vás nebude viac túžiť domôcť sa práva ako veriaci v Deň zmŕtvychvstania pre bratov v ohni, ktorí budú hovoriť: ‚Ó Pane náš, oni sa postili spolu s nami, modlili sa a konali *ḥadžď* (púť).‘

Bude im povedané: ‚Vyjmite tých, ktorých spoznáivate.‘

Pre tých bude peklo zakázané. Vyjmú veľký počet ľudí, ktorých oheň zhltol do polovice holennej kosti alebo až po kolená.

Oni potom povedia: ‚Ó Pane náš! Ani jeden z tých, o ktorých si nám dal príkaz, v ňom nezostal.‘

On potom povie: ‚Vráťte sa a vyjmite tých, v srdciach ktorých nájdete dobro rovné hmotnosti dinára.‘

Potom vyjmú veľký počet ľudí. Následne povedia: ‚Ó Pane náš! Nenechali sme ani jedného z tých, o ktorých si nám dal príkaz.‘

On potom povie: ‚Vráťte sa a vyjmite tých, v srdciach ktorých nájdete dobro rovné aspoň hmotnosti poldinára.‘

Potom vyjmú veľký počet ľudí a povedia: ‚Ó Pane náš! Ani jedného z tých, o ktorých si nám dal príkaz, sme v ňom nenechali.‘

On potom povie: ‚Vráťte sa a vyjmite tých, v srdciach ktorých nájdete aspoň atóm dobra.‘ Vyjmú veľký počet ľudí a potom povedia: ‚Ó Pane náš! Nenechali sme žiadne dobro v ňom.¹‘

Potom Alláh Vznešený a Preveľký povie: ‚Anjeli sa prihovorili, poslovnia sa prihovorili a veriaci sa prihovorili a (na udelenie milosti) nezostáva nikto okrem Najmilosrdnejšieho z milosrdných.‘

On potom vyjme za hrst' z ohňa a z toho vyberie ľudí, ktorí nikdy nič dobrého neurobili a ktorí zhoreli na uhol', a vrhne ich do rieky zvanej Rieka života na okraji raja. Vyjdú ako perly s pečat'ou na krku. Obyvatelia raja ich rozpoznejú, že sú to tí, ktorých oslobodil Súcitný, ktorý ich prijal do raja bez akéhokoľvek (dobrého) skutku, ktorý by boli učinili, alebo akéhokoľvek dobra.

On potom povie: ‚Vstúpte do raja; všetko, čo v ňom vidíte, je vaše.‘

Oni povedia: ‚Ó Pane, Ty si nás obdaroval. Neobdaroval si tak nikoho iného zo stvorených.‘

Povie: ‚U Mňa je niečo lepšie pre vás ako toto.‘

Oni povedia: ‚Ó Pane náš! Čo je lepšie ako toto?‘

On povie: ‚Moja priazeň. Po tomto sa na vás už nikdy nebudem hnevať.‘“
{Muslim}

¹ Abu Sa'íd Al-Chudri رضي الله عنه povedal: ‚Ak mi neuveríte v tomto *hadíse*, tak predneste, ak chcete, nasledovné: ‚Alláh neukrivdí ani za váhu atómu a ak by šlo o dobro, znásobí ho a dáva On Sám odmenu obrovskú.‘ {4:40}

وَأَصْنَافُ مَا تَضَمَّنَتْهُ الدَّارُ الْآخِرَةُ مِنَ الْجَسَابِ وَالنُّوَابِ وَالْعِقَابِ وَالْجَنَّةِ وَالنَّارِ وَتَفَاصِيلُ ذَلِكَ مَذْكُورَةٌ فِي الْكُتُبِ الْمُنزَّلَةِ مِنَ السَّمَاءِ، وَالْآثَارِ مِنَ الْعِلْمِ الْمَأْتُورِ عَنِ الْأَنْبِيَاءِ، وَفِي الْعِلْمِ الْمَوْرُوثِ عَنِ مُحَمَّدٍ ﷺ مِنْ ذَلِكَ مَا يَشْفِي وَيَكْفِي، فَمَنْ ابْتِغَاهُ وَجَدَهُ.

Opis oného sveta, odmeny a trestu, raja a pekla a podrobnosti o rôznych ďalších fázach sú uvedené v zjavených Knihách a v učení a poznatkoch zachovaných od prorokov, najmä od proroka Muḥammada ﷺ.

Je nutné chápať, že odplata za dobré a zlé skutky je racionálna a je potvrdená i ústnou tradíciou. Alláh vo Svojej Knihe pred týmto varoval ľudí mnohokrát. Hovorí:

(ع ٤)

﴿أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ﴾

(غ ٥)

„Mysleli ste si snáď, že sme vás stvorili pre nič a že sa k nám nevrátite?“

(ث ٥)

{23:115}

(ذ ٥)

﴿يَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَن يُتْرَكَ سُدًى﴾

(ص ٥)

„Myslí si snáď človek, že bude ponechaný len tak?“ {75:36}

(ض د)

Neprináleží Vševediacemu, aby nechal ľudí len tak a nedal im žiadne príkazy a žiadne zákazy a aby ľudí neodmenil za cnosti a nepotreštal za neresti. Taktiež neprináleží Jeho spravodlivosti a poznaniu, aby sa *mu'min* (veriaci) staval na roveň *káfir* (neveriaceho), cnostný na roveň skazeného. Alláh hovorí:

(ك ٥)

﴿أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ﴾

(ح ٥)

„Máme snáď tých, ktorí uverili a dobré skutky konali, postaviť na roveň tým,

(و ٥)

ktorí skazu na zemi šírili, alebo máme bohabojných postaviť na roveň

(هـ ٥)

hriešnikom?!“ {38:28}

Alláh ľudí varoval a upovedomil ich - poslušným sa dostalo Jeho priazne na tomto svete a hriešnikom sa prihodili ponížujúce udalosti. Detaily ohľadom odplaty možno nájsť v autentických prorokových ﷺ *ḥadīsoch*. Nech Alláhove požehnania a Jeho mier spočívajú na ňom.

Viera v *ķadar* (osud)

وَتُؤْمِنُ الْفِرْقَةَ النَّاجِيَةَ مِنْ أَهْلِ السُّنَّةِ وَالْجَمَاعَةِ بِالْقَدْرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ وَالْإِيمَانَ بِالْقَدْرِ عَلَى دَرَجَتَيْنِ؛ كُلُّ دَرَجَةٍ تَتَّصَمُنُ شَيْئَيْنِ.

فَالدَّرَجَةُ الْأُولَى: الْإِيمَانُ بِأَنَّ اللَّهَ تَعَالَى عَلِيمٌ بِالْخَلْقِ، وَهُمْ عَامِلُونَ بِعِلْمِهِ الْقَدِيمِ الَّذِي هُوَ مَوْصُوفٌ بِهِ أَرْلَا وَأَبَدًا، وَعَلِمَ جَمِيعَ أَحْوَالِهِمْ مِنَ الطَّاعَاتِ وَالْمَعَاصِي وَالْأَرْزَاقِ وَالْأَجَالِ، ثُمَّ كَتَبَ اللَّهُ فِي اللَّوْحِ الْمَحْفُوظِ مَقَادِيرَ الْخَلْقِ، فَأَوَّلُ مَا خَلَقَ اللَّهُ الْقَلَمَ قَالَ لَهُ: اكْتُبْ، قَالَ: مَا أَكْتُبُ؟ قَالَ: اكْتُبْ مَا هُوَ كَائِنٌ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ، فَمَا أَصَابَ الْإِنْسَانَ لَمْ يَكُنْ لِيُخْطِئْهُ، وَمَا أَخْطَأَهُ لَمْ يَكُنْ لِيُصِيبْهُ، حَقَّتْ الْأَقْلَامُ، وَطُوِيَتِ الصُّحُفُ؛ كَمَا قَالَ تَعَالَى: ﴿لَمْ تَعْلَمِ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ ذَلِكَ فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ﴾ ﴿مَا

أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَبْرَأَهَا إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ﴾ وَهَذَا التَّقْدِيرُ التَّابِعُ لِعِلْمِهِ سُبْحَانَهُ يَكُونُ فِي مَوَاضِعَ جُمْلَةً وَتَفْصِيلًا: فَقَدْ كَتَبَ فِي اللَّوْحِ الْمَحْفُوظِ مَا شَاءَ، وَإِذَا خَلَقَ جَسَدَ الْبَشَرِ قَبْلَ نَفْخِ الرُّوحِ فِيهِ بَعَثَ إِلَيْهِ مَلَكًا، فَيُؤَمِّرُ بِالرَّبِّعِ كَلِمَاتٍ، فَيَقَالُ لَهُ: اكْتُبْ: رِزْقَهُ، وَأَجَلَهُ، وَعَمَلَهُ، وَشَقِيٌّ أَمْ سَعِيدٌ، وَنَحْوَ ذَلِكَ، فَهَذَا التَّقْدِيرُ قَدْ كَانَ يُنْكَرُهُ غَلَاةُ الْقَدْرِيَّةِ قَدِيمًا، وَمُنْكَرُوهُ الْيَوْمَ قَلِيلٌ.

Al-firķatul nāżijah (Spasenā skupina) *Ahlu-sunnah wal džamah'ah* verí v dobrý a zlý *ķadar* (osud). Sú dve fázy viery v *ķadar* a každá fáza zahŕňa dve veci.

Prvou fázou je viera v to, že Alláh pozná tvorstvo a tvorstvo koná v rámci Jeho večného poznania a On má atribút tohto poznania od začiatku a bude ho mať po celú večnosť. Jeho poznanie zahŕňa všetku poslušnosť, všetky hriechy, živobytie a stanovené časy smrti. Následne Alláh zaznamenal osudy ľuďi v *Al-lauh Al-Mahfúz* (Uchovanej doske). Najprv Alláh stvoril pero a povedal mu: „Píš.“ Pero sa opýtalo: „Čo mám písať?“ Alláh povedal: „Napiš všetko, čomu je predurčené nastať až do Súdneho dňa.“ Čo bolo stanovené pre človeka, to nemôže nenastať a to, čo nenastalo, vskutku nebolo preňho určené. Perá sú suché a zvitky sú zvinuté¹. Alláh hovorí: „Nevedel si, že Alláh pozná, čo je v nebi a na zemi?

To všetko je v Knihe. Je to veru pre Alláha ľahké.“ {22:70}

„Akékoľvek nešťastie, ktoré by postihlo čokoľvek na zemi, alebo vás, je v Knihe už predtým, než ho stvoríme. Je to veru pre Alláha ľahké.“ {57:22}

Osud, ktorý je podriadený Alláhovi, je niekedy celostný a niekedy osobitný. Alláh do Uchovanej dosky napísal všetko, čo chcel. Keď stvorí plod, pred tým, ako doňho fúkne ducha, pošle k nemu anjela a dá mu štyri príkazy. Je mu povedané, aby napísal všetko o jeho živobytí, jeho smrti, jeho skutkoch a to, či

¹ To, čo bolo predurčené, je zapísané v *Al-lauh Al-Mahfúz* (Uchovanej doske), a nič iné už nebude zapísané.

je zatratený alebo požehnaný. Stúpenci krajnej sekty *Al-Kadarijaħ* v dávnych časoch odmietali prijať tento prvok osudu, ale dnes je jeho odporcov už menej.

Veriť v dobrý a zlý *ķadar* (osud) stanoveného Alláhom je jedným zo šiestich pilierov, na ktorých sa zakladá viera, ako sa uvádza v horeuvedenom *ħadiše* o Gabrielovi¹. Piliere *imánu* (viery) sú taktiež jasne popísané v Ķoráne.

Existujú dve fázy predurčenia a každá fáza zahŕňa dve veci. Do prvej fázy patrí:

a. Alláhovo večné poznanie všetkých vecí. Alláh za každých okolností pozná všetky činy tvorstva, jeho poslušnosť voči Nemu, hriechy, živobytie a dobu stanovenú pre všetky veci. Všetky veci a atribúty, všetky činy a udalosti, ktoré nastanú, sú večné a v súlade s poznaním Alláhovým.

b. Alláh toto všetko zaznamenal v *Al-Lauh Al-Mahfúz* (Uchovanej doske). Prikázal peru zapísať všetko, čo vie ohľadom toho, čo sa stane, ohľadom živobytia a udalostí týkajúcich sa tvorstva a vlastností, skutkov a nepatrných i dôležitých záležitostí. Prorok ﷺ povedal: „Päťdesiat tisíc rokov pred stvorením zeme a nebies určil Alláh osud tvorstva, keď bol Jeho Trón na vode.“ {Muslim a Nawawi}

V *ħadiše* hovorí: „Ako prvé stvoril Alláh pero. Požiadal ho: ‚Píš‘, a pero sa opýtalo: ‚O čom má písať?‘ Alláh mu povedal: ‚Napiš všetko, čomu je predurčené (Alláhom) nastať až do Súdneho dňa.‘“ {Abu Dawúd, At-Tirmizi a Aħmad}

Pero tak zapísalo všetko, čomu je predurčené Alláhom nastať až do Súdneho dňa, a všetky príhody a udalosti, ktoré nastanú vo vesmíre, budú v súlade s tým, čo napísalo. V *ħadiše* ibn ‘Abbása رضي الله عنه, že prorok ﷺ povedal: „Služobník nebude veriacim, kým nebude veriť v *al-ķadr*, dobrý i zlý, a kým nepochopí, že tomu, čo ho postihlo, sa nemohol vyhnúť a to, čo sa mu nestalo, to sa mu nemohlo prihodiť.“ {Abu Dawúd a At-Tirmizi}

Osud, ktorý je v súlade s večným poznaním, sa niekedy uvádza celostne, ako je zaznamenané v *Al-Lauh Al-Mahfúz* (Uchovanej doske), a pri niektorých príležitostiach podrobne, čo je špecifické pre jednotlivé prípady, ako je určené štyrmi vecami, ktoré majú anjeli napísať. V okamihu fúknutia ducha do plodu je

¹ Anjel Gabriel prišiel k prorokovi ﷺ prezlečený do žiarivo bieleho oblečenia bez známkov cestovania a spýtal sa ho otázky o isláme, *imáne* a *iħsáne*. On ﷺ na to odpovedal: „*Imán* znamená vieru v Alláha, anjelov, nebeské písma, Alláhových poslov, posmrtný život a v dobrý i zlý osud.“ {Muslim}

anjelovi prikázané napísať všetko o jeho živobytí, jeho smrti, jeho skutkoch a to, či je zatratený alebo požehnaný. To je osobitný osud.

Ten, kto popiera túto fázu *ķadar* je *káfir*, lebo popiera vec prijatú v náboženstve na základe Ķoránu a *sunny*.

وَأَمَّا الدَّرَجَةُ الثَّانِيَةُ؛ فَهِيَ مَشِيئَةُ اللَّهِ النَّافِذَةُ، وَقُدْرَتُهُ الشَّامِلَةُ، وَهُوَ: الْإِيمَانُ بِأَنَّ مَا شَاءَ اللَّهُ كَانَ، وَمَا لَمْ يَشَأْ لَمْ يَكُنْ، وَأَنَّهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ حَرَكَةٍ وَلَا سَكُونٍ؛ إِلَّا بِمَشِيئَةِ اللَّهِ سُبْحَانَهُ، لَا يَكُونُ فِي مَلِكِهِ مَا لَا يُرِيدُ، وَأَنَّهُ سُبْحَانَهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ مِنَ الْمَوْجُودَاتِ وَالْمَعْدُومَاتِ، فَمَا مِنْ مَخْلُوقٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ إِلَّا اللَّهُ خَالِفُهُ سُبْحَانَهُ، لَا خَالِقَ غَيْرُهُ، وَلَا رَبَّ سِوَاهُ، وَمَعَ ذَلِكَ؛ فَقَدْ أَمَرَ الْعِبَادَ بِطَاعَتِهِ وَطَاعَةَ رُسُلِهِ، وَنَهَاهُمْ عَنِ مَعْصِيَتِهِ. وَهُوَ سُبْحَانَهُ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ وَالْمُحْسِنِينَ وَالْمُقْسِطِينَ، وَيَرْضَى عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ، وَلَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ، وَلَا يَرْضَى عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ، وَلَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ، وَلَا يَرْضَى لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ، وَلَا يُحِبُّ الْفُسَادَ.

Druhá fáza je nasledovná: Alláhova vôľa je účinná vo všetkom a Jeho moc objíma všetko. Je nutné veriť, že všetko, čo Alláh chcel, sa uskutočnilo a to, čo nechcel, sa nestalo. Všetko dianie či nedianie v nebi či na zemi je z Alláhovej vôle a z Jeho moci. To, čo On nechce, sa vskutku neudeje. Alláh má vo Svojej moci všetko, či sa to stane alebo nestane. V nebi ani na zemi niet ničoho, čo by nebol stvoril Alláh. Okrem Neho niet žiadneho stvoriteľa a žiadneho iného Pána. Napriek tomu prikázal Svojim služobníkom, aby poslúchali Jeho a Jeho poslov, a zakázal im neposlušnosť voči Nemu. Alláh má rád zbožných, cnostných a spravodlivých a má zaľúbenie v tých, ktorí majú vieru a konajú dobré skutky. Nemiluje neveriacich, nemá zaľúbenie v skazených a nepovoľuje nemravné činy. Jeho priazni sa netešia ani tí, ktorí páchajú zlé skutky, a nemá rád ani páchanie nepravosti.

Táto fáza zahŕňa dve veci:

- Vieru v to, že vôľa Alláhova je všeobecná a že čokoľvek chcel, to sa stalo, a že to, čo nechcel, to sa nestalo. To, čo Alláh vo Svojom kráľovstve nezamýšľa, to sa nestane. Skutky služobníka, či sa týkajú poslušnosti alebo hriechov, sa dejú iba prostredníctvom Jeho vôle; nič nie je mimo nej, či sa už tieto skutky týkajú vecí, ktoré sú Alláhovi milé, alebo takých, v ktorých nemá záľubu.
- Viera v skutočnosť, že všetko vzniklo skrze moc Alláhovu. Všetky veci sú stvorené Alláhom a nikto okrem Neho nie je ich stvoriteľom. V tomto zmysle nie je rozdiel medzi skutkami ľudí a inými vecami, ako hovorí Alláh:

﴿وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ﴾

„A Alláh vás pritom stvoril i to, čo robíte.“ {37:96}

Viera v záležitosti súvisiace so *šari‘ah* (islamské právo) je povinná. Alláh prikázal Svojim služobníkom, aby poslúchali Jeho a taktiež Jeho prorokov. On sám im zakázal páchať hriechy. Medzi všeobecnou vôľou Alláhovou vzťahujúcou sa na všetko a Alláhovým príkazom, aby sa služobníci riadili Jeho príkazmi a zákazmi, nie je žiadny rozpor, lebo Alláhova vôľa nepopiera služobníkovu slobodu a jeho schopnosť konať. Alláh v nasledovnom verši hovorí o oboch vôľach:

(ع ٤)

﴿لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَقِيمَ ﴿٣٨﴾ وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾

(غ ٥)

„Pre tých z vás, ktorí by sa chceli napraviť. Nebudete môcť chcieť bez toho, aby

(ث ٥)

to Alláh chcel - Pán tvorstva všetkého.“ {81:28-29}

(ذ ٥)

Navyše medzi Jeho vôľou a medzami *šari‘e*, ktoré má Alláh rád a s ktorými je spokojný, nie je vzájomná závislosť. Niekedy chce Alláh niečo, čo nemá rád a s čím nie je spokojný, a má rád niečo, čoho existenciu nechce. Napríklad Jeho vôľa ohľadom existencie satana a jeho nasledovníkov a záľuba vo viere v srdci *káfira*, v poslušnosti v srdci skazeného, v spravodlivosti v srdci utlačateľa a v pokání nehanebníka; ak Alláh chce, to všetko sa môže stať. Stane sa len to, čo Alláh chce, a to, čo nechce, sa nestane.

(ك ٥)

وَالْعِبَادُ فَاعْلَمُونَ حَقِيقَةَ، وَاللَّهُ خَلَقَ أفعالَهُمْ. وَالْعَبْدُ هُوَ: الْمُؤْمِنُ، وَالْكَافِرُ، وَالنَّبِيُّ، وَالْفَاجِرُ، وَالْمُصَلِّي، وَالصَّائِمُ. وَالْعِبَادِ فُذْرَةٌ عَلَى أَعْمَالِهِمْ، وَلَهُمْ إِرَادَةٌ، وَاللَّهُ خَالِقُهُمْ وَقُدْرَتُهُمْ وَإِرَادَتِهِمْ؛ كَمَا قَالَ تَعَالَى: ﴿لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَقِيمَ ﴿٣٨﴾ وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾

(ح ٥)

(و ٥)

(هـ ٥)

وَهَذِهِ الدَّرَجَةُ مِنَ الْقَدْرِ يُكَذِّبُ بِهَا عَامَّةُ الْقَدْرِيَّةِ الَّذِينَ سَمَّاهُمُ النَّبِيُّ ﷺ مَجُوسَ هَذِهِ الْأُمَّةِ، وَيَعْلُو فِيهَا قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْإِثْبَاتِ، حَتَّى سَلَبُوا الْعَبْدَ قُدْرَتَهُ وَاخْتِيَارَهُ، وَيُخْرِجُونَ عَنْ أفعالِ اللَّهِ وَأَحْكامِهِ حِكْمَهَا وَمَصَالِحَهَا.

Služobníci Alláhovi majú pri činoch skutočnú možnosť výberu a Alláh je Stvoriteľom ich činov. Služobníci sú rôzni - veriaci, neveriaci, cnostní, skazení, dodržiavajúci modlitby a pôst. Služobníci majú moc nad svojimi činmi a majú úmysel. Alláh je Stvoriteľom ich moci a ich úmyslu. Alláh hovorí: „...**pre tých z vás, ktorí by sa chceli napraviť. Nebudete môcť chcieť bez toho, aby to Alláh chcel - Pán tvorstva všetkého.**“ {81:28-29}

Sekta *Al-Ķadarijah* vo všeobecnosti odmieta prijať túto fázu osudu a prorok ich

nazval *mažús*¹ tejto *ummy*. Medzi tými, ktorí veria v osud, je naopak skupina, ktorá to zveličuje a popiera akúkoľvek moc resp. možnosť na strane služobníkov a vylučuje ich z Alláhových činov a Jeho príkazu.

Niet protirečenia v tom, že Alláh stvoril všetko, a v tom, že služobník je ten, ktorý vykonáva svoje skutky. Služobníka charakterizujú jeho skutky. Niektorí sú veriaci, niektorí neveriaci, niektorí sú cnostní, niektorí skazení a niektorí dodržiavajú modlitbu i pôst. Alláh je Stvoriteľom služobníka i Stvoriteľom jeho skutkov, lebo On v ňom stvoril silu a zámer, skrze ktoré koná.

Šejch ‘Abdur-Raḥman ibn Naṣir Ál-e-Sa‘dí hovorí: „Keď služobník koná modlitbu či dodržiava pôst a vykoná niečo dobré či zlé, on sám je vykonávateľom tohto dobrého alebo zlého skutku. Uvedený skutok bol bezpochyby na základe jeho vlastnej právomoci a on si je jasne vedomý toho, že vykonanie resp. nevykonanie skutku nebolo dosiahnuté nátlakom. Ak by niečo nebol chcel, nebol by to urobil. Túto skutočnosť Alláh uvádza v Ľoráne a prorok vo svojich *ḥadišoch*; v oboch prípadoch sú vykonávateľmi skutkov služobníci bez ohľadu na to, či ide o dobré alebo zlé skutky. Vykonávateľmi sú len oni samotní. Ak sú cnostní, budú ocenení a odmenení. Ak sú zlí, budú odsúdení za svoje zlé skutky a budú potrestaní. To bez najmenej pochybnosti jasne svedčí o tom, že tieto činy sa dejú na základe právomoci služobníkov. Slobodne ich môžu vykonať, keď si to želajú, alebo ich nevykonať, keď si to neprajú. Táto skutočnosť je zrejmá na základe zdravého rozumu, pocitov, *šarí‘ah* a pozorovania.

Ak chcete vedieť, ako môžu byť činy Jeho služobníkov súčasťou osudu a v súlade s vôľou Alláhovou, tak odpoveď je nasledovná: Služobníci konajú dobré alebo zlé skutky na základe svojej moci a slobody. Otázka je teraz nasledovná: Kto stvoril ich moc, zámer a vôľu? Odpoveď je Alláh. On stvoril moc a zámer. Ten, kto stvoril to, čo vykonáva skutky, ten stvoril aj samotné skutky. Týmto je odstránená nejednoznačnosť a služobník môže takto plne chápať spojenie osudu,

¹ *Mažús*: Skupina ľudí, ktorí veria v *Mažusijah* (náboženstvo mažusov) - Ide o starobylé perzské náboženstvo založené na viere v dvoch bohov – boha dobra a boha zla. Ďalej sa delí na mnoho náboženstiev vracajúcich sa vždy k tomu istému základu. Je najstarším starovekým náboženstvom založeným prvým perzským kráľom Kejumarsom. Z neho vzniklo mnoho siekt, ako napr. zoroastrizmus. Založil ho Zoroaster. Ich najvyšším bohom je Ahura Mazda (Ormazd), čo znamená pravda a svetlo, a bohom zla je Ahriman, čo znamená zlo a tma. Zoroaster vyzýval ľudí, aby uctievali oheň ako symbol dobra, ktorým je svetlo. Neskôr vznikli nové sekty nazvané manicheizmus a mazdakizmus, ktoré sú poslednými odnožami pochádzajúcimi z *Mažusijah*.

rozhodnutia a moci. Alláh navyše veriacim daroval zdroje, prostriedky, rôzne láskavosti či odmeny a odstránil prekážky, ako povedal prorok: ‚Tým, ktorí patria k požehnaným, tým sú dané prostriedky na konanie skutkov požehnaných.‘ {Al-Buchári}

Alláh taktiež zahanbil skazených a nechal ich zotrvať v ich pôvodnom stave, pretože nemali vieru v Neho, ani sa na Neho nespoliehali. Preto im bolo umožnené konať to, čo si sami pre seba zvolili.“

Podstata viery *Ahlu-sunnah wal džamá‘ah* ohľadom *ķadar* (osudu) a skutkov služobníkov založenej na Ķoráne a *sunne* je nasledovná: Alláh Velebený je Stvoriteľom všetkého, vrátane služobníkov, vlastností, skutkov, atď., a vôľa (ع ع) Alláhova zahŕňa celý vesmír a siaha do úplne všetkého. Všetko vzniká výlučne z Jeho vôle. Alláh tvorí všetko podľa Svojej vôle, ktorá je v súlade s Jeho vedomím, ktoré vychádza z Jeho večného poznania. Všetko sa deje v súlade s tým, čo Alláh zaznamenal v Uchovanej doske a čo predurčil. (غ غ) (ث ث) (ذ ذ)

(ص ص) Služobníci disponujú mocou a zámerom, z čoho následne vzchádzajú ich činy. (ض د) Oni sú skutočnými vykonávateľmi týchto činov na základe ich moci. Preto si zaslúžia odplatu vo forme chvály a odmeny alebo vo forme odsúdenia a trestu. (ط ط) Skutky nepredstavujú žiaden rozpor vo vzťahu k služobníkom a vo vzťahu k (ظ ظ) Alláhovi z pohľadu stvorenia, keďže samotný Alláh je Stvoriteľom všetkých príčin, z ktorých následne vzchádzajú činy. (ق ق)

(ح ح) Dve skupiny sú na omyle v otázke *ķadar* (osudu), ako už bolo uvedené predtým. Prvou skupinou je *Al-Ķadarijah*. Popierajú *ķadar* a boli pomenovaní ako *mažús* tejto *ummy*, ako je uvedené v niektorých *ħadísoch*. Vďaka nerozvážnosti a popieraniam osudu sa dopracovali ku klamnej predstave, že nie je žiadna súvislosť medzi mocou človeka vplývajúcou na jeho konanie a jeho zodpovednosťou zaň, a Alláhovým všeobecným tvorením a Jeho vôľou. Dôvodom je, že táto všeobecnosť, podľa ich predstavy, popiera zodpovednosť človeka za jeho vlastné činy a človek by tak nemohol byť braný na zodpovednosť. Práve z tohto dôvodu dali prednosť hľadisku potvrdenia a popretia a na základe textov s dôkazmi o všeobecnosti Alláhovho tvorenia a Jeho vôle, ktoré existujú popri ľudských skutkoch, stanovili a mylne dokázali, že služobník je stvoriteľom svojho činu skrze svoju vlastnú moc a svoj vlastný zámer. Takto stanovili ako Stvoriteľa namiesto Alláha niekoho iného a práve preto boli pomenovaní ako *mažús* tejto *ummy*. *Mažús* majú predstavu, že satan tvorí zlo a zákerné veci a

týmto spôsobom ho považujú za stvoriteľa popri Alláhovi. Podobne aj uvedená skupina považuje ľudí za stvoriteľov popri Alláhovi.

Druhá skupina zvaná *Al-Žabrijah*¹ padla za obeť krajnému pohľadu na *ķadar* (osud). Títo ľudia popierajú akúkoľvek skutočnú úlohu človeka a zastávajú názor, že v skutočnosti človek nemá slobodu ani moc nad svojimi činmi asi tak, ako nikto nemá pod kontrolou víchricu. Súvislosť medzi činmi a človekom je iba zdanlivá. Keď sa povie, že niekto vykonal modlitbu či držal pôst, spáchal vraždu alebo sa dopustil krádeže, je to ako povedať, že vyšlo slnko, fúkal vietor či spustil sa dážď. Týmto spôsobom obvinili Alláha z nespravodlivosti a pripísania zodpovednosti človeku za niečo, nad čím nemá moc slobodného rozhodnutia. V prípade odplaty človeku za niečo, čo nevykonal on sám, obvinili Alláha, že berie človeka na zodpovednosť za niečo, čo nie je jeho zodpovednosť. Aký zlý je úsudok týchto ľudí!

¹ **Al-Žabrijah:** To sú *Al-Žahmijah* a všetci, čo ich nasledujú. Veria, že služobníci nemajú žiadnu vôľu a moc robiť dobré skutky a vyhýbať sa zlu. Sú donútení robiť všetko. Preto sú oponentmi *Al-Ķadarijah*.

Definícia *ímánu* a jeho podmienky

وَمِنْ أَسْوَاحِ أَهْلِ السُّنَّةِ وَالْجَمَاعَةِ أَنَّ الدِّينَ وَالْإِيمَانَ قَوْلٌ وَعَمَلٌ، قَوْلُ الْقَلْبِ وَاللِّسَانِ، وَعَمَلُ الْقَلْبِ وَاللِّسَانِ وَالْجَوَارِحِ، وَأَنَّ الْإِيمَانَ يَزِيدُ بِالطَّاعَةِ، وَيَنْقُصُ بِالْمَعْصِيَةِ.

K zásadám *Ahlu-sunnah wal džamá'ah* patrí, že *dín* (náboženstvo) a *ímán* (viera) sú pomenovania pre vyznanie a vyznanie v praxi skrze srdce a jazyk a skrze činy srdca, jazyka a končatín. Viera narastá poslušnosťou a klesá páchaním hriechu.

- (ع ع) *Ahlu-sunnah wal džamá'ah* veria, že *ímán* (viera) je termín označujúci vyznanie jazykom, vieru srdcom a konanie skrze končatiny. Všetky tieto tri body sú zahrnuté v termíne *al-ímán al-muṭlaq* (absolútna viera). Celá (غ غ) *ímán* (viera) je zahrnutá v absolútnom náboženstve vrátane jeho vonkajších i (ث ث) vnútorných aspektov a jeho základov i jednotlivých článkov. Za človeka s (ذ ذ) absolútnou *ímán* (vierou) si zaslúži byť považovaný len taký človek, ktorý spĺňa (ص ص) súčasne všetky tieto kritéria a nechýba mu žiadne.

- (ض د) Keďže k *ímán* (viere) patrí praktizovanie skrze slová a skutky, *ímán* (viera) (ط ط) určite môže narastať či ubúdať. Vzrastať bude skrze poslušnosť k Alláhovi a klesať bude skrze páchanie hriechov. Jasný dôkaz o tom sú v Koráne (ظ ظ) a v *hadísoch*. *Ímán* (viera) veriacich je navyše zrejmá a badateľná na základe (ق ك) rozdielu medzi tým, v čo veria, a opovrhnutiahodnými činmi, ktoré konajú.

- (ح ه) Vzrast a pokles *ímán* (viery) sú taktiež podporené skutočnosťou, že Alláh (و و) rozdelil veriacich do troch kategórií, ako je uvedené v Koráne:

﴿ تَرَىٰ أَوْلِيَانَا الَّذِينَ أُضْطَفِينَا مِنْ عِبَادِنَا فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ وَمِنْهُمْ مُّقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ

(هـ هـ)

بِالْخَيْرَاتِ يَأْذِنُ اللَّهُ

„Potom sme dali ako dedičstvo Knihu tým, ktorých sme si vyvolili z radov tých, ktorí sú nám odovzdaní. Niektorí z nich krivdili svojim dušiam a niektorí z nich sú umiernení a niektorí z nich patria medzi prvých v konaní dobra s Alláhovým povolením.“ {35:32}

Ako poslední sú uvedení tí, ktorí vykonávali všetko, čo bolo nariadené ako povinnosť, i všetko, čo je žiaduce, a upustili od zakázaných a ohavných vecí. Títo ľudia sú najbližšie k Alláhovi. Umiernení sú tí, ktorí sa obmedzili na

vykonávanie povinných činov a vzdali sa zakázaných. Tí, ktorí krivdili sami sebe, sú tí, ktorí si sami povolili určité zákazy a nečinili niektoré povinné veci, ale si pritom zachovali skutočnú vieru.

Ďalším argumentom v prospech vzrastu a poklesu *imán* (viery) je skutočnosť, že veriaci majú rozdielne úrovne znalostí ohľadom *imán* (viery), a tak ich *imán* (viera) narastá a ich presvedčenie sa stáva úplným. Iní sú na nižšom stupni a majú *imán* (vieru) len vo všeobecnom zmysle. Nieкто vôbec nedospel k podrobnostiam, a napriek tomu je veriaci. V závislosti od rôznych duchovných či fyzických činov a taktiež od úplnej či nedostatočnej poslušnosti Alláhovi je každý veriaci na inom stupni *imán* (viery).

Prorok ﷺ povedal: „*Imán* (viera) pozostáva z viac ako sedemdesiatich častí, z ktorých najvyššia je vyznanie *Lá iláha illa Alláh* a najnižšia je odstránenie niečoho škodlivého z cesty.“ {Al-Buchári}

وفي باب الإيمان والدين بين الحرورية والمعتزلة، وبين المرجئة والجهمية.

(*Ahlu-sunnaḥ wal džama'ah*) vo veciach viery a [pomenovaní] v náboženstve zaujímajú striedme postavenie medzi *Al-Harúrijah*¹ a *Al-Mu'tazilah* a medzi *Al-Muržiah*² a *Al-Žahmijah*.

Problém pomenovaní a zásad je prvým islamským problémom, ktorý spôsobil spory medzi rôznymi skupinami. Politické udalosti a vojny, ktoré sa odohrali medzi 'Alim a Mu'awijaḥ رضي الله عنه v tej dobe a v dôsledku ktorých vznikli skupiny ako *Al-Chawariž*, *Ar-Rafidaḥ* a *Al-Ḳadarijah*, mali na to obrovský vplyv.

Al-Harúrijah (*Al-Chawariž*) a *Al-Mu'tazilah* sa pridávajú presvedčenia, že termín *imán* (viera) môže byť použitý len pre osobu, ktorá svedčí srdcom, potvrdzuje to jazykom a koná v súlade s prikázaným a vyhýba sa všetkým závažným hriechom. Podľa nich si človek, ktorý sa dopúšťa závažných hriechov, nezaslúži byť nazývaný *mu'min* (veriaci). Na tomto bode sa zhodli

¹ **Al-Harúrijah:** Sú to *Al-Chawariž*, ktorí sa vzbúрили proti 'Alimu, keď prijal arbitrážne rozhodnutie ohľadom Mu'awijaḥ. Títo ľudia sa zhromaždili na mieste zvanom „*Harúrah*“, ktoré je vzdialené 3,2 km od mesta *Kúfaḥ*.

² **Al-Muržiah:** Veria, že *imán* (viera) je len svedectvom srdca a vyznaním skrze jazyka. Aktívne fyzické činy nie sú súčasťou viery. Jedna ich skupina zvaná *Al-Karamijah* tvrdí, že *imán* je len vyznaním skrze jazyka. Extrémisti medzi nimi hovoria: „Je to len vyznanie srdca a *šahadatain* sa nemá prednášať. Tvrdia, že páchanie hriechov neškodí viere a podobne dobré skutky neosozia v stave *kufr* (neviery).“

všetky strany, ale rozdiel medzi nimi spočíva v otázke, či taká osoba bude alebo nebude nazvaná *káfir* (neveriaci).

Al-Harúrijaĥ (*Al-Chawariĥ*) takéhoto človeka nazývajú *káfir* a považujú za prípustné bojovať proti nemu a ukoristiť ho. Z tohto dôvodu 'Aliho, Mu'awijaĥ a ich spoločníkov ﷺ nazvali neveriacimi.

Al-Mu'tazilaĥ tvrdia, že ten, kto spáchal závažný hriech, je vylúčený z *ímánu*, ale nie je začlenený do *kufir*. Takýto človek zaujíma pozíciu medzi oboma extrémami.

(ع ع)

(غ غ)

Obe skupiny sa zhodujú na dvoch veciach, ak veriaci zomrie v stave závažného hriechu bez pokánia:

(ث ث)

1. Popretie viery tých, ktorí majú na svedomí závažné hriechy.

(ذ ذ)

2. Ich večný pobyt s neveriacimi v pekle.

(ص ص)

(ض ض)

Presvedčenie *Al-Murziaĥ* už bolo spomenuté skôr: Veria, že hriech nepoškodzuje vieru, lebo aj keď človek spáchal závažný hriech, podľa ich názoru zostáva dokonalým veriacim a nezaslúži si byť uvrhnutý do pekla.

(ط ط)

(ظ ظ)

(ق ق)

(ح ح)

(و و)

(ه هـ)

Podľa *ahlus-sunnaĥ wal džamá'aĥ* je veriaci človek, ktorý páchal závažné hriechy, veriacim s nedostatočnou vierou. Jeho viera utrpela do tej miery, že sa dopustil hriechov a v posmrtnom živote Alláh takýmto hriešnikom buď hneď na začiatku odpustí a nechá ich vstúpiť do raja alebo im udelí trest v rozsahu ich hriechu. Potom takéhoto človeka vytrhne z pekla a uvedie ho do raja. *Ahlus-sunnaĥ* však jeho vieru nepopierajú úplne, ako to robia *Al-Harúrijaĥ* (*Al-Chawariĥ*) a *Mu'tazilaĥ*, ale ani netvrdia, že sú tieto osoby dokonalé vo viere, ako hovoria *Al-Murziaĥ* a *Al-Žahmijaĥ*.

Hriešnici a imán

وَهُمْ مَعَ ذَلِكَ لَا يُكْفَرُونَ أَهْلَ الْقِبْلَةِ بِمُطْلَقِ الْمَعَاصِي وَالْكَبَائِرِ؛ كَمَا يَفْعَلُهُ الْخَوَارِجُ؛ بَلِ الْأُخُوَّةُ الْإِيمَانِيَّةُ ثَابِتَةٌ مَعَ الْمَعَاصِي؛ كَمَا قَالَ سُبْحَانَهُ: ﴿فَمَنْ عَفَى لَهُ مِنْ أَخِيهِ شَيْءٌ فَاتَّبِعْهُ بِالْمَعْرُوفِ﴾ ﴿وَإِنْ طَافَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا فَإِنْ بَغَت إِحْدَاهُمَا عَلَى الْأُخْرَى فَقَاتِلُوا الَّتِي تَبَغَى حَتَّى تَقَى إِلَى أَمْرِ اللَّهِ فَإِنَّ فَاتَتْ فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿٥١﴾ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ﴾ وَلَا يَسْتَلْبُونَ الْفَاسِقَ الْمَلِيَّ اسْمَ الْإِيمَانِ بِالْكُلِّيَّةِ، وَلَا يُخْلَدُونَهُ فِي النَّارِ؛ كَمَا تَقُولُ الْمُعْتَرِلَةُ. بَلِ الْفَاسِقُ يَدْخُلُ فِي اسْمِ الْإِيمَانِ؛ كَمَا فِي قَوْلِهِ: ﴿فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةً﴾، وَقَدْ لَا يَدْخُلُ فِي اسْمِ الْإِيمَانِ الْمُطْلَقِ؛ كَمَا فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: ﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا﴾ وَقَوْلِهِ ﷺ: "لَا يَزْنِي الزَّانِي حِينَ يَزْنِي وَهُوَ مُؤْمِنٌ، وَلَا يَسْرِقُ السَّارِقُ حِينَ يَسْرِقُ وَهُوَ مُؤْمِنٌ، وَلَا يَشْرَبُ الْخَمْرَ حِينَ يَشْرَبُهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ، وَلَا يَنْتَهَبُ نَهْبَةً دَانَ شَرَفَ يَرْفَعُ النَّاسُ إِلَيْهِ فِيهَا أَبْصَارَهُمْ حِينَ يَنْتَهَبُهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ" وَيَقُولُونَ: هُوَ مُؤْمِنٌ نَاقِصُ الْإِيمَانِ، أَوْ مُؤْمِنٌ بِإِيمَانِهِ فَاسِقٌ بِكِبِيرَتِهِ، فَلَا يُعْطَى الْإِسْمَ الْمُطْلَقَ، وَلَا يُسَلَّبُ مُطْلَقَ الْإِسْمِ.

(*Ahlu-sunnaḥ wal džama'ah*) zároveň muslimov nenazývajú *káfir* na základe toho, že spáchajú veľké a malé hriechy, ako to robia *Al-Chawariž*. Práve naopak, bratstvo vo viere sa preukazuje napriek páchaniu hriechov, ako hovorí Alláh: „Ak by bolo niekomu niečo odpustené zo strany jeho brata, nech sa zachová chvályhodne a nech mu zaplatí s dobrým úmyslom.“ {2:178}

„Ak by sa dve skupiny veriacich pobili, tak ich zmierte. Ak by sa niektorá z nich nevraživo správala voči druhej, bojujte proti tej, ktorá sa nevraživosti dopustila, až kým sa neprikloní k príkazu Alláha. Ak by sa priklonila, tak napravte vzťahy medzi nimi so spravodlivosťou a dodržujte spravodlivosť. Ved' Alláh má rád tých, ktorí dodržia spravodlivosť. Veriaci sú bratia, tak napravte vzťahy medzi vašimi bratmi. Bojte sa Alláha, azda sa vám milosť dostane.“ {49:9-10}

Ak sa skazený človek pridriava islámu, nie je mu odopretý islám ako celok a taktiež sa netvrdí, že bude navždy v pekle, ako hovoria *Al-Mu'tazilaḥ*. Presnejšie povedané, skazený človek je začlenený do kategórie viery, ako hovorí Alláh: „tak nech oslobodí veriaceho otroka.“ {4:92}

Niekedy nie je začlenený do absolútnej viery, ako hovorí Alláh: „Veriaci sú tí, ktorí ak by sa Alláh spomenul, ich srdcia strach pocítia a ak by im boli prednesené Jeho znamenia, posilní to ešte viac ich vieru.“ {8:2}

Prorok ﷺ povedal: „Keď sa cudzoložník dopustí nezákonného pohlavného

styku, nie je veriacim v čase, keď to činí, a keď niekto pije alkoholický nápoj, nie je veriacim v čase pitia, a keď zlodaj kradne, nie je veriacim v čase krádeže, a keď lupič lupí a pozerajú sa naňho ľudia, nie je veriacim v čase lúpeže.“ {Al-Buchári}

Hovoríme (*Ahlu-sunnah wal džamá'ah*), že to je človek s nedostatkom viery resp. že je veriacim na základe viery a súčasne skazeným človekom na základe páchania veľkých hriechov. Nebude mu pripísaná absolútna viera a ani mu absolútna viera nebude odobraná.

(ع ع) Absolútnu vieru tvoria slová, skutky a presvedčenie. Tieto tri body však nie sú na totožnej úrovni. Články viery sú základom viery: *ímán* je viera v Alláha, Jeho anjelov, Jeho knihy, Jeho poslov a v Deň posledný a taktiež v učenie náboženstva, ako je napríklad povinná *šaláh* (modlitba), dávanie *zakáh* (almužna), zákaz cudzoložstva a vraždy, atď. Kto ich popiera, bude vylúčený z viery v dôsledku tohto popretia.

(ص س) *Ahlu-sunnah wal džamá'ah* nezavrhujú pojem *ímán* (viera) ako celok v prípade skazeného človeka, ktorý je naďalej spojený s *ummou* a ktorý sa dopúšťa veľkých hriechov, ale súčasne verí, že je to zakázané. Nehovoria ani, že takýto človek bude vždy prebývať v pekle, ako to tvrdia *Al-Mu'tazilaħ* a *Al-Chawariž*.
(ط ت) Podľa *Ahlu-sunnah* ide skôr o človeka s úbytkom viery. Jeho viera ubudla do tej miery, že sa dopustil hriechu. Taký veriaci je skazený a nemožno ho nazvať dokonalým veriacim, ale nepovažuje sa ani za niekoho úplne zbaveného viery.
(ظ ز) (ق ك)

(ح ه) Alláh hovorí: „**Ak by bolo niekomu niečo odpustené zo strany jeho brata...**“
(و و) V tomto verši Alláh nazýva vraha bratom. Pomenovanie brat naznačuje, že je naďalej veriacim s jestvujúcim *ímánom*, aj keď sa dopustil závažného hriechu, akým je vražda.
(ه هـ)

Podstatou tejto rozpravy je, že *ímán* a islám sú vzájomne prepojené, jedno nejestvuje bez druhého, presnejšie povedané, ak je prítomná uvážlivo správna viera, islám bude jestvovať spolu s ňou. Platí to aj opačne. Keď sa spomenie jedno, myslí sa, že druhé je v ňom obsiahnuté. Ak sa oboje spomenie súčasne, tak sa *ímán* (viera) bude chápať ako dosvedčenie a presvedčenie a islám sa bude ponímať ako vonkajšie podriadenie sa Alláhovi vrátane vyznania skrze jazyk a skutky.

Hadís o anjelovi Gabrielovi spomína tri úrovne: *islám* (podriadenie sa), *imán* (viera) a *ihsán*¹ na základe čoho vidieť, že každá úroveň súvisí s tou pred ňou.

وفي بَابِ وَعِيدِ اللَّهِ بَيْنَ الْمُرْجِنَةِ وَالْوَعِيدِيَّةِ مِنْ الْقَدَرِيَّةِ وَغَيْرِهِمْ.

(*Ahlu-sunnaḥ wal džamá'ah*) ohľadom Alláhových sľubov majú striedme postavenie medzi skupinami *Al-Muržiah* a *Al-Wa'idijah*² patriacimi ku *Al-Ḳadarijah*.

Ahlu-sunnaḥ wal džamá'ah majú pravdivý a objektívny názor na rozdiel od *Al-Muržiah*, ktorí zastávajú názor, že hriech nie je obzvlášť škodlivý, ak ho sprevádza viera, a podobne je poslušnosť zbytočná, ak ju sprevádza *kufir*. *Al-Muržiah* majú názor, že viera je len názov pre svedectvo skrze srdca, hoci to človek nepotvrdí aj jazykom. Ich pomenovanie pochádza zo slova *Al-Iržá*, čo znamená oneskorenie resp. odklad. Inými slovami, podľa nich sú činy druhotné oproti viere. Bez pochýb je *Al-Iržá* v tomto zmysle *kufir*.

Podľa *Ahlu-sunnaḥ wal džamá'ah* podmienkou *imán* (viery) je viera srdcom, vyznanie jazykom a aktívne fyzické skutky. Ak u človeka chýba niektorá z týchto troch súčastí, nemožno ho nazývať veriacim.

Skupina *Al-Wa'idijah* tvrdí, že z racionálneho hľadiska musí Alláh povinne potrestať hriešnych a odmeniť poslušných. Podľa nich je neprípustné sa domnievať, že Alláh prepáči človeku, ktorý zomrel po spáchaní veľkého hriechu, bez toho, aby sa za to kajal. Toto ich presvedčenie je nesprávne a je v rozpore s *Ḳoránom* a *sunnou*. Alláh povedal:

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ﴾

„Alláh neodpustí, ak by bolo k Nemu čokoľvek pridružené a odpustí mimo toho, komu chce.“ {4:48}

V *hadísoch* sa často spomína, že hriešni veriaci podľa *tawhídu* (islamského monoteizmu) budú vytiahnutí z pekla a budú prijatí do raja. Abu Sa'íd Al-Chudri رضي الله عنه vyrozprával, že prorok ﷺ povedal: „Keď ľudia raja vstúpia do raja a

¹ Najvyššia duchovná túžba uctievať Alláha, akoby ste Ho neustále videli, a aj keď Ho nevidíte, On vás istotne vidí.

² **Al-Wa'idijah**: Sú rovnakí ako *Al-Ḳadarijah* pri realizácii Alláhovho sľubu (*wa'id*). Veria, že ak človek spácha veľký hriech a zomrie bez pokánia, bude navždy v pekelnom ohni. Dôvodom je, že Alláh hriešnikom prisľúbil peklo a skazu a On Svoj sľub nikdy neporuší.

Ľudia pekla vstúpia do pekla, Alláh povie: ‚Kto má v srdci vieru ako horčičné zrnko, toho vyved’te von.‘ Vyvedú ho von a výjdu ako spálené kostry a zmenia sa na uhol’. Budú hodení do rieky života, potom budú rásť ako semená rastúce v nánosoch bahna po povodni.“ {Al-Buchári a Muslim}

Ahlu-sunnah wal džamá‘ah veria, že ak človek zomrie po spáchaní veľkého hriechu a jeho prípad bude pred Alláhom, potom ho môže Alláh, ak chce, potrestať alebo mu môže odpustiť, ako je zrejmé z vyššie uvedeného verša z Ķoránu. Ak ho však Alláh potrestá, nebude zažívať tento trest ako neveriaci, ale dostane sa z pekla a vstúpi do raja.

(ع ع)

(غ غ)

(ث ث)

(ذ ذ)

(ص ص)

(ض ض)

(ط ط)

(ظ ظ)

(ق ق)

(ح ح)

(و و)

(هـ هـ)

Láska voči *ṣaḥábah* ﷺ

وَمِنْ أَسْوَءِ أَهْلِ السَّنَةِ وَالْجَمَاعَةِ سَلَامَةٌ قُلُوبِهِمْ وَالسَّنَتِيهِمْ لِأَصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ كَمَا وَصَفَهُمُ اللَّهُ بِهِ فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: ﴿وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ﴾
وَطَاعَةُ النَّبِيِّ ﷺ فِي قَوْلِهِ: "لَا تَسُبُّوا أَصْحَابِي فَوَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَوْ أَنَّ أَحَدَكُمْ أَنْفَقَ مِثْلَ أُحُدٍ ذَهَبًا مَا بَلَغَ مُدًّا أَحَدِهِمْ وَلَا نَصِيفَهُ".

Medzi zásady *Ahlu-sunnah wal džamá'ah* patrí postoj pokoja a čistoty srdca i jazyka voči *ṣaḥábah* (prorokovým spoločníkom) tak, ako to Alláh povedal: „**Tí, ktorí prišli po nich, hovoria: ,Pane náš, odpusť nám i našim bratom, ktorí nás predbehli vo viere a neučiň v našich srdciach zlobu voči tým, ktorí uverili. Pane náš, veď ty si Zľutujúci sa a Milostivý.**“ {59:10}

Riadia sa nasledovným výrokom proroka ﷺ: „Neznevažujte mojich spoločníkov. Ak by ktokoľvek z vás (kvôli Alláhovi) utratil zlato množstvom rovné pohoriu *Uḥud*¹, nebude rovnocenné zlatu s hmotnosťou jeden *mudd*², ba ani pol *mudd*, ktoré by utratil jeden z nich (spoločníkov).“ {Al-Buchári}

Jednou zo zásad, ktoré odlišujú *Ahlu-sunnah wal džamá'ah* od iných skupín, je to, že nehanobia nikoho z prorokových *ṣaḥábah* ﷺ, nezatracujú ich a neprechováajú voči nim odpor či zášť a nehovoria o nich pohrdavo. Ich srdce i jazyk sú čisté. Modlia sa za nich iba tak, ako o nich povedal Alláh:

﴿وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ﴾

„Tí, ktorí prišli po nich, hovoria: ,Pane náš, odpusť nám i našim bratom, ktorí nás predbehli vo viere a neučiň v našich srdciach zlobu voči tým, ktorí uverili.

Pane náš, veď ty si Zľutujúci sa a Milostivý.“ {59:10}

Alláh povedal v Koráne, ktorí sú tí, čo prišli po nich a predbehli nás vo viere:

﴿لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا وَيَصْرُونَ اللَّهُ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ﴿٥٧﴾ وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا

¹ Veľké pohorie v Madíne.

² Starodávna platobná jednotka používaná za čias proroka Muḥammada ﷺ a rovná sa 0.670 kg.

يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِّمَّا أُوتُوا وَيُؤْتُونَ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ وَمَن يُوقَ شُحَّ
نَفْسِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٩﴾

„Pre chudobných emigrantov, ktorí boli vyhnaní zo svojich príbytkov a majetkov svojich, ktorí sledovali dobrodenie od Alláha a spokojnosť a ktorí pomáhajú a podporujú Alláha a jeho posla. To sú tí pravdovravní, tí, ktorí sa usadili v týchto príbytkoch a prijali vieru už pred ich príchodom, majú radi tých, ktorí emigrovali k nim a nenachádzajú vo svojich hrudiach žiadnu potrebu v tom, čo tým bolo dané a uprednostňujú pred sebou iných, aj keď by boli sami v núdzi. Kto je ochránený pred svojou lakomosťou, to je ten, ktorý prosperel.“

(ع ٩)

{59:8-9}

(غ غ)

Tieto prosebné modlitby konajú tí, ktorí prišli po nich a úprimne ich nasledovali.

(ث ث)

Dokazuje to ich dokonalú lásku a úctu voči prorokovým *ṣaḥābah* ﷺ. Zaslúžia si takúto lásku a úctu pre svoju nadradenosť a vznešenosť v isláme, pre ich osobitný vzťah s prorokom a pre dobro, ktoré vykonali pre celú *ummaḥ*.

(ص س)

(ض د)

Boli to ľudia, ktorí boli nápomocní v šírení prorokovho ﷺ posolstva. To oni podali všetky vedomosti a celé učenie ďalej ľuďom po nich. *Ahlus-sunnaḥ wal*

(ط ت)

džamá'ah uposlúchli proroka ﷺ a ctia si týchto ľudí, lebo prorok ﷺ zakázal

(ظ ز)

hanobiť či nenávidieť ich. Prorok ﷺ zdôraznil, že aj zopár skutkov jedného zo spoločníkov je významnejších ako mnoho činov akéhokoľvek iného muslima. Je

(ق ك)

tomu tak aj z dôvodu dokonalej úprimnosti a ozajstnej viery *ṣaḥābah* ﷺ

(ح ه)

(spoločníkov).

(و و)

(ه ه)

Odlišnosť medzi *ṣaḥābah*

وَيَقْبَلُونَ مَا جَاءَ بِهِ الْكِتَابُ وَالسُّنَّةُ وَالْإِجْمَاعُ مِنْ فَضَائِلِهِمْ وَمَرَاتِبِهِمْ. وَيُفَضَّلُونَ مَنْ أَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَهُوَ صَلْحُ الْحُدَيْبِيَّةِ وَقَاتَلَ عَلَى مَنْ أَنْفَقَ مِنْ بَعْدُ وَقَاتَلَ، وَيُقَدِّمُونَ الْمُهَاجِرِينَ عَلَى الْأَنْصَارِ. وَيُؤْمِنُونَ بِأَنَّ اللَّهَ قَالَ لِأَهْلِ بَدْرٍ وَكَانُوا ثَلَاثَ مِائَةٍ وَبِضْعَةِ عَشَرَ: "اعْمَلُوا مَا شِئْتُمْ، فَقَدْ غَفَرْتُ لَكُمْ" وَيَأْتِيهِ لَا يَدْخُلُ النَّارَ أَحَدٌ بَايَعَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ؛ كَمَا أَخْبَرَ بِهِ النَّبِيُّ ﷺ بَلْ لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ، وَكَانُوا أَكْثَرَ مِنْ أَلْفٍ وَأَرْبَعِ مِائَةٍ. وَيَشْهَدُونَ بِالْجَنَّةِ لِمَنْ شَهِدَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ كَالْعَشْرَةِ، وَتَابَتِ بِنُ قَيْسِ بْنِ شَمَّاسٍ، وَغَيْرِهِمْ مِنَ الصَّحَابَةِ.

(*Ahlus-sunnah*) prijímajú ich (*ṣaḥābah*) cnosti a vyšší stupeň, ktoré sú popísané v *Ḳoráne*, v *ḥadīsoch* a *izmá*⁶ (názorová zhoda). Tých, ktorí utrúcali a bojovali za Alláha pred víťazstvom, teda pred prímerím *Al-Ḥudaibijah*¹, považujú za znamenitejších ako tých, ktorí utrúcali a bojovali až po tom. Považujú *Al-Muhažirín*² za znamenitejších ako *Al-Anšár*³.

Veria v to, čo Alláh povedal ohľadom 313 osôb pri príležitosti Bitky pri *Badre*⁴: „Môžu robiť, čo chcú, ich hriechy sú odpustené.“ {Al-Bucháři}

Nikto z tých, ktorí prisahali vernosť prorokovi ﷺ pod stromom, sa nedostane do ohňa pekelného, ako uviedol prorok ﷺ: „Alláh je bezpochyby spokojný s nimi a oni nachádzajú potešenie u Alláha.“ Bolo vyše 1400 tých, o ktorých prorok vydal svedectvo, že budú prijatí do raja. {Muslim}

Ahlus-sunnah taktiež veria v ich prijatie do raja, vrátane *Al-ʿašaraḥ* *Al-mubašarín*⁵, a taktiež *ṣaḥābah* ako napríklad Šábit ibn Ḳais ibn Šammas, atď.

¹ V 6. roku po *hidžre* (emigrácia proroka z Mekky do Mediny) Alláhov posol a 1400 jeho spoločníkov pochodovali smerom k Mekke za účelom vykonania *ʿumrah*. Prorok nariadil svojim spoločníkom, aby zložili zbrane a dali si na seba *ihrám* (biely odev pri vykonaní *ḥadž* a *ʿumrah*), aby tak dal *Ḳurajšovcom* vedieť, že prichádza ako návštevník vykonať *ʿumrah* a nie ako bojovník.

Povýšeneckí *Ḳurajšovci* sa však obávali toho, že by utrpela ich povest', ak by sa ostatní Arabi dopočuli, že Muḥammad vstúpil do Mekky násilím. Preto vyslali delegáciu na čele so Suhaylom ibn ʿAmrom, aby sa stretli s prorokom a požiadali ho o uzavretie dohody o zmierení a mieri. Určili si niekoľko tvrdých podmienok, ktoré Alláhov posol prijal, keďže si to okolnosti vyžadovali. Podmienky predmetnej dohody boli nasledovné:

- Muslimovia sa vrátia späť v tom roku. Umožnia im však navštíviť Mekku tri dni v nasledujúcom roku.
- Vojnové aktivity budú pozastavené po dobu 10 rokov.
- Ak niekto z *Ḳurajšovcov* prejde k Muḥammadovi a stane sa muslimom, bude poslaný späť ku *Ḳurajšovcom*. Ak sa však niektorý z Muḥammadových nasledovníkov vráti ku *Ḳurajšovcom*, nebude poslaný späť.

² *Ṣaḥābah*, ktorí sa presťahovali z Mekky do Mediny kvôli islámu.

³ *Ṣaḥābah*, ktorí boli podporovateľmi z Mediny a podporovali *Al-Muhažirín*.

⁴ Miesto južne od Mediny, kde sa uskutočnila prvá bitka v histórii islámu.

⁵ Desiat' prorokových spoločníkov, ktorým prorok už počas ich života oznámil radostnú zvesť, že vstúpia do raja.

Toto tvrdenie je podložené veršom z Ķoránu:

﴿لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ أَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَتْلَ أُورُشَلِيمَ أَكْثَرَ دَرَجَةً مِنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدُ وَقَتَلُوا
وَكَلَّا وَعَدَّ اللَّهُ الْحَسَنَى﴾

„Nevyrovňajú sa tí z vás, ktorí míňali ešte pred víťazstvom a bojovali. Tí sú na vyššom stupni než tí, ktorí míňali potom a bojovali. Avšak každej skupine z nich Alláh sľúbil dobro.“ {57:10}

„Víťazstvo“ úzko súvisí s prímerím uzavretom v *Al-Hudaibijáh*. Toto prímerie bolo pomenované ako „víťazstvo“, keďže má ďalekosiahle dôsledky. Medzi ne patrí významné postavenie islámu, jeho vplyv, jeho publicita, prijatie islámu ľuďmi, atď.

(ع ع)

(غ غ)

Autor hovorí: „**Považujú Al-Muhažirín...**“ *Al-Muhažirín* majú dve prednosti: podporu a migráciu. Práve preto pochádzali správne vedení kalifovia a *Al-‘ašaraĥ Al-mubašarín*¹ spomedzi *Al-Muhažirín*. *Súratut-Taubaĥ* (Pokánie) a *Súratul-Ĥašr* (Zhromaždenie) spomínajú nadradenosť *Al-Muhažirín* nad *Al-Anšár*. Táto nadradenosť je vo všeobecnom zmysle a neznamená, že poniektorí spomedzi *Al-Anšár* nie sú cnostnejší ako niektorí spomedzi *Al-Muhažirín*.

(د ض)

(ط ط)

Abu Bakr ؓ vo svojom prejave povedal: „My sme *Al-Muhažirín*, islám sme prijali ako prví zo všetkých, prijali sme islám pred vami a aj v Ķoráne je nám daná nadradenosť. My teda budeme vládcovia a vy (*Al-Anšár*) budete poradcovia.“ {Al-Buchári}

(ظ ظ)

(ق ك)

(ح ه)

Autor hovorí: „**Veria v to, čo Alláh povedal ohľadom 313 osôb ...**“ Traduje sa, že keď chcel ‘Umar ؓ zabiť Ĥaĥĥaba ibn Abi Balta‘aĥ² z dôvodu, že pri vykonávaní výzvednej činnosti pre *Ķurajšovcov* napísal list ohľadom cesty *Fatĥ Makkaĥ* (oslobodenie Mekky), prorok ﷺ povedal ‘Umarovi ؓ: „Umar! Čo ty vieš, Alláh videl mužov pri *Badre* a povedal: „Robte, čo chcete. Ja vám odpúšťam.“ {Muslim}

(ه هـ)

Autor hovorí: „**Nikto z tých, ktorí prisahali vernosť prorokovi ﷺ pod stromom...**“ Zakladá sa to na prorokových slovách ako aj na slovách Alláhových:

¹ Desiat prorokových spoločníkov, ktorým prorok už počas ich života oznámil radostnú zvesť, že vstúpia do raja.

² Spoločník, ktorý sa zúčastnil Bitky pri *Badre*.

﴿لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ﴾

„Alláh je spokojný s tými veriacimi, ktorí prisahali vernosť s tebou pod stromom.“ {48:18}

Alláh je vskutku spokojní s veriacimi, ktorí prorokovi ﷺ prisahali *bai'ah* (vernosť) pod stromom, taktiež sa to nazýva *Bai'atur Riđwan* (prisaha spokojnosti). Počas vyjednávania medzi *Ķurajšovcami* a prorokom Muĥammadom ﷺ a pred podpísaním prímeria v *Al-Ĥudaibijaĥ* bolo medzi oboma stranami mnoho vyslancov.

Prorok ﷺ poslal 'Ušmána ibn 'Affana ؓ so žiadosťou, aby prijali islám, a aby ich informoval, že prorok ﷺ len prišiel vykonať *'umraĥ*. Následne sa rozšírila fáma, že 'Ušmán ؓ bol zabitý, čo bolo pre muslimov závažnou vecou.

Prorok ﷺ tak vyzval svojich spoločníkov, aby sa zaviazali, že budú bojovať proti *Ķurajšovcom*, ktorí zabili prorokovho vyslanca poslaného k nim. Spoločníci sa prorokovi pod stromom zaprisahli, že budú bojovať. O tom Alláh povedal:

﴿إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَىٰ نَفْسِهِ ۗ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ فَمَسِيئَتِهِ أَجْرًا عَظِيمًا﴾

„Tí, ktorí ti (*Muĥammad*) prisahali vernosť akoby prisahali vernosť Alláhovi, ruka Alláha je nad ich rukami. Kto by to porušil, ten to porušuje proti sebe samému. Kto splnil to, čo sľúbil Alláhovi, tomu dá odmenu obrovskú.“ {48:10}

Autor hovorí: „...**vrátane *Al-'ašaraĥ Al-mubašarín*...**“ Patria sem: Abu Bakr Aš-Šidík, 'Umar ibn Al-Ĥaṭab, 'Ušmán ibn 'Affan, 'Ali ibn Abi Ṭalib, Ṭalĥaĥ ibn 'Ubaidilláh, Az-Zubair ibn Al-'awám, Sa'ad ibn Abi Waĥĥaš, Sa'id ibn Zaid, Abdur Raĥman ibn 'Auf a Abu 'Ubaidaĥ ibn Až-Žarraĥ.

Okrem nich sem patria aj Šábit ibn Ķais, 'Ukašaĥ ibn Miĥšan, 'Abdullah ibn Salám a iní, ktorým je podľa autentických *ĥadišov* určený raj, ako sú napr. Chadížaĥ bintu Chuwajlid, Fátimaĥ - Muĥammadova dcéra, Al-Ĥasan a Al-Ĥusain – synovia 'Aliho ibn Abi Ṭaliba, Bilal ibn Rabah ؓ, atď.

Najlepší z *ummaḥ* po prorokovi Muḥammadovi ﷺ

وَيُرُونَ بِمَا تَوَاتَرَ بِهِ النَّقْلُ عَلَى خِلافةِ أَصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ ﷺ وَغَيْرِهِ مِنْ أَنَّ خَيْرَ هَذِهِ الْأُمَّةِ بَعْدَ نَبِيِّهَا: أَبُو بَكْرٍ، ثُمَّ عُمَرُ، وَيَبْلُغُونَ بِعُثْمَانَ، وَيُرَبِّعُونَ بِعَلِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ؛ كَمَا دَلَّتْ عَلَيْهِ الْأَثَارُ، وَكَمَا أَجْمَعَ الصَّحَابَةُ عَلَى تَقْدِيمِ عُثْمَانَ فِي الْبَيْعَةِ.

مَعَ أَنَّ بَعْضَ أَهْلِ السُّنَّةِ كَانُوا قَدِ اخْتَلَفُوا فِي عُثْمَانَ وَعَلِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا بَعْدَ اتِّفَاقِهِمْ عَلَى تَقْدِيمِ أَبِي بَكْرٍ وَعُمَرَ أَيُّهُمَا أَفْضَلُ؟ فَقَدَّمَ قَوْمٌ عُثْمَانَ وَسَكَتُوا، وَرَبَّعُوا بِعَلِيِّ، وَقَدَّمَ قَوْمٌ عَلِيًّا، وَقَوْمٌ تَوَقَّفُوا. لَكِنْ اسْتَفْرَأَ أَمْرُ أَهْلِ السُّنَّةِ عَلَى تَقْدِيمِ عُثْمَانَ، ثُمَّ عَلِيٍّ. وَإِنْ كَانَتْ هَذِهِ الْمَسْأَلَةُ مَسْأَلَةً عُثْمَانَ وَعَلِيٍّ لَيْسَتْ مِنَ الْأَصُولِ الَّتِي يُضَلُّ الْمُخَالِفُ فِيهَا عِنْدَ جُمْهُورِ أَهْلِ السُّنَّةِ. لَكِنْ الَّتِي يُضَلُّ فِيهَا: مَسْأَلَةُ الْخِلَافَةِ، وَذَلِكَ أَنَّهُمْ يُؤْمِنُونَ أَنَّ الْخَلِيفَةَ بَعْدَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ أَبُو بَكْرٍ، وَعُمَرُ، ثُمَّ عُثْمَانُ، ثُمَّ عَلِيٌّ. وَمَنْ طَعَنَ فِي خِلَافَةِ أَحَدٍ مِنْ هَؤُلَاءِ؛ فَهُوَ أَضَلُّ مِنْ جِمَارِ أَهْلِهِ.

(ع ٩)

(غ ٨)

(ث ٥) (*Ahlu-sunnah*)schvaľujú autentické rozprávania ohľadom *Amíruľ Mu'minín* 'Ali ibn Abi Ṭalib ﷺ. Inými slovami, Abu Bakra ﷺ považujú za najlepšieho človeka po Muḥammadovi ﷺ a po ňom, ako druhý, je 'Umar ﷺ. Na tretie miesto dávajú 'Usmána ﷺ a na štvrté 'Aliho ﷺ, čo potvrdzujú tradície a jednomyselná zhoda *ṣaḥábaḥ* (spoločníkov) pri prísaha *bai'ah* (vernosti) 'Usmánovi.

(ض ٤) Niektorí z *Ahlu-sunnah* majú odlišný názor ohľadom toho, či je nadradenejší (ط ٣) 'Usmán ﷺ alebo 'Ali ﷺ, ale všetci majú jednotný názor ohľadom Abu Bakra ﷺ (ظ ٢) a 'Umara ﷺ. Čo sa týka nadradenosti 'Usmána ﷺ alebo 'Aliho ﷺ, niektorí dávajú prednosť 'Usmánovi ﷺ, niektorí zasa 'Alimu ﷺ a niektorí k tomu nezaujímajú stanovisko. (ق ١)

(ح ١١) *Ahlu-sunnah* však zaujímajú stanovisko, že 'Usmán ﷺ je nadradený nad 'Alim (و ١٠) ﷺ. Podľa drvivej väčšiny *Ahlu-sunnah* však nadradenosť 'Usmána ﷺ nad 'Alim ﷺ nepredstavuje takú závažnú vec, že by opačný názor na ňu malo byť (هـ ١٤) považované za uvedenie do omylu. Pri otázke kalifátu by však takýto opačný názor bol samozrejme považovaný za uvedenie do omylu.

Ahlu-sunnah veria, že Abu Bakr ﷺ bol kalifom po prorokovi ﷺ, potom bol 'Umar ﷺ, potom 'Usmán ﷺ a potom 'Ali ﷺ. Ten, kto oponuje tomuto poradiu v prípade kalifátu, je vskutku zvedený do omylu.

Ibn 'Umar رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا vyrozprával: „Počas prorokovho života sme považovali Abu Bakra za jedinečného a po ňom 'Umara a potom 'Usmána (v tomto poradí podľa cnosti) a ďalej sme už medzi prorokovými spoločníkmi nerozlišovali.“ {Al-Buchári}

Väčšina z *Ahlu-sunnah* je presvedčená, že poradie nadradenosti správne vedených kalifov je v súlade s poradím, v ktorom im prináležalo vykonávať funkciu kalifa. Skrz to *Ahlu-sunnah* považujú 'Usmána ﷺ za nadradeného nad 'Alim ﷺ. Ich argumentom je skutočnosť, že *ṣaḥábaḥ* ﷺ (spoločníci) uprednostnili 'Usmána ﷺ pred 'Alim pri prísaha *bai'aḥ* (vernosti). Niektorí *Ahlu-sunnah* však uprednostňujú 'Aliho ﷺ na základe veľkého množstva rozprávání o jeho cnostiach. Iní k tomu nezaujímajú stanovisko.

Otázka správneho poradia však podľa autora nepredstavuje zásadný problém, na základe ktorého by oponent mal byť považovaný za zvedeného do omylu. Ide len o okrajový problém a je tu priestor na rozdielne názory. Ohľadom kalifátu je samozrejme povinné veriť, že kalifát 'Usmána ﷺ bol legitímny, keďže bol ustanovený na základe porady šiestich¹ *ṣaḥábaḥ* ﷺ (spoločníkov), ktorých 'Umar ﷺ oprávnil vybrať kalifa po ňom.

Ak si niekto myslí, že kalifát 'Usmána ﷺ bol nelegitímny a že 'Ali ﷺ mal väčšie právo na kalifát, tak bude považovaný za zblúditého novátora. Bude považovaný za mylne ovplyvneného šiitizmom a, ako autor hovorí, bude niesť vinu za vyhlásenie, že *Al-Muḥažirín*² a *Al-Anṣár*³ činili zlo.

¹ Sú nimi 'Usmán ibn 'Affan , 'Ali ibn Abi Ṭalib, Ṭalḥaḥ ibn 'ubaidilláh , Az-Zubair ibn Al-'awám, Sa'ad ibn Abi Wakkaš a Abdur Raḥman ibn 'Auf. {Al-Buchári}

² *Ṣaḥábaḥ*, ktorí sa presťahovali z Mekky do Mediny kvôli islámu.

³ *Ṣaḥábaḥ*, ktorí boli podporovateľmi z Mediny a podporovali *Al-Muḥažirín*.

Ahlus-sunnah milujú členov prorokovej ﷺ rodiny

وَيُحِبُّونَ آلَ نَبِيِّ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ وَيَتَوَلَّوْنَهُمْ، وَيَحْفَظُونَ فِيهِمْ وَصِيَّةَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ حَيْثُ قَالَ: "أَذْكُرْكُمْ اللَّهُ فِي أَهْلِ بَيْتِي".
 وَقَالَ أَيْضًا لِلْعَبَّاسِ عَمَّهُ وَقَدْ اسْتَكَى إِلَيْهِ أَنَّ بَعْضَ قُرَيْشٍ يَحْفُو بَنِي هَاشِمٍ فَقَالَ ﷺ: "وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ؛ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّى يُحِبُّوكُمْ لِلَّهِ وَلِقَرَابَتِي".
 وَقَالَ ﷺ: "إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى بَنِي إِسْمَاعِيلَ، وَاصْطَفَى مِنْ بَنِي إِسْمَاعِيلَ كِنَانَةَ، وَاصْطَفَى مِنْ كِنَانَةَ قُرَيْشًا، وَاصْطَفَى مِنْ قُرَيْشٍ بَنِي هَاشِمٍ، وَاصْطَفَانِي مِنْ بَنِي هَاشِمٍ".

- (ع ع) *Ahlus-sunnah wal džamá'ah* milujú členov prorokovej ﷺ rodiny, považujú ich za dôverníkov a zachovávajú prorokovu vôľu ohľadom nich, ktorú vyjadril:
- (غ غ) „Pripomínam vám Alláha ohľadom svojej *Ahlul-bajt* (rodiny).“ {Muslim}
- (ث ث) Ďalej povedal ﷺ svojmu strýkovi Al-Abbásovi po s'aznostiach, že niektorí *Qurajšovci* utláčajú Banu Hášim: „Prisahám na Toho, ktorý drží moju dušu v ruke Svojej, že (títo ľudia) nebudú veriacimi, kým nebudú milovať teba kvôli Alláhovi a príbuzenstvo so mnou.“ {At-Tirmizi a Aḥmed}
- (ض د) Taktiež povedal ﷺ: „Alláh si vyvolil banu Izmael, z banu Izmael si vyvolil banu Kinanaḥ, z banu Kinanaḥ si vyvolil *Qurajšovcov*, z *Qurajšovcov* si vyvolil banu Hášim a z banu Hášim si vyvolil mňa.“ {Muslim}

- (ظ ز) Prorokova *Ahlul-bajt* (rodina) sú tí, ktorým je zakázané prijať *zakáh* (almužnu). Sú to Álu-^sAli, Álu-^sZa'far, Álu-^sAqíl a Álu-^sAbbás – všetci patria k banu Hášim. Patria sem aj Banul-Muṭṭalib, keďže prorok ﷺ povedal: „Neopustili nás ani v *žahiljah* (období nevedomosti), ani v období islámu.“ {An-Nasái}

(هـ هـ) *Ahlus-sunnah wal džamá'ah* preto prechovávajú úctu voči *Ahlul-bajt* a prejavujú im náležité uznanie pre ich vzťah s prorokom ﷺ a milujú ich pre ich úsilie i útrapy pri víťaznej podpore islámu.

Nemilujú však neveriacich spomedzi nich, napr. jeho strýka Abu Ṭaliba. Alláh hovorí:

﴿فَإِذَا فُيِئِخَ فِي الصُّورِ فَلَا أَنسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَلَا يَتَسَاءَلُونَ﴾

„Až bude fúknuté do Trúby, vtedy už nebudú medzi nimi príbuzenské vzťahy a ani sa nebudú navzájom spytovať.“ {23:101}

Prorok ﷺ povedal: „Kto zaostáva v konaní dobrých skutkov, toho ani jeho ušľachtilý pôvod neposunie vpred (v Súdny deň).“ {Muslim}

Prorok ﷺ povedal svojmu strýkovi Al-ʿAbbásovi: „...**nebudú veriacimi, kým nebudú milovať teba...**“ To znamená, že nikto nebude mať dokonalú vieru, kým nebude kvôli Alláhovi milovať prorokovu *Ahlul-bajt* (rodinu). Členovia jeho rodiny patria k Alláhovým *aulija'* (dôverníkom), ktorí voči Nemu prejavujú poslušnosť, a preto je povinné prechovávať voči nim lásku kvôli Alláhovi. Platí to aj z dôvodu, že majú príbuzenský vzťah s prorokom ﷺ.

أهل السنة يحبون أمهات المؤمنين *Ahlu-sunnah milujú matky veriacich*

وَيَتَوَلَّوْنَ أَزْوَاجَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ أُمَّهَاتِ الْمُؤْمِنِينَ، وَيُؤْمِنُونَ بِأَنَّهُنَّ أَزْوَاجُهُ فِي الْآخِرَةِ: خُصُوصًا خَدِيجَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أُمَّ أَكْثَرِ أَوْلَادِهِ، وَأَوَّلَ مَنْ آمَنَ بِهِ وَعَاظَدَهُ عَلَى أَمْرِهِ، وَكَانَ لَهَا مِنْهُ الْمُنْزَلَةُ الْعَالِيَةُ. وَالصَّدِّيقَةُ بِنْتُ الصِّدِّيقِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا، الَّتِي قَالَ فِيهَا النَّبِيُّ ﷺ: "فَضَّلْتُ عَائِشَةَ عَلَى النِّسَاءِ كَفَضَلْتُ التَّرِيدَ عَلَى سَائِرِ الطَّعَامِ".

Ahlu-sunnah wal džamá'ah prejavujú úctu voči prorokovým manželkám z dôvodu, že boli akoby matky veriacich. Veria, že tieto ženy budú prorokovými manželkami i v raji, a to najmä Chadížaň رضي الله عنها, ktorá je matkou väčšiny jeho detí a ktorá bola prvou medzi veriacimi a ktorá ho ako prvá podporovala v jeho prorockom poslaní. U proroka mala najvyššie postavenie. *Aš-Šiddikah bintu Šiddik* (‘Áišaň رضي الله عنها), o ktorej prorok ﷺ povedal: „‘Áišaň prevyšuje všetky ostatné ženy tak, ako *šarid*¹ prevyšuje všetky ostatné jedlá.“ {Al-Buchári}

(ع ع)

(غ غ)

(ث ث)

(ذ ذ)

(ص ص)

(د د)

(ط ط)

(ظ ظ)

(ق ق)

(ح ح)

(و و)

(ه ه)

Prorokove manželky sú tie ženy, s ktorými prorok uzavrel *nikah* (manželstvo). Prvou z nich je Chadížaň bintu Chuwajlid رضي الله عنها, s ktorou sa oženil v Mekke pred tým, než bol poverený poslaním proroka. Prorok mal vtedy 25 rokov a ona bola o 15 rokov staršia. Počas jej života sa neoženil s inou ženou. Okrem Ibrahima mu všetky jeho deti porodila ona. Mala v neho vieru ako prvá a bola mu oporou pri nosení bremena prorockého poslanca. Zomrela vo veku 65 rokov, tri roky pred *hidžrou* (emigráciou).

Po nej sa oženil so Saudaň bintu Zam‘aň رضي الله عنها a potom uzavrel svadobnú zmluvu s ‘Áišou رضي الله عنها. V tej dobe mala ‘Áišaň šesť rokov. Ich manželstvo bolo dovŕšené po *hidžre* (emigrácii) do Mediny, keď mala deväť rokov.²

Jednou z jeho manželiek je Umm Salmaň رضي الله عنها, ktorú si vzal po smrti jej manžela Abu Salmaň رضي الله عنه. Ďalšou je Zainab bint Džaňš رضي الله عنها, s ktorou sa oženil po tom, ako sa s ňou rozviedol Zaid bin Ĥariš رضي الله عنه. Toto manželstvo sa vskutku konalo podľa Alláhovho osobitného plánu. Okrem toho sú jeho manželky Žuwairijaň bintu Ĥariš رضي الله عنها, Šafijaň bintu Ĥujai رضي الله عنها, Ĥafšaň bintu ‘Umar رضي الله عنها a Zainab bintu

¹ Jedno z populárnych starých východných jedál s jednoduchou prípravou, je špecifický vysokou výživnou hodnotou a pozostáva z troch zložiek: chleba, mäsa a šťavy. Arabi to pripravovali ako poctu pre hostí.

² Takéto manželstvo bolo v tom období prípustné z morálneho i kultúrneho hľadiska. Pre viac informácií o manželstve proroka Muĥammada s ‘Áišou viď Appendix 3.

Chuzaimaĥ . Všetky tieto ženy sú jeho manželkami a sú matkami veriacich. Sú jeho manželkami i v raji. Chadížaĥ a 'Áišaĥ bezpodmienečne prevyšujú všetky ostatné.

Vyjadrenia šiitskej *Ar-Rafīdah* proti *ṣaḥābah* ﷺ

وَيَنْبَرُّوْنَ مِنْ طَرِيقَةِ الرَّوَافِضِ الَّذِينَ يُبْغِضُونَ الصَّحَابَةَ وَيَسُبُّونَهُمْ. وَطَرِيقَةَ النَّوَاصِبِ الَّذِينَ يُؤَدُّونَ أَهْلَ النَّبِيِّتِ بِقَوْلٍ أَوْ عَمَلٍ. وَيَمْسِكُونَ عَمَّا شَجَرَ بَيْنَ الصَّحَابَةِ، وَيَقُولُونَ: إِنَّ هَذِهِ الْأَثَارَ الْمَرْوِيَّةَ فِي مَسَلُوْبِهِمْ مِنْهَا مَا هُوَ كَذِبٌ، وَمِنْهَا مَا قَدْ زِيدَ فِيهِ وَنَقِصَ وَعَبِّرَ عَنْ وَجْهِهِ، وَالصَّحِيحُ مِنْهُ هُمْ فِيهِ مَعْدُورُونَ: إِمَّا مَجْتَهُدُونَ مُصِيبُونَ، وَإِمَّا مَجْتَهُدُونَ مُخْطِئُونَ. وَهُمْ مَعَ ذَلِكَ لَا يُعْتَقِدُونَ أَنَّ كُلَّ وَاحِدٍ مِنَ الصَّحَابَةِ مَعْصُومٌ عَنْ كِبَائِرِ الْإِثْمِ وَصَغَائِرِهِ، بَلْ يَجُوزُ عَلَيْهِمُ الدُّنُوبُ فِي الْجُمْلَةِ. وَلَهُمْ مِنَ السَّوَابِقِ وَالْفَضَائِلِ مَا يُوجِبُ مَغْفِرَةَ مَا يَصْدُرُ مِنْهُمْ إِنْ صَدَرَ، حَتَّى إِنْهُمْ يُعْفَرُ لَهُمْ مِنَ السَّيِّئَاتِ مَا لَا يُعْفَرُ لِمَنْ بَعْدَهُمْ؛ لِأَنَّ لَهُمْ مِنَ الْحَسَنَاتِ الَّتِي تَمْحُو السَّيِّئَاتِ مَا لَيْسَ لِمَنْ بَعْدَهُمْ.

- (ع ع) *Ahlus-sunnah* sa dištancujú od *Ar-Rafīdah*¹, ktorí pocitujú zášť voči *ṣaḥābah* a hanobia ich, a taktiež od *An-Nawaṣib*², ktorí slovami či činmi ubližujú *Ahlul-bajt*.
- (غ غ) *Ahlus-sunnah* nevenujú pozornosť nezhodám, ktoré vznikli medzi *ṣaḥābah*. Veria, že rozprávania o nedostatkoch *ṣaḥābah* sú buď falošné, prehnané, upravené alebo poprekrúcané. V tejto súvislosti je správny postoj taký, že je im (*ṣaḥābah*) odpustené. Buď sa na základe *iżtihádu*³ rozhodli správne alebo sa dopustili chyby.
- (ث ث) *Ahlus sunnah* neveria, že by *ṣaḥābah* neboli spáchali žiadne menšie či väčšie

(ط ط) ¹ **Ar-Rafīdah**: Je to extrémistická šiitská sekta, ktorá sa vzdala Zaida ibin ‘Aliho ibin Ḥusaina, keď preukázal lásku voči Abu Bakrovi a ‘Umarovi. Boli k nemu ľahostajní v meste *Kúfaḥ*.

(ظ ظ) ² **An-Nawaṣib**: Sú to ľudia, ktorí nenávidia *Ahlul-bajt* (prorokovu rodinu), hanobia jej členov a považujú ich za neveriacich. Sú protivníkmi *Ar-Rafīdah*.

(ق ق) ³ **Iżtiḥad** doslovne znamená využiť všetky svoje schopnosti a maximálne sa usilovať dosiahnuť cieľ, ktorým v tomto prípade je odvolenie Alláhových zákonov *šarie* zo spoľahlivého zdroja a na základe dôkazov. Ide o schopnosť podať znalecký posudok v náboženských záležitostiach. *Iżtiḥad* je *ḥarám* (zakázaný) v prípade, že by *muđtahiđ* vytvoril pravidlo podľa svojho osobného úsudku a nezakladal by ho na Koráne a *sunne*.

(ح ح) Predpoklady *iżtiḥadu* sú nasledovné:

- Znalosť arabského jazyka,
- Znalosť Koránu a jeho *tafsír* (výkladu),
- *Manṭik* (logické myslenie),
- Znalosť *ḥadīšov* a ich rozprávačov (*‘ilm ar-riđžál*),
- Znalosť princípov *fiḥh*,
- Znalosť názorov ostatných učencov,
- Znalosť jasnej a správnej *‘akīdah ahlus-sunnah*.

(و و) Po splnení týchto predpokladov *muđtahiđ* odvodzuje zákony *šari’*e z nasledovných štyroch zdrojov:

- Korán: je bezpochyby prvým zdrojom islamských zákonov a nariadení.
- *Sunnah*: sú to prorokove slová, činy a výroky.
- *Iżmá’* (názorová zhoda): ide o všeobecnú názorovú zhodu ‘ulam’a (učencov) určitej doby ohľadom určitej otázky.
- *Kijás* (analogia): ide o vyvodenie zákona na základe podobnosti inému zákonu.

hriechy. Veria, že je všeobecne možné, že sa mohli dopustiť hriechu. Majú však jedinečné vlastnosti a cnostné činy, pre ktoré sú im odpustené ich chyby. Budú im odpustené dokonca aj také chyby, ktoré by neboli odpustené ľuďom neskoršieho obdobia. Je tomu tak preto, lebo ich chyby sú ospravedlnené skrze ich cnosti, ktoré ľudia po nich nemajú.

Na rozdiel od *Ar-Rafīdah* sa *Ahlu-sunnah* dištancujú od krajného postoja v prospech 'Aliho ﷺ. *Ar-Rafīdah* nenávidia starších *ṣaḥābah* ﷺ (spoločníkov), hanobia ich a považujú ich za *kufār* (neveriacich). Väčšina z nich, hoci uráža *ṣaḥābah* ﷺ (spoločníkov) a správne vedených kalifov¹, vyjadruje zveličené tvrdenia o 'Alim a jeho potomkoch a verí v ich božskosť. Títo ľudia boli známi už za života 'Aliho pod vedením 'Abdullahu ibn Saba'. Tento muž bol žid, ale neskôr sa stal muslimom. Snažil sa vážne poškodiť islám a muslimské spoločenstvo tak, ako židia poškodili a úplne skazili kresťanstvo.

Pomenovanie *Ar-Rafīdah* im po prvýkrát dal Zaid ibn 'Ali. Keď ho šiiti požiadali, aby sa dištancoval od poslušnosti voči kalifovi Abu Bakrovi i 'Umarovi ﷺ, aby mu šiiti mohli prisahať *bai'aḥ* (vernosť), on to odmietol. Keď odišli od neho, povedal: „Opustili ste ma (*arab. rafaḍumuni* - رفاضتموني).“ Na základe toho ich odvtedy nazývajú *Ar-Rafīdah*. Majú veľký počet siekt - niektoré sú extrémistickejšie než ostatné.

Al-Chawariž recipročne zaujali voči *Al-Rawafīd* opačný postoj a nazvali 'Aliho, Mu'awijaḥ a všetkých *ṣaḥābah* neveriacimi, ktorí ich sprevádzali. Vstúpili do vojny s nimi a vyhlásili, že je prípustné vziať ich život a majetok.

Ahlu-sunnah sa dištancujú aj od postoja *An-Nawaṣib*, ktorí prejavovali odpor a nenávisť voči prorokovej *Ahlul-bajt* (rodine) zo známych politických dôvodov. V súčasnosti už neexistujú.

Ahlu-sunnah nevenujú pozornosť nezhodám, ktoré vznikli medzi *ṣaḥābah* ﷺ, t.j. nezhodám medzi 'Alim ﷺ, Ṭalḥom ﷺ a Zubairom ﷺ po atentáte na 'Usmána ﷺ či tomu, čo sa neskôr odohralo medzi 'Alim ﷺ, Mu'awijaḥ ﷺ a 'Amrom ibn Al-'Aasom ﷺ, atď.

¹ Abu Bakr Aṣ-Ṣidīk, 'Umar ibn Al-Chaṭāb a 'Usmán ibn 'Afān.

Ahlus-sunnah veria, že rozprávania o ich nedostatkoch sú mnohokrát nepravdivé alebo poprekrúcané. Ich skutočné nedostatky považujú za odpustené a veria, že v tomto ohľade sú v pozícii *mudžtahid*¹. Napriek tomu neveria, že by *šahábah* رضي الله عنهم neboli spáchali žiadne menšie či väčšie hriechy. Majú však jedinečné cnosti a výnimočné skutky, sprevádzali proroka صلى الله عليه وسلم a spolu s ním konali *džihád*², a preto im je odpustené.

(ع ع)

(غ غ)

(ث ث)

(ذ ذ)

(ص ص)

(ض ض)

(ط ط)

(ظ ظ)

(ق ق)

(ح ح)

(و و)

(هـ هـ/ة)

¹ Ten ktorý urobí *ižtihád*

² *Džihád* sa nesprávne prekladá ako „svätá vojna“ a tento preklad sa médiami spopularizoval. Pre viac informácií o *džiháde* viď Appendix 2.

Ṣaḥābah ﷺ sú tí najlepši z tejto ummy

وَقَدْ تَبَيَّتْ بِقَوْلِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ أَنَّهُمْ خَيْرُ الْقُرُونِ، وَأَنَّ الْمُدَّ مِنْ أَحَدِهِمْ إِذَا تَصَدَّقَ بِهِ كَانَ أَفْضَلَ مِنْ جَبَلٍ أُحْدٍ ذَهَبًا مِمَّنْ بَعْدَهُمْ. ثُمَّ إِذَا كَانَ قَدْ صَدَرَ مِنْ أَحَدِهِمْ ذَنْبٌ؛ فَيَكُونُ قَدْ تَابَ مِنْهُ، أَوْ أَتَى بِحَسَنَاتٍ تَمْحُوهُ، أَوْ غُفِرَ لَهُ؛ بِفَضْلِ سَابِقَتِهِ، أَوْ بِشَفَاعَةِ مُحَمَّدٍ ﷺ الَّذِي هُمْ أَحَقُّ النَّاسِ بِشَفَاعَتِهِ، أَوْ ابْتِلَى بِبَلَاءٍ فِي الدُّنْيَا كُفِّرَ بِهِ عَنْهُ. فَإِذَا كَانَ هَذَا فِي الذُّنُوبِ الْمُحَقَّقَةِ؛ فَكَيْفَ الْأُمُورِ الَّتِي كَانُوا فِيهَا مُجْتَهِدِينَ: إِنْ أَصَابُوا؛ فَلَهُمْ أَجْرَانِ، وَإِنْ أَخْطَأُوا؛ فَلَهُمْ أَجْرٌ وَاحِدٌ، وَالْخَطَأُ مَغْفُورٌ.

ثُمَّ إِنَّ الْقَدَرَ الَّذِي يُنْكَرُ مِنْ فِعْلِ بَعْضِهِمْ قَلِيلٌ نَزَرَ مَغْفُورٌ فِي جَنْبِ فَضَائِلِ الْقَوْمِ وَمَحَاسِنِهِمْ؛ مِنَ الْإِيمَانِ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ، وَالْجِهَادِ فِي سَبِيلِهِ، وَالْهَجْرَةِ، وَالنُّصْرَةِ، وَالْعِلْمِ النَّافِعِ، وَالْعَمَلِ الصَّالِحِ. وَمَنْ نَظَرَ فِي سِيرَةِ الْقَوْمِ بَعْلَمٌ وَبَصِيرَةٌ، وَمَا مَنَّ اللَّهُ عَلَيْهِمْ بِهِ مِنَ الْفَضَائِلِ؛ عَلِمَ يَقِينًا أَنَّهُمْ خَيْرُ الْخَلْقِ بَعْدَ الْأَنْبِيَاءِ، لَا كَانَ وَلَا يَكُونُ مِثْلَهُمْ، وَأَنَّهُمْ الصَّفْوَةُ مِنْ قُرُونِ هَذِهِ الْأُمَّةِ الَّتِي هِيَ خَيْرُ الْأُمَّمِ وَأَكْرَمُهَا عَلَى اللَّهِ.

Z prorokových ﷺ výrokov je jasné, že ṣaḥābah boli najlepšimi ľuďmi svojej doby a dokonca ich milodar vo forme zlata s hmotnosťou jeden mudd¹ prevyšuje milodar iných vo forme zlata množstvom rovným pohoriu Uḥūd². Ak sa niekto z nich dopustil nejakých chýb, buď za to učinil pokánie alebo také cnostné skutky, ktoré ich anulujú, alebo je mu odpustené ako odmena za jeho cnosti a skrze prorokovo ﷺ šafā³, lebo práve ṣaḥābah si toto orodovanie zaslúžia najviac. Eventuálne boli vystavení skúške na zemi slúžiacej ako pokánie. Toto sa týka ich skutočne preukázaných chýb. Ohľadom otázok, v ktorých vykonali iḏtihad, je stanovisko nasledovné: Ak dospeli k správneému záveru, dostanú dve odmeny a ak urobili chybu, dostanú jednu odmenu a chyba im bude odpustená.

Ich nežiaduce činy sú bezvýznamné a je ich málo. Bude im odpustené pre ich cnosti a ušľachtilé činy, pre ich vieru v Alláha a Jeho proroka, pre ich konanie dḏihād kvôli Alláhovi, pre ich hidḏru (emigráciu) a podporu, pre ich dôležité znalosti a ich dobré skutky, atď.

Kto si prečíta ich životopisy s porozumením a vnímavosťou a pochopí, aké odmeny im Alláh udelil, zaiste si uvedomí, že ṣaḥābah sú najlepšimi ľuďmi po prorokoch. Nebol a ani nebude nikto im podobný. V tejto ummah, ktorá je najlepšia zo všetkých ostatných spoločností, sú títo zbožní ľudia u Alláha najpokornejší.

¹ Starodávna platobná jednotka používaná za čias proroka Muḥammada ﷺ a rovná sa 0.670 kg.

² Veľké pohorie v Madíne.

³ Orodovanie a prihováranie sa.

Prorokove výroky dokazujú, že *ṣaḥābah* ﷺ sú najlepšimi ľuďmi svojej doby. Ich milodar vo forme zlata s hmotnosťou jedného *mudd* či dokonca jeho polovice prevyšuje milodar ľudí po nich vo forme zlata množstvom rovný pohoriu *Uḥud*. Preto im budú chyby prepáčené vzhľadom na ich cnosti.

Autor si kladie za cieľ upozorniť na bod, že žiaden prorokov *ṣaḥābī* ﷺ (spoločník) nezomrel vo chvíli, keď páchal taký hriech, ktorý by bol dôvodom Alláhovho hnevu. Ak niekto z nich naozaj spáchal hriech, buď:

- učinil pokánie pred smrťou alebo,
 - vykonal cnostné skutky prevyšujúce jeho hriechy alebo,
 - (ع ع) - mu bude odpustené, keďže prijal islám medzi prvými, ako napr. *ṣaḥābah* ﷺ,
 - (غ غ) ktorí sa zúčastnili na Bitke pri *Badre*, alebo tí, ktorí zložili *Bai'atuš-šazaraḥ*¹ alebo,
 - (ث ث) - im bude odpustené skrz orodovanie proroka ﷺ, pretože si ho najviac
 - (ذ ذ) zaslúžia, alebo
 - (ص ص) - im boli uložené skúšky v živote, skrze majetok či potomstvo v rámci odpustenia hriechov.
 - (ض د)
- Ohľadom ich preukázaných chýb treba mať spomínaný postoj a vo veci *iḥtihādu* (ط ت) sú im chyby odpustené. To všetko hovorí v prospech ich výnimočnej čistoty a ušľachtilosti. Ich pochybenia sú v porovnaní s ich cnosťami a mimoriadnymi skutkami ako kvapka v oceáne. Alláh si vyvolil Svojho proroka ﷺ a taktiež (ق ك) vybral jeho spoločníkov. Práve preto sú títo zbožní ľudia najlepšimi bytosťami (ح ه) po prorokoch v rámci tejto *ummy*, ktorá je najlepšia zo všetkých ostatných (و و) spoločenstiev. (ه ه)

¹ Prísaha vernosti pod stromom.

Ahlu-sunnah veria v karamatul-aulija'

وَمِنْ أَصُولِ أَهْلِ السُّنَّةِ: التَّصَدِيقُ بِكَرَامَاتِ الْأَوْلِيَاءِ وَمَا يُجْرِي اللَّهُ عَلَى أَيْدِيهِمْ مِنْ خَوَارِقِ الْعَادَاتِ فِي أَنْوَاعِ الْعُلُومِ وَالْمُكَاشَفَاتِ وَأَنْوَاعِ الْقُدْرَةِ وَالتَّأَثِيرَاتِ، كَالْمَأْتُورِ عَنْ سَالِفِ الْأُمَّمِ فِي سُورَةِ الْكَهْفِ وَغَيْرِهَا، وَعَنْ صَنْدَرِ هَذِهِ الْأُمَّةِ مِنَ الصَّحَابَةِ وَالتَّابِعِينَ وَسَائِرِ قُرُونِ الْأُمَّةِ، وَهِيَ مَوْجُودَةٌ فِيهَا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ.

Viera v *karamatul-aulija'*¹ je súčasťou základných myšlienok *Ahlu-sunnah*. Patria sem aj mimoriadne udalosti, ktoré Alláh zjavuje skrze *aulija'* vo forme rôznych vedomostí, duchovných zážitkov, síl a vplyvov, ako aj tie, ktoré sú spomenuté v Ľoráne v *súratul-Kahf* (Jaskyňa) a na iných miestach ohľadom predošlých spoločenstiev a počiatočného obdobia *šahábah* (spoločníkov) a *tábi'in*² tejto *ummy*, a taktiež *karamat*, ktoré existujú vo všetkých skupinách tejto *ummy* až do súčasnosti a budú sa objavovať aj naďalej až do Súdneho dňa.

Mnohé zmienky v Ľoráne i *hadísoch* ako aj starodávne i súčasné udalosti sú dôkazom *karamat* tých, ktorí nasledujú správne vedenie Alláhových poslov. *Karamat* je neobvyklá udalosť, ktorú Alláh zjaví skrze niektorých z Jeho *aulija'* (dôverníkov) s cieľom podporiť nejakú svetskú či duchovnú záležitosť. Rozdiel medzi *karamat* a *mu'žizat* (zázrakmi) je taký, že *mu'žizah* (zázrak) súvisí s poslaním proroka ﷺ.

Medzi *karamat* a zázrakmi je veľa rozdielov, medzi najdôležitejšie patria:

1. Sú podobné zázrakom, ktoré dokazujú dokonalosť Alláhovej moci a dominancie Jeho vôle. Nech Alláh chce čokoľvek, On je toho veru najväčším Uskutočniteľom. Alláh má okrem nám známych spôsobov a príčin aj iné spôsoby, ktoré sú za hranicou ľudského poznania a zmyslového vnímania.

Príbeh *Ašhábul-kahf* (Ľudí jaskyne) je jedným z takýchto udalostí, keď im Alláh privodil dlhodobý spánok a ochránil ich telá pred rozkladom. Nasledovnou udalosťou je, keď Zachariáš vošiel k Márii (Imránovej dcére) do *mihráb*³, našiel u nej potravu, a preto udivene povedal:

¹ *Karamat* (javy podobné zázrakom), ktoré vykonali muslimovia s vysokým stupňom zbožnosti skrz dôkladné a správne vzdelanie a praktizovanie islámu.

² Generácia nasledujúca hneď po *šahábah*, ktorí stretli *šahábah* v stave, keď sa stali veriacimi, a ktorí zomreli v pevnej viere.

³ Výklenok určený na modlenie.

﴿يَمْرُؤُاَ اَنَّى لَكَ هٰذَا قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ يَرُفُّ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾

„Mária, odkiaľ to máš?!“ Povedala: „Je to od Alláha. Alláh dáva tomu, komu chce, bez počítania.“ {3:37}

Patrí sem i Máriino otehotnenie a narodenie Ježiša ﷺ bez otca a Ježišovo ﷺ rozprávanie už v kolíske, atď.

2. *Karamat* sú taktiež dôkazom potvrdenia proroctva, keďže *aulija*’ prijímajú tieto *karamat* skrze nasledovanie správneho vedenia prorokov a skrze tomu zodpovedajúci život.

(ع ع)

3. *Karamat* sú radostné zvesti, ktoré im Alláh dal už na svete. *Bušra* (zvest’) je každá vec, ktorá dokazuje, že sú *walí* (ochrancom, podporovateľom, priateľom, atď.) a že v posmrtnom živote budú mať dobrý koniec.

(غ غ)

(ث ث)

(ذ ذ)

(س س)

Karamat ešte stále jestvujú v tejto *umme* a budú existovať až do Súdneho dňa a pozorovaním sú najlepšie dokázateľné.

(د ض)

(ط ط)

(ظ ظ)

Al-Mu‘tazilaħ a niektorí *Al-Aš‘ariaħ* taktiež popierajú výskyt *karamat* tvrdiac, že sú to vlastne zázraky. Je to však nepravdivé tvrdenie, keďže *karamat*, ako sme spomínali, nie sú spojené s poslaním proroka.

(ك ق)

(ح ه)

(و و)

(هـ هـ)

Podľa *Ahlu-sunnah* Alláh definuje *walího* (dôverníka) v Ķoráne, kde hovorí:

﴿اَلَا اِنَّ اَوْلِيَاءَ اللّٰهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾ الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا وَكَانُوْا يَتَّقُوْنَ ﴿٦٣﴾﴾

„Verní *aulija*’ (dôverníci) Alláha niet o nich strach (žiadny) a ani nebudú zarmútení, tí, ktorí uverili a vyvarovali sa (podrobením sa Jeho príkazom).“

{10:62-63}

Tento verš uvádza, že Alláhov *walí* je zbožný veriaci, ktorý má bázeň pred Alláhom, miluje Alláha, nasleduje Jeho náboženstvo a Jeho pravidlá, snaží sa o Alláhovu spokojnosť a drží sa medzí, ktoré stanovil Alláh. Je jedným z Alláhových služobníkov, je pod Jeho dohľadom a autoritou, nedokáže si sám pomôcť ani uškodiť a sám nevie, čo pre neho Alláh stanovil. Taký je Alláhov *walí* podľa *Ahlu-sunnah*.

Človek môže nadobudnúť status *walího* vykonávaním *farđ* (povinných) i *nařil* (dobrovoľných) úkonov v rámci uctievania, kým ho Alláh nebude milovať.

Podľa *sufistickej*¹ definície má *walí* iný, nový význam, ktorý je odlišný od chápania *Ahlu-sunnaħ*. Podľa nich je *walí* niekto, koho si vybral Alláh, hoci by dotýčny nebol spravodlivý a zbožný, na základe čoho by ho miloval Alláh. Status *walího* je podľa ich názoru božský dar, ktorý je daný bezdôvodne a bez uváženia. Z tohto dôvodu sú presvedčení, že niektorí previnilci, zločinci, duševne chorí a nemorálni ľudia sú *aulija* ' jednoducho preto, že vykonávajú výnimočné činy, napr. vstup do ohňa, zraňovanie tela zbraňami, chytanie hadov rukami a predpovede o nepoznateľnom, atď. Za *aulija* ' dokonca považujú i ľudí, ktorí pijú alkohol a dopúšťajú sa *zina* (smilstva, cudzoložstva), a hovoria: „Skutočného *walího* nikdy nezasiahne hriech.“

¹ **Aš-Šufiaħ:** Pojem „sufizmus“ nebol známy v časoch posla, *šaħábaħ* či *tábi'in*. Vznik skupiny s týmto pomenovaním prehlbil rozpory medzi muslimami. *Šufisti* vo väčšom rozsahu šíria *bid'ah* (inováciu) a dopúšťajú sa menšieho i väčšieho *širku* (pridružovanie k Alláhovi v uctievaní).

Nižšie je uvedené porovnanie medzi vierou a rituálmi *šufizmu* a islámu na základe Koránu a *sunny*.

1. *Šufizmus* má mnoho odnoží alebo *taríkaħ* (sekty), napr. *Tízanijaħ*, *Ķadirijaħ*, *Naħšabandijaħ*, *Šázilijaħ*, *Rifá'ijaħ*, atď.
Islám zakazuje takéto sektárstvo. Alláh hovorí: „...nepatríte medzi polyteistov, k tým, ktorí rozdelili svoje náboženstvo a z ktorých sa vytvorili skupiny. Každá skupina sa raduje z toho, čo má.“ {30:31-32}
2. *Šufisti* uctievať popri Alláhovi iných, napr. prorokov a *aulija* ', živých či mŕtvych. Hovoria: „Madad ó posol Alláhov, madad ó Zajnab a madad ó Ĥusain.“ Znamená to „Pomôž nám a daj nám zo svojej štedrosti a zmierni nám utrpenie a odvráť od nás nešťastie.“ Ide o veľký *širk* a takýto človek je *káfir*.
Alláh nám zakazuje vzývať resp. žiadať o pomoc kohokoľvek okrem Neho Samotného v záležitostiach, ktoré sú mimo schopností toho človeka: „a tí, ktorých vzývate mimo Neho, tí nevlastnia ani nad blanou kôstky datle, ak by ste ich vzývali, nebudú počuť vaše vzývanie a aj keby počuli, nikdy by vám nič nesplnili. A v deň zmŕtvychstania odmietnu uznať vaše pridružovanie.“ {35:13-14}
3. *Šufisti* povoľujú tanec, bubny, hudobné nástroje a zvýšenie hlasu pri vykonávaní *zíkru*.
Alláh hovorí: „Veriaci sú tí, ktorých srdcia sa zachievajú, keď sa spomína Alláh, a ktorých viera sa posilní, keď sa im prenášajú Jeho znamenia, a na Pána svojho sa spoliehajú...“ {8:2}
4. *Šufisti* činia *zíkru* tak, že iba vyslovujú meno Alláhovo, teda hovoria: „Alláh, Alláh, Alláh“. Je to *bid'ah* a v isláme to nemá žiadny význam. Zachádzajú dokonca do krajností a hovoria: „A, a, a“ alebo „Hu, hu.“
Prorok učil muslimov, aby spomínali Alláha slovami, ktoré majú skutočný význam, a za ktoré budú odmenení, ako napr. *Subħanalláh*, *Al-ħamdulilláh*, *lá iláha illa Alláh*, *Alláhu akbar*, atď.
5. *Šufisti* tvrdia, že majú gnózu resp. poznanie neviditeľného.
Korán potvrdzuje, že sú klamári. Alláh hovorí: „Povedz: „Nikto z tých, ktorí sú na nebesiach i na zemi, nepozná nepoznateľné okrem Alláha...““ {27:65}
6. *Šufisti* tvrdia, že Alláh stvoril svet kvôli Muħammadovi.
Korán potvrdzuje, že sú klamári. Alláh hovorí: „A veru džinov a ľudí som stvoril jedine preto, aby Ma uctievali.“ {51:56} {15:99}
7. *Šufisti* tvrdia, že majú poznanie priamo od Alláha, a to bez sprostredkovania od proroka a v bdelom stave.
8. *Šufisti* oslavujú *mawlid* (prorokovo narodenie) a majú zhromaždenia, kde vyprosujú požehnanie pre proroka, ale konajú v rozpore s jeho učением tým, že zvyšujú hlas pri *zíkru*, a tým, že ich anášíd (náboženské piesne) a *kasidah* (básne) obsahujú *širk*.
9. *Šufisti* chodia k hrobom, prosia mŕtvych v nich o požehnanie, v rámci rituálu chodia okolo nich (*tawaaf*) a na tieto miesta prinášajú obety.

Všetky spomenuté praktiky uctievania sa považujú za *širk*, a sú v rozpore s *tawħidul-ulúħijaħ* (Alláhovou jedinečnosťou ako Boha). Pre viac informácií o *tawħid* vid' Appendix 1.

V definícii *waliho* idú omnoho ďalej. Tvrdia dokonca, že *walí* ovláda vesmír; že povie nejakej veci „Bud’!“ a ona je. Podľa ich názoru, každého *waliho* menoval Alláh a v jeho moci je nejaký aspekt tvorenia.

Štyria *aulija*’ vraj držia zem za jej štyri rohy, každý zo siedmich ďalších *aulija*’ dozerá na jeden zo siedmich svetadielov, v každej oblasti je niekoľko *aulija*’ - tridsať alebo štyridsať v Egypte a podobný počet v Sýrii a Iraku - a každý má niečo na starosti. Nad nimi všetkými je jeden *walí*, ktorý sa nazýva *Al-kuṭb Al-akbar* (doslovne veľký stĺp či veľká os) alebo *Al-Ġhawṣ* (zdroj pomoci) a on je vraj ten, kto je zodpovedný za záležitosti celého sveta.

(ع ٤)

(غ ٥) Tituly *Al-Ġhawṣ* prináležia výlučne Alláhovi, ktorý je pomocníkom tých, ktorí hľadajú pomoc. Je teda neprípustné žiadať pomoc od niekoho iného, či by to bol anjel, poslaný prorok, *ṣaḥábaḥ* (spoločníci) alebo učenci. Ten, kto tvrdí, že ľudia na zemi môžu hľadať útočisko (zverovať svoje obavy, žiadať, aby boli ušetrení od ujmy, žiadať o milosť, atď.) u tristo, ktorí to postúpia ďalej sedemdesiatim, ktorí to postúpia štyridsiatim, ktorí to postúpia siedmim, ktorí to postúpia štyrom, ktorí to nakoniec postúpia *Al-Ġhawṣ*, ten je klamár, ktorý zblúdil, a je *mušrik*. Alláh hovorí:

(ط ٦)

(ظ ٧) ﴿وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي﴾

(ز ٨)

﴿لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ﴾

(ك ٩)

(ح ١٠) „Keď sa ťa spýtajú služobníci Moji na Mňa, vedz, že som blízko a že odpoviem na prosbu prosiaceho, keď ma poprosí. Nech však výzvu Moju poslúchnu a nech vo Mňa veria - snád’ sa tí ľudia správne rozhodnú a pôjdu správnou cestou!“

(و ١١)

{2:186}

(هـ ١٢)

Ahlu-sunnah sa pridružajú prorokovej sunny

ثُمَّ مِنْ طَرِيقَةِ أَهْلِ السُّنَّةِ وَالْجَمَاعَةِ اتَّبَعَ آثارَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ بَاطِنًا وَظَاهِرًا، وَاتَّبَعَ سَبِيلَ السَّابِقِينَ الْأَوَّلِينَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ، وَاتَّبَعَ وَصِيَّةَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ حَيْثُ قَالَ: "عَلَيْكُمْ بِسُنَّتِي وَسُنَّةِ الْخُلَفَاءِ الرَّاشِدِينَ الْمُهْدِيِّينَ مِنْ بَعْدِي، تَمَسَّكُوا بِهَا، وَعَضُّوا عَلَيْهَا بِالنَّوَاجِذِ، وَإِيَّاكُمْ وَمُحَدَّثَاتِ الْأُمُورِ؛ فَإِنَّ كُلَّ بَدْعَةٍ ضَالَّةٌ." وَيَعْلَمُونَ أَنَّ أَصْدَقَ الْكَلَامِ كَلَامُ اللَّهِ، وَخَيْرَ الْهَدْيِ هَدْيُ مُحَمَّدٍ ﷺ وَيُؤَثِّرُونَ كَلَامَ اللَّهِ عَلَى غَيْرِهِ مِنْ كَلَامِ أَصْنَافِ النَّاسِ، وَيَقْدَمُونَ هَدْيَ مُحَمَّدٍ ﷺ عَلَى هَدْيِ كُلِّ أَحَدٍ. وَلِهَذَا سَمُّوا أَهْلَ الْكِتَابِ وَالسُّنَّةِ، وَسَمُّوا أَهْلَ الْجَمَاعَةِ؛ لِأَنَّ الْجَمَاعَةَ هِيَ الْاجْتِمَاعُ، وَضِدُّهَا الْفُرْقَةُ، وَإِنْ كَانَ لَفْظُ الْجَمَاعَةِ قَدْ صَارَ اسْمًا لِنَفْسِ الْقَوْمِ الْمُجْتَمِعِينَ. وَالْإِجْمَاعُ هُوَ الْأَصْلُ الثَّلَاثُ الَّذِي يُعْتَمَدُ عَلَيْهِ فِي الْعِلْمِ وَالدِّينِ. وَهُمْ يَزْنُونَ بِهَذِهِ الْأَصُولِ الثَّلَاثَةِ جَمِيعَ مَا عَلَيْهِ النَّاسُ مِنْ أَقْوَالٍ وَأَعْمَالٍ بَاطِنَةً أَوْ ظَاهِرَةً مِمَّا لَهُ تَعَلُّقٌ بِالدِّينِ وَالْإِجْمَاعِ الَّذِي يُنْضَبُطُ هُوَ مَا كَانَ عَلَيْهِ السَّلْفُ الصَّالِحُ؛ إِذْ بَعْدَهُمْ كَثُرَ الْإِخْتِلَافُ، وَانْتَشَرَ فِي الْأُمَّةِ.

Súčasťou spôsobu života *Ahlu-sunnah wal džama'ah* je aj to, že nasledujú prorokove ﷺ zvyky skrze skutky i v duchovnom zmysle, nasledujú život tých, ktorí sa stali prvými veriacimi spomedzi *Al-Muħažirín*¹ a *Al-Anšár*², a zachovávajú prorokovu ﷺ vôľu, ktorú vyjadril slovami: „Je vám uložená povinnosť, keď už tu nebudem, žiť podľa mojej sunny a tradície správne vedených kalifov, ktorí odo mňa dostali správne vedenie. Uchopte ju zadnými zubami³ a všetkými silami sa jej pevne pridržajte a chráňte sa pred zavádzaním inovácií, lebo každá inovácia je zvedením do omylu.“ {At-Tirmidhi}

Ahlu-sunnah vedia, že najpravdivejšie slová sú slová Alláhove (Ķorán) a najlepši spôsob života je život Muħammadov ﷺ. Dávajú prednosť slovu Alláhovmu pred slovami kohokoľvek iného. Uprednostňujú Muħammadovo ﷺ správne vedenie pred vedením kohokoľvek iného. Preto sa im hovorí *Ahlul Kitab was-sunnah* (nasledujúci Ķorán a sunnah).

Taktiež ich nazývajú *Ahlul džama'ah*. *Džama'ah* je iné slovo označujúce *ižmá'*, čo je opakom rozkolu, aj keď slovo *džama'ah* bolo vytvorené na označenie všetkých tých, ktorí sa zhromažďujú. *Ižmá'* je treťou podstatou *šari'e*, v rámci ktorého sa opierajú o náboženstvo a vedomosti. Skrze tieto tri podstaty *Ahlu-sunnah* posudzujú všetky slová i skutky ľudí, či už vonkajšie alebo vnútorné, súvisiace s náboženstvom. Správny *ižmá'* je taký, ktorý je v súlade s postojom *salaf*, keďže po nich sa rozdiely znásobili a islamská komunita sa rozdelila.

¹ *Šahábali*, ktorí sa presťahovali z Mekky do Mediny kvôli islámu.

² *Šahábali*, ktorí boli podporovateľmi z Mediny a podporovali *Al-Muħažirín*.

³ Arabský výraz pre: držať sa niečoho zubami-nechtami.

Autor tu popisuje zdroj, z ktorého vychádzajú základné a okrajové podstaty *Ahlus-sunnaḥ*. Tento zdroj je založený na troch podstatách:

1. Kniha Alláhova (Ḳorán), ktorá je najlepšou a najpravdivejšou knihou. *Ahlus-sunnaḥ* nedávajú prednosť slovám kohokoľvek iného pred slovom Alláhovým.
2. Neuprednostňujú tradíciu kohokoľvek iného pred *sunnou* prorokovou či pred jeho výrokmi.
3. *Iḡmáʿ* dosiahnutá v počiatocnom období, ktoré bolo najlepším obdobím tejto *ummy* pred jej rozdelením, rozkolom a zvedením do omylu.

Slová a skutky ľudí po počiatocnom období posudzujú *Ahlus-sunnaḥ* na základe týchto troch princípov – Kniha (Ḳorán), *sunnaḥ*, a *iḡmáʿ*. Ak sú výroky v súlade s týmito princípmi, tak ich prijímajú; ak sú v rozpore s nimi, tak ich odmietajú bez ohľadu na to, kto ich vyriekol.

(ث ش)

To je spravodlivá a priama cesta – ak niekto po nej kráča, nebude zvedený do omylu a nebude zatratený. To je vyvážený postoj na rozdiel od tých, ktorí sa pohrávajú s textami, nesprávne vykladajú Ḳorán, odmietajú autentické *ḥadīṣy*, ignorujú *iḡmáʿu salaf* alebo zišli z pravej cesty a prijímajú každý názor a výrok nerozlišujúc medzi tým, či je skutočný alebo vymyslený, správny alebo nesprávny.

(ظ ز)

(ق ك)

(ح ه)

(و و)

(هـ ء/هـ)

Ahlu-sunnah sa pridržajú základných princípov šari'e

ثُمَّ هُمْ مَعَ هَذِهِ الْأُصُولِ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ، وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ عَلَى مَا تُوجِبُهُ الشَّرِيعَةُ. وَيُرَوْنَ إِقَامَةَ الْحَجِّ وَالْجِهَادِ وَالْجَمْعِ وَالْأَعْيَادِ مَعَ الْأَمْرَاءِ أَيْزَارًا كَانُوا أَوْ فَجَارًا، وَيَحَافِظُونَ عَلَى الْجَمَاعَاتِ. وَيَدِينُونَ بِالنَّصِيحَةِ لِلْأُمَّةِ، وَيَعْتَقِدُونَ مَعْنَى قَوْلِهِ ﷺ: "الْمُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِ كَالْبُنْيَانِ الْمَرْصُوصِ؛ يَشُدُّ بَعْضُهُ بَعْضًا وَشَبَكَ بَيْنَ أَصَابِعِهِ"، وَقَوْلِهِ ﷺ: "مَثَلُ الْمُؤْمِنِينَ فِي تَوَادُّهِمْ وَتَرَاحُمِهِمْ وَتَعَاطُفِهِمْ كَمَثَلِ الْجَسَدِ؛ إِذَا اشْتَكَى مِنْهُ عَضْوٌ؛ نَدَّاعَى لَهُ سَائِرَ الْجَسَدِ بِالْحَمَى وَالسَّهْرِ". وَيَأْمُرُونَ بِالصَّبْرِ عِنْدَ الْبَلَاءِ، وَالشُّكْرِ عِنْدَ الرَّخَاءِ وَالرِّضَا بِمَرِّ الْقَضَاءِ. وَيَدْعُونَ إِلَى مَكَارِمِ الْأَخْلَاقِ، وَمَخَاسِنِ الْأَعْمَالِ، وَيَعْتَقِدُونَ مَعْنَى قَوْلِهِ ﷺ: "أَكْمَلُ الْمُؤْمِنِينَ إِيمَانًا أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا". وَيَنْدُبُونَ إِلَى أَنْ تَصِلَ مِنْ قِطْعِكَ، وَتُعْطِيَ مَنْ حَرَمَكَ، وَتَعْفُوَ عَمَّنْ ظَلَمَكَ. وَيَأْمُرُونَ بِبِرِّ الْوَالِدَيْنِ، وَصِلَةِ الْأَرْحَامِ، وَحُسْنِ الْجَوَارِ، وَالْإِحْسَانِ إِلَى الْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ، وَالرِّفْقِ بِالْمَمْلُوكِ. وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْفَخْرِ، وَالْخُبْلَاءِ، وَالْبَغْيِ، وَالْإِسْتِطَالَةِ عَلَى الْخَلْقِ بِحَقِّ أَوْ بَعْدِ حَقِّ. وَيَأْمُرُونَ بِمَعَالِي الْأَخْلَاقِ، وَيَنْهَوْنَ عَنِ سَفْسَافِهَا. وَكُلُّ مَا يَقُولُونَهُ وَيَفْعَلُونَهُ مِنْ هَذَا وَغَيْرِهِ؛ فَإِنَّمَا هُمْ فِيهِ مُتَّبِعُونَ لِلْكِتَابِ وَالسُّنَّةِ، وَطَرِيقَتُهُمْ هِيَ دِينُ الْإِسْلَامِ الَّذِي بَعَثَ اللَّهُ بِهِ مُحَمَّدًا ﷺ.

Ahlu-sunnah sa pridržajú princípy šari'e prikazujúcich *Al-Ma'rúf* a zakazujúcich *Al-Munkar*. Veria v konanie *hadždžu*, *džihádu*, *džumu'ah* a *'idu* spolu s vodcami, či už sú dobrými alebo zlými a zachovávajú spoločenstvo.

Uctievajú Alláha skrz pobádanie *ummy* a veria v prorokove ﷺ slová: „*Mu'min* (veriaci) je veriacemu ako keby boli stavbou pevne spojenou, jedna (tehla) posilňuje druhú, a zopál prsty (na ukážku).“ {Al-Buchári}

Prorok ﷺ povedal: „Vzájomná láska, súcitiť a dobromyseľnosť medzi veriacimi je ako telo. Keď ochorie nejaký orgán, celé telo reaguje horúčkou a nespavosťou.“ {Al-Buchári}

Ahlu-sunnah nabádajú na trpezlivosť v čase nešťastia a utrpenia, na vďačnosť v čase pohody a na prijatie Alláhovho rozhodnutia. Vyzývajú ľudí, aby žili najlepším spôsobom, mali ušľachtilý charakter a dobré mravy, konali dobré skutky a mali vieru v zmysle prorokových slov ﷺ: „Človek s najdokonalejšou vierou spomedzi *mu'minin* (veriacich) je ten, kto má najlepší charakter.“ {At-Tirmizi}

Nabádajú obnovovať vzťahy s tými, ktorí s vami vzťahy prerušia, dávať tým, ktorí vám nedajú to, čo vám právom prináleží, a odpúšťať tým, ktorí vám krivdia. Prikazujú spravodlivo zaobchádzať s rodičmi, zachovávať príbuzenské vzťahy, byť dobrý k susedom, sirotám, biednym a cestujúcim a mať súcitiť voči otrokom. Zakazujú pýchu a namyslenosť a zlé zaobchádzanie s ľuďmi, či by to bolo právom alebo neprávom. Apelujú na mravné správanie a odrádzajú od

nehanebností. Vo všetkom, čo hlásajú a konajú, sa pridávajú Kóránu a *sunny*. Ich cestou je islamské náboženstvo, ktoré Alláh zoslal skrze Muḥammada ﷺ.

Autor napísal: „*Ahlus-sunnah* sa pridávajú princípov *šari‘e* prikazujúcich *Al-Ma‘rúf* a zakazujúcich *Al-Munkar*.“

Al-Ma‘rúf: všetko, čo prikazuje *šari‘ah*; oni to taktiež prikazujú a *Al-Munkar*: všetko, čo zakazuje *šari‘ah*; oni to taktiež zakazujú. Je to z toho dôvodu, že to prikazuje Alláh:

﴿وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾

(ع) „A nech je vo vašich radoch spoločenstvo, členovia ktorého vyzývajú k dobru a prikazujú *Al-Ma‘rúf* a zakazujú *Al-Munkar*. To sú tí, ktorí prospereli.“ {3:104}

(ث) Pri prikazovaní *Al-Ma‘rúf* a zakazovaní *Al-Munkar* však jestvujú nasledovné podmienky:

(ذ) 1. Takýto človek musí byť erudovaný v oblasti ustanovení *šari‘e* ohľadom toho, (ص) čo prikazuje a čo zakazuje, a jeho rozhodnutia nesmú byť závislé od jeho osobných preferencií či nejakých zvyklostí. Táto podmienka sa zakladá na nasledovných Alláhových slovách:

(ط) ﴿فَأَحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ﴾

(ظ) „Rozhodni teda medzi nimi podľa toho, čo Alláh zoslal a nenasleduj a neuprednostňuj ich túžby pred tým, čo sa ti dostalo z pravdy.“ {5:48}

(ح) ﴿وَلَا تَقُولُوا لِمَا نَصَبْنَا لِكُذِّبِ الْكُذِّبِ هَذَا حَلَالٌ وَهَذَا حَرَامٌ لِيُفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ

(و) الْكُذِّبِ إِنَّ الَّذِينَ يُفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكُذِّبِ لَا يُفْلِحُونَ﴾

(هـ) „Nehovorte o tom, čo vaše jazyky lživo opisujú: ‚Toto je dovolené a toto zakázané‘, aby ste si vymýšľali o Alláhovi lži. Tí, ktorí si vymýšľajú o Alláhovi lži, nikdy neuspajú.“ {16:116}

2. Takýto človek pozná stav človeka, ktorému dáva radu alebo príkaz. Napríklad, že človek, ktorému chce niečo prikázať, nie je duševne chorý, keďže takýto človek nemá v isláme právnu zodpovednosť za žiaden svoj čin.

3. Takýto človek si musí byť vedomý, či ten, komu niečo prikazuje, nejaký čin naozaj urobil alebo neurobil.

Prorok ﷺ mal raz v piatok *chutbah* a vtedy sa jeden muž po vstupe hneď posadil. Prorok sa ho spýtal: „Už si sa pomodlil?“

Muž odpovedal: „Nie.“

Prorok povedal: „Vstaň a vykonaj dve *rak'ah* a skráť ich.“ {Al-Buchári a Muslim}

4. Takýto človek musí byť schopný prikázať *Al-Ma'rúf* alebo zákazať *Al-Munkar* bez toho, aby si spôsobil ujmu (zlé slová, väzenie...). Ak však túto ujmu trepezlivo prijme, je to cnostnejšie.
5. Takýto človek prikazaním *Al-Ma'rúf* a zakazaním *Al-Munkar* nesmie inému spôsobiť väčšiu škodu. Podľa učencov môže zakázanie *Al-Munkar* viesť k štyrom veciam: *Al-Munkar* prestane úplne, zmenší sa, zmení sa na niečo obdobné alebo sa zväčší. Ako príklad možno uviesť nasledovné: keď chce žena konvertovať na islám, niektorí muslimovia jej prikázu nosiť *hidžab*, no to ju môže odradiť od toho, aby sa stala muslimkou. V tomto prípade prikázanie *Al-Ma'rúf* ohľadom *hidžabu* povedie k väčšej škode.

Autor napísal: „**Veria v konanie *hadždžu*, *džihádu*, *džumu'ah* a *'idu* spolu s vodcami, či už sú dobrými alebo zlými.**“

Zastávajú názor, že treba konať *hadždž*, *džihád*, *džumu'ah* a *'id* spolu s vodcom, či už je spravodlivý (poslušný voči Alláhovi) alebo zlý (neposlušný voči Alláhovi), pod podmienkou, že jeho neposlušnosť neprechádza do jasnej a nepopierateľnej neviery. V prípade takejto neviery je nutné nenasledovať vodcu, ktorý musí následne prestať spravovať záležitosti muslimov.

Autor taktiež napísal: „... **zachovávajú spoločenstvo.**“

Ahlu-sunna konajú päť denných modlitieb v zhromaždení. Významovo môže ísť aj o názorovú zhodu, bez nezhôd, ako povedal prorok ﷺ Mu'ázovi ibn Džabalovi ؓ a Abu Musovi ؓ, keď ich poslal do Jemenu: „Veci uľahčujte a nesťažujte, oznamujte ľuďom radostnú zvesť a nespôsobujte, aby utekali, a v názoroch sa zhodujte a nerozchádzajte.“ {Al-Buchári a Muslim}

Autor napísal: „**Uctieujú Alláha skrz pobádanie *ummy*...**“

Tamím ibn Aus ؓ vyrozprával, že prorok ﷺ povedal: „Náboženstvo je *našihah* (pobádanie). Náboženstvo je *našihah*.

Povedali: „Vo vzťahu ku komu, posol Alláhov?“

Povedal: „Vo vzťahu k Alláhovi, Jeho Knihe, Jeho poslovi, vodcom muslimov a vo vzťahu k muslimom všeobecne.“ {Muslim}

Naṣiḥah vo vzťahu k Alláhovi je úprimná snaha priblížiť sa k Nemu.

Naṣiḥah vo vzťahu k poslovi znamená nasledovať a počúvať ho.

Naṣiḥah vo vzťahu ku Ķoránu znamená ujasnenie si, že je Alláhovým slovom a Jeho zjavením, a je povinné v neho veriť a pridŕžať sa jeho nariadení.

Naṣiḥah vo vzťahu ku všetkým muslimom, ich vodcom a učencom je medzi záležitosťami, v ktorých spoločníci prisahali poslovi ﷺ *bai'ah* (vernosť): „Pobádať každého muslima.“ {Al-Buchári a Muslim}

(ع ع)

Autor taktiež napísal: „**Veria v prorokove ﷺ slová: „Mu'min (veriaci) je veriacemu ako keby boli stavbou pevne spojenou...“**

(غ غ)

(ث ث) Prorok ﷺ prirovnal vzťah veriaceho a jeho brata vo viere k budove, kde jedna časť (tehla) posilňuje druhú, a tak je jej konštrukcia súdržná a pevná.

(ذ ذ)

Každý prst je slabý sám o sebe, ale keď sú prsty zopäté, jeden posilňuje druhý.

(ص ص)

To isté platí pre veriaceho a jeho brata. Ak jeden trpí slabosťou, druhý ho podporí. Veriaci je zrkadlom svojho brata. Keď v ňom spozoruje chybu, napravi ho a keď je v núdzi, tak mu pomôže.

(ض ض)

(ط ط)

(ظ ظ) Autor napísal: „**Prorok ﷺ povedal: „Vzájomná láska, súcit a dobromyseľnosť medzi veriacimi...“**

(ق ق)

Ahlu-sunnah spoločne zdieľajú pocity a bolesti. Sú k sebe navzájom milosrdní.

(ح ح)

Keď je jeden v núdzi, druhý mu pomôže. Správajú sa k sebe zhovievavo a láskavo. Ak sa vaše ucho, oko či časť vášho tela necíti dobre, celé telo bude

(و و)

pociťovať bolesť a mať ťažkosti.

(ه ه)

Autor napísal: „***Ahlu-sunnah* nabádajú na trpezlivosť v čase nešťastia a utrpenia...“**

Trpezlivosť sa ukáže v čase skúšky. Najvyššia a najlepšia trpezlivosť je na začiatku nešťastia. Prorok ﷺ povedal: „Trpezlivosť je len na začiatku (nešťastia).“ {Al-Buchári a Muslim}

Každý človek bude skúšaný prostredníctvom samého seba, svojej domácnosti, svojho bohatstva, svojich známych, svojho mesta alebo prostredníctvom muslimov všeobecne. A to bude buď vo svetských záležitostiach alebo v náboženstve. Utrpenie v náboženstve je oveľa horšie ako utrpenie vo svetských záležitostiach.

Tí, ktorí trpia, zažívajú štyri situácie:

- Hnev: je zakázaný a je jedným z ťažkých hriechov. Ako príklad možno uviesť stav, keď sa človek začne udierať po tvári, ťahať si vlasy alebo si strhávať oblečenie.
- Trpezlivosť: keď človek ovláda seba samého, svoje srdce, jazyk a končatiny, aby neprejavoval hnev. Je to povinné.
- Radosť: keď človek nepocituje horkosť, bolesť alebo ľútosť kvôli *Al-ḳadar*, ale je v stave pokoja. Je pokojný, akoby na neho tento zlý *ḳadar* nemal žiadny vplyv.
- Vďačnosť: keď človek vyjadrí *al-ḥamdu lilláh* jazykom a správaním. Veriaci považuje nešťastie za požehnanie.

Pocit vďačnosti je najvyššou úrovňou prijatia zlého *ḳadaru*. Na dosiahnutie tejto úrovne musí človek veriť v nasledovné a chápať:

- Utrpenie je odčinením hriechov a trest za hriech v tomto živote je ľahší, ako trest odložený a uskutočnený až na onom svete.
- Za trpezlivosť počas utrpenia bude odmena, ako hovorí Alláh:

﴿إِنَّمَا يُؤْتِي الصَّابِرِينَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾

„Tí, ktorí trpezlivosťou boli, tým bude náležite daná ich odmena bez počítania.“ {39:10}

Autor taktiež napísal: „**Vyzývajú ľudia, aby žili najlepším spôsobom, mali ušľachtilý charakter a dobré mravy, konali dobré skutky...**“

Ahlu-sunnah vyzýva všetkých muslimov, aby milovali ušľachtilosť a veľkorysosť, odvahu, zhovievavosť a trpezlivosť s ľuďmi a aby sa s ľuďmi stretávali s veselou tvárou a otvoreným srdcom.

Ahlu-sunnah ďalej vyzýva všetkých muslimov, aby boli úprimní, poctiví a pravdiví vo všetkých činoch, akými sú napríklad nákup, predaj a prenájom, a aby sa vyhýbali klamstvu a podvodu.

Autor napísal: „...**mali vieru v zmysle prorokových slov ﷺ: „Človek s najdokonalejšou vierou spomedzi *mu'minín* (veriacich) je ten, kto má najlepší charakter.“...**“

Dobrym charakterom prejavеныm voči tvorstvu je ušľachtilosť a veľkorysosť skrze bohatstvo, česť a seba samého a skrze vyhýbanie sa škodeniu iným slovami alebo činmi a ukazovanie veselej tváre namiesto zamračenej.

Autor taktiež napísal: „**Nabádajú na obnovenie vzťahov s tými, ktorí s vami vzťahy prerušia.**“

Platí to medzi blízkymi príbuznými, medzi ktorými príbuzenstvo treba udržiavať. Keď s vami prerušia vzťahy, snažte sa s nimi skontaktovať a komunikovať.

Autor napísal: „**ktorí vám nedajú to, čo vám právom prináleží, a odpúšťať tým, ktorí vám krivdia.**“

Nikdy nehovorte: „Ak mi ten druhý nedá, ani ja mu nedám.“ Rozdávajte dobro len pre Alláha.

- (ع ع) Odpusťte tomu, kto vám uprie vaše právo, a to buď útočením na vás alebo tým, že vám nedá nič, čo vám prináleží. O odpustenie ide len v prípade, keď má
- (غ غ) človek moc pomstiť sa, a toto odpustenie musí byť prostriedkom zmierenia.
- (ث ث) Pokiaľ však ide o odpustenie zločincovi, ktoré však spôsobí, že zločinec bude v zločine naďalej pokračovať, je v takomto prípade lepšie neodpustiť.
- (ذ ذ)
- (ص ص) Muslimovia si navzájom odpúšťajú v nádeji, že získajú odpustenie u Alláha a s cieľom upevniť lásku medzi sebou.

(ض د)

Autor taktiež napísal: „**Prikazujú spravodlivo zaobchádzať s rodičmi.**“

Jedine právo rodičov sa spomína v Koráne hneď po práve Alláha a Jeho posla. Alláh hovorí:

(ك ك)

﴿وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا﴾

(ح ه)

„Uctieвайте Alláha a nepridružujte k Nemu nič a dobre zaobchádzajte s rodičmi...“ {4:36}

(و و)

Obaja rodičia prežívajú útrapy pre svoje deti, a to najmä matka. Alláh hovorí:

(ه هـ)

﴿وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ وَهَنًا عَلَىٰ وَهْنٍ وَفَصَّلَهُ فِي عَامَيْنِ أَنِ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدَيْكَ إِلَيَّ

الْمَصِيرُ﴾

„A uložili sme človeku vľúdnosť k rodičom jeho. Nosila ho matka v slabosti narastajúcej a odstavila ho po dvoch rokoch. (A povedali sme mu): „Ďakuj Mne aj rodičom svojim, lebo ku Mne speje koniec.““ {31:14}

Matka prežíva útrapy v priebehu tehotenstva, pri pôrode ako aj po ňom. Ona voči deťom preukazuje viac milosrdenstva ako otec. Preto má práve ona zo všetkých najväčšie právo na láskavosť a na dobré a priateľské zaobchádzanie.

Istý muž sa spýtal proroka ﷺ: „Ó posol Alláhov, kto z ľudí má najväčšie právo na moje dobré a priateľské zaobchádzanie?

Prorok odpovedal: „Tvoja matka.“

Muž sa spýtal: „Kto potom?“

Prorok odpovedal: „Tvoja matka.“

Muž sa spýtal: „Kto ďalší?“

Prorok odpovedal: „Tvoja matka.“

Muž sa spýtal: „Kto potom?“

Prorok odpovedal: „Potom tvoj otec.““ {Al-Buchári a Muslim}

Otec taktiež prežíva útrapy pre svoje deti. Je šťastný z ich šťastia a snaží sa im zabezpečiť pohodlie, pokoj a dobrý život.

Obaja rodičia teda majú právo. Nech urobíme čokoľvek, nemôžeme im splatiť ich práva. Treba zachovávať ich práva, keďže nás s láskou vychovávali, keď sme boli malí, a keď sme boli bezmocným dieťaťom. Preto je povinné byť k nim láskavý.

Poslušanie rodičov je povinné, ak im to je na úžitok a ak to zároveň nespôsobuje ujmu deťom. Keby deťom hrozila náboženská ujma, napr. príkaz zriecť sa islámu alebo príkaz vykonať niečo nezákonné, napr. piť alkohol alebo sa nemodliť, v takomto prípade neplatí povinnosť detí poslúchnuť rodičov. V prípade fyzickej ujmy ich taktiež nie je povinné poslúchať alebo im pomáhať. Alláh hovorí:

﴿وَإِنْ جَاهِدَاكَ عَلَىٰ أَنْ تُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا وَصَاحِبُهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا﴾

„Ak by sa ťa snažili naviesť, aby si ku Mne pridružil to, o čom nemáš poznanie, tak ich neposlúchni a buď im v živote najnižšom spoločníkom dobrým.“

{31:15}

Autor napísal: „...**zachovávať príbuzenské vzťahy**...“

Udržiavanie príbuzenských vzťahov je povinné a ich prerušenie je príčinou prekliatia a prekážkou vo vstupe do raja. Prorok ﷺ povedal: „Ten, kto prerušuje (príbuzenské vzťahy), nevstúpi do raja.“ {Al-Buchári a Muslim}

Úplné príbuzenské vzťahy zahŕňajú aj to, že sa pýtate na ich životné podmienky, na ich deti a ich problémy. Nanešťastie však táto prax chýba v dnešnej spoločnosti.

Autor napísal: „...**byť dobrý k susedom, sirotám, biednym a cestujúcim a mať súcit voči otrokom.**“

Alláh prikazuje činiť dobro voči blízkeму i vzdialenému susedovi. Prorok ﷺ povedal: „Kto verí v Alláha a v posledný deň, nech si ctí svojho suseda.“ {Al-Buchári a Muslim}

- (ع ع) Taktiež povedal ﷺ: „Prisahám na Alláha, že ten neverí! Prisahám na Alláha, že ten neverí! Prisahám na Alláha, že ten neverí!“
- (غ غ) Spýtali sa: „Kto, ó posol Alláhov?“
- (ث ث) Povedal: „Ten, ktorého sused nie je pred ním v bezpečí.“ {Al-Buchári}
- (ذ ذ) Sú aj iné texty, ktoré dokazujú, že je potrebné starať sa o susedov, zaobchádzať s nimi dobre a ctíť si ich bez ohľadu na to, či sú muslimovia alebo nemuslimovia.
- (ض ض) Alláh nám prikázal byť dobrými a konať dobro voči sirotám a podobný príkaz nám dal i prorok ﷺ. Sahl ibn Sa'd vyrozprával, že prorok ﷺ povedal: „Ja a poručník siroty budeme v raji takto.“ Ďalej povedal: „Prorok to naznačil ukazovákou a prostredníkom¹.“ {Al-Buchári}
- (ح ح) Muslimovia majú taktiež činiť dobro voči chudobným a biednym. Dôvodom konania dobra voči nim je skutočnosť, že chudoba ich mohla oslabiť a zlomiť im srdce. Taktiež treba pomáhať a činiť dobro voči pocestnému (cestujúcemu).
- (ه ه) Láskavosť k otrokom sa prejavuje tým, že ich nakrmíte, keď jete, ošatíte ich, keď sa vy ošacujete, a nebudete im dávať ťažšiu úlohu, než akú dokážu vykonať.

Taktiež treba byť láskavý k svojim zvieratám, ktoré dojíte alebo vlastnité. Mali by dostať potravu a vodu, ak sa nedokážu samy pást'. Ak ide o ťažné zvieratá, nesmú byť zaťažované viac, ako znesú.

¹ Tzn. poručník siroty bude v raji blízko proroka.

Autor napísal: „**Zakazujú pýchu a namyslenosť a zlé zaobchádzanie s ľuďmi, či by to bolo právom alebo neprávom.**“

Allah povedal:

﴿وَلَا تَمَسَّ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَن تَخْرِقَ الْأَرْضَ وَلَن تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا﴾

„Nekráčaj po zemi pýchou naplnený, pretože ty neprerazíš zem a ani výšku hôr nedosiahneš.“ {17:37}

Ahlu-sunnah zakazujú vychvaľovanie sa, napr.: „Ja som učenec!“, „Ja som bohatý!“, „Kto si v porovnaní so mnou?!“, atď. Taktiež zakazujú aroganciu a prikazujú pokoru v slovách i činoch.

Zakazujú tiež útlak, teda previnenie voči sebe navzájom. Môže nastať troma spôsobmi, ako to vysvetlil prorok ﷺ: „Vaša krv, vaše bohatstvo a vaša česť sú vám nezákonné.“ {Al-Buchári a Muslim}

Útlak skrze bohatstvo znamená nárokovať si niečo, čo nám nepatrí, alebo upierať niekomu niečo, čo mu prináleží, alebo vziať si to, čo nám nepatrí. Útlak skrze krv znamená previniť sa voči druhému jeho zranením alebo zabitím. Útlak súvisiaci so cťou znamená previniť sa voči druhému ohováraním ho, poškodením jeho dobrého mena alebo dopustením sa *zina* (smilstva, cudzoložstva).

Autor napísal: „**Apelujú na mravné správanie a odrádzajú od nehanebností.**“ Ide o ušľachtilé charakterové črty, akými sú pravdivosť, cnosť, plnenie sľubov, a pod. na jednej strane, a zlé vlastnosti, akými sú klamstvo, podvádžanie, obscénne správanie, a pod. na strane druhej.

Autor taktiež napísal: „**Vo všetkom, čo hlásajú a konajú, sa pridávajú Koránu a hadíšov. Ich cestou je islamské náboženstvo, ktoré Alláh zoslal skrze proroka Muḥammada** ﷺ.“

Treba mať na zreteli, že všetko, čo *Ahlu-sunnah* hovorí alebo robí, má za cieľ uctievať Alláha a nasledovať učenie posla a jeho morálku.

Každý veriaci by sa mal snažiť o to, aby slovami i činmi nasledoval Knihu Alláhovu a *Sunnu* Jeho posla, aby tak mohol získať odmenu a dosiahnuť dokonalosť viery.

Ahlus-sunnah wal džama'ah sú al-firqatun nádžijah (úspešná skupina)

لَكُنْ لَمَّا أَخْبَرَ النَّبِيُّ ﷺ أَنَّ أُمَّتَهُ سَتَفْتَرِقُ عَلَى ثَلَاثٍ وَسَبْعِينَ فِرْقَةً؛ كُلُّهَا فِي النَّارِ؛ إِلَّا وَاحِدَةً، وَهِيَ الْجَمَاعَةُ، وَفِي حَدِيثٍ عَنْهُ أَنَّهُ قَالَ: "هُم مَن كَانَ عَلَى مِثْلِ مَا أَنَا عَلَيْهِ الْيَوْمَ وَأَصْحَابِي؛ صَارَ الْمُتَمَسِّكُونَ بِالْإِسْلَامِ الْمُخْضِرِ الْخَالِصِ عَنِ الشُّوبِ هُمْ أَهْلُ السُّنَّةِ وَالْجَمَاعَةِ. وَفِيهِمُ الصَّادِقُونَ، وَالشَّهَادَاءُ، وَالصَّالِحُونَ، وَمِنْهُمْ أَعْلَامُ الْهُدَى، وَمَصَابِيحُ الدُّجَى، أَوْلُو الْمَنَاقِبِ الْمَأْتُورَةِ، وَالْفَضَائِلِ الْمُدْكُورَةِ، وَفِيهِمُ الْأَبْدَالُ، وَفِيهِمْ أَيْمَةُ الدِّينِ، الَّذِينَ أَجْمَعَ الْمُسْلِمُونَ عَلَى هِدَايَتِهِمْ وَدِرَائَتِهِمْ، وَهُمْ الطَّائِفَةُ الْمَنْصُورَةُ الَّذِينَ قَالَ فِيهِمُ النَّبِيُّ ﷺ: "لَا تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي عَلَى الْحَقِّ مَنْصُورَةٌ، لَا يَضُرُّهُمْ مَنْ خَالَفَهُمْ، وَلَا مَنْ خَدَلَهُمْ؛ حَتَّى تَقُومَ السَّاعَةُ."

(ع ٤)

نَسَأَلُ اللَّهَ أَنْ يَجْعَلَنَا مِنْهُمْ وَأَنْ لَا يَزِيغَ قُلُوبُنَا بَعْدَ إِذْ هَدَانَا، وَأَنْ يَهَبَ لَنَا مِنْ لَدُنْهُ رَحْمَةً إِنَّهُ هُوَ الْوَهَّابُ. وَاللَّهُ أَعْلَمُ. وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَإِلَيْهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ تَسْلِيمًا كَثِيرًا.

(غ ٥)

(ث ٥)

Prorok ﷺ však povedal: „Moja *ummaḥ* sa rozdelí na sedemdesiattri *firqah* (skupín) a každá z nich pôjde do pekla s výnimkou jednej, ktorou je *džama'ah*.“ {Abu Dawúd}

(ذ ٥)

(ص ٥)

V ďalšom *ḥadiše* povedal: „..., ktorí pôjdu po ceste, po ktorej dnes kráčam ja so svojimi *ṣaḥābah*.“ {At-Tirmizi} Takíto sa pevne držia čistého islámu, ktorý je bez akýchkoľvek vplyvov či zmien, a sú to *Ahlus-sunnah wal džama'ah*.

(ض ٥)

(ط ٥)

(ظ ٥)

Táto skupina zahŕňa *Aš-šiddīkīn* (pravdovravných), *Aš-šuhada'* (mučeníkov) a *Aš-šalihīn* (cnostné osoby). Patria k nim odovzdávajúci osvietenie, svetlá v temnote a ľudia s prednosťami a cnosťami, ktoré sme už spomínali. Patria sem *Al-Abdál* a tiež imámovia, na správnom vedení ktorých sa muslimovia jednomyselne zhodujú. Ohľadom tejto úspešnej skupiny povedal prorok ﷺ:

(ق ٥)

(ح ٥)

(و ٥)

(هـ ٥)

„Jedna skupina z mojej *ummy* sa vždy bude bezpríkladne pridŕžiavať pravdy. Jej odporcovia nikdy nebudú schopní ublížiť jej príslušníkom či im spôsobiť škodu, a to až do Hodiny¹.“ {Al-Buchári}

Žiadame Alláha, aby nás zahrnul medzi týchto ľudí a aby nedovolil našim srdciam odchýliť sa po tom, čo nás správne usmernil, a aby nám udelil Svoju milosť. On je vskutku Štedrý.

Alláh vie najlepšie. Nech milosť Alláhova a Jeho požehnanie v hojnosti spočívajú na Muḥammadovi ﷺ, jeho rodine a jeho *ṣaḥābah* (spoločníkoch).

¹ Hodina je jedno z mien Súdneho dňa. Iné mená sú napr. deň zúčtovania (44:40); deň zmrtvýchvstania (30:56); deň zhromaždenia (42:7); prisľúbený deň (85:2)...

Autor napísal: „Prorok ﷺ však povedal: „Moja *ummaḥ* sa rozdelí na sedemdesiattri *firkaḥ* (skupín) a každá z nich pôjde do pekla s výnimkou jednej, ktorou je *džama‘aḥ*.““

Táto *ummaḥ* sa rozdelí na sedemdesiattri skupín; všetky budú tvrdiť, že žijú podľa islámu a nasledujú posla Alláhovho ﷺ. Tieto skupiny či odnože nám nie sú známe, ale možno bez pochyb povedať, že ide o skupiny, ktoré zišli z priamej cesty. Niektoré zišli ďaleko, niektoré blúdila mierne a iné zišli len kúsoček.

To, že tieto skupiny budú v ohni, neznamena nutne, že v ňom budú natrvalo. Znamená to len, že si tieto zblúdené skupiny za svoje činy zaslúžia vstup do ohňa. Slovo *džama‘aḥ* označuje jedinú skupinu, ktorá sa zhromažďuje v pravde a nerozdeľuje sa.

Autor taktiež napísal: „V ďalšom *ḥadiše* povedal: „..., ktorí pôjdu po ceste, po ktorej dnes kráčam ja so svojimi *ṣaḥábaḥ*.““

Ahluṣ-sunnaḥ wal džama‘aḥ sa pridávajú pravého islámu bez akéhokoľvek prekrútenia a nasledujú to, čo nasledoval posol so svojimi spoločníkmi; sú *džama‘aḥ*, teda tí, ktorí zachovávajú *šari‘u*. Sú to tí, ktorí sa riadia Alláhovým príkazom:

﴿ أَنْتَ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ ﴾

„Dodržujte náboženstvo a nerozdeľujte sa v ňom.“ {42:13}

Autor napísal: „Táto skupina zahŕňa *Aṣ-ṣiddīqín* (pravdovravných), *Aš-šuhada‘* (mučeníkov) a *Aṣ-ṣalīhín* (cnostné osoby).“

Aṣ-ṣiddīqún je množným číslom slova *aṣ-ṣiddīk*. Označuje pravdivosť v úmysle, slovách a činoch:

- Pravdivosť v úmysle znamená absolútnu a čistú úprimnosť voči Alláhovi tak, že nebudete v uctievaní pridružovať k Alláhovi spoločníka, a úplné nasledovanie *sunny* a posla.
- Pravdivosť v slovách znamená hovoriť pravdu.
- Pravdivosť v činoch znamená, že vaše činy nie sú v rozpore s vašimi slovami. Nesmiete byť ako pokrytci, ktorí hovoria to, čo v skutočnosti nerobia. Preto bol Abu Bakr ﷺ prvým človekom v *umme* označeným ako *aṣ-ṣiddīk* a je najlepším z *aṣ-ṣiddīqún* tejto *ummy* a spomedzi spoločenstiev ostatných poslov.

Aš-šuhadá' označuje učencov, ktorí svedčia o Alláhovej *šarí'je* a svedčia pred ľuďom, že im bola zjavená pravda. Hovorí sa, že taktiež označuje mučeníkov, ktorí bojovali a zomreli za Alláha.

Aš-šaliḥún označuje spravodlivých; spravodlivý je opakom zkaženého. Žijú podľa Alláhových ustanovení a ctia si práva všetkých stvorených.

Autor taktiež napísal: „**Patria k nim odovzdávajúci osvietenie, svetlá v temnote a ľudia s prednosťami a cnosťami, ktoré sme už spomínali.**“

Alám je množným číslom slova *alam*, ktoré označuje rozlišovací znak. Vzťahovalo sa to na hory, ktoré sa využívali na určenie cesty a smeru.

(ع ع)

(غ غ) *Alamul huda* (odovzdávajúci správne vedenie) označuje tých, ktorí vedú ľudí a ktorých vedenie ľudia nasledujú. Sú to učenci, lebo práve oni vedú ľudí a sú lampami v temnote. Majú dôstojnosť, cnostné a ušľachtilé vlastnosti, akými sú (ث ث) poznanie, uctievanie, sebadisciplína, veľkorysosť a podobne. (ذ ذ)

(ص ص) Autor napísal: „**Patria sem *Al-Abdál* a tiež imámovia, na správnom vedení ktorých sa muslimovia jednomyselne zhodujú.**“

(ض ض)

(ط ط) *Al-Abdál* je množným číslom slova *Badal* a sú to tí, ktorí sa odlišujú od ostatných na základe svojich znalostí a uctievania. Hovorí sa im *Al-Abdál* (ظ ظ) (náhradníci / zástupcovia), pretože vždy, keď niekto z nich zomrie, príde po ňom jeho náhradník, alebo preto, že sú príkladom pre ostatných ľudí a nabádajú ich (ق ق) zmeniť zlé skutky na spravodlivé.

(ح ح) Učenci, ktorí hovoria o *Al-Abdál*, to nechápu tak, ako to chápu sufisti vo svojej novátorskej terminológii, ale to chápu skôr v lingvistickom zmysle.

(و و)

(ه ه) Ibnu Tajmijjaḥ povedal: „Učenci používali výraz *Al-Abdál* pre niektorých, ktorí boli zástupcami prorokov a svoje miesto zaujali v pravom zmysle slova. Neboli to neznámi ľudia bez vedomostí. Každý z nich zaujal miesto prorokov v oblasti, v ktorej vynikal - vo vedomostiach alebo v uctievaní.“ {Mažmú'ul-Fatáwa 4/97}

Medzi *Ahlu-sunnaḥ wal džamá'aḥ* sú imámovia, na ktorých vedení a znalostiach sa ľudia zhodujú.

Autor napísal: „... povedal prorok ﷺ: „**Jedna skupina z mojej ummy sa vždy bude bezpríkladne pridržiavať pravdy. Jej odporcovia nikdy nebudú schopní ublížiť jej príslušníkom či im spôsobiť škodu, a to až do Hodiny.**““

Pred tým, ako sa dostaví pomoc, sú najprv bolestivé skúsenosti s utrpením a skúškami.

Nech vás teda netrýzni pocit neschopnosti či lenivosti, keď vidíte, že nedokážete dosiahnuť svoj cieľ na prvý pokus. Buďte trpezliví a skúste to znova. Trpezlivo znášajte výsmech a žarty od ľudí.

Nech vás netrápi, že ste vo svojom poslaní sám, ak veríte v pravdu. Prorok ܘܢܘܐ zažíval hrubosť a bezohľadnosť a nakoniec dostal pomoc a podporu proti tým, ktorí mu ublížili. Buďte si teda istí, že vám bude poskytnutá pomoc a podpora na tomto svete alebo na onom svete.

Appendix 1 - Tawhíd (islamský monoteizmus)

Tawhíd v arabčine znamená pripisovať Alláhovi jedinečnosť a popisovať Ho ako jedného jediného a jedinečného s tým, že nemá spoločníka s podobnou podstatou či podobnými atribútmi.

Arabi hovoria *wáhid*, *aḥad* a *waḥid* a všetky tieto slová znamenajú jeden jediný. Alláh je *Wáhid*, čo znamená, že v žiadnom aspekte nemá súpera či spoločníka.

Kto neponíma Alláha v tomto zmysle a nepopisuje Ho ako jedného jediného s tým, že nemá pridruženého spoločníka, ten neverí v *tawhíd*.

Šari‘aḥ definuje *tawhíd* ako vieru v Alláha jediného ako Boha a Pána prisudzujúc výlučne Jemu všetky atribúty jedinečnosti.

(ع ع)

Možno ho definovať nasledovne: viera, že Alláh je jeden jediný bez akéhokoľvek pridruženého spoločníka ku Svojej jedinečnosti ako Pána (*Rubúbijaḥ*), Svojej jedinečnosti ako Boha (*Ulúhijaḥ*) a k menám a atribútom (*al-Asma waṣ-ṣifát*).

(غ غ)

(ث ث)

(ذ ذ)

Slovo *tawhíd* a slová od neho odvodené sa v tomto význame používajú v Koráne a *sunne*. Alláh hovorí:

(ص ص)

(د ض)

﴿ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝ اللَّهُ الصَّمَدُ ۝ لَمْ يَلِدْ ۝ وَلَمْ يُولَدْ ۝ وَلَمْ يَكُن لَّهُ كُفُوًا أَحَدٌ ۝ ﴾

(ط ط)

„Povedz: On, Alláh je jeden jediný (*aḥad*), Alláh je *Aṣ-Ṣamad* (Večný a Nezávislý), nesplodil a nebol splodený, a niet toho, kto by sa Mu vyrovnal.“

(ظ ظ)

{112:1-4}

(ك ك)

(ح ح)

﴿ وَاللَّهُ كُفُوًا إِلَهٌُ وَحِدٌ ۚ لَآ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴾

(و و)

„Váš Boh je jeden jediný (*wáhid*) Boh, niet boha okrem Neho, v Jeho moci je milosť a je Milostivý.“ {2:163}

(ه ه)

﴿ لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ ثَالِثُ ثَلَاثَةٍ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلاَّ إِلَهٌُ وَحِدٌ ۚ وَإِن لَّمْ يَنْتَهُوا عَمَّا

يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴾

„Odmietli veriť tí, ktorí povedali: ‚Alláh je tretí z trojice.‘ Niet boha okrem Boha jedného jediného. Ak neprestanú s tým, čo hovoria, dotkne sa tých, ktorí z ich radov odmietli veriť, trápenie bolestivé.“ {5:73}

Ibn ‘Abbás رضي الله عنه povedal: „Keď prorok poslal Mu‘áza ibn Džabala do Jemenu, povedal mu: ‚Ideš k ľudu patriacemu k Ľudom knihy, tak ich ako prvé povolaj k viere v Alláha jediného (*Tawhíd*). Ak to prijmu, povedz im, že im Alláh nariadil

päť modlitieb cez deň a noc. Ak sa budú modliť, povedz im, že im Alláh nariadil *zakáh* (almužnu) z ich bohatstva a tá má byť vzbieraná od bohatých a daná chudobným. Ak s tým budú súhlasiť, tak ju od nich vyber, ale vyhni sa najlepšiemu majetku ľudí.“ {Al-Buchári a Muslim}

V niektorých verziách uvedeného *hadísu* o Mu‘ázovi sa hovorí: „Prídeš k nejakým ľuďom z radov Ľudí knihy. Keď k nim dôjdeš, povolaj ich, aby svedčili, že niet božstva okrem Alláha a že Muḥammad je posol Alláhov.“ {Al-Buchári}

Ibn ‘Umar رضي الله عنه vyrozprával, že prorok ﷺ povedal: „Islám je postavený na piatich (pilieroch): svedectvo, že niet božstva okrem Alláha a že Muḥammad je Jeho služobník a posol, pravidelné modlitby, platenie *zakáh* (almužny), pôst počas ramadánu a vykonanie *ḥadždž* (púte).“ {Muslim}

Tawḥíd vo všetkých týchto textoch je založený na svedectve, že niet božstva okrem Alláha a že Muḥammad je posol Alláhov. *Tawḥíd* je podstatou islámu, ktorý Alláh zjavil skrze Svojho proroka Muḥammada ﷺ obom rasám - ľudstvu a džinom, a zakladá sa na dôkazoch z Ķoránu a *sunny*.

Alláh od nikoho neprijme žiadne náboženstvo okrem islámu. Alláh hovorí:

﴿ إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ ﴾

„Jediné náboženstvo u Alláha je islám.“ {3:19}

﴿ وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴾

„Ktokoľvek by chcel iné náboženstvo než islám, nebude od neho prijaté a bude v živote poslednom patriť medzi tých, ktorí prehrali.“ {3:85}

Po uvedomení si podstaty *tawḥídu* je nutné ešte poznamenať, že učenci rozdelili *tawḥíd* do troch skupín:

1. *Tawḥídur-rubúbijah* (Alláhova jedinečnosť ako Pán),
2. *Tawḥídul-ulúhijah* (Alláhova jedinečnosť ako Boh),
3. *Tawḥídul-asma’ waš-šifát* (jedinečnosť Alláhových mien a atribútov).

Tauhídur-rubúbijaĥ (Alláhova jedinečnosť ako Pána)

Znamená to veriť, že Alláh je jeden jediný a jedinečný, čo sa týka Jeho činov, napr. stvorenie, zvrchovanosť, autorita, udelenie života a smrti, atď.

Celý vesmír, Jeho stvorenie a Jeho riadenie svedčia o Alláhovej jedinečnosti.

Stvorenie nebies a zeme, striedanie dňa a noci, rôzne neživé veci, rastliny a plody, stvorenie ľudí a zvierat - to všetko naznačuje, že Všemohúci Stvoriteľ je jeden jediný bez akéhokoľvek pridruženého spoločníka:

﴿ إِنَّ رَبَّكُمْ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُعِشِي الْيَوْمَ النَّهَارَ

(ع ٢) يَطْلُبُهُ حَيْثُهَا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسْحَرَاتٍ بِأَمْرِهِ ۗ أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ

(غ ١)

الْعَالَمِينَ ﴿

(ث ١)

„Vaším Pánom je Alláh, ktorý stvoril nebesá a Zem za šesť dní a potom na Trón *istawá*. Noc pokrýva deň, urýchlene ho nasleduje. A Slnko, Mesiac a hviezdy sú podriadené prikazu Jeho. Jemu náleží stvorenie a prikazovanie. Požehnaním

(ص ١)

oplyva Alláh, Pán tvorstva.“ {7:54}

(ض ١)

﴿ ذَٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ خَلِيقُ كُلِّ شَيْءٍ ۗ لَآ إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَآذِنُ تُؤَفَّكُونَ ﴿

(ط ١)

„Taký je Alláh, Pán váš, Stvoriteľ všetkého, niet boha okrem Neho, kam ste teda zvedení?“ {40:62}

(ظ ١)

(ك ١)

Pestrosť a veľkoleposť týchto stvorených vecí, dokonalosť ich stvorenia, ich udržiavanie a dozor nad nimi - to všetko nasvedčuje, že Stvoriteľ je jeden jediný a že robí, čo On chce, a vládne a rozhoduje, ako On chce:

(و ١)

(هـ ١)

﴿ اللَّهُ خَلِيقُ كُلِّ شَيْءٍ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿

„Alláh je Stvoriteľom všetkého a On sa všetkého ujíma.“ {39:62}

Všetko vyššie uvedené naznačuje, že tento vesmír má Stvoriteľa, že toto teritórium má zvrchovaného Pána, že za týmito podobami je Ten, kto tvaruje:

﴿ هُوَ اللَّهُ الْخَلِيقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ ﴿

„On je Alláh. Je Al-Chálik (Stvoriteľ), Al-Báre' (Tvorca), Al-Musawwir (Utvárajúci). Jemu prislúchajú najlepšie mená.“ {59:24}

Dokonalosť nebies i Zeme, usporiadanie vesmíru, harmónia medzi stvorenými vecami - to všetko svedčí o tom, že Stvoriteľ je jeden jediný bez pridruženého spoločníka:

﴿لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلَٰهَةٌ إِلَّا ٱللَّهُ لَفَسَدَتَا فَسُبْحٰنَ ٱللَّهِ رَبِّ ٱلْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ﴾

„Keby boli v nich oboch božstvá iné než Alláh, boli by obe skaze podľahli. Jedinečný je Alláh, nemá sa Mu pripisovať to, čo nezodpovedá pravde, Pánom Trónu je a je mu vzdialené to, čo opisujú.“ {21:22}

Tieto veľkolepé stvorené veci sa buď stvorili samy - čo je nemožné - alebo človek stvoril sám seba a potom stvoril ich - čo je tiež nemožné:

﴿أَمْ خُلِقُوا مِن غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ ٱلْخٰلِقُونَ ﴿٣٥﴾ أَمْ حَخَلِقُوا ٱلسَّمٰوٰتِ وَٱلْأَرْضَ بَل لَّا يُؤْقِنُونَ﴾

„Myslia si snád', že boli stvorení z ničoho? Alebo si snád' myslia, že oni sú stvoriteľmi? Alebo to boli oni, ktorí stvorili nebesá a Zem? Nie, oni len nie sú veru presvedčení.“ {52:35-36}

Rozum, zjavenie a pôvodný stav človeka (*fiṭrah*) naznačujú, že tento vesmír musel niekto stvoriť, že tieto stvorené veci majú Stvoriteľa, ktorý je stále Jestvujúci a Večný, Vševediaci a Vševnímajúci, Mocný a Všemohúci, Láskavý a Milosrdný. Má tie najkrajšie mená a vznešené atribúty. Nič neunikne spod Jeho dohľadu a niet ničoho, čo by Mu bolo podobné:

﴿وَٱلْهُكْمُ ٱللَّهُ وَحِدٌ لَّا ٱلِإِلٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلرَّحْمٰنُ ٱلرَّحِيمُ﴾

„Váš Boh je jeden jediný (*wáhid*) Boh, niet boha okrem Neho, v Jeho moci je milosť a je milostivý.“ {2:163}

Nevedomosť o existencii Alláha je niečo neospravedlniteľné. Je to otázka zdravého rozumu:

﴿قَالَتْ رُسُلُهُمْ أَفِى ٱللَّهِ شَكٌّ فَاطِرِ ٱلسَّمٰوٰتِ وَٱلْأَرْضِ﴾

„Ich poslovia im povedali: „Sú o Alláhovy pochybnosti, že je Stvoriteľom nebies a Zeme?!“ {14:10}

Alláh stvoril ľudí s *fiṭrah* (prirodzeným inštinktom) svedčiť o Jeho zvrchovanosti a jedinečnosti, ale *šajátýn* (diabli) prišli k synom Adama a zapríčinili ich odchýlenie sa od ich náboženstva.

Podľa jedného *ḥadīsu kudsī*¹: „Všetkých Svojich služobníkov som stvoril ako monoteistov, ale *šajátýn* (diabli) prišli k nim a zapríčinili ich odchylenie sa od ich náboženstva a zakázali im to, čo som im Ja povolil.“ {Muslim}

Medzi nimi sú takí, ktorí popierajú Alláhovu existenciu, takí, ktorí uctievať *šajátýn*, takí, ktorí uctievať človeka, a takí, ktorí uctievať peniaze, oheň, pohlavné orgány alebo zvieratá. Taktiež jestvujú ľudia, ktorí k Alláhovi v uctievaní pridružujú kameň zo zeme alebo hviezdu na oblohe.

Tieto veci, ktoré sú uctievané namiesto Alláha, nedokážu nič stvoriť, neposkytujú obživu, nevidia, nepočujú, nepomáhajú ani neškodia. Ako ich teda môžu uctievať namiesto Alláha?

(ع ع)

(غ غ)

﴿ءَأَدْيَابٌ مُّتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمْ اللَّهُ الْوَّاحِدُ الْقَهَّارُ﴾

(ث ث)

„A či rôzni páni sú lepší ako Alláh, ktorý je len jeden jediný a ktorý má moc nad všetkým?“ {12:39}

(ذ ذ)

(ص ص)

Alláh zatratil tých, ktorí uctievať modly, ktoré nepočujú, nevidia a nerozmyšľajú:

(ض ض)

(ط ط)

﴿إِنَّ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادًا أُمَّنَّا لَكُمْ فَادْعُوهُمْ فَلَيْسَ يُجِيبُوا لَكُمْ إِنَّكُمْ صَادِقِينَ﴾

(ظ ظ)

﴿أَلَهُمْ أَرْجُلٌ يَمْشُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ آيْدٍ يَبْطِشُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ أَعْيُنٌ يُبْصِرُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ آذَانٌ﴾

(ك ك)

﴿يَسْمَعُونَ بِهَا قُلْ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ كِيدُونِ فَلَا تُنظِرُونَ﴾

(ح ح)

„Veru tí, ktorých vzývate mimo Alláha, sú služobníkmi rovnakými ako vy. Vzývajte si ich teda a nech vás vyslyšia, ak ste pravdovravní.

(و و)

Majú snád' nohy, po ktorých kráčajú, či majú snád' ruky, ktorými (vás) ochraňujú, alebo oči, ktorými sa pozerajú, či uši, ktorými počúvajú! Povedz: „Len si vzývajte svojich spoločníkov (*mimo Alláha*) a potom strojte proti mne úklady a nedožičte mi odklad!“ {7:194-195}“

(ه ه)

﴿قُلْ أَنْعَبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَاللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾

„Povedz: „Uctievať mimo Alláha to, čo nemá v moci prívodiť vám škodu ani prospech?!“ A Alláh je Ten, kto všetko počuje a všetko vie.“ {5:76}

¹ V *ḥadīse kudsī* t.j. v *ḥadīse*, ktorý prorok ﷺ prijal priamo od Alláha.

Aký je človek neznalý ohľadom Pána svojho, ktorý ho stvoril a ktorý mu dáva obživu! Ako veľmi Ho človek odmieta a zabúda na Neho a uctieva niečo iné namiesto Neho:

﴿فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى الْأَبْصَارُ وَلَكِنْ تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ﴾

„To nie zrak sa slepým stáva, ale srdcia, ktoré v hrudiach sú, slepými ostávajú.“

{22:46}

Velebený je Alláh a vznešene povýšený nad tým, čo k Nemu pridružujú. Chvála patrí Alláhovi, Pánovi svetov:

﴿قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَامٌ عَلَىٰ عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَىٰ ۗ اللَّهُ خَيْرٌ مَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٠﴾ أَمَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا بِهِ حَدَائِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ مَّا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُنْبِتُوا شَجَرَهَا ۗ أَلَيْسَ مَعَ اللَّهِ بَلٌّ لَّهُمْ قَوْمٌ يَعِدُوكُمُ ﴿٦١﴾ أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَالَهَا أَنْهَارًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَاسِيَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۗ أَلَيْسَ مَعَ اللَّهِ بَلٌّ أَكْتُمُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦٢﴾ أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ ۗ أَلَيْسَ مَعَ اللَّهِ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ﴿٦٣﴾ أَمَّنْ يَهْدِيكُمْ فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَنْ يُرْسِلِ الرِّيحَ بِشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ ۗ أَلَيْسَ مَعَ اللَّهِ تَعَلَىٰ اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٤﴾ أَمَّنْ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَمَنْ يَرْفَعُكُم مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ۗ أَلَيْسَ مَعَ اللَّهِ قُلٌّ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾

„Povedz: ,Vďaka Alláhovi a mier nech sprevádza tých, ktorí sa Mu odovzdali a ktorých si vyvolil“. A či Alláh nie je lepší ako to, čo pridružujú?

Kto stvoril nebesá a Zem a zoslal vám dole z neba vodu, ktorou sme dali vyrásť záhradám pôvabným, ktorých stromom by ste nedokázali dať vyrásť? A či existuje boh popri Alláhovi? Nie, nič také, oni sú ľudia, ktorí rovných vyzdvihujú.

Kto učinil Zem na prebývanie a učinil cez ňu rieky a učinil jej kotvy a učinil medzi dvoma moriami prekážku? A či existuje boh popri Alláhovi? Veru, väčšina z nich nevie.

Kto prosby plní tomu, kto je v núdzi, keď by Ho prosil a zbaví ho zla a učíní vás nástupcami na Zemi? A či existuje boh popri Alláhovi? Málokedy sa poučíte.

Kto vás správne usmerňuje v temnotách súše a mora a kto posielal vetry ako radosnú predzvesť svojej milosti? A či existuje boh popri Alláhovi? Alláh je vysoko nad tým, čo k Nemu pridružujú.

Kto počína stvorenie a potom ho prinavráti a kto vám dáva z neba i zo zeme? A či existuje boh popri Alláhovi? Povedz: „Predložte svoj dôkaz, ak ste pravdovravní.“ {27:59-64}

Kto verí, že okrem Alláha existuje iný stvoriteľ či iný pán riadiaci tento vesmír a jeho záležitosti, ten popiera tento aspekt *tawhídu* a neverí v Alláha.

Kufár v dávnych časoch vo všeobecnosti prijímali tento aspekt *tawhídu*, no názorovo sa líšili ohľadom niektorých detailov. Dôkaz o tom, že *kufár* prijímali tento aspekt *tawhídu*, možno nájsť v niekoľkých veršoch Koránu, napr.:

(ع ٤) ﴿وَلَيْن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لِيَقُولَنَّ اللَّهُ فَإِنِّي يُؤْفِكُونَ﴾

(غ ٥) „Ak by si sa ich spýtal: „Kto stvoril nebesá a Zem a určil, aby slúžilo Slnko a Mesiac?“, odpovedia: „Alláh“. Kam sú teda zvedení?“ {29:61}

(ث ٥)

(ذ ٦) ﴿وَلَيْن سَأَلْتَهُم مَّنْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ مِن بَعْدِ مَوْتِهَا لِيَقُولَنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾

(ص ٥)

﴿بَلْ أَكْتَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ﴾

(ض ٤) „Ak by si sa ich spýtal: „Kto zoslal dole z neba vodu, ktorou dal ožiť zemi po tom, ako bola mŕtva?“, povedia: „Alláh“. Povedz: „Vďaka Alláhovi“. Väčšina z nich to ale nechápe.“ {29:63}

(ط ٥)

(ظ ٥)

(ك ٤) ﴿وَلَيْن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَهُمْ لِيَقُولَنَّ اللَّهُ فَإِنِّي يُؤْفِكُونَ﴾

(ق ٤)

(ح ٥) „Ak by si sa ich spýtal, kto ich stvoril, povedia: „Alláh“. Kam sú teda zvedení?!“ {43:87}

(ه ٥)

(و ٥)

(هـ ٥) V týchto veršoch Alláh hovorí, že *kufár* uznávajú, že On je Stvoriteľ, Zvrchovaný Vládca a Hospodár, ale napriek tomu neuctievajú Jeho samotného (*tawhíd* v uctievaní), čo poukazuje na vážnosť ich previnenia a klamstiev a na slabosť ich uvažovania. Ak je Alláh takto opísaný, nikto nesmie byť uctievaný okrem Neho samotného a nikto nesmie byť považovaný za jedného jediného a jedinečného okrem Neho. Alláh je velebený a vznešene povýšený nad tým, čo k Nemu pridružujú.

Ten, kto prijíma tento *tawhíd* v pravom zmysle slova, nevyhnutne prijíma aj *tawhídul-ulúhijáh* (Alláhovu jedinečnosť ako Boha).

***Tauhídul-ulúhijáh* (Alláhova jedinečnosť ako Boha)**

To znamená všetko uctievanie, vnútorné i vonkajšie, slovom i skutkom, smerovať výlučne k Alláhovi a neuctievať nič a nikoho okrem Alláha bez ohľadu na to, kto by to bol. Alláh hovorí:

﴿وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ﴾

„Pán tvoj rozhodol, že nemáte uctievať nikoho iného než Jeho.“ {17:23}

﴿وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا﴾

„Uctievaťe Alláha a nepridružujte k Nemu nič.“ {4:36}

Ďalším pomenovaním je *tawhídut-ṭalab wal-kaṣd wal-irádaḥ* (jedinečnosť cieľa, úmyslu a vôle), lebo človek nehľadá nič okrem Alláha, a preto Ho úprimne uctieva.

Ďalším názvom je *tawhídul-‘ibádaḥ* (jedinečnosť v uctievaní), lebo človek uctieva Alláha tým, že robí to, čo On prikázal, a vyhýba sa tomu, čo zakázal. K uctievaniu patrí:

- Prosebná modlitba (du‘a‘)

Alláh hovorí:

﴿وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ

دَاخِرِينَ﴾

„Pán váš povedal: „Proste ma, splním vám vaše prosby. Tí, ktorí sa povyšujú nad to, že by ma mali uctievať, tí vojdú do pekla poníženi.““ {40:60}

Prorok ﷺ povedal: „Prosebná modlitba je veru uctievaním.“ {At-Tirmizi}

Ibn ‘Abbás رضي الله عنه vyrozprával, že ho prorok ﷺ naučil: „Ak prosíš a žiadaš, tak pros a žiadaj výlučne Alláha.“ {At-Tirmizi}

- Dôverujte Alláhovi a spoliehajte sa na Neho:

Alláh hovorí:

﴿وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾

„A na Alláha sa spoľahnite, ak ste veriaci.“ {5:23}

﴿فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ﴾

„Spoliehni sa na Alláha, pretože ty si na pravde zjavnej.“ {27:79}

Dôverovanie Alláhovi zahŕňa dve veci:

a. Spoliehanie sa na Alláha a viera, že On je Stvoriteľom príčin a činov, že Jeho rozhodnutie nastane, že On rozhoduje o všetkých veciach, pozná ich počet a určil ich. Alláh je Velebený a Vyvýšený.

b. Prijímanie náležitých opatrení: dôverovanie Alláhovi neznamená nepodnikať žiadne kroky, ale v rámci dôverovania Alláhovi je nutné prijímať náležité opatrenia a snažiť sa konať vhodné kroky. Ten, kto sa tomu vyhýba, ide proti zákonom a ustanoveniam Alláhovým. Alláh nám prikázal, aby sme prijímali náležité opatrenia, a povzbudzuje nás v tom.

(ع ع)

(غ غ)

(ث ث)

(ذ ذ)

(ص ص)

(ض ض)

(ط ط)

(ظ ظ)

(ق ق)

• Nádejať sa Alláhovi:

(ح ح)

Alláh hovorí:

(و و)

﴿فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا﴾

(ه ه)

„Kto dúfa v stretnutie Pána svojho, nech koná dobré skutky a nech k uctievaniu Pána svojho nepridruží nikoho.“ {18:110}

• Hľadanie útočiska u Alláha:

Alláh hovorí:

﴿وَإِذَا يَنْزَعَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾

„A ak by ťa podpichlo od satana podpichnutie, tak žiadaj od Alláha ochranu. On všetko počuje a všetko vie.“ {7:200}

- Milovanie Alláha:

Alláh hovorí:

﴿ وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِن دُونِ اللَّهِ أَندَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ ﴾

„Sú medzi ľuďmi niektorí, ktorí berú si vedľa Alláha iných, jemu na úroveň postavených, a ktorých milujú, ako milujú Alláha. Avšak tí, ktorí uverili, tí v láske svojej k Alláhovi sú silnejší.“ {2:165}

Prorok ﷺ povedal: „Ten, kto má tieto tri vlastnosti, tomu sa dostane sladkosti (blaha) viery:

1. ten, komu sú Alláh a Jeho posol drahší než čokoľvek iné,
2. ten, kto miluje človeka a miluje ho len kvôli Alláhovi,
3. ten, kto nenávidí návrat k ateizmu (neviera) tak veľmi, ako cíti odpor voči vrhodeniu do ohňa.“ {Muslim}

- Bázeň voči Alláhovi:

Alláh hovorí:

﴿ إِنَّمَا ذَلِكُمُ الشَّيْطَانُ يُخَوِّفُ أَوْلِيَاءَهُ فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُوا مِنِّي إِن كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴾

„To len satan zastrahuje tých, ktorí ho za dôverníka majú. Nebojte sa ich, ale Mňa sa bojte, ak ste veriaci.“ {3:175}

Sú ďalšie typy strachu:

- Strach zo skrytého: Napr. keď máte strach z mŕtvych, že by vám mohli ublížiť, alebo sa bojíte modiel, že by vám mohli uškodiť, atď. To všetko je *širk* (pridružovanie k Alláhovi v uctievaní).
- Zakázaný strach: Ide o strach, ktorý vás donúti upustiť od uctievania alebo konať zakázané.
- Prírodný strach: Napr. strach zo zvierat či nepriateľov. Takýto strach je dovolený.

- Žiadanie Alláha o *ġawš* (pomoc):

Alláh hovorí:

﴿ إِنِّي أَعْبُدُ وَإِيَّاكَ تَسْتَعِينُ ﴾

„Teba uctievam a Teba o pomoc prosíme.“ {1:5}

﴿ فَصَبِّرْ جَمِيلٌ وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ ﴾

„Trpezlivosti peknej sa budem držať a u Alláha hľadám pomoc proti tomu, čo opisujete.“ {12:18}

﴿ إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُم بِآلِفٍ مِّنَ الْمَلَائِكَةِ مُرَدِّينَ ﴾

„I prosili ste o pomoc Pána svojho a On vás vypočul: „Posilním vás tisíckou anjelov jedných po druhých.““ {8:9}

Sú dva typy žiadostí o *gawš* (pomoc):

- (ع ع) - Keď niekto žiada o *gawš* niekoho iného ako Alláha v oblasti, v ktorej mu nikto nedokáže pomôcť okrem Alláha. Vtedy ide o *širk* (pridružovanie k Alláhovi v uctievaní).
- (غ غ) Ide napr. o žiadanie stvorenej bytosti, ktorá je mŕtva alebo neprítomná, aby mu vyliečila chorého milovaného človeka, aby mu dopriala dieťa alebo uľahčila manželke pôrod, aby sa zmilovala nad ním a odpustila mu, a ďalšie veci, ktoré nikto nedokáže urobiť okrem Alláha.
- (ث ث) - Žiadanie iných stvorených bytostí o *gawš* pri splnení dvoch podmienok:
- (ذ ذ) (1) ten človek musí byť živý a prítomný a (2) musí to dokázať urobiť. Toto nemá nič spoločné so *širk*.
- (ص ص) (ط ط)

(ظ ظ) Alláh hovorí:

(ك ك) ﴿ وَإِنِ اسْتَنْصَرُوكُمْ فِي الدِّينِ فَعَلَيْكُمْ النَّصْرُ ﴾

(ح ح) „Ak by však žiadali o vašu pomoc a podporu ohľadom náboženstva, je vašou povinnosťou pomôcť im.“ {8:72}

(و و)

(ه هـ) ﴿ فَاسْتَعِذْهُ الْذِي مِن شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ ﴾

„Ten, ktorý patril k jeho skupine, ho požiadal o pomoc proti tomu, ktorý patril k jeho nepriateľovi.“ {28:15}

• Porážka zvierat:

Porážka znamená usmrtenie zvierat'a konkrétnym spôsobom a má niekoľko podôb. Môže ísť o akt uctievania so zámerom uctiť si toho, komu je obeť obetovaná, pokoriť sa pred ním a priblížiť sa k nemu.

Toto je dovolené činiť len pre Alláha, a to spôsobom ako to On stanovil. Činiť tak pre niekoho iného než Alláha je závažný *širk*. Alláh hovorí:

﴿ قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴾

„Povedz: „Modlitba moja, obeť moja, môj život i moja smrť náleží Alláhovi, Pánovi tvorstva.““ {6:162}

﴿ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنْحَرْ ﴾

„Modli sa preto k Pánovi svojmu a obetuj.“ {108:2}

Ďalej jestvuje porážka, ktorá sa koná na počesť host'a alebo v rámci svadobnej hostiny a podobne. Toto je nariadené a je to buď povinné alebo *mustahabb* (odporúčané).

Potom tu je porážka za účelom získania potravy alebo predaja mäsa, atď. Toto spadá do kategórie dovoleného.

Ten, kto obetuje inému než Alláhovi, je *mušrik* a svojím *širkom* prekročil medze islámu (nech nás Alláh ochraňuje pred niečím takým), či už obetuje anjelovi, poslovi, prorokovi, kalifovi alebo učencovi. To všetko je *širk*, ktorý človeka vedie poza medze islámu.

Všetko, čo bolo obetované niekomu inému než Alláhovi alebo porazené na oltári, je *haram* jest', ako hovorí Alláh:

﴿ حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالْدَّمُ وَلَحْمُ الْخَنزِيرِ وَمَا أُهْلِيَ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ وَالْمُنْخَنِقَةُ وَالْمَوْفُوذَةُ وَالْمُتَرَدِّيَةُ وَالنَّطِيحَةُ

﴿ وَمَا أَكَلَ السَّبْعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى النُّصُبِ ﴾

„Sú vám zakázané zdochliny, krv, mäso z prasiat a všetko, nad čím bolo vyslovené meno iné než Alláhove, zvieratá, ktoré sa zadusili, ktoré boli ubité k smrti, ktoré sa zabili pri páde z výšky, ktoré zomreli ubodaním parohami iného zvierat'a, ďalej to, z čoho jedla divá zver s výnimkou tých zvierat, ktoré ste ešte stihli v mene Alláha zarezať a **zvieratá, ktoré boli zarezané na oltároch.**“

{5:3}

Práve od tohto *tawhídu* sa ľudia vzdialili a zblúdili, a preto boli poslaní proroci a boli zjavené Knihy. Ohľadom tejto záležitosti vznikli spory medzi prorokmi a ich ľudom a následne boli tvrdohlaví zatratení a veriaci zachránení. Kto sa vzdialil od tohto *tawhídu* a časť svojho uctievania venuje inému než Alláhovi, ten veru prekročil medze islámu a vzdialil sa od pravej viery. Nech nás Alláh pred tým chráni.

Appendix 2 – *Džihád*

Islám je v západnom svete vo všeobecnosti mylne chápaný a najsilnejšie negatívne reakcie vyvoláva práve slovo *džihád*. *Džihád* nesprávne prekladajú ako „svätá vojna“ a tento preklad sa médiami spopularizoval.

Neexistuje žiadne vedenie „svätej vojny“ s cieľom „širit’ vieru“ a prinútiť ľudí, aby prijali islám. Podľa učenia islámu by takáto vojna bola NESVÄTÁ a vynútené prijatie islámu ľuďmi by nebolo úprimné. Niektoré vojny sú však nevyhnutné a oprávnené. Výraz „svätá vojna“ sa do arabčiny prekladá ako „*Harbun muḳaddash*“.

(ع ع) Alláh hovorí:

﴿لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ﴾

„V náboženstve niet donútenia.“ {2:256}

(ث س)

(ذ ز) Nútiť niekoho mečom, aby si vybral medzi smrťou alebo islamom, je myšlienka, ktorá je cudzia duchu islámu i jeho praxi v histórii.

(ص ش)

(ض د) VYZÝVAME bádateľov a učencov, aby našli „*džihád*“ vo význame „svätej vojny“ v Ķoráne, v autentických zbierkach *hadís*ov alebo v ranej islamskej literatúre. Na druhej strane práve kresťania používali pojem „svätá vojna“ pre križiacke výpravy pred tisíc rokmi.

(ظ ز)

(ق ك) Z lingvistického hľadiska pochádza arabské slovo *džihád* zo základu dža-ha-da, ktorý nesie význam snažiť sa alebo usilovať sa. Ďalšie odvodené slová sú „úsilie“, „robota“, „námaha“ a iné slová týkajúce sa akéhokoľvek úsilia zo strany kohokoľvek.

(ح ه)

(و و)

(هـ هـ)

V tomto zmysle sa napr. študent usiluje a snaží získať vzdelanie a splniť si úlohy; zamestnanec sa snaží urobiť svoju prácu a udržiavať dobré vzťahy so svojim zamestnávateľom, atď.

Úsilie a snaha môže byť v zmysle boja proti zlu vo vlastnom srdci a vojenské úsilie je možnosťou iba v krajnom prípade a nie s cieľom „širit’ islám mečom“, ako si to ľudia zaužívané myslia.

Pojem úsilie a snaha môžu používať muslimovia i nemuslimovia; napr. Alláh hovorí:

﴿وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا وَإِنْ جَاهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا﴾

„Odkázali sme človeku dobré správanie sa k rodičom. Ak by sa ale usilovali o to (džahadaka), aby si ku Mne pridružil to, o čom nemáš poznanie, tak ich neposlúchni.“ {29:8}

V tomto verši Koránu sa spomínajú nemuslimskí rodičia, ktorí sa snažia (džahadaka) priviesť svoje muslimské dieťa späť k ich náboženstvu.

V Koráne a hadísoch sa slovo „džihád“ používa v niekoľkých rôznych kontextoch, niektoré z nich uvádzame nižšie:

• ODOLÁVANIE TLAKU RODIČOV, ROVESNÍKOV A SPOLOČNOSTI:

Keď sa niekto rozhodne mať Stvoriteľa (Alláha) vesmíru na prvom, najvyššom mieste, často zažíva silný tlak. Nie je ľahké odolať takýmto tlakom a SNAŽIŤ SA udržiavať oddanosť a lásku voči Alláhovi na prvom, najvyššom mieste. Človek, ktorý sa obrátil na islám z iného náboženstva, môže byť vystavený tlaku s cieľom prinavrátiť ho k náboženstvu jeho rodiny. Alláh hovorí:

﴿وَإِنْ جَاهَدَاكَ عَلَىٰ أَنْ تُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا وَصَاحِبَهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا﴾

„Ak však by sa ťa usilovali (džahadaka) navádzať na to, aby si ku Mne pridružoval niečo, o čom nemáš poznanie, potom ich neposlúchaj! Buď im na tomto svete spoločníkom láskavým.“ {31:15}

Alláh taktiež hovorí:

﴿فَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَجَاهِدْهُمْ بِهِ جِهَادًا كَبِيرًا﴾

„A preto neposlúchaj tých, ktorí veriť odmietli, ale usiluj sa (džahidhum) skrze neho (Koránu) voči nim (snaž sa ich presvedčiť, aby uverili) usilovaním veľkým.“ {25:52}

• NEOCHVEJNÉ ZOTRVÁVANIE NA PRIAMEJ CESTE:

Alláh hovorí:

﴿وَمَنْ جَاهَدَ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ﴾

„Ten, kto (vo viere) sa usilovne (džahada) snaží, ten veru sám pre seba tak robí, lebo Alláh je sebestačný voči stvoreniu všetkému.“ {29:6}

Alláh skúša vieru a neochvejnosť veriacich:

﴿أَمْرٌ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَيَعْلَمَ الضَّالِّينَ﴾

„A či ste si mysleli, že vojdete do raja a Alláh pritom ešte nespoznal tých z vás, ktorí sa usilovali (*džahadú*) a nespoznal ešte ani tých, ktorí trpezlivými boli.“

{3:142}

• ÚSILIE O DOBRÉ SKUTKY:

Keď stojíme pred dvoma protichodnými vecami, je *džihádom* vybrať si tú správnu, ako to ilustruje nasledovný hadís:

(ع ع) Istý muž sa spýtal proroka Muḥammada ﷺ: „Mal by som sa dať na *džihád* (fyzický boj)?“

(غ غ) Prorok sa opýtal: „Máš rodičov?“

(ث ث) Muž povedal: „Áno!“

(س س) Prorok povedal: „Usiluj sa teda tak, že im budeš slúžiť.“ {Al-Buchári}

(ذ ذ)

(ص ص) Ďalší muž sa spýtal posla Alláhovho ﷺ: „Aký *džihád* je lepší?“

On odpovedal: „Slovo pravdivé pred krutovládcom.“ {Al-Nasa'i}

(ض د)

(ط ط) Alláhov posol ﷺ povedal: „*Al-Mudžahid*¹ je ten, kto sa pre Alláha usiluje proti sebe a *Al-muhadžir*² je ten, kto zanechá zlé skutky a hriech.“ {Ibn Ḥiban}

(ظ ز)

• OBRANA ISLÁMU A SPOLOČENSTVA:

(ك ك)

Alláh v Ķoráne vyhlasuje:

(ح ه)

﴿أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتِلُونَ بِأَنفُسِهِمْ طُغَمَاءُ وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ ﴿٣٩﴾ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ

(و و)

إِلَّا أَنْ يَقُولُوا رَبُّنَا اللَّهُ وَلَوْلَا دَفَعُ اللَّهُ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَهَدَمَتْ صَوَامِعُ وَبِيَعٌ وَصَلَوَاتٌ

(هـ هـ)

وَمَسَاجِدُ يُذَكَّرُ فِيهَا اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٤٠﴾

„Tým, proti ktorým sa boj vedie, je dané povolenie preto, že im bolo ukrivdené.

A Alláh má moc im pomôcť, tým, ktorí boli vyhnaní zo svojich príbytkov bezprávne len preto, že hovorili: „Naším Pánom je Alláh.“ A nebyť toho, že

Alláh odráža jedných ľudí druhými, boli by porúčané pustovne, kostoly, synagógy a mešity, v ktorých sa meno Alláhove veľa spomína. Alláh pomôže

¹ Ten, kto vykonáva *džihád*

² Ten, kto emigruje

tomu, kto mu pomáha a podporuje ho. Ved' Alláh je Silný a Mocný.“ {22:39-40}

Korán dovoľuje bojovať na obranu islámu a muslimov. Toto oprávnenie zahŕňa boj v sebaobrane a boj na ochranu rodiny a majetku. Raní muslimovia sa zúčastnili mnohých bitiek proti svojim nepriateľom pod vedením proroka Muḥammada ﷺ alebo jeho zástupcov. Korán dodáva:

﴿ وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴾ ﴿١٣٠﴾ وَقَاتِلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأَخْرِجُوهُمْ مِّنْ حَيْثُ أَخْرَجُوكُمُ وَالْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا تُقَاتِلُوهُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّى يُقَاتِلُوكُمْ فِيهِ فَإِن قَاتَلُوكُمْ فَاقْتُلُوهُمْ كَذَلِكَ جَزَاءُ الْكٰفِرِينَ ﴿١٣١﴾ فَإِنِ انْتَهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٣٢﴾ وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ فَإِنِ انْتَهَوْا فَلَا عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿١٣٣﴾

„I bojujte za cestu, ktorú Alláh určil proti tým, ktorí bojujú proti vám, ale neprekračujte mieru. Ved' Alláh nemá rád tých, ktorí mieru prekračujú. Zabite ich tam, kde by ste ich našli. A vyžeňte ich odtiaľ, odkiaľ vás oni vyhнали.

A prepadnúť v skúške je horšie než zabitie. A nebojujte s nimi pri Posvätnej mešite, až kým oni nezačnú v nej proti vám bojovať. Ak by proti vám bojovali, tak ich zabite. Taká je odplata pre tých, ktorí odmietajú veriť. Ak by prestali, tak Alláh je Odpúšťajúci a Milostivý.

I bojujte proti nim, aby ste v skúške neprepadli a aby bolo tým skutočným náboženstvom to, v ktorom sa uctieva len Alláh. Ak by prestali, tak neprekračujte mieru, iba ak voči krivdiacim.“ {2:190-193}

• POMOC I NEMUSLIMSKÝM SPOJENCOM:

V neskoršom období života proroka Muḥammada ﷺ sa stal kmeň Banu Chuza'ah jeho spojencom. Žili v blízkosti Mekky, ktorá bola pod nadvládou pohanských *Kurajšovcov*, vlastného kmeňa proroka Muḥammada ﷺ.

Kmeň Banu Bakr, spojenec *Kurajšovcov*, s podporou niektorých *Kurajšovcov* napadol Banu Chuza'ah. Tí na základe spojeneckej zmluvy požadovali, aby im prorok Muḥammad ﷺ prišiel pomôcť a potrestať *Kurajšovcov*. Prorok Muḥammad ﷺ zorganizoval ťaženie proti *Kurajšovcom* z Mekky, ktoré vyústilo do dobytia Mekky bez boja.

• VYHNANIE ZRADCOV:

Alláh v Ķoráne nariad'uje muslimom:

﴿وَمَا تَخَافُ مِنْ قَوْمٍ خِيَانَةً فَانْبِذْ إِلَيْهِمْ عَلَىٰ سَوَاءٍ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْخَائِبِينَ﴾

„A ak by si sa bál zrady zo strany ľudí, s ktorými máš uzavretú dohodu, tak im ju vypovedz úplne jasne. Veď Alláh nemá rád tých, ktorí sa zrady dopúšťajú.“

{8:58}

Prorok Muĥammad ﷺ podnikol niekoľko ozbrojených ťažení s cieľom odňať zradcom moc a vyhnat' ich z ich príbytkov. Uzavrel zmluvy s niekoľkými židovskými kmeňmi, no niektoré sa prejavili ako zradné. Prorok Muĥammad ﷺ proti týmto kmeňom podnikol ozbrojené ťaženie, porazil ich a vyhnal ich z Mediny a jej okolia.

(ع ع)

(غ غ)

(ث ث)

• ZÍSKANIE SLOBODY INFORMOVAŤ, VZDELÁVAŤ A ODOVZDÁVAŤ POSOLSTVO ISLAMU V OTVORENOM A SLOBODNOM PROSTREDÍ:

S cieľom získať túto slobodu prorok Muĥammad ﷺ povedal: "Usilujte sa (*džahidu*) voči neveriacim rukami a jazykmi." {Ibn Ĥibban}

(ض د)

Život proroka Muĥammada ﷺ bol plný úsilia získať slobodu informovať a odovzdať posolstvo islámu. Počas svojho pobytu v Mekke využíval nenásilné metódy a po vzniku jeho vlády v Medine, s dovolením Alláhovým, využil ozbrojený boj proti svojim nepriateľom len v prípade, keď to bolo naozaj nevyhnutné.

(ح ه)

• OSLOBODENIE ĽUDÍ SPOD ÚTLAKU

Alláh v Ķoráne nabáda muslimov:

(ه هـ)

﴿وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ أَوْلَاهَا ۗ وَلَجَعَلْنَا مِنَ الْقَرْيَةِ الَّتِي كُنَّا نَعْبُدُكَ فِيهَا كَدَابَّالْجِبَالِ ۗ وَاللَّهُ لَذَوِي الْعَرْشِ عَظِيمٌ﴾

﴿هَذِهِ الْقَرْيَةُ الظَّالِمِ أَوْلَاهَا ۗ وَلَجَعَلْنَا مِنَ الْقَرْيَةِ الَّتِي كُنَّا نَعْبُدُكَ فِيهَا كَدَابَّالْجِبَالِ ۗ وَاللَّهُ لَذَوِي الْعَرْشِ عَظِيمٌ﴾

„Prečo nebojujete za cestu, ktorú Alláh určil a za slabých z radov mužov, žien a detí, ktorí hovoria: „Pane náš, daj nám odísť z tejto dediny, ktorej ľudia sú krivdiaci a učíň nám od Teba pochádzajúceho ochrancu a učíň nám od Teba pochádzajúceho pomocníka a podporovateľa.“ {4:75}

Druhy *džihádu*:

Alláh v *Ķoráne* hovorí:

﴿ ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَدِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ
بِمَن ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴾

„Vyzývaj k ceste Pána svojho s múdrosťou a poučením dobrým a spor sa s nimi spôsobom, ktorý je lepší. Pán tvoj lepšie vie o tom, kto zblúdil, odkloniac sa od Jeho cesty.“ {16:125}

Povolávanie ľudí k islámu a ich oboznamovanie so všetkými jeho aspektmi prostredníctvom dialógu a láskavého presvedčania je prvým typom *džihádu* v isláme na rozdiel od nesprávnej predstavy, že *džihád* je len boj. O tomto Alláh v *Ķoráne* hovorí:

﴿ فَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَجَاهِدْهُمْ بِهِ جِهَادًا كَبِيرًا ﴾

„A preto neposlúchaj tých, ktorí veriť odmietli, ale usiluj sa (*džahidhum*) skrze neho (*Ķoránu*) voči nim (*snaž sa ich presvedčiť, aby uverili*) usilovaním veľkým.“ {25:52}

Tu je slovo „usilovať sa“ použité vo význame úsilia pomocou jazyka – prostredníctvom kázania a nabádania - a taktiež sa vzťahuje na neochvejnú aj napriek tvrdohlavému odporu niektorých neveriacich voči islamskej viere.

Sú rôzne druhy *džihádu*, z ktorých niektoré sú povinné pre každého, kto je zodpovedný, a niektoré z nich sú povinné pre spoločenstvo ako celok - ak ich učinia niektorí ľudia, tak sú ostatní zbavení tejto povinnosti.

Džihád an-nafs (*džihád* voči sebe samému) je povinný pre každého a má štyri aspekty:

- Snaha naučiť sa učenie islámu, bez ktorého nie je možné dosiahnuť úspech a šťastie v tomto či posmrtnom živote.
- Snaha konať v súlade s tým, čo sa veriaci naučil.
- Snaha povolávať ostatných k islámu a učiť tých, ktorí o ňom nevedia.
- Snaha trepezlivo znášať všetky ťažkosti spojené s povolávaním ľudí k Alláhovi a následnými urážkami od ľudí.

Alláh hovorí:

﴿ وَالْعَصْرِ ۝ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ ۝ إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصُوا بِالْحَقِّ وَتَوَّصُوا بِالصَّبْرِ ۝ ﴾

„Prisahám na *Al-ʿAsr*, že človek je v strate, okrem tých, ktorí uverili a dobré skutky konali a pobádali sa k pravde a pobádali sa k trpezlivosti.“ {103}

Džihád proti satanovi je povinný pre každého a má dva aspekty:

- Zaháňanie pochybností, ktoré satan privádza s cieľom oslabiť vieru sa činí skrze istotu viery.
- Snaha zaháňať skazené túžby, ktoré satan vyvoláva sa činí skrze trpezlivosť.

(ع ع)

(غ غ)

Alláh hovorí:

(ث ث)

﴿ وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ أُمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُوا وَكَانُوا بِعَايَتِنَا يُوقِنُونَ ﴾

(ذ ذ)

(ص ص)

„Učinili sme z nich vodcov, ktorí správne usmerňovali naším príkazom, keď trpezlivými boli a o znameniach našich boli bezpochyby presvedčení.“ {32:24}

(ض د)

(ط ت)

Alláh nám hovorí, že vedenie v náboženstve sa dosahuje skrze trpezlivosť a istotu viery. Trpezlivosť odháňa túžby a istota zaháňa pochybnosti.

(ظ ز)

(ق ك)

Fyzický džihád (*džihád* rukou, tzn. boj)

(ح ه)

(و و)

(هـ هـ)

Právne dôkazy z *Ķoránu* i *sunny* spolu s činmi muslimov počas storočí ukazujú, že muslimovia ľuďom otvorili myseľ a srdce pred vstupom do ich krajiny. Takéto chápanie nie je v rozpore s pojmom *džihád* a jeho úlohou v boji proti útlaku a nespravodlivosti. Inými slovami, ide o vzájomný boj a nie o jednostranné zabíjanie. Voči nemuslimom sa teda nebojuje len z dôvodu, že sú nemuslimovia.

Džihád je vskutku ušľachtilá vojna s cieľom bojovať proti nespravodlivosti, útlaku a tyranii a nejde o vyčíňanie jednotlivcov s puškami či bombami, ako to vysvelujú poniektorí neznalí ľudia. Takýto boj musí spĺňať presné právne ustanovenia, podmienky, obmedzenia a ďalšie záležitosti, aby sa mohol považovať za ušľachtilú vojnu¹:

¹ V záujme krátkosti a prehľadnosti v tomto dodatku uvádzame len základné body plynúce z *hadisov*, nie celé *hadisy*.

- Je zakázané viesť boj s cieľom nútiť ľudí prijať islám.
- Je zakázané viesť boj s cieľom získať územia alebo mať ekonomický zisk.
- Je zakázané viesť boj s cieľom dobíjať iné národy a kolonizovať ich.
- Je zakázané zabíjať, zraňovať či znásilňovať ženy.
- Je zakázané zabíjať či zraňovať bábätká, deti, staršie osoby a nebojujúcich.
- Je zakázané zabíjať rehoľníkov v kláštoroch a uctievajúcich na miestach konania bohoslužieb.
- Je zakázané poškodzovať majetok.
- Je zakázané kradnúť z vojnovnej koristi.
- Je zakázané zradcovstvo.
- Je zakázané mrzačiť a zohavovať mŕtve telá.
- Je zakázané zabíjať zvieratá.
- Je zakázané rúbať stromy.
- So zranenými nepriateľskými vojakmi treba zaobchádzať rovnakým spôsobom, ako by šlo o vlastných vojakov.
- Vojna musí byť ukončená hneď, ako nepriateľ požiada o mier.

Ak sa neuplatňujú spomínané pravidlá, nemožno to považovať za *džihád*, ale ide o nezákonný boj, ktorý vedie ku skaze na zemi, zrade a falošnosti. Nie každá vojna je *džihád* a nie každé zabíjanie vo vojne je prípustné.

Myšlienka vedenia fyzického *džihádu* proti *kufár* prešla niekoľkými fázami v závislosti od toho, v akom stave bola muslimská *ummaħ*. Ibnul Ķajjim povedal: „Prvé, čo Alláh zjavil Muħammadovi ﷺ, bolo ‘Iķra (čítaj!). To bol začiatok jeho prorockého poslania, kde mu Alláh prikázal prednášať pre seba, ale mu to ešte neprikázal podať ďalej. Potom zjavil slová:

﴿ يَا أَيُّهَا الْمَدِينُ ﴿١﴾ قُمْ فَأَنذِرْ ﴿٢﴾ ﴾

„Ty, rúchom prikrytý, vstaň a varuj...“ {74:1-2}

Skrze slovo ‘*Iķra* (čítaj!) sa stal prorokom ﷺ a stal sa poslom skrze slová. Potom mu Alláh nariadil oznámiť posolstvo jeho najbližším príbuzným, potom svojmu ľudu, následne Arabom okolo nich, potom všetkým Arabom a následne celému ľudstvu. Počas desiatich rokov od začiatku svojho prorockého poslania ich neustále povolával k islámu bez boja či uloženia *džizjaħ*; bolo mu prikázané zdržať sa, byť trpezlivý a zhovievavý. Neskôr mu bolo dané povolenie migrovať a povolenie bojovať.

Následne mu bolo prikázané bojovať proti tým, ktorí bojovali proti nemu, a zdržať sa boja proti tým, ktorí ho nechali na pokoji a nebojovali proti nemu. Potom mu Alláh nariadil bojovať proti *Al-mušrikín*.“ {Zádul Mi‘ád, 3/159}

Po tom, čo mu bol nariadený *džihád*, *kufár* boli rozdelení do dvoch skupín:

Nebojujúci	Bojujúci
<i>Al-Mu‘ahid</i> <i>Až-žimi</i> (chránenec) <i>Al-Musta‘min</i>	Každý, kto bojuje proti muslimom

(ع ع)

(غ غ) **Al-Mu‘ahid**

(ث ث) Neveriaci, ktorí uzavru dohodu, prímerie alebo *‘ahd* (mierovú zmluvu) s muslimami. Napr. v *Al-Hudaibjaħ* neveriaci z Mekky uzavreli dohodu s prorokom, v ktorej sa dohodli nebojovať desať rokov.

(ذ ذ)

(ص ص) Islám nedovoľuje bojovať s *Al-Mu‘ahidín* (množné číslo slova *Al-Mu‘ahid*) alebo ich zabíjať, ak neporušia dohodu, prímerie alebo *‘ahd* (mierovú zmluvu) a nepadnú tak do skupiny bojujúcich.

(ض ض)

(ط ط)

(ظ ظ) **Až-žimi (chránenec)**

Neveriaci, ktorí žijú pod vládou a ochranou muslimov a platia *džizjaħ*.

(ق ق)

Čo je *džizjaħ*?

(ح ح)

(و و) *Džizjaħ* je poplatok alebo daň v rôznej výške uložená neveriacim žijúcim pod vládou a ochranou muslimov. Nie je však uložená ženám a deťom, iba dospelým mužom.

(ه ه)

(ه ه)

Džizjaħ zaručuje neveriacim úplnú ochranu a možnosť slobodne praktizovať svoje náboženstvo. Muslimovia musia úplne naplniť svoju zmluvu, bojovať za nich a nesmú ich (daňovo) zaťažovať nad ich finančné možnosti.

Ak je neveriaci chudobný alebo nie je schopný platiť *džizjaħ*, tak sa mu *džizjaħ* odpustí a muslimská krajina mu musí dať živobytie z vyzbieranej charity.

‘Umar ibn Al-Chaṭab رضي الله عنه sa spýtal starého neveriaceho žobráka: „Prečo žobreš?“ Starý muž odvetil: „Kvôli *džizjaħ*, môjmu veku a mojím potrebám.“

Potom 'Umar povedal: „Neboli sme k tebe spravodliví, keď sme od teba vyberali *džizjaħ*, keď si bol mladý, a nechali ťa samého, keď si starý.“

Potom ho 'Umar zaviezol domov, zrušil jeho *džizjaħ* a dával mu mesačnú platbu z charity.

Muslimovia musia taktiež zaplatiť ročný poplatok zvaný *zakáħ* (almužna). Viaže sa k nehnuteľnostiam, zlatu, striebru, tovaru určenému na obchodovanie a šperkom, kým *džizjaħ* sa neviaže k majetku neveriacich.

Abu Bakr ﷺ bojoval proti muslimom, ktorí neplatili *zakáħ*, po smrti proroka. Toto však platí aj pre neveriacich, ktorí neplatia *džizjaħ*.

Je to úplne legitímne. Ak muslimovia alebo neveriaci porušujú islamské pravidlá, zaslúžia si byť potrestaní. V Amerike, keď niekto neplatí dane, môže ísť do väzenia. V Číne daňových podvodníkov zabíjajú.

Čo sa týka Slovenska, v niektorých prípadoch môžu byť Slováci, ktorí nezaplatia dane, trestne stíhaní. Človek, ktorý nezaplatil dane vo výške viac ako 2660 eur, môže dostať až tri roky väzenia. Ak má niekto „resty“ voči daniarom, ktoré sú vyššie ako 133-tisíc eur, hrozí im tri až osem rokov väzenia.¹

JE ISLÁM JEDINÝM NÁBOŽENSTVOM, KTORÉ PRINIESLO TAKÉ PRAVIDLÁ?

Odpoveď je nie. Takéto pravidlá sa spomínali už v predchádzajúcom zjavení. V Starom zákone sa uvádza:

„Ak pritiahneš k mestu, aby si ho dobyl, najprv mu ponúkneš mier.

Ak prijme a otvorí brány, bude všetok ľud, ktorý v ňom je, zachovaný a bude tvojím poddaným a poplatníkom.

Ale ak s tebou nebude chcieť uzavrieť zmluvu a začne s tebou bojovať, budeš ho obliehať.

A keď ti ho Pán, tvoj Boh, vydá do rúk, pobiješ ostrím meča všetko, čo v ňom bude mužské.

Len ženy, deti, dobytok a všetko, čo bude v meste, celú jeho korisť rozdeľ vojsku a užívaj z nepriateľskej koristi, ktorú ti dá Pán, tvoj Boh.

Tak naložíš so všetými mestami, ktoré budú vzdialené od teba a nie sú v počte tých, čo sa ti dostanú do vlastníctva.“ {Deuteronomy 20:10-15}

¹ www.aktualne.atlas.sk/co-sa-stane-ked-dnes-nezaplatite-dane-sankcia-nemusi-byt-vysoka/ekonomika/financie/

Toto prikázanie sa dá lepšie pochopiť na základe nasledujúceho odseku z „Mišne Tora“¹: „Nemáme viesť vojnu proti komukoľvek, pokiaľ mu [najprv] neponúkne mier; [toto platí pre oba prípady] pre nepovinnú i povinnú vojnu; lebo je povedané: „Ak pritiahneš k mestu, aby si ho dobyl, najprv mu ponúkneš mier.“

Ak [obyvatelia] prijmú ponuku mieru, nezabijeme jedinú dušu spomedzi nich a oni sa stanú len poplatníkmi, lebo je povedané: [Všetok ľud, ktorý v ňom je] bude tvojím poddaným a poplatníkom.“

Al-Musta'min

(ع ع) Neveriaci, ktorý bezpečne vstúpi do krajiny muslimov, napr. podnikateľ, ktorý príde kvôli podnikaniu alebo z iných dôvodov. V súčasnosti by takáto osoba dostala vízum pre vstup do krajiny. Pre neho v tom spočíva istota a je to sľub, že ho budú brániť a nebudú utláčať.

(ذ ز) Proti žiadnej osobe z týchto troch kategórií nesmú muslimovia bojovať a nesmú ju zabiť či uškodiť jej, lebo prorok ﷺ povedal: „Ten, kto zabije *mu'ahid*, nepocíti vôňu raja. A jeho vôňu možno cítiť zo vzdialenosti štyridsiatich rokov.“ {Al-Buchári}

(ط ت) Al-Ḥafīz ibn Ḥažar povedal: „To znamená: ktorýkoľvek nemuslim uzavrie dohodu s muslimami prostredníctvom platenia poplatku, prímeria uzavretého vodcom alebo ochrany zo strany muslima.“ {Al-Faḥḥ 12/259}

Bojujúci

(و و) Sú to tí, ktorí bojujú proti muslimom. Medzi muslimami a nimi niet prímeria alebo dohody, je to len boj a vojna.

(ه هـ)

ŠÍRIL SA ISLAM NÁSILÍM ALEBO MEČOM?

Jednoznačná a dôrazná odpoveď je NIE! Ķorán vyhlasuje:

﴿لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ﴾

„V náboženstve niet donútenia.“ {2:256}

¹ Mišne Tora je halachický kódex zhrňujúci židovské náboženské právo (halacha). Jeho autorom je Maimonides (rabin Moše ben Majmon, tiež známy ako RaMBaM alebo Rambam), jeden z najpoprednejších rabinov v dejinách. Skladá sa zo štrnástich kníh, ktoré sa ďalej delia na sekcie, kapitoly a odseky. Je jediným stredovekým dielom, ktorý podrobne popisuje všetky židovské náboženské predpisy, vrátane tých zákonov, ktoré platia len vtedy, keď existuje Svätý chrám, a je dôležitým dielom v judaizme.

Dobré štúdiu o otázke šírenia islámu napísal kresťanský misionár T. W. Arnold: „... O akomkoľvek organizovanom pokuse prinútiť nemuslimské obyvateľstvo prijať islám alebo o akomkoľvek systematickom prenasledovaní s cieľom vyhubiť kresťanské náboženstvo sa nedopočujeme nič. Keby sa kalifovia boli rozhodli vykonať to alebo ono, boli by ľahko zmietli kresťanstvo podobne, ako Ferdinand a Izabela vyhnaní islám zo Španielska alebo ako Ľudovít XIV nariadil trestnosť protestantizmu vo Francúzsku alebo ako Anglicko počas 350 rokov nepovoľovalo vstup Židov.

Východné cirkvi v Ázii boli úplne odrezané od spoločenstva so zvyškom kresťanského sveta. Keďže boli považované za kacírské spoločenstvá, nikto by kvôli nim nebol pohol prstom. Takže samotné prežitie týchto cirkví až po súčasnosť je silným dôkazom všeobecne tolerantného postoja Muḥamedánskych vlád voči nim.“¹

¹ Arnold, Sir Thomas W. *The preaching of Islam, a History of the propagation of the Muslim faith*, Westminster A. Constable & Co., London, 1896, p. 80

**Appendix 3 - Manželstvo
proroka Muḥammada ﷺ s
‘Áišou رضي الله عنها**

Po prvé by sme si mali uvedomiť, že každé dieťa žije v určitej dobe, a preto musí byť hodnotené v kultúrnom kontexte danej doby. Existujú určité hodnoty, ktoré sú súčasťou zvykov danej spoločnosti a na základe ktorých sa hodnotí táto spoločnosť. Tieto hodnoty treba brať do úvahy. Ak sa však pokúsime hodnotiť historické udalosti z dnešného pohľadu, určite sa dopustíme chýb.

Je známe, že v dobe proroka Muḥammada ﷺ sa dievčatá vydávali v mladom veku a vekový rozdiel nebol pre manželstvo dôležitý, a to najmä v prípade mladých dievčat.

- (ع ع) Pozrime sa na krátky historický prehľad veku uzatvárania manželstva po celom svete v minulosti i v nedávnej dobe.
- (غ غ)
- (ث ث) Puberta je vedecky definovaná: obdobie, proces a fyzický rast, pri ktorom sa človek stáva schopným reprodukcie.
- (ذ ذ)
- (ص س) Pred argumentovaním tým, že manželstvo je viac než len fyzický vzťah a že tento názor nie je prijateľný v západnom resp. "civilizovanom" svete, mi dovoľte povedať, že v štáte Massachusetts v USA je minimálny zákonný vek žien pre vstup do manželstva 12 rokov a v New Hampshire to je 13 rokov, čo predstavuje priemerný vek dospievania v USA.
- (ض د)
- (ط ت) Dosaiahnutie puberty vo veku 9 rokov je úplne normálne, a to najmä v regiónoch, ktoré sú v blízkosti rovníka. Mona Chalabi¹ napísala: „Dievčatá vždy dospievali skôr ako chlapci - v priemere nastupuje puberta vo veku od 8 do 12 rokov u dievčat a vo veku od 9 do 14 rokov u chlapcov.“²
- (ظ ز)
- (ق ك) V 11. storočí sa Urraca, Kráľovná Kastílie, Leónu a Galície, vydala za Raimunda Burgundského vo veku 8 rokov.³
- (ح ه)
- (و و)
- (ة هـ) V 11. storočí sa Urraca, Kráľovná Kastílie, Leónu a Galície, vydala za Raimunda Burgundského vo veku 8 rokov.³

¹ Mona Chalabi. Why the Puberty Starting Younger, *The Guardian*. 4.11.2013, www.theguardian.com/politics/2013/nov/04/why-is-puberty-starting-younger-precocious

² Pre viac informácií:

Bancroft, John, in *Human Sexuality and Its Problems*; 191, Churchill Livingstone/Elsevier, 2009

Northup, Christiane, in *Mother-Daughter Wisdom*; 429, Random House Publishing Group, 2006

Frits, M.A. and Speroff, L., in *Clinical Gynecologic Endocrinology and Infertility*; 401, Wolters Kluwer Health/Lippincott Williams & Wilkins, 2011

Aronson, A. E. and Bless, Diane M., in *Clinical Voice Disorders*; 16, Thieme, 2009

Berek, J.S. and Novak, E., in *Berek & Novak's Gynecology*; 992, Lippincott William & Wilkins, 2007

³ Earenfight, T., in *Queenship in Medieval Europe*; 161, Palgrave macmillan, 2013

V 12. storočí si Filip II. August, kráľ Francúzska, vzal za manželku Izabelu Henegavskú, keď mala 10 rokov. Podobne sa Johana Anglická, Sicílska kráľovná, vydala za Viliama II., keď mala 11 rokov.

V 13. storočí sa Jana I. Navarrská vydala za Filipa IV. vo veku 11 rokov.

V 14. storočí sa Izabela z Valois, anglická kráľovná, vydala za Richarda II vo veku 8 rokov.¹

Stephen Robertson napísal: „Francúzsky Napoleonov zákonník v roku 1791 stanovil zákonný vek spôsobilosti k pohlavnému styku (v západnom práve ide o vek, v ktorom je jedinec považovaný za schopného dať súhlas k sexuálnej aktivite) na 11 rokov pre chlapcov i dievčatá. V roku 1863 bola táto veková hranica zvýšená na 13 rokov.“²

V dnešnej dobe môže mať 13-ročné dievča z Minnesoty (USA) legálny pohlavný styk, ak vekový rozdiel nepresahuje 4 roky.³

Keď vznikol Vatikán, prijali vtedajší taliansky zákonný vek spôsobilosti k pohlavnému styku 12 rokov podľa Lateránskej zmluvy z roku 1929. Do júla 2013 mal najnižší zákonný vek spôsobilosti k pohlavnému styku v Európe.⁴

V Európe je zákonný vek spôsobilosti k pohlavnému styku stanovený na 16 rokov na Cypre, vo Fínsku, Gruzínsku, Litve, Lotyšsku, Luxembursku, Holandsku, Nórsku a Švajčiarsku.

V prípade Rakúska, Nemecka, Portugalska a Talianska to je 14 rokov. Vo Francúzsku, Českej republike, Slovenskej republike, Dánsku a Grécku je to 15 rokov. Španielsko malo jednu z najnižších vekových hraníc v Európe stanovenú na 13 rokov, ale nedávno ju zvýšilo na 16 rokov.

Vo zvyšku sveta sú veľké rozdiely. V Číne, Brazílii, Peru, Paraguaji, Ekvádore a Kolumbii je zákonná veková hranica 14 rokov, zatiaľ čo v Japonsku je o rok nižšia, a to 13 rokov. V Angole je táto hranica len 12 rokov.¹

¹ Hartley, C., in *A historical Dictionary of British Women*; 240 -246, Taylor & Francis, 2013

² Robertson, Stephen, Age of Consent laws, in *Children and Youth in History*, Item #230, www.chnm.gmu.edu/cyh/case-studies/230

³ Criminal Sexual conduct in the Fourth Degree, 2015, The Revisor of Statutes, State of Minnesota, www.revisor.leg.state.mn.us/statutes/?id=609.345

⁴ https://en.wikipedia.org/wiki/Ages_of_consent_in_Europe

Do roku 1885 bol minimálny zákonný vek spôsobilosti k pohlavnému styku 10 rokov vo viac ako polovici štátov v USA.² Pričom v štáte Delaware to bolo 7 rokov.³

V roku 1567 sa minimálny zákonný vek spôsobilosti k pohlavnému styku v Británii znížil z 12 na 10 rokov a bolo tomu tak po 3 storočia.⁴

Budete sa diviť, ale v najslávnejšom milostnom príbehu *Romeo a Júlia* mala hrdinka len 13 či 14 rokov.

Kapulet o Júlii povedal:

(ع ع) „... ved' neprežila ani štrnásť liet.
Nech ešte dvakrát leto strieda mráz ...“

(غ غ)

(ث ث) Aj iné dievčatá, ktoré boli mladšie ako ona, už boli matkami. Dokonca aj Júliu mala jej matka v podobnom veku:

(ذ ذ) Pani Kapuletová jej povedala:

(ص ص) „Pomýšľaj na sobáš! Tu vo Verone
aj mladšie urodzené paničky

(ض د) sú matkami. Ak neklame ma pamäť,

(ط ط) ja sama som ťa mala vo veku,

keď ty si ešte panna...“⁵

(ظ ز)

(ق ك) Časopis Bliss uskutočnil vo Veľkej Británii prieskum, ktorý ukázal, že 83% účastníkov malo sex pred dosiahnutím veku 16 rokov, zatiaľ čo 12% už pred 12. rokom.⁶

(ح ه)

(و و) Dr. Javier Fajardo, profesor práva na Navarrskej univerzite v Pamplone (v Španielsku), povedal: „Nízky minimálny vek spôsobilosti na uzavretie manželstva v Španielsku nebol ničím nezvyčajným vzhľadom na históriu Európy.“

¹ <http://www.mirror.co.uk/news/uk-news/what-age-consent-around-world-2802173>

² Engs, R. C. in *The Progressive Era's Health reform movement: A Historical Dictionary*; 4, Praeger, 2003

³ Purity Congress Meets. *The New York Times*, 1895,

www.en.m.wikisource.org/wiki/The_New_York_Times/1895/10/15/Purity_Congress_Meets

⁴ Cavendish, Marshall Cavendish Corporation, in *Sex and Society*; 54, 2010

⁵ www.karolveres.szm.com/SJL/texty/William%20Shakespeare%20-%20Romeo%20a%20J%20FAlia.pdf

⁶ Bekaert, S., in *Adolescent and Sex: The Handbook for Professionals Working with Young People*; 36, Radcliffe, 2005

Tiež povedal, že „zatiaľ čo je 14-ročný v modernej spoločnosti vnímaný ešte ako dieťa, pred storočím už mohol byť zodpovednou a pracujúcou hlavou rodiny.“¹

Arthur Siccan vo svojej knihe *Čo sa deje s Amerikou: Pohľad na problematické otázky v našej krajine* detailne opisuje problematiku manželstva v skorších dobách: „Po celom svete o veku spôsobilosti k pohlavnému styku tradične rozhodovala rodina alebo kmeňová zvyklosť.

Vo väčšine prípadov sa prekrýval s príznakmi puberty, menštruáciou u žien a ochlpením ohanbia u mužov.

Sir Edward Coke sa jasne vyjadril, že v Anglicku bolo v 17. storočí manželstvo dievčat mladších ako 12 rokov normálne a manželka mala nárok na veno z manželovho majetku vo veku 9 rokov. Americké kolónie sa riadili anglickou tradíciou a zákon bol skôr sprievodcom. Napríklad Mary Hathawayová z Virgínie mala 9 rokov, keď sa vydala za Williama Williamsa.“

Tiež dodal: „Jeremy Rifkin vo svojej knihe *Empatická civilizácia* (Penguin, NY, 200) poukazuje na to, že pojem dospievania sa objavil až v priebehu posledného desaťročia 19. storočia a v prvých troch desaťročiach 20. storočia. Spoločnosť si začala myslieť, že detstvo presahuje pubertu a trvá až do rokov adolescencie. Pred tým sa deti považovali za dospelé pri nástupe puberty.“²

Je však prekvapujúce, že smilstvo je povolené a chránené zákonom vo veku 12, 13 či 14 rokov a dievča môže mať pohlavný styk s mužom, dvoma či viacerými bez prísnych zákonov či podmienok.

Na druhej strane rovnaký zákon zakazuje tomuto dievčaťu uzatvoriť legitímny vzťah so zodpovedným mužom, ktorý je viazaný prísnyimi podmienkami a zodpovednosťou pred zákonom.

¹ Spain set to raise minimum marriage age. Stowe Family Law LLP, 2015, www.marilynstowe.co.uk/2015/05/09/spain-set-to-raise-minimum-marriage-age

² Siccan, Arthur. In *What's Wrong in America: A Look at Troublesome Issue in Our Country*, CreatSpace Independent Publishing Platform, 2012 www.discover-the-truth.com/2013/09/09/age-of-consent-in-european-history

V islame je osoba, ktorá dosiahne pubertu v akomkoľvek veku, zodpovedná pred Alláhom a pred ľuďmi za všetky svoje činy a je neprijateľné tvrdiť, že táto osoba je dieťa, ktoré nevie, čo je pre neho dobré.

Manželstvo vo veku 9 rokov bolo v dobe proroka Muḥammada ﷺ a vo vtedajšej jednoduchej spoločnosti úplne bežné.

Ak sa západný resp. „civilizovaný“ svet nedokáže zhodnúť na jednotnom minimálnom veku spôsobilosti k pohlavnému styku, tak považovať prijateľný vek spôsobilosti na uzavretie manželstva za nemenný vedecký fakt je (ع ع) jednoducho nesprávne.

(غ غ) Neveriaci spomedzi *Kurajšovcov* preukazujú jeden z najlepších dôkazov toho, (ث ث) že prorok síce uzavrel manželskú zmluvu s Aišou, keď mala 6 rokov, ale manželstvo s ňou naplnil až, keď mala 9 rokov. Hovorievali o prorokovi ﷺ, že je (ذ ذ) čarodej. Alláh hovorí:

(ص ص)

﴿ وَقَالَ الظَّالِمُونَ إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَّسْحُورًا ﴾

(ض ض) „Tí, ktorí sa krivdy dopustili, povedali: „Nasledujete len muža začarovaného.““

{25:8}

(ط ط)

(ظ ظ) Proroka ﷺ taktiež nazývali klamárom. Alláh hovorí:

(ك ك)

﴿ وَعَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنذِرٌ مِنْهُمْ وَقَالَ الْكٰفِرُونَ هَذَا سِحْرٌ كَذٰبٌ ﴾

(ح ح) „Tí, ktorí odmietli veriť, povedali: „Je to čarodej a klamár.““ {38:4}

(و و) Proroka ﷺ obviňovali aj z toho, že je len básnikom. Alláh hovorí:

(ه هـ)

﴿ بَلْ قَالُوا أَضَعَفْتُ أَحْلَمَ بَلِ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ شَاعِرٌ فَلْيَأْتِنَا بِآيَةٍ كَمَا أُرْسِلَ الْآوَّلُونَ ﴾

„Však naopak oni povedali: „To sú len sny popletené či skôr on sám si to vymyslel. Ba čo viac, on je básnik. Nech nám prinesie znamenie, s akým boli poslaní prví poslovia.““ {21:5}

Proroka ﷺ dokonca nazývali bláznom:

﴿ كَذٰلِكَ مَا آتٰى الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَّسُوْلٍ اِلَّا قَالُوْا سٰحِرٌ اَوْ مَجْنُوْنٌ ﴾

„Tak je to, neprišiel k tým, ktorí boli pred nimi, žiaden posol bez toho, aby povedali: „Čarodejník alebo blázon.““ {51:52}

Neveriaci teda o prorokovi ﷺ hovorovali, že je blázon, básnik, čarodej a klamár, ale nikdy ho ani jeden z nich neobvinil a ani mu nevyčítal jeho manželstvo s Aišou ako niečo nehanebné či negatívne.

Medzi manželskou zmluvou a naplnením manželstva je rozdiel. Prorok ﷺ sa oženil s Aišou, keď mala 6 rokov, na základe súhlasu jej rodičov a v súlade s kultúrou a morálkou daného obdobia. Manželstvo však naplnil, až keď mala 9 rokov.

V isláme nie je dovolené naplniť manželstvo, kým toho dospelé dievča nie je schopné. Schopnosť dievčat sa líši v každom období a v každom storočí.

Slovník

<i>Abadá</i>	أبدا	Na veky vekov
<i>Ahad</i>	أحد	Jeden
<i>‘ahd</i>	عهد	Mierová zmluva
<i>Ahlul Kitab</i>	أهل الكتاب	Ľudia Knihy
<i>Ahlul-bajt</i>	أهل البيت	Prorokova rodina
<i>Ájatul Kursí</i>	آية الكرسي	Verš <i>Al-Kursí</i>
<i>‘akidaĥ</i>	عقيدة	Čin srdca, teda uverenie v niečo a utvrdenie sa o tom srdcom
<i>Al- Muhažirín</i>	المهاجرين	<i>Šaĥábah</i> , ktorí sa presťahovali z Mekky do Mediny kvôli islámu.
<i>‘ala</i>	على	Na
<i>Al-Abdál</i>	الأبدال	Náhradníci a zástupcovia
<i>Al-‘Afu</i>	العفو	Prepačujúci (jedno z mien Alláhových)
<i>Al-Áchir</i>	الأخر	Posledný (jedno z mien Alláhových)
<i>Al-‘álamín</i>	العالمين	Množné číslo slova <i>‘álam</i>
<i>A‘lám</i>	أعلام	Možné číslo slova <i>‘alam</i>
<i>‘alam</i>	عَلَم	Rozlišovací znak
<i>‘álam</i>	عالم	Ľudí i džinov a všetkého tvorstva
<i>Al-amru bil Ma‘rúf</i>	الأمر بالمعروف	Nariaďovanie toho, čo je dobré podľa <i>šari‘e</i> a rozumu
<i>A‘lamul huda</i>	أعلام الهدى	Odovzdávajúci správne vedenie
<i>Al-Anšár</i>	الأنصار	Podporovatelia z Mediny, ktorí podporovali <i>Al-Muhažirín</i> .
<i>Ál-a-rasúl</i>	آل الرسول	Označuje tých príbuzných proroka ﷺ, ktorým bolo zakázané prijímať <i>zakat</i> a jeho manželky
<i>Al-‘ašaraĥ Al-mubašarin</i>	العشرة المبشرين	Desať prorokových spoločníkov, ktorým prorok ﷺ už počas ich života oznámil radostnú zvesť, že vstúpia do raja.
<i>Al-Aš‘ariaĥ</i>	الأشعرية	sú stúpenci Abul-Ĥasana Al-Aš‘ariho. Abul-Hasan Al-Aš‘arí nebol jedným z Al-Aš‘ariaĥ, hoci oni sa k nemu pričleňujú. Zriekol sa ich viery a prijal vieru <i>ahlus-sunnaĥ</i> . Pridávajú filozofiu ako súčasť chápania náboženstva. Potvrdzujú iba sedem Alláhových atribútov „ <i>Al-Ĥaji</i> (Večne Živý), <i>Al-‘Alím</i> (Vševediaci), <i>Al-Ĥadír</i> (Všestranne Schopný), <i>Al-Kalam</i> (rozpráva), chce, <i>As-Samí‘</i> (Všepočujúci) a <i>Al-Bašír</i> (vidí).“ Popierajú <i>istiwá</i> na Trón skrz nesprávny výklad Jeho bytia nad trónom (<i>istiwaa’</i>) vo význame Jeho absolútnej moci, ostatné atribúty chápu metaforicky (tvár chápu ako podstatu, <i>Jadai</i> (dve ruky) ako Moc a oči ako poznanie atď.) a hovoria, že Alláh nie je vo svete ani mimo neho, nie je nad ním ani pod ním.
<i>Al-Auwal</i>	الأول	Prvý (jedno z mien Alláhových)

<i>Al-‘azím</i>	العظيم	Veľkolepý a Nesmierny (jedno z mien Alláhových)
<i>Al-Baġi</i>	البعي	Nevraživosť
<i>Al-Bašír</i>	البصير	Vševidiaci (jedno z mien Alláhových)
<i>Al-Bátin</i>	الباطن	Skrytý (jedno z mien Alláhových)
<i>Al-fırkatul nážijah</i>	الفرقة الناجية	Spasená skupina
<i>Al-fırkatun nádžijiatul mansúrah</i>	الفرقة الناجية المنصورة	Spasená a úspešná skupina
<i>Al-Fitnah</i>	الفتنة	Pokušenie
<i>Al-Ġafúr</i>	الغفور	Odpúšťajúci (jedno z mien Alláhových)
<i>Al-Ĥaji</i>	الحي	Živý (jedno z mien Alláhových)
<i>Al-Ĥakím</i>	الحكيم	Múdrosťou oplývajúci (jedno z mien Alláhových)
<i>Al-ĥamdu lilláh</i>	الحمد لله	Chvála Alláhovi
<i>Al-Ĥarúrijah</i>	الحرورية	Sú to <i>Al-Chawariž</i> , ktorí sa vzbúрили proti ‘Alimu, keď prijal arbitrážne rozhodnutie ohľadom Mu‘awijah. Títo ľudia sa zhromaždili na mieste zvanom „ <i>Harúrah</i> “, ktoré je vzdialené 3,2 km od mesta <i>Kúfaĥ</i> .
<i>Al-ĥikmah</i>	الحكمة	Múdrosť
<i>Al-Ĥudaibijah</i>	الحديبية	V 6. roku po <i>hidžre</i> (emigrácia proroka z Mekky do Mediny) Alláhov posol a 1400 jeho spoločníkov pochodovali smerom k Mekke za účelom vykonania ‘ <i>umrah</i> . Prorok nariadil svojim spoločníkom, aby zložili zbrane a dali si na seba <i>iĥrám</i> (biely odev pri vykonaní <i>ĥadždž</i> (púte) a ‘ <i>umrah</i>), aby tak dal <i>Ĥurajšovcom</i> vedieť, že prichádza ako návštevník vykonať ‘ <i>umrah</i> a nie ako bojovník. Povýšeneckí <i>Ĥurajšovci</i> sa však obávali toho, že by utrpela ich povesť, ak by sa ostatní Arabi dopočuli, že Muĥammad vstúpil do Mekky násilím. Preto vyslali delegáciu na čele so Suhaylom ibn ‘Amrom, aby sa stretli s prorokom a požiadali ho o uzavretie dohody o zmierení a mieri. Určili si niekoľko tvrdých podmienok, ktoré Alláhov posol prijal, keďže okolnosti si to vyžadovali. Podmienky predmetnej dohody boli nasledovné: - Muslimovia sa vrátia späť v tom roku. Umožnia im však navštíviť Mekku tri dni v nasledujúcom roku. - Vojnové aktivity budú pozastavené po dobu 10 rokov. - Ak niekto z <i>Ĥurajšovcov</i> prejde k Muĥammadovi a stane sa muslimom, bude poslaný späť k nim. Ak sa však niektorý z Muĥammadových nasledovníkov vráti ku <i>Ĥurajšovcom</i>, nebude poslaný späť.
<i>Al-Chabír</i>	الخبير	Všeznalý (jedno z mien Alláhových)

	<i>Al-Chawariž</i>	الخوارج	Sú to <i>Al-Ĥarúrijah</i> , ktorí sa vzbúrili proti ‘Alimu, keď prijal arbitrážne rozhodnutie ohľadom Mu‘awijah. Títo ľudia sa zhromaždili na mieste zvanom „ <i>Ĥarúrah</i> “, ktoré je vzdialené 3,2 km od mesta <i>Kúfaĥ</i> .
	<i>Al-chibraĥ</i>	الخبرة	Všeznalosť
	<i>Al-Ichlás</i>	الإخلاص	Oddanosť, kapitola Ķoránu č. 82
	‘álii	عليّ	Ušľachtilý, Veľkolepý, Vysoko postavený
	<i>Al-‘Alím</i>	العليم	Vševediaci (jedno z mien Alláhových)
	<i>Al-ímán al-muṭlaḵ</i>	الإيمان المطلق	Absolútna viera
	<i>Al-Infítár</i>	الإنفطار	Rozštiepenie, kapitola Ķoránu č. 8Ħ
(ع ع)	<i>Al-Iržá</i>	الإرءاء	Oneskorenie resp. odklad
(غ غ)	<i>Al-Ķadarijah</i>	القدرية	To sú <i>Al-Mu‘tazilaĥ</i> a všetci, čo s nimi súhlasia. Veria, že Alláh nariadil služobníkom konať dobro a zakázal im konať zlo. Alláh nerozpoznáva poslušných služobníkov od neposlušných, dovtedy dokiaľ nevykonajú dobré alebo zlé skutky. Sú oponentmi <i>Al-Ķabrijah</i>
(ث ث)			
(ذ ذ)			
	<i>Al-Ķadir</i>	القدير	Všestranne Schopný (jedno z mien Alláhových)
(ص ص)	<i>Al-Ķajjúm</i>	القيوم	Večný (jedno z mien Alláhových)
(ض د)	<i>Al-Ķudraĥ</i>	القدرة	Schopnosť
(ط ت)	<i>Al-Kulaibijah</i>	الكلايبية	Sú stúpcami ‘Abdullaha ibin Sa‘ida ibin Kullaiba. Veria, že Alláhove atribúty nie sú pre Neho, ani pre iných. Tvrdia, že Alláhove mená sú totožné s Jeho atribútmi. Nerozlišujú medzi atribútmi samotného Alláha a medzi atribútmi Alláhových činov.
(ظ ز)			
(ق ك)	<i>Al-kutub</i>	الكتب	Písma, ktoré Alláh zoslal z nebies Svojim poslom
(ح ح)	<i>Al-Lauĥ al-Maĥfúz</i>	اللوح المحفوظ	Uchovaná doska
(و و)	<i>Al-Maĵam al-Maĥmud</i>	المقام المحمود	Postavenie vznešené a chválené
(هـ هـ)	<i>Al-maláikaĥ</i>	الملائكة	Anjeli
	<i>Al-Matín</i>	المتين	Nepremožiteľný
	<i>Al-Mu‘ahid</i>	المعاهد	Neveriaci, ktorí uzavru dohodu, prímerie alebo ‘ahd s muslimami
	<i>Al-Mu‘ahidín</i>	المعاهدين	Množné číslo slova <i>Al-Mu‘ahid</i>
	<i>Al-Mudžahid</i>	المجاهد	Ten, kto vykonáva <i>džihád</i>
	<i>Al-muhadžir</i>	المهاجر	Ten, kto emigruje
	<i>Al-Muḵsiṭ</i>	المقسط	Nestranný
	<i>Al-Muržiaĥ</i>	المرجئة	Veria, že <i>ímán</i> (viera) je len svedectvom srdca a vyznaním skrze jazyka. Aktívne fyzické činy nie sú súčasťou viery. Jedna ich skupina zvaná <i>Al-Karamijah</i> tvrdí, že <i>ímán</i> je len

		vyznáním skrze jazyka. Extrémisti medzi nimi hovoria: „Je to len vyznanie srdca a <i>šahadatain</i> sa nemá prednášať. Tvrdia, že páchanie hriechov neškodí viere a podobne dobré skutky neosožia v stave <i>kufr</i> (neviery).“
<i>Al-Musta'min</i>	المستأمن	Neveriaci, ktorý bezpečne vstúpi do krajiny muslimov, napr. podnikateľ
<i>Al-Mušabbihāh</i>	المشبهة	Taktiež sa nazývajú <i>Al-Mužasimāh</i> . Sú oponenti <i>Al-Žahmijah</i> vo veci uznávania Alláhových mien a atribútov. Veria, že Alláh má ruku podobnú ruke tvorstva, sluch podobný sluchu tvorstva, zrak podobný zraku tvorstva, atď
<i>Al-mušrikīn</i>	المشركين	Polyteisti
<i>Al-Muʿtazilāh</i>	المعتزلة	Pomýlená sekta, ktorej zakladateľom je Wašil ibn ʿAṭa. Ich náuka zahŕňa nasledovné body: - Popierajú skutočnosť, že všetci spoločníci boli spravodliví a pôjdu do raja. - Neveria v <i>Miʿraž</i>, <i>muʿzizaḥ</i> (zázrak) a <i>karamat</i>. - Taktiež tvrdia: „Veriaci v raji neuzrú Alláha.“ - Veria, že človek, ktorý sa dopustí hriechu, sa stáva neveriacim. - Popierajú Alláhove atribúty ako <i>Až-Žahmijāh</i>. - Veria v <i>ḡadar</i> (osud), teda v to, že činy služobníkov už boli pre nich vopred stvorené, tak ako <i>Al-Ḳadarijāh</i>.
<i>Al-Muʿtīlāh</i>	المعتلة	Taktiež sa nazývajú <i>Al-Žahmijāh</i> . Táto skupina vznikla v poslednom období Ríše Umawiovcov. Ich zakladateľom je „Al-Žahm ibn Šafwan“. Popierajú Alláhove mená a atribúty.
<i>Al-Mužasimāh</i>	المجسمة	Taktiež sa nazývajú <i>Al-Mušabihāh</i> . Sú oponenti <i>Al-Žahmijāh</i> vo veci uznávania Alláhových mien a atribútov. Veria, že Alláh má ruku podobnú ruke tvorstva, sluch podobný sluchu tvorstva, zrak podobný zraku tvorstva, atď.
<i>Al-ʿulú</i>	العلو	Výsost'
<i>Al-Wadūd</i>	الودود	Láskyplný (jedno z mien Alláhových)
<i>Al-Waʿīdijāh</i>	الوعيدية	Sú rovnakí ako <i>Al-Ḳadarijāh</i> pri realizácii Alláhovho sľubu (<i>waʿīd</i>). Veria, že ak človek spácha veľký hriech a zomrie bez pokánia, bude navždy v pekelnom ohni. Dôvodom je, že Alláh hriešnikom prisľúbil pekle a skazu a On Svoj sľub nikdy neporuší.
<i>Al-wāḳiʿih</i>	الواقعة	Jedno z mien Súdneho dňa
<i>Al-Žabrijāh</i>	الجبرية	To sú <i>Al-Žahmijāh</i> a všetci, čo ich nasledujú. Veria, že služobníci nemajú žiadnu vôľu a moc robiť dobré skutky a vyhýbať sa zlu. Sú donútení robiť všetko. Preto sú oponentmi <i>Al-Ḳadarijāh</i> .

	<i>Al-Žahannamiin</i>	الجهنميين	Ľudia ohňa pekelného
	<i>Al-Žahmijaĥ</i>	الجهمية	Táto skupina vznikla v poslednom období Ríše Umawiovcov. Ich zakladateľom je „Al-Žahm ibn Šafwan“. Popierajú Alláhove mená a atribúty
	<i>Amírul Mu'minín</i>	أمير المؤمنين	Vodca veriacich
	<i>Anbija'</i>	أنبياء	Proroci
	<i>Andád</i>	أنداد	Množné číslo slova <i>nidd</i>
	<i>An-naĥí 'anil Munkar</i>	النهي عن المنكر	Zakazovanie všetkého, čo je nežiaduce podľa rozumu a <i>šari'e</i>
(ع ع)	<i>An-Nawašib</i>	النواصب	Ľudia, ktorí nenávidia <i>Ahlul-bajt</i> (Prorokovu rodinu), hanobia jej členov a považujú ich za neveriacich. Sú protivníkmi <i>Ar-Rafiḍaĥ</i> .
(غ غ)	<i>Antum ta'lamún</i>	أنتم تعلمون	Pritom viete
(ث ث)	<i>'Arafaĥ</i>	عرفة	Planina asi 20 km juhovýchodne od Mekky
	<i>Aráik</i>	أرائك	množné číslo slova <i>arikaĥ</i>
(ذ ذ)	<i>Arikaĥ</i>	أريكة	Trón alebo lôžko
(ص ص)	<i>Ar-Rafiḍaĥ</i>	الرافضة	Extrémistická šiítska sekta, ktorá sa vzdala Zaida ibin 'Aliho ibn Ĥusaina, keď preukázal lásku voči Abu Bakrovi a Umarovi. Boli k nemu ľahostajní v meste <i>Kúfaĥ</i> .
(ض ض)	<i>Ar-Rahmán a Ar-Raĥím</i>	الرحمن الرحيم	Milostivý a milosrdný (jedno z mien Alláhových)
(ط ط)	<i>Ar-Razzák</i>	الرزاق	Živiteľ (jedno z mien Alláhových)
(ظ ظ)	<i>Ásf</i>	أسف	Intenzívny hnev
(ق ق)	<i>Ašĥáb</i>	أصحاب	Spoločníci
(ح ح)	<i>Ašĥábul-kahf</i>	أصحاب الكهف	Ľudia jaskyne
(و و)	<i>Aš-šalihún</i>	الصالحين	Spravodlivý
	<i>Aš-Šamad</i>	الصمد	Večný a Nezávislý (jedno z mien Alláhových)
(ه ه)	<i>As-Sami's</i>	السميع	Všepočujúci (jedno z mien Alláhových)
	<i>Aš-šiddiĥ</i>	الصديق	Pravdivý v úmysle, slovách a činoch. Abu Bakr bol prvým človekom v <i>umme</i> označeným ako <i>aš-šiddiĥ</i>
	<i>Aš-Šiddikaĥ bintuš Šiddiĥ</i>	الصديقة بنت الصديق	'Áišina prezývka
	<i>Aš-šiddiĥún</i>	الصديقين	Množné číslo slova <i>aš-šiddiĥ</i>
	<i>Aš-šahadatain</i>	الشهادتين	Svedectvo že niet boha okrem Alláh a že Muĥammad je Jeho poslom a prorokom
	<i>Aš-šuhadá'</i>	الشهداء	Učenci alebo mučeníci
	<i>At-Takwír</i>	التكوير	Zvinutie, kapitola Ķoránu č. 81
	<i>Aulija'</i>	أولياء	Alláhovi dôvernici - spravodliví ľudia, ktorí majú blízko k Alláhovi

<i>Ažán</i>	آذان	Zvolanie na modlitbu
<i>Až-Záhír</i>	الظاهر	Zjavný (jedno z mien Alláhových)
<i>Až-žimi</i>	الذمي	Neveriaci chránenec, ktorí žijú pod vládou a ochranou muslimov a platia <i>džizjaĥ</i>
<i>Badal</i>	بدل	Množné číslo slova <i>Al-Abdál</i> , nahradníci alebo zástupcovia
<i>Badr</i>	بدر	Miesto južne od Mediny, kde sa uskutočnila prvá bitka v histórii islámu.
<i>Bai'ah</i>	بيعة	Prísaha vernosti
<i>Bai'atu šažaraĥ</i>	بيعة الشجرة	Prísaha vernosti pod stromom
<i>Barakaĥ</i>	بركة	Večné dobro v hojnosti
<i>Ba's</i>	بعث	Vzkriesiť mŕtvych z hrobov v Súdny deň
<i>Bašar</i>	بصر	Zrak
<i>Bátil</i>	باطل	Nepравdivé
<i>Bid'ah</i>	بدعة	Inovácia alebo nová praktika zavedená v súvislosti s uctievaním Alláha, ktorá nepochádza z islámu.
<i>Bismilláh</i>	بسم الله	V mene Alláha
<i>Bušra</i>	بشرى	Zvesť
<i>Dín</i>	دين	Náboženstvo
<i>Du'a'</i>	دعاء	Prosebná modlitba
<i>Džannah</i>	جنة	Raj
<i>Džizjaĥ</i>	جزية	Poplatok alebo daň v rôznej výške uložená neveriacim žijúcim pod vládou a ochranou muslimov
<i>Džumu'ah</i>	جمعة	Piatková modlitba
<i>Fáĥišaĥ</i>	فاحشة	Nemravnosť
<i>Farđ</i>	فرض	Povinný akt uctievania
<i>Fawáĥiš</i>	فواحيش	Množné číslo slova <i>fáĥišaĥ</i>
<i>Fikĥ</i>	فقه	Doslovne znamená „skutočné alebo hlboké porozumenie, štúdium, úplné chápanie“. V islamskom kontexte má nasledovný význam: Islamská právna veda zaoberajúca sa odvodzovaním rozhodnutí vo veciach uctievania, úkonov alebo akýchkoľvek činov v tomto živote na základe podrobných islamských zdrojov (Ķoránu a <i>sunny</i>)
<i>Firkaĥ</i>	فرقة	Skupina
<i>Fitnatul-Ķabr</i>	فتنة القبر	Skúška v hrobe
<i>Furqán</i>	قرآن	Rozlíšenie medzi dobrom a zlom; jedno z mien Ķoránu
<i>Ķafara</i>	كفر	Odpustil
<i>Ķawš</i>	عوث	Pomoc
<i>Ķibtaĥ</i>	غيطة	Závidieť v dobrom bez akejkoľvek zloby
<i>Ķusul</i>	غسل	Očista celého tela s vodou
<i>Hádi</i>	هادي	usmerňujúci

	<i>Ḥadīs</i>	حديث	Výrok
	<i>Ḥadždž</i>	حج	Púť
	<i>Ḥafiz</i>	حفيظ	Ochranca (jedno z mien Alláhových)
	<i>Ḥáfiz</i>	حافظ	Strážca (jedno z mien Alláhových)
	<i>Hajah</i>	حياة	Život
	<i>Ḥakk</i>	حق	dokázané a skutočné
	<i>Ḥamd</i>	حمد	Chvála
	<i>Ḥarám</i>	حرام	Zakázaný
	<i>Ḥauḍ</i>	حوض	Nádrž
	<i>Ḥauḍul kaušar</i>	حوض الكوثر	Nádrž hojnosti
	<i>Hidajah</i>	هداية	Opisovať a usmerňovať
(ع ع)	<i>Hidžab</i>	حجاب	Islamské odev pre ženy pokrývajúci hlavu, krk a hrud'
(غ غ)	<i>Hidžrah</i>	هجرة	Emigrácia
	<i>Hifz</i>	حفظ	Úschova
(ث ث)	<i>Chalidan</i>	خالدًا	Ostane nažive
	<i>Chalidín</i>	خالدین	Ostanú nažive
(ذ ذ)	<i>Chalilulláh</i>	خليل الله	Alláhov blízky priateľ
(ص ص)	<i>Chulúd</i>	خلود	Zotrvať priveľmi dlho
	<i>Chuṭbah</i>	خطبة	Kázanie
(د ض د)	<i>ʿid</i>	عيد	Islamský sviatok
(ط ط)	<i>Ifk</i>	إفك	Klamstvo
	<i>Ihrám</i>	إحرام	Biely odev pri vykonaní <i>ḥadždž</i> (púte) a <i>ʿumrah</i>
(ظ ظ)	<i>Ihsán</i>	إحسان	Najvyššia duchovná túžba uctievať Alláha, akoby ste Ho neustále videli, a aj keď Ho nevidíte, On vás isto vidí
(ق ك)	<i>Ikra</i>	إقراء	Čítaj
(ح ح)	<i>Ikrám</i>	إكرام	Alláha, ktorý je ctený tak, ako mu prináleží
	<i>Íla</i>	إلى	Do
(و و)	<i>Ilhád</i>	إلحاد	Odvrátiť sa od preukázaných skutočných významov Jeho mien
(ه ه)	<i>ʿilm ar-riḏžál</i>	علم الرجال	Znalosť rozprávačov <i>ḥadís</i> ov
	<i>Ímán</i>	إيمان	Viera
	<i>Ism</i>	إثم	Hriech
	<i>Israfil</i>	إسرافيل	Anjel fúkajúci do Trúby
	<i>Istawá</i>	استوى	Vystúpil a ustálil sa
	<i>Istawla</i>	استولى	Ovládol
	<i>Istiwá</i>	استواء	Vystúpenie a ustálenie sa
	<i>Itján</i>	إتيان	Príchod
	<i>Ižmáʿ</i>	إجماع	Názorová zhoda
	<i>Ižtihád</i>	اجتهاد	Doslovne znamená využiť všetky svoje schopnosti a maximálne sa usilovať dosiahnuť cieľ, ktorým v tomto

		prípade je odvodenie Alláhových zákonov šarie zo spoľahlivého zdroja a na základe dôkazov.
<i>Jaúduhu</i>	يُؤدُّه	Nie je ustatý
<i>Juškilahu</i>	يُنْقِلُهُ	Nie je ustatý
<i>Ka'baĥ</i>	كعبة	Posvätný dom, prvá stavba určená na uctievanie Allaha. Bola postavená Abrahámom ﷺ a jeho synom Ismaelom
<i>Ķadar</i>	قدر	Osud
<i>Káfir</i>	كافر	Neveriaci (j.č)
<i>Ķajjúmijaĥ</i>	قيومية	Večnosť
<i>Kalimatulláh</i>	كلمة الله	Alláhovo slovo. Slovo sa nestalo Ježišom, ale Ježiš bol stvorený skrze slovo „bud“.
<i>Karamat</i>	كرامات	Javy podobné zázrakom
<i>Ķijás</i>	قياس	Analógia
<i>Kiráman Kátibín</i>	كراماً كاتبين	Zapisujúci anjeli
<i>Ķisť</i>	قسط	Spravodlivo rozdeliť
<i>Kúfaĥ</i>	كوفة	Mesto v Iraku
<i>Kufár</i>	كفار	Neveriaci (m.č)
<i>Kufr</i>	كفر	Neviera
<i>Kufu'</i>	كفاء	Rovný a majúci podobné postavenie
<i>Ķurajš</i>	قريش	Arabský kmeň žijúci v Makke
<i>Kursí</i>	كرسي	Podnožka pri Tróne
<i>Lá iláha illa Alláh</i>	لا إله إلا الله	Niet boha okrem Alláha
<i>La'anahu</i>	لعنه	Prekľaje ho
<i>La'n</i>	لعن	Prekliatie a zamedzenie Alláhovho milosrdenstva
<i>Lan taráni</i>	لن تراني	Nemôžeš ma vidieť
<i>Madĥ</i>	مدح	Chvála označujúca vyjadrenie vlastnosti
<i>Madži'</i>	مجيء	Príchod
<i>Maĥtan</i>	مقتاً	Silná nenávisť
<i>Malak</i>	ملاك	Anjel
<i>Man</i>	من	Od
<i>Mažús</i>	مجوس	Meno ľudí, ktorí veria v <i>Mažusijaĥ</i> (náboženstvo mažusov) - Ide o starobylé perzské náboženstvo založené na viere v dvoch bohov – boha dobra a boha zla. Ďalej sa delí na mnoho náboženstiev vracajúcich sa vždy k tomu istému základu. Je najstarším starovekým náboženstvom založeným prvým perzským kráľom Kejumarsom. Z neho vzniklo mnoho siekt, ako napr. zoroastrizmus. Založil ho Zoroaster. Ich najvyšším bohom je Ahura Mazda (Ormazd), čo znamená pravda a svetlo, a bohom zla je Ahriman, čo znamená zlo a tma. Zoroaster vyzýval ľudí, aby uctievali

		oheň ako symbol dobra, ktorým je svetlo. Neskôr vznikli nové sekty nazvané manicheizmus a mazdakizmus, ktoré sú poslednými odnožami pochádzajúcimi z <i>mažusijah</i>
	<i>Mihráb</i>	مِحْرَاب Výklenok určený na modlenie
	<i>Mu'min</i>	مُؤْمِن Veriaci
	<i>Mu'minaĥ</i>	مُؤْمِنَةٌ Veriaca
	<i>Mudd</i>	مُدّ Starodávna platobná jednotka používaná za čias proroka Muĥammada ﷺ a rovná sa 0.670 kg.
	<i>Mudžtahid</i>	مُجْتَهِد Ten ktorý urobí <i>ižtihád</i>
	<i>Mu'minin</i>	المُؤْمِنِينَ Veriaci
	<i>Mu'žizah</i>	مُعْجَزَةٌ Zázrak
(ع ع)	<i>Mu'žizat</i>	مُعْجَزَات Zázraky
(غ غ)	<i>Nabi</i>	نَبِي Prorok
	<i>Nafaĥah</i>	نَفَقَةٌ Živobyť
(ث ث)	<i>Nafil</i>	نَفْل Dobrovoľný akt uctievania
	<i>Naĥmaĥ</i>	نَقْمَةٌ Rozhorčenie, zášť
(ذ ذ)	<i>Našihah</i>	نَصِيحَةٌ Pobádanie
(ص ص)	<i>Nažar</i>	نَظَر Zrak
	<i>Nazzala</i>	نَزَّل Zoslal
(ض د)	<i>Nidá'</i>	نِدَاء Zvolanie
(ط ط)	<i>Nidd</i>	نَدٌّ Podobný, porovnateľný a rovný
	<i>Rabb</i>	رَبٌّ Pán
(ظ ز)	<i>Rafađtumuni</i>	رَفَضْتُمْوَنِي Opustili ste ma
	<i>Rak'ah</i>	رَكْعَةٌ Jeden celok modlitby obsahujúci <i>ruku'u</i> a dva <i>sudžúdy</i>
(ق ك)	<i>Rasúl</i>	رَسُول Posol
(ح ح)	<i>Ridá</i>	رَضَى Spokojnosť
	<i>Rizzĥ</i>	رِزْق Obživa
(و و)	<i>Ru'yah</i>	رُؤْيَةٌ Videnie
(ه هـ)	<i>Rúhulláh</i>	رُوحُ اللَّهِ Alláhov duch - Anjel Gabriel
	<i>Šahábaĥ</i>	صَحَابَةٌ Ľudia, ktorí stretli proroka ﷺ v stave, keď sa stali veriacimi, a ktorí zomreli v pevnej viere
	<i>Šahih</i>	صَحِيح Autentický
	<i>Salaf</i>	سَلَف Počiatoční moslimskí učenci z prvých troch generácií - <i>šahábaĥ</i> , ich nasledovníci a všetci, ktorí sa pridŕžávajú Ķoránu a <i>sunny</i> podľa toho, ako to chápali <i>šahábaĥ</i>
	<i>Šaláh</i>	صَلَاة Modlitba
	<i>Salám</i>	سَلَام Prosba o bezpečie pred zlými vecami
	<i>Šatatul-^{asr}</i>	صَلَاةُ الْعَصْرِ popoludňajšia modlitba
	<i>Šatatul-fadžr</i>	صَلَاةُ الْفَجْرِ Modlitba za úsvitu
	<i>Šamadijjah</i>	صَمْدِيَّة Večnosť a nezávislosť

<i>Šarid</i>	ثريد	Jedno z populárnych starých východných jedál s jednoduchou prípravou, je špecifický vysokou výživnou hodnotou a pozostáva z troch zložiek: chleba, mäsa a šťavy. Arabi to pripravovali ako poctu pre hostí.
<i>Šaur</i>	ثور	Jaskyňa pri Mekke
<i>Širát</i>	صراط	Most, ktorý prechádza ponad peklo a smeruje do raja
<i>Subhán</i>	سبحان	Pretrvávajúť očistený a vzdialený od zla
<i>Sudžúd</i>	سجود	Poklona na zemi, pričom sa dotýkame zeme siedmymi orgánmi (čelo s nosom, dve dlane, dve kolená a prsty na chodidlách)
<i>Suchť</i>	سُخْط	Hnev
<i>Sunnah</i>	سنة	Slová, činy a skutky proroka a ďalšie ním akceptované veci
<i>Súraĥ</i>	سورة	Kapitola Koránu
<i>Súratul-Ĥašr</i>	سورة الحشر	Zhromaždenie, kapitola Koránu č. 59
<i>Súratul-Kahf</i>	سورة الكهف	Jaskyňa, kapitola Koránu č. 18
<i>Súratut-Taubaĥ</i>	سورة التوبة	Pokánie, kapitola Koránu č. 9
<i>Šafá'ĥ</i>	شفاعة	Orodovania alebo prihovorenie sa
<i>Šáfi'</i>	شافع	Príhovorca
<i>Šahádaĥ</i>	شهادة	Svedectvo
<i>Šajátin</i>	شياطين	Diabli
<i>Šari'ah</i>	شريعة	Islamské právo
<i>Širk</i>	شرك	Pridružovanie k Alláhovi v uctievaní
<i>Šukr</i>	شكر	Vďaka
<i>Tabáraka</i>	تبارك	Požehnané
<i>Tábi'in</i>	تابعين	Eudia, ktorí stretli <i>šahábaĥ</i> v stave, keď sa stali veriacimi, a ktorí zomreli v pevnej viere
<i>Tadžalli</i>	تجلي	Zreteľne zjaviť
<i>Tafwiđ</i>	تفويض	Popieranie významu
<i>Taĥrif</i>	تحريف	Skresľovanie a zmena
<i>Takjif</i>	تكيف	Viera v konkrétnu formu
<i>Tamšil</i>	تمثيل	Podobnosť
<i>Tasbĥ</i>	تسبيح	Pretrvávajúť očistený a vzdialený od zla
<i>Tašbih</i>	تشبيه	Podobnosť
<i>Ta'til</i>	تعطيل	Vypustenie významu
<i>Tawĥid</i>	توحيد	Islamský monoteizmus
<i>Tawĥidul-asma' waš-šifát</i>	توحيد الأسماء والصفات	Jedinečnosť Alláhových mien a atribútov
<i>Tawĥidul-ulúhijaĥ</i>	توحيد الألوهية	Alláhova jedinečnosť ako Boh
<i>Tawĥidur-rubúbijaĥ</i>	توحيد الربوبية	Alláhova jedinečnosť ako Pán

	<i>Uḥud</i>	أحد	Veľké pohorie v Madíne
	<i>ʿulú-ul Ḳadar</i>	علو القدر	Všetky Jeho atribúty sú zjavné v dokonalej forme a On má najvyššiu a najväčšiu úroveň všetkých z nich
	<i>ʿulú-ul Ḳahar</i>	علو القهر	Alláh vládne nad všetkými Svojimi služobníkmi a On je Múdroťou oplývajúci a Všeznalý
	<i>Ummaḥ</i>	أمة	Spoločenstvo
	<i>ʿumraḥ</i>	عمره	Menšia púť, v oblečenom <i>iḥráme</i> , vykonanie <i>ṭawáʿf</i> okolo <i>Kaʿbaḥ</i> a <i>saʿí</i> medzi <i>Šafa</i> a <i>Marwaḥ</i>
	<i>Wadžh</i>	وجه	Tvár
	<i>Wáḥid</i>	واحد	Jediný
	<i>Wali</i>	ولي	Ochranca, podporovateľ, priateľ, atď.
(ع ع)	<i>Wasat</i>	وسط	Striedmy
(غ غ)	<i>Wásit</i>	واسط	Mesto v Iraku
	<i>Wudd</i>	وُد	Čistá láska a jemnosť
(ث ث)	<i>Wuḍuʿ</i>	وضوء	Umyť špeciálne časti tela v špeciálnom prevedení
	<i>Jadai</i>	يدي	Dve ruky
(ذ ذ)	<i>Zakáḥ</i>	زكاة	Almužna
(ص ص)	<i>Zihár</i>	ظهار	Starodávna arabská praktika, v ktorej manžel prirovnal manželku k svojej matke a takto sa od nej odlúčil.
(ض ض)	<i>Zina</i>	زنا	Smilstvo, cudzoložstvo
(ط ط)	<i>Žul Ḳuwwaḥ</i>	ذو القوة	Ten, kto má silu a moc
	<i>Žul-džalal</i>	ذو الجلال	Alláh, ktorý je vznešený a veľký
(ظ ظ)	<i>Žahannam</i>	جهنم	Jedno z mien pekla
	<i>Žahiljajḥ</i>	جاهلية	Obdobie nevedomosti

(ق ق)

(ح ح)

(و و)

(ه ه)

Referencie

Literatúra:

- * Korán v arabčine
- * Sväty Korán
- * Saḥīḥ Al-Buchári
- * Saḥīḥ Muslim
- * Sunan At-Tirmizi
- * Sunan Ibn Madžaḥ
- * Sunan Abu Dawúd
- * Sunan An-Nasái
- * Harrás, Dr. Muḥammad Chalíl, *Šarḥul 'aḳídatil wásitijjaḥ*, revised by 'alawi Abdul Qadir As-Saḳáf, Darul-Hidžraḥ.
- * Harrás, Dr. Muḥammad Chalíl, *Šarḥul 'aḳídatil wásitijjaḥ*, translated by Muḥammad Rafík Khan, Darus-Salam, Rijád, 1996
- * Al-'uṣaimín, Šejch Muḥammad ibin Šaleḥ, *commentary on Šejchul islám ibnu Tajmijjaḥ's Al-'aḳídaḥ Al-wásitijjaḥ*, Darus-Salam, Rijád, 2008
- * Šajbaḥ, Šejch Muḥammad Šámi, *Book of tawḥídul-'ibádaḥ*, Rijád, 2011
- * 'abduḥl Qadím Zallúm, *Al-amwál fi dawlatil chilafaḥ* (Money in the time of Chilafaḥ), Darul-'ilmi lilmalájín, Bejrút, 1983
- * Šaleḥ, Prof. Maḥmud Isma'íl, *Dictionary of islamic words&expressions* (Slovník islamských slov a výrazov), Darus-Salam, Rijád, 2011
- * Hirschfelder, Umm Abdur-Rahman Sakina, *Who is Allah?* (Kto je Alláh?), Internation Islamic Publishing House (IIPH), Rijád, 2010

Internetové stránky:

- * Online databáza *ḥadíšov*. Zdroj: www.sunnah.com
- * Fatwy. Zdroj: <http://islamqa.info/en/>
- * Online encyklopédia: www.wikipedia.org
- * Stránka Šejcha Safara Al-Ḥawaliho: www.alhawali.com

Názov: Islamská vierouka
Počet strán: 240
Vydanie: Prvé
Vydal: Ammar Qari
Tlač: Grifis Print, Bratislava
ISBN 978-80-972586-7-2